

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

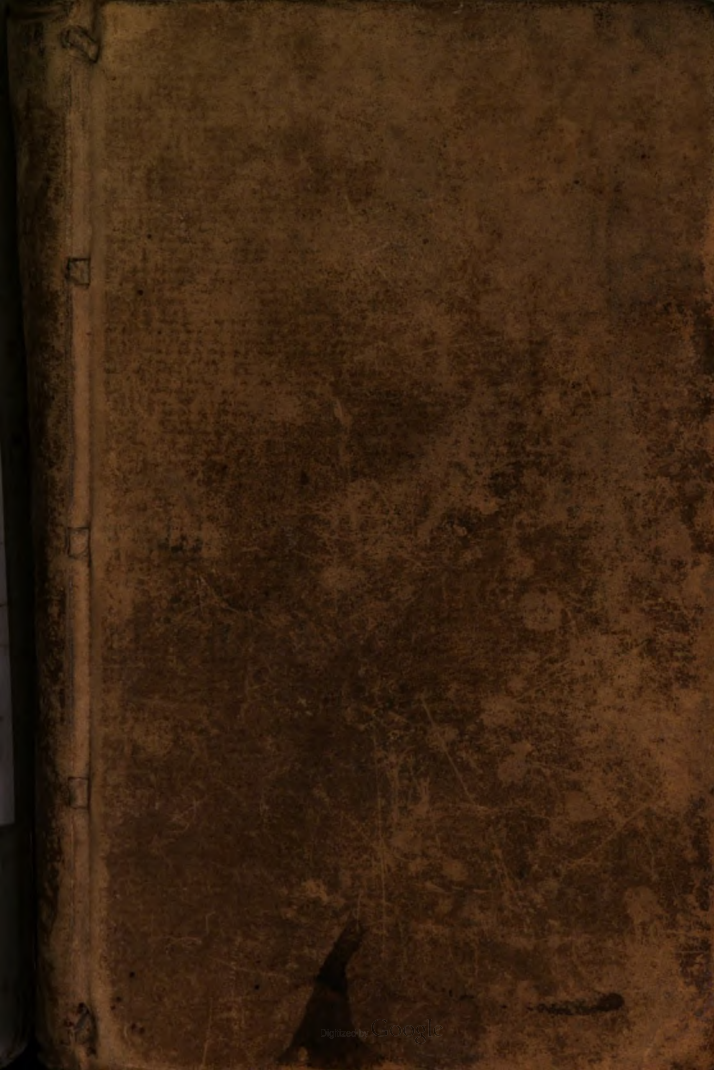
Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

L. germ. sept. 82 =

Samel

Ex bibliotheca
Caspari Zeuss.

A COMPENDIOUS
GUIDE
TO THE

LOW-DUTCH LANGUAGE;
Containing the most necessary and essential
Grammar-Rules, whereby one may speedily,
and without much difficulty, attain
to the knowledge of the aforesaid
Language, and the right use of
the Dutch Particles *de* and *het*,
so much wanted hitherto:

K O R T E
WEGWYZER
D E R

NEDERDUYTSCH E T A A L;
Behelzende de noodigste en weezendlyk-
ste *Letterkonstige Regelen*, om spoedig
en zonder veel moeite tot ken-
nisse dier Taale te geraaken.

By WILLEM SEWEL.

The third Edition, Corrected and Enlarged.

T E A M S T E R D A M,
By K O R N E L I S D E V E E R,
Boekverkooper in de Beursstraat,
by den Dam, 1760.

Met Privilegie.

BIBLIOTHECA
REGIA
MAGNANIMIS.

PRIVILEGIE.

DE STAETEN VAN HOLLAND EN WESTVRIESLANDT, Doen te wecten, alzoo Ons te kennen is gegoeven by Jacob Ter Beek, Burger en Boekverkooper binnen Amsterdam, dat hy Suppliant voornemens was te heidrukken, *Het groot Woorden-Boek der Nederduytsche en Engelsche saelen, waer in de rykdom derzelver in 't breede wordt voorgedragen, de Verscheydene betekenissen aangewesen, en de geslachten van alle Nederduytsche Naamwoorden naeuwkeurighlyk aengetcond, met byvoeging van zeer veele uitgelezene Spreekwyzen, en een goed getal van Spreekwoorden, verrykt met een Spraakkonst voor beyde de Taalen: Item een korte wegwijzer der Engelsche taale behelzende de noodige en Wessentlykste letterkonstige regelen, om spoedig zonder veel moeite tot kennisse dier taale te geraeken. Item dezelve der Nederduytsche taale: Nog de Nederduytsche Spraakkonst, waer in de gronden der Hollandsche Taale naeuwkeurighlyk opgedolven, en zelfs voor geringe Verstanden, zoo ten aenzien der spellinge als bewoordinge, duidelyk aangewezen zyn, en met eene Lyst van de geslachten der Naamwoorden die onder geen vasse regelen betrekkellyk zyn, nevens eene Verhandeling van de redenkonstige figuren en andere Taal-Cieraden verrykt, alle door Willem Sewel.* Maer bedugt zynde, Zyne groote kosten en Arbeyd te leur zouden gesteld werden, met binnen of buyten deeze Provincie de voorsz. Werken na te drukken, tot des zelfs groot naedeel. Weshalven hy Suppliant zig Ootmoedighlyk keerde tot Ons, verzoekende het Ons behaegen mogte hem Suppliant Zyne erven of regt verkrygende te begunstigen met derzelver Ootroy of Privilegie, voor den tyd van vyftien eerstkoomende Jaeren, om de Voornoemde Werken in deeze Provincie alleen te mogen druk-

ken, doen drukken, uitgeven en verkoopen, in zoodaenigen formaet &c. als hy te raede zoude werden, met speciael Verbodt aen allen en een jegelyk, dezelve in 't geheel of ten deele na te drukken, ofte elders buyten deeze Provincie nagedrukt zynde, herwaarts in te voeren en te verhandelen &c. op zoodaenige boete als Wy gewoon zyn te stellen tegens Contraven- teurs en voorts in Communi forma. ZOO IS 'T dat Wy de zaeke en het voorsz. Verzoek over- gemerkt hebbende, en genegen weezende ter beede van den Suppliant, uit Onze regte we- tenschap, souveraine magt en Authoriteit den zelve Suppliant, geconsenteert, geaccordeert en geo'troijeert hebben, Consenteeren, accordee- ren en O'troijeeren Hem by deeze, dat hy ge- duurende den tyd van Vyftien eerst agter een Volgende Jaeren, de voorsz. Boeken in diervoeg- en als zulks by den Suppliant is verzogt en hier voosen uitgedrukt staat, binnen den voorsz. Onzen Lande alleen zal mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkoopen, Verbiedende daer omme allen en een jegelyken dezelve boe- ken in 't geheel of ten deele te drukken, na te drukken, te doen nadrukken, te verhandelen of te verkoopen, of, elders nagedrukt, binnen den zelve Onzen Lande te brengen, uit te geeven of te verhandelen en verkoopen, op verbeurte van alle de Nagedrukte, Ingebragte, Verhandel- de of verkogte exemplieren en een boete van DRIE DUIZEND GULDEN, daer en booven, te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier, die de Calange doen zal, een derde part voor den Armen der Plaatsse daer het Casus voorvallen zal, en het resterende der- de part voor den Suppliant, en dit telkens zoo menigmael als dezelve zulten worden agter- haalt, alles in dien Verstande, dat Wy den Sup- pliant, met deezen Onzen O'troije alleen wil- lende gratificeeren tot verhdeding van Zyne
Scha-

Schade, door het nadrukken van de voorsz. Boeken, daer door in geenigen deele verstaen, den innehoude van dien te Authoriseeren of te advoueeren en veel min dezelve ondet Onze protectie en bescherminge eenig meerder Credit, aensien of reputatie te geeven, nemaer den Suppliant in Cas daer in iets onbehoorlyks zoude influenceeren, alle het zelve tot Zynen Laste zal gehouden weezen te verantwoorden, tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat, by aldien hy deesen Onzen Octroy voor de Zelve Boeken zal willen stellen, daer van geene Geabbreveerde of gecontraheerde mentie zal moogen maeken, nemaer gehouden weezen het zelve Octroy in 't geheel en zonder eenige Omiffie daer voor te drukken, of te doen drukken, en dat Hy gehouden zal zyn een exemplaeer van de voorsz. Boeken op groot papier, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de Bibliothecq van Onze Universiteit te Leyden, binnen den tydt van zes weeken, na dat hy Suppliant de zelve boeken zal hebben beginnen uit te geeven, op een boete van Zes Hondert Gulden, na expiratie der voorsz. Zes weeken, by den Suppliant te verbeuren ten behoeve van de Nederduitse Armen van de Plaets, alwaer de Suppliant woont, en voorts op poene van met 'er daet versteeken te zyn van het Effect van deesen Octroije: Dat ook de Suppliant, schoon by het ingaen van dit Octroy een Exemplaeer geleevert hebbende aen de voorsz. Onze Bibliothecq, by zoo verre Hy geduurende den tydt van dit Octroy de zelve Boeken zoude willen herdrukken met eenige observatien, noten, vermeerderingen, veranderingen, correctien of anders hoe genaemt, of ook in een ander formaet, gehouden zal zyn wederom een ander Exemplaeer van dezelve Boeken, geconditioneert als vooren, te brengen in de voorsz. Bibliothecq binnen den zelve tydt en op de boeten en poenaliteit als

yooten: En ten einde de Suppliant dezen Onzen Consente ende O&roijs moge genieten als na behooren, lasten Wy allen en eenen jegelyken, dien het aengaen mag, dat zy den Suppliant van den inhoude van deezendoen, laeten en gedoogen, rustelyk, vredelyk en volkoommentlyk genieten en gebruiken. Ccffeerende alle belet ter Contrarie. Gegeeven in den Haage, onder onzen grooten Zegel, hier aen doen hangen, op den twaelfden April, in 't Jaer onzes Heeren en Saligmaekers Duyzent Zevenhondert vier en Vyftig.

Aen den Suppliant zyn nevens dit O&roy ter hand gestelt by Extract authenticq Haer Ed. Gr. Mog. Resolutie van den 28. Juny 1715, en 30. April 1728, ten einde om zig daer na te Reguleeren.

P. STEYN.

Ter Ordonnantie van de Staeten.

C. BOEY.

To.

TO THE READER

Since in the compiling of this GRAMMAR I have endeavoured to be short, where the matter could allow it; it must not be expected that I should prefix a large Preamble to this Treatise. All that I intend to say is, that having observed the great superfluity of matter in other Tracts of this kind, and how tedious, nay almost impossible, it is for beginners to learn such a multitude of Rules, as they have been clogg'd with in other *Grammars*; and considering also that hitherto never any thing of value hath been said concerning the Gender of Nouns, and the

A 4 use

TO THE READER.

use of the *Dutch* Particles *de* and *het*, the principal stumblingblock for the *English*; I was thereby induced to try whether I could not procure a more easy method to them : and thô I found it to be a toilsom labour, yet the consideration of the benefit which I believed would thereby accrue to the Learner, encouraged me to attempt this **Essay** ; which if it proves to be as perspicuous as it is short, and thereby contributes to a more speedy obtaining of the knowledge of the *Dutch* Language, I shall think my pains sufficiently rewarded.

W. S.

A COM-

A COMPENDIOUS
 G U I D E
 TO THE
 LOW-DUTCH LANGUAGE.

THe *Low-Dutch* have in their *Alphabet* the same Letters as the *Englisch*; but they pronounce them after a different manner, and according to the *Englisch* dialect thus:

A, aw. B, bea. C, cea. D, dea. E, ea. F, ef. G, ghea. H, haw. I, ee. J, jea. K, kaw. L, el. M, em. N, en. O, o. P, pea. Q, kuw. R, er. S, es. T, tea. U, uw. V, vea. W, wea. X, ix. Y, i. Z, zeddet.

Among these A, E, I, O, U, Y, are *Vowels*, but J and V are *Consonants*. How these Letters, that differ in the use and pronunciation from the *Englisch*, are pronounced, may be seen by the following list.

CONCERNING THE DUTCH PRONUNCIATION.

Every letter in the Dutch Language is pronounced, and not so variously as in the English, but always alike, especially in that spelling which is most approved of, and now used by our best Authors..

A. Is pronounced broader than in *Englisb*, as may be heard in the word *Water*, which has the same sound as in *Englisb*. And *At* all, *bal* ball, *vallen* to fall, sound as the *Englisb* words *Sball*, *dalliance*. Also *Hand* differs but little from the *Englisb* pronunciation.

AA. Sounds as *AW* in English, as may be heard in *Gaan* to go, *gaas* sampler, *aam*, *awm*, (a certain wine cask;) read *Gawn*, *gowze*, *awm*.

AAI. and **AAU.** are also pronounced broad, as in the word *Praai* fine or handsome, *zaait* soweth, *maaijen* to mow, *blaauw* blew, *flaauw* faint, *graauwen* to snarl.

AE. Is the old spelling for *AA*. But now the best spellers use it to express the sound of the *Englisb* *A* in the word *lady*, as may be heard in the words *Paerd* horse, *staert* tail,

to the Low-Dutch Language— 11

tail, *kaers* candle, for which some *wilk* write *Peerd*, *steert*, *keers*: tho' it *must* be confest that the former is much better.

AI. Is heard in the word *Kaizer* Emperor, which however generally is written *Keyzer* or *Keizer*, and hath almost the sound which is heard in the English word *Eye*, and in the old spelling it is used for *Aai*, but very improperly.

AU. In the old spelling stands for AW in *Englisch*.

C. Was formerly used as in *Englisch* promiscuously for C and K; but now it is almost rejected, only in some few words it remains still in use, as *Ceel* scrowl or bill, *cieraad* ornament, *ciersel* attire, *cyfer* cipher; which yet some will spell, *Seel*, *sieraad*, *siersel*, *syfer*.

CH. Is pronounced somewhat like to the G, when it comes at the end of a Syllable, as *Ach* alafs, *recht* right, *licht* light, *doch* tho', *lucht* air; say *agh*, *reght*, *ligt*, *dogh*, *lugt*.

E. Is often pronounced as EA in *Englisch*, as in the words *Cedel* bill or note, *weder* weather, *neder* down, *oeder* feather, *beker* cup, *leger* army; read *Ceadle*, *wender*, *neder*, *wender*, *beker*, *laaguer*. But the words *En* and, *hen* them, *ren* run, *lenden* loins, *wel* well, *speld* a pin, *rest* remain

mainder, *vest* the city walls, have the same sound as is heard in the word *Tben*, *when*, *well*, *spell*, *rest*, *vest*; and in the words *Ster* *star*, *pers* *press*, *redden* to retrieve, the same sound is heard as in *Verse*, *berse*, *nest*.

E. In the end of a word must always be pronounced, but softly, as in *Zonde* *sin*, *te gronde* to the bottom, *gaande* going, *staande* standing.

EE. Is often pronounced as *EA* in *Englisch*, as in *Zee* *sea*, *ree* *roe* or harbour, *een* *one*, *been* *bone* or leg, *beeft* *hath*, *leeft* *liveth*, *geeft* *giveth*, *meer* *more*, *zeer* *very* or *so-re*, *leeuw* *lion*, *meeuw* a gull: read *Zea*, *rea*, *ean*, *baine*, *beaft*, &c.

El. Is much used by many instead of *EY*, which last nevertheless I must prefer before the former; judging it to come nearest to the pronunciation, if we write, *Kleyn* *little*, *reyn* *clean*, *leyde* *led*, *zeyde* *said*; the sound of which is much alike with the *T* in *Englisch*, so as it sounds in the word *Eye*.

EU. Sounds the same as in the English word *Neuter* *Neutraal*, *Europe* *Europa*, and is heard in the words, *Neus* *nose*, *reus* *giant*, *deur* *door*, *steur* *sturgeon*, sounding just like the French word *cour*.

G. Tho' standing before *E*, *I*, or *T*, is almost pronounced as *Gh* in English, as *Geel* *yellow*, *geeven* to give, *gierig* *covetous*,

to the Low-Dutch Language. 13

gy thou, *gyzelen* to take for hostage;
read, *Gbeal*, *gbeaven*, *gbeerig*, *gby*, *gbyzelen*.

I. Has never the sound of Y as in *Zin* fence,
min less or love, *kind* child, *blind* blind,
vrind, friend, *schip* ship, *wip* swipe. But
as I in English in *Sin*, *ship*, *whip*.

II. Sounds the same as in the English
words *Brief*, *Grief*, *thief*, &c. But is
often pronounced as EE in English,
as in *Zie* see, *drie* three, *zien* to see, *bier*
beer, *wiel* wheel, *riet* reed; read *Zee*,
dree, *zeen*, *beer*, *weele*, *reet*.

J. is used as Y in English, as *Jayes*, *jok*
yoke, *Jan* John; say *yaw*, *yak*, *yan*.

O. Is pronounced differently, as *Oven* oven,
open open, *over* over, *boven* gardens,
holen holes; read *Oaven*, *open*, *oaver*,
boaven, *boalen*: But, *Borst* breast, *dorst*
thirst, *worst* sausage, *dom* dull or stupid,
bond dog, *bont* furr, *zon* sun, *won* gained,
most must, *wolf* wolf, *wolk* cloud, are al-
most pronounced, *Burst*, *durst*, *wurst*,
dum, *sum*, *zun*, *wun*, *bund*, *bunt*, *must*,
wulf, *wulk*. Whereas the words, *Hól* hol-
low, *ról* rowl, *gól* wave, *kól* club, *dól* dagger,
vól people, *kóp* cup or head, *dóp*
shell, *bórd* board or plate, *górt* oat-
meal, *vós* fox, *rós* red, *zót* fool,
rót rotten or a rat, *tót* to, *Gód* God,
vlot rafter or floating, *mót* moth, have a
hard sound, like unto the words, *Hollow*,

14 A Compendious Guide

borrow, *God*, and ought therefore to be always accented, as I have done all along in my Dictionary and other writings of mine, thō there are hitherto but few Writers that observe it.

OE. Is pronounced as *OO* in *Englisch*, as in *Goed* good, *Boek* book, *moed* courage, *koel* cool, *stoel* chair, *zoen* kiss, *groen* green, *boer* countryman, *roer* rudder, *zoet* sweet, *moet* must, *roet* foot: read *Good*, *book*, *mood*, *cool*, *stool*, *zoen*, *groon*, *boor*, *roor*, *soot*, *moot*, *root*.

OI. Is used by some instead of *OOI*; but not properly.

OO. Is pronounced as *OA* in *Englisch*, as *Lood* lead, *rood* red, *boor* piercer or bore, *door* through, *goor* four, *boor* hearken, *loon* wages, *boon* bean, which are pronounced as these *Englisch* words, *Load*, *road*; *boar*, *door*, *gore*, *loan*, *bone*.

OOI. Is used in the word *Hooi* hay, *mooi* fine, *gooijen* to throw, and has a broad sound, almost as *boai*.

OU. Is used in *Oud* old, *hout* wood, *stout* bold, *vrouw* woman, and has the same sound as the *Englisch* words, *Gout*, *stout*, *now*, *bow*.

S. In the old spelling is generally used instead of *Z*; but most Writers of any note will write now, *Servet* napkin, *simpel* simple, *sissen* to whizz, *siroop* molasses, *sary-*

ſuyker ſugar; en *Zand* ſand, *zeker* certain, *zee* ſea, *zout* ſalt, *zwaard* ſword.

U. Is generally pronounced as in *Engliſh*, and when it ſtands ſingle for *Thee* or *Tou* it is almoſt pronounced *Ew* or *Ue*. In the words *Dul* mad, *ſul* ſlide, *dun* thin, *punt* point, *zulk* ſuch, *ſchurfd* itch or itchy, *zuſter* ſiſter, *ſchuttel* platter or diſh, is heard the ſame ſound as in theſe *Engliſh* words *Dull*, *run*, *ſculk*, *ſcurf*, *dusty*, *ſcuttle*. Some alſo will write *Uren*, *muren*, *duren*, inſtead of *Uuren* hours, *muren* walls, *duren* to laſt, but it is very improper.

UE. Was formerly uſed inſtead of **UU**, but is grown out of date now.

UI. Is uſed by ſeverall inſtead of **UY**, writing, *Huis*, *muis*, *guit*, for *Huys* houſe, *muys* mouſe, *guyt* knave. But what good reaſon they have for it I can't tell, becauſe I look upon it to be quite againſt all reaſon; and the ſame I affirm of *Reis*, *eiſch*, *leiden*, *weiden*, inſtead of of *Reys* journey, *eiſch*-demand, *leyden* to lead, *weyden* to paſture.

UU. Is uſed in *Uur* hour, *buur* hire, *muur* wall, *vuur* fire, *luur* lee, *duur* thruſt; which ſound is heard in the words *to Dure*, *inura*, *allure*, *new*, *few*.

UY. Is pronounced almoſt as **OI** in *Engliſh*, and is uſed in the words *Uyl* owl, *vuyk* fouk

16 A Compendious Guide

foul or dirty, *buylen* to howl, *musylen* slippers, *luyd* loud, *wyt* out, *tuyn* garden, the found of which words almost agreeth with *Oil*, *moil*, *toil*, *boil*, *join*.

Of the PARTS of SPEECH.

IN the *Dutch*, as well as in other Languages, are eight *Parts of Speech*, viz. *Noun*, *Pronoun*, *Verb*, *Participle*, *Adverb*, *Conjunction*, *Preposition*, *Interjection*. Whereunto may be added the *Particles*, *De*, *bet*, in *Englisb* the, *deez*, *dit* this, *die*, *dat* that, *een*, a or an, and *te* to, &c.

Of the PARTICLES.

The *Particles* serve to make a distinction of *Cases* and *Genders*, and are used also in the *Declension* of *Nouns*.

De is of the *Masculine* and *Feminine*, and *Het* of the *Neuter Gender*, which *Particles* are declinable, as may be seen by the following example.

Sing.

Nominative	<i>De</i> and <i>bet</i> , The.
Genitive	<i>Des</i> , <i>der</i> , and <i>van bet</i> , Of the.
Dative	<i>Den</i> , <i>der</i> , and <i>aan bet</i> , To the.
	Accu-

to the Low-Dutch Language. 17.

Accufative *Den, de, het, The.*
Ablative *Van de or van het, From the.*

Plur.

Nom. *De, The.*
Gen. *Der, Of the.*
Dat. *Den, To the.*
Acc. *De, The.*
Abl. *Van de, From the.*

But more of this when we come to the
Declension of Nouns.

The Particles *Dees, deeze, dit* This, and
Die, dat That, being properly *Pronouns*,
will be found among them; however let it
be observed, that *Die* and *deeze* be of the
Masculine and *Feminine*, and *Dat* and *dit* of
the *Neuter Gender*.

Nom. *Een, eene, A or an.*
Gen. *Eens, eenes, eener, Of a or of an.*
Dat. *Eenen, aan eene, To a or to an.*
Acc. *Eenen, eene, een, A or an.*
Abl. *Van eenen, van eene, van een,*
From a or an.

Note. *Een* is of the *Masculine* and *Neuter*,
and *Eene* of the *Feminine Gender*.

CONCERNING THE USE OF THE

P A R T I C L E S

De, Die, Deeze, Het, Dat, Dit.

WHereas the *Engliff* always use the *Partic-les* *The, that* and *this* promiscuously before all Nouns, as for instance, *The man, the woman, the horse, the child; That street, that colour, that field, that house; This bird, this way, this beast, this thing;* for which the *Dutch* say *De man, de vrouw; het paerd, het kind; Die straat, die koleur; dat veld, dat buys; Deeze vogel, deeze weg; dit beest, dit ding;* it seems an almost unsurmountable difficulty for the *Engliff* to learn the right use of these *Particles*, because no sufficient rules have yet been given for it: for which Reason, I will offer some general ones, which I do not know to have been observed by any besides myself, and may be of great advantage for the *Engliff*.

First it must be observed that there are three *Genders*, viz. The *Masculine, Feminine,* and *Neuter*, as appears in the use of our *Adjectives* and *Particles*, for we say, *Een groot man*, a great man, *eene groote vrouw*, a great woman, *een groot kind*, a great child; and yet

we

to the Low-Dutch Language. 19

we must acknowledge, that this rule in regard of the *Adjectives* is defective; because we say *Een goede* (and not *goed*) *Broeder*, a good brother; *een goede Zuster* a good sister, and *een goed Wyf* a good wife; so that oftentimes it is hard to determine whether those *Nouns* that require the Particles, *De, die* or *deezee*, are of the *Masculine* or *Feminine gender*; but most certain it is that the *Nouns* to which the Particles *Het, dat* or *dit* are added, are of the *Neuter gender*; and therefore the final *E* in the *Adjectives*, when joined with such words, is generally rejected; for because we say *Het, dat, or dit Paerd*, *Het, dat* or *dit Huys*, *Het, dat* or *dit Schip*, *Het, dat* or *dit Kind*, we also say *Een sterk paerd*, a strong horse, *een hoog huys*, a high house, *een groot schip*, a great ship, *een mooi kind*, a fine child, and not *sterke paerd*, *hooge huys*, *grootte schip*, *mooije kind*: and because we say *De, die* or *deezee vogel*, *De, die* or *deezee pen*, we never say *een snel vogel* or *een styf pen*, but *een snelle vogel* a swift bird, *een styve pen* a stiff pen. Yet this rule admits of an exception, for we say *het platte land*, *het groene kussen* &c. And when the *Adjective* is placed behind a *Substantive* of the *Feminine gender*, the final *e* is left out, as if the *Substantive* was a *Neuter*, thus *Een vrouw groot van vermogen*, a woman of great ability.

OF NOUNS.

NOuns are words wherewith things and qualities are named and distinguished, as *een Mensch* a man, *een kind* a child, *een beest* a beast, *een vogel* a bird, *toorn* anger, *beerlykheid* glory, *quaad* bad, *zwart* black, *kleyn* little, small, &c.

These *Nouns* are divided into *Substantives* and *Adjectives*.

Substantives are *Nouns* subsisting of themselves, as *de Hemel* the Heaven, *de zon* the sun, *een golf* a wave, *een Hertog* a Duke, *koude* cold, *goedbeyd* goodness, *baat* hatred, *nyd* envy.

Adjectives cannot be used alone, as having no perfect signification, unless joined to *Substantives*, whose form and quality they express; as *Sterk* strong, *zwak* weak, *schoon* clean, *vuyt* foul, *droog* dry, *koud* cold, *hoog* high, *laag* low. But sometimes two *Substantives* are join'd together, one of which serves for an *Adjective*, as *een Water-moolen* a Water-mill, *een Kerk-dief* a Church-robber, *een Scherp-rechter* a Hangman, *een Dienst-knecht* a Man-servant, *regen-water* rain-water, *een Dood-kist* a Coffin, *een Koorn-zolder* a Corn-loft, *een Koorn-kooper* a Corn-merchant. But before I say more of the *Adjectives* I'll first treat,

Of

Of the SUBSTANTIVES apart.

There are severall *Substantives* that may be called *Primitives* or *Originals*, from which other *Substantives* are formed, as

<i>Vifch</i> Fish.	<i>Viffcher</i> Fisher.
<i>Trompet</i> Trumpet.	<i>Trompetter</i> Trumpeter.
<i>Vraag</i> Question.	<i>Vraager</i> Asker, querist.
<i>Holland.</i>	<i>Hollander</i> a Hollander, Dutchman.
<i>Tuyn</i> Garden.	<i>Tuynier</i> Gardener.
<i>Vogel</i> Bird.	<i>Vogelaar</i> Fowler.
<i>Koppel</i> Couple.	<i>Koppelaar</i> Pander.
<i>Amsterdam.</i>	<i>Amsterdammer</i> One born at Amsterdam.

Some there are which end in *ſchap*, as

<i>Meeſter</i> Master.	<i>Meeſterſchap</i> Maſterſhip.
<i>Vrind</i> Friend	<i>Vrindſchap</i> Friendſhip.
<i>Ridder</i> Knight.	<i>Ridderschap</i> Knighthood.
<i>Schout</i> Sheriff.	<i>Schoutſchap</i> Sheriffſhip.
<i>Maag</i> Kinsman.	<i>Maagſchap</i> Relation.
<i>Broeder</i> Brother.	<i>Broederſchap</i> Brotherhoed.

Some few end in *iſt*, as

<i>Latyn</i> Latin.	<i>Latyniſt</i> Latiniſt.
<i>Droogeryen</i> Drugs.	<i>Droogiſt</i> Druggiſt.

Some end in *dom*, as

<i>Paus</i> Pope.	<i>Pauſdom</i> Popery.
-------------------	------------------------

Her-

22 **A Compendious Guide**

Hertog Duke. *Hertogdom* Dukedom.
Christen Christian. *Christendom* Christianity.
Heyden Heathen. *Heydendom* Heathenism.

A great many *Substantives* are deriv'd from
Adjectives, and end in *beyd*, as

Groot Great. *Grootbeyd* Greatness.
Blind Blind. *Blindbeyd* Blindness.
Zwak Weak. *Zwakbeyd* Weakness.

Wit White.

Witbeyd Whiteness.

Menschelyk Humane.

Menschelykbeyd Humanity.

Rechtvaerdig Righteous.

Rechtvaerdigbeyd Righteousness.

Some end in *te*, as

Dik Thick. *Dikte* Thickness.
Diep Deep. *Diepte* Depth.
Hoog High. *Hoogte* Highth.
Laag Low. *Laagte* Lowness.
Groot Big. *Grootte* Bigness.
Scherp Sharp. *Scherpte* Sharpness.
Sterk Strong. *Sterkte* Strength.
Steyl Steep. *Steylte* Steepness.

Some *Nouns Substantives* are form'd from
Verbs, as

Eeten to Eat. *Eeter* Eater.
Geeven to Give. *Geever* Giver.
Snyden to Cut. *Snyder* Cutter, taylor.
Vliegen to Fly. *Vlieger* Flyer, kite.

The

to the Low-Dutch Language. 23

The most part of the *Verbs* may also be turned into *Nouns*, as *Veel spreken vermoelt hem*, Much speaking tires him. *Het zien gaat bet booren te boven*, Seeing is to be preferred before hearing.

Most all *Dutch Nouns* may be changed into *Diminutives*, thus :

Boom Tree.

Boomtje or *boomken*, a Little tree.

Kind Child.

Kindje or *kindekent*, a Little child, infant.

Huys House.

Huysje or *buysken*, a Little house.

Boek Book.

Boekje or *boeksen*, a Little book.

Rok Coat.

Rokje or *roksken*, a Little coat.

Straat Street.

Straatje, a Little street, alley.

Vogel Bird.

Vogeltje or *vogelken*, a Little Bird.

Bel Bell.

Belletje or *belleken*, a Little bell.

Mol Mole.

Molletje a Little mole.

Kam Comb.

Kammetje a Little comb.

Stem Voice.

Stemmetje a Little or small voice.

Man Man.

Man

24 A Compendious Guide

Mannetje or *manneken*, a Little man or male.

Pen Pen, pin.

Pennetje, a Little pin or peg.

Ton Barrel.

Tonnetje or *tonneken*, a Little barrel.

Stad City.

Steedtje or *stedeken*, a Little city, town.

Wind Wind.

Windtje or *windeken*, a Little gale, a small breeze.

Of the GENDER of NOUNS.

The *Dutch* have three *Genders* whereby *Nouns* may be distinguished from one another, viz. The *Masculine*, *Feminine* and *Neuter*, of which having already given some instructions, where I treated concerning the *Particles*, *De*, *die*, *deez*, *bet*, *dat*, *dit*, the Reader is referred thereto. However since I said there, that it is oftentimes hard to determine whether a *Noun* be of the *Masculine* or *Feminine Gender*, (for a great many are of both) I'll lay it down here as a general rule, that those *Nouns*, where the *Particle de* is alter'd into *den* in the *Accusative Case*, are of the *Masculine gender*, as *Berg* a Hill, *boom* tree, *vogel* bird, *naam* name, *dood* death, &c. as also that the *Genitive* of the *Masculine* and *Neuter* is *des*, as *des mans* of the man, *des bergs* of the hill, *des booms* of the tree,
des

des vogels of the bird, *des lands* of the land, *des buyzes* of the house. And that the *Genitive* of the *Feminine* is *der*, as *der vrouwe* of the woman, *der Koninginne* of the Queen, *der zee* of the sea, *der wereld* of the world, *der waarbeyd* of the truth, *der dwaalinge* of the error. It is true we say sometimes *des vrouws voorsoon*, the wifes son of the first marriage, *zyn dochters kind*, his daughters child, and *'s werrelds eere*, the honour of the world; but it is lookt upon by our best Authors to be irregular.

But it must be confessed, that many Writers amongst us do not observe this distinction, yet our best Authors do, and our Translators of the Bible have given heed to it. And to satisfy the Learners, this will be demonstrated at large with several examples, when I treat of the *Declensions*, and will be further explained in the description of the *Adjectives*.

Tho' any Rules, how to know the *Gender* of a *Noun*, were never given by any (that I know of), yet I will venture to lay down some general ones, which may be of great service to Learners. Be it observed therefore that:

All *Nouns* signifying the *Doer* or *Actor* of any thing, and ending in *er* or *aar*, as *Aanbanger* adherer, *aanlaker* enticer, *bakker* baker, *brenger* bringer or carrier, *daader* doer, *geever* giver, *bandelaar* actor or marchant,

B

ben-

bengelaar angler, *boefter* cougher, *kakelaar* tattler, *kiezer* choofer, *leezer* reader, *maaker* maker, *makelaar* broker, *neemer* taker, *prediker* preacher, *schepper* creator or drawer, *tapper* tapster, *viffcher* fisher, *vechter* fighter, *wagenaar* waggoner, *zinger* singer, &c. are of the *Masculine* gender and therefore require the Particles, *De*, *die* or *deezee*.

Exc. But words ending in *ster* are generally of the *Feminine* gender, as *Naaiſter* seamster, *vryſter* a laſs; yet *meeſter* maſter is of the *maſculine* gender.

All *Nouns* ending in *beyd*, as *argbeyd* craftineſs, *bebendigbeyd* dexterity, *dankbaarbeyd* thankfulneſs, *beyligbeyd* holineſs, *ſnoodbeyd* enormity, *vroomigbeyd* piety, *waarbeyd* truth, &c. are of the *Feminine* gender, and require the Particles, *De*, *die* or *deezee*.

All *Nouns* deriv'd from verbs, and ending in *ing*, as *aandryving* promoting, *aanloking* enticing, *begraaving* burying, *dwaaling* error, *beuſeling* trifling, *grondlegging* foundation, *handeling* dealing, *inbeelding* imagination, *kaſtyding* chaſtiſement, *navolging* imitation, *perſing* preſſing, *reyniging* cleaning, *ritſeling* a buzzing noiſe, *ruyting* bartering, *foortering* ſorting, *timmering* building, *voering* lining or carrying, *zwymeling* giddineſs, &c. are of the *Feminine*

to the Low-Dutch Language. 27

nine gender, and require the Particles, *De, die* or *deeze*.

Whereunto may be added some Nouns ending in *ling*, that are either of the *Masculine* or *Common gender*, as *Jongeling* youth, *leerling* disciple, *stedeling* citizen, *sterveling* mortal, *vondeling* foundling, and require also the Particles, *De, die*, or *deeze*.

Nouns ending in *schap*, as *Boodschap* message, *blydschap* joy, *broederschap* brotherhood, *eygenschap* attribute, *gemeenschap* communion, *maatschap* fellowship, *meefterschap* mastership, *vrindschap* friendship, *vroedschap* the common council, *ridderschap* knight-hood, *rekenfchap* account &c. are generally of the *Feminine gender* and require the Particles, *De*, or *deeze*: Yet we say *bet Admiraalſchap* Admiralship, *bet Apoſtelſchap* Apoſtelſhip, *bet Burgerſchap* Citizens freedom, *bet gereedschap* instruments or tools, *bet Prieſterſchap* Prieſthood, *bet gezelfchap* company, *bet genootſchap* ſociety, *bet gezantschap* embaffy, *bet ſchoutſchap* ſheriffalty, *bet maagſchap* kindred, *bet zwagerſchap* affinity, *bet Landſchap* Province or Landſkip: for theſe are of the *Neuter gender*.

Nouns ending in *ry* or *ny*, as *Boevery* knavery, *guytery* roguery, *buyghelery* hypocriſy, *jaagery* venery, *kancelery* chancery, *praatery* talking, *ſpecery* ſpices, *talmery* tauto-

28 A Compendious Guide

logy, *tovery* witchcraft, *verwery* a dyers workhouse, *gekkerny* foolery, *jokkerny* jest, *spotterny* mockery, *slaaverny* slavery, &c. are of the *Feminine gender*, and require the Particles, *De, die* or *deeze*.

Nouns ending in *te*, as *Diepte* depth, *dikte* thickness, *drukte* much business, *geboorte* birth, *gestalte* frame, *gemeente* congregation, *grootte* greatness, *gedaante* shape or form, *hoogte* height, *krankte* illness, *laagte* lowness, *moeite* pains, *scherpte* sharpness, *sterkte* strength, *steylte* precipice, *ziekte* sickness, &c. are generally of the *Feminine gender*, and require the Particles, *De, die,* or *deeze*.

Exc. The words *Gebeente* bones, *gedeelte* part, *gedierte* animals, *geraamte* skeleton, *gestoekte* pew, *gesteente* precious stones, *gesternte* stars, *gevoegte* fowls, *gebergte* mountains, *geboefte* a roguish crew, *gedarmte* guts or bowels, and perhaps some few more, are of the *Neuter gender*, and require the Particles, *Het, dat* or *dit*.

Nouns ending in *nis*, as *Beboudenis* safety, *betekenis* signification, *beeldtenis* image, *befnydenis* circumcision, *ergernis* offence, *erffenis* heritage, *erkentenis* acknowledgement, *gelykenis* likeness, *gevanikenis* prison, *kennis* knowledge, *ontroerenis* disturbance, *onsteltenis* astonishment, *schennis* violation, *vergiffenis* pardon, *vergettenis* oblivion,

to the Low-Dutch Language. 29

vion, &c. are of the *Feminine gender*, that require the Particles, *De, die* or *deeze*. Except *Vonnis* judgement, *getuygenis* testimony, which are of the *Neuter gender*.

Nouns ending in *sel*, as *Aanloksel* allurement, *afspruytsel* derivative, *beduytsel* signification, *beginsel* beginning, *beletsel* hindrance, *befchutsel* fence, *borduursel* embroidered work, *druksel* print, *insteeksel* an inserted piece, *maaksel* fabrik, *naaisel* seam, *olisel* extreme unction; *soudeersel* soder, *tooisel* attire, *verdichtsel* fable, *verfoeisel* abomination, *voegsel* joint, *weeffsel* woven work, *zweemsel* likeness, &c. are of the *Neuter gender*, and require the Particles, *Het, dat* or *dit*. Exc. *Fronsel* a plait or wrinkle, *stuyffel* starch, *geessel* a wip, which assume the Particles, *De, die, deeze*.

Nouns ending in *dom* are generally of the *Neuter gender*, and require the particles *Het, dat* or *dit*, as, *Bisdóm* Bishoprick, *Pausdom* Popery, *Hertogdom* Dukedom, *Christendom* Christianity, *Heydendom* Heathenism, *Foodendom* Judaism, *Menschdom* Mankind.

But *Rykdom* riches; *ouderdom* age, and *wasdom* growth, are of the *Masculine gender*, and require the Particles *de, die* or *deeze*.

All *Diminutives* which formerly did terminate in *ken*, but now generally in *tje* or

30 A Compendious Guide

je, as *Mannetje* a little man, *mandtje* a little basket, *vrouwetje* a little woman, *wyfje* a little wife, *buysje* a little house, *scheepje* a little ship, *paerdje* a little horse, *vogeltje* a little bird, &c. are of the *Neuter gender*, and require the Particles, *Het*, *dat* or *dit*.

All Verbs of the Infinitive Mood, when used instead of *Substantives*, are of the *Neuter Gender*, as *bet gaan* the going, *bet drinken* the drinking, *bet eeten* the eating or victuals, *bet spreeken* the speaking.

To these Rules I shall add, that when we will express the *Female*, we use the Terminations *ster*, *in*, *es*; as for instance, to turn the words *Man* man, *vrind* friend, *beer* bear, *leeuw* lion, *kooper* buyer, *maaker* maker, *praator* talker, *bedelaar* begger, *vryer* bachelor, *leeraar* teacher, *meeſter* maſter, *martelaar* martyr, into the *Female gender*, we ſay *Mannin* woman, *vrindin* a female friend, *beerin* a female bear, *leeuwin* a lioness, *koopſter* a female buyer, *praatſter* a talkative woman or girl, *bedelaarſter* or *bedelares* a ſhe begger, *vryſter* a laſs or ſpinſter, *leeraares* a woman teacher, *meesteres* miſtreſs, *martelaares* a woman martyr.

Whereunto may be added theſe following words:

Koning King.

Ke-

Koningin Queen.

Hertog Duke.

Hertogin Dutcheſs.

God God.

Godin or *Godes* Goddeſs.

Prins Prince.

Prinſes Princeſs.

Keyzer Emperor. *Keyzerin* Empreſs.

Prieſter Prieſt. *Prieſterin* Prieſteſs.

Profeet Prophet. *Profeetes* Propheteſs.

Some are Irregular in reſpect of this
rule, as

Man Man.

Vrouw Woman.

Jongen Boy.

Meysje Girl.

Neef a He-couſin, nephew.

Nicht a She-couſin, neice.

Knecht a Man ſervant.

Meyd a Maid ſervant.

Hengſt a Stone-horſe.

Merry a Mare.

Reu a Male dog.

Teef a Bitch.

Kater a He-cat.

Kat a She-cat.

Hert a Deer, buk.

Hinde a Doe, hind.

Rammelaar a Buck-rabbit.

Voedſter a Doe-rabbit.

Haan a Cock.

Hen, *boen* a Hen.

Of the Number of the *Nouns*.

Numbers are twofold *Singular* and *Plural*: and most *Nouns* terminate their *Plurals* in *en* or *n*, some also in *s*, and some in both. However *Monosyllables* end always in *en*, except *Kók* Cook, *kóks* cooks; and *Maat* when it signifies *fellow*, for then the *Plural* is *Maats*; but if it stands for *Measure*, then the *Plural* is *Maaten*; so *Boot* a Boat and *Breast-jewel*, *Boots* Boats, *Booten* Breast-jewels.

Nouns making their *Plurals* in *en* are as followeth,

<i>Gat</i> Hole.	<i>Gaten</i> Holes.
<i>Kruyd</i> Herb.	<i>Kruyden</i> Herbs.
<i>Zoon</i> Son.	<i>Zoonen</i> Sons.
<i>Hand</i> Hand.	<i>Handen</i> Hands.
<i>Been</i> Leg.	<i>Beenen</i> Legs.
<i>Muur</i> Wall.	<i>Muuren</i> Walls.
<i>Ketting</i> Chain.	<i>Kettingen</i> Chains.
<i>Gebód</i> Command.	<i>Geboden</i> Commandments.
<i>Vat</i> Vessel.	<i>Vaaten</i> Vessels.
<i>Brood</i> Loaf.	<i>Brooden</i> Loaves.
<i>Slót</i> Lock.	<i>Sloten</i> Locks.
<i>Aal</i> Eel.	<i>Aalen</i> Eels.
<i>Lot</i> Lot.	<i>Loten</i> Lots.

Slang

to the Low-Dutch Language: 33

<i>Slang</i> Snake.	<i>Slangen</i> Snakes.
<i>Gebéd</i> Prayer.	<i>Gebeden</i> Prayers.
<i>Olifant</i> Elephant.	<i>Olifanten</i> Elephants.
<i>Omgang</i> Circuit, procession.	
<i>Omgangen</i> Circuits, processions.	

Likewise all Nouns ending in *ing*, as.

<i>Draaijing</i> Turning.
<i>Draaijingen</i> Turnings.
<i>Beweeging</i> Motion.
<i>Beweegingen</i> Motions.
<i>Reyniging</i> Cleansing.
<i>Reynigingen</i> Cleansings.
<i>Wedspreeking</i> Gainsaying.
<i>Wedspreekingen</i> Gainsayings.
<i>Leerling</i> Disciple.
<i>Leerlingen</i> Disciples.
<i>Sterveling</i> Mortal.
<i>Stervelingen</i> Mortals.

Some of these that make the plural in *en*
double their last letter, as

<i>Bed</i> Bed.	<i>Bedden</i> Beds.
<i>Brug</i> Bridge.	<i>Bruggen</i> Bridges.
<i>Bus</i> Box.	<i>Bussen</i> Boxes.
<i>Knóp</i> Bud.	<i>Knóppen</i> Buds.
<i>Lip</i> Lip.	<i>Lippen</i> Lips.
<i>Bril</i> Spectacles.	<i>Brillen</i> More than one pair of spectacles.
<i>Gek</i> Fool.	<i>Gekken</i> Fools.
<i>Rók</i> Coat.	<i>Rókken</i> Coats.

34 A Compendious Guide

<i>Pót Pót.</i>	<i>Póttén Pots.</i>
<i>Zak Bag.</i>	<i>Zakken Bags.</i>
<i>Trap Step, stair.</i>	<i>Trappen Stairs, steps.</i>
<i>Bal Ball.</i>	<i>Ballen Balls.</i>

Those that end in *f* generally change that letter in *v*, as

<i>Lyf Body.</i>	<i>Lyven Bodies.</i>
<i>Graf Grave.</i>	<i>Graven Graves.</i>
<i>Gaaf Gift.</i>	<i>Gaaven Gifts.</i>
<i>Huyf Coif.</i>	<i>Huyven Coifs.</i>
<i>Hóf Garden, court.</i>	<i>Hoven Gardens, courts.</i>
<i>Dief Thief.</i>	<i>Dieven Thieves.</i>
<i>Wolf Wolf.</i>	<i>Wolven Wolves.</i>
<i>Wyf Wife.</i>	<i>Wyven Wives.</i>
Exc. <i>Bef Band, Bessen Bands, Mof Muff,</i>	
<i>Moffen Muffs. Straf Punishment, Straffen</i>	
<i>Punishments.</i>	

Those that end in *s* have the Plural generally in *zen*, as

<i>Blaas Bladder.</i>	<i>Blaazen Bladders.</i>
<i>Doos Box.</i>	<i>Doozen Boxes.</i>
<i>Huys House.</i>	<i>Huyzen Houses.</i>
<i>Glas Glass.</i>	<i>Glazen Glasses.</i>
<i>Roos Rose.</i>	<i>Roozen Roses.</i>
<i>Muys Mouse.</i>	<i>Muyzen Mice.</i>
Exc. <i>Bus Box, Bussen Boxes. Kus Kiss,</i>	
<i>Kussen Kisses.</i>	

Words

to the Low-Dutch Language.

35

Words ending in *er* or *aar* and *el* term ~~ate~~
in the Plural in *s* and *en*, as

Vader Father.

Vaders and *Vaderen*, Fathers.

Broeder Brother.

Broeders and *Broederen*, Brethren.

Zuster Sister.

Zusters and *Zusteren*, Sisters.

Meeſter Maſter.

Meeſters and *Meeſteren*, Maſters.

Vervolger Perſecutor.

Vervolgers and *Vervolgeren*, Perſecutors.

Schryver Writer.

Schryvers and *Schryveren*, Writers.

Leeraar Teacher.

Leeraars and *Leeraaren*, Teachers.

Minnaar Lover.

Minnaars and *Minnaaren*, Lovers.

Diſtel Thistle.

Diſtels and *Diſtelen*, Thiſtles.

Appel Apple.

Appels and *Appelen*, Apples.

Tafel Table.

Tafels and *Tafelen*, Tables.

Geeffel Whip.

Geeffels and *Gaeſſalen*, Whips.

Vogel Bird.

Vogels and *Vogelen*, Birds.

Dekſel Cover.

Dekſels and *Dekſelen*, Covers.

To these may be added *Keten Chain*, *ketens* and *ketenen* chains, *Schepen* a Justice, *Schepens* or *Schepenen* Justices, *jongen* boy, *jongens* or *jongers* boys, and *jongeren* lads or disciples. Yet it ought to be noted, th^o it is not observed so generally, that these *Plurals* in *s* are properly the *Nominatives*, and those in *en* the *Genitives*, and *Datives*, or *Ablatives*.

Diminutives make their *Plurals* to end
in *s*, as

Hondtje a Little dog.

Hondtjes. Little dogs.

Steentje a Little stone.

Steentjes. Little stones.

Panneken a Little pan.

Pannekens Little pans.

Boomken a Little tree.

Boomkens Little trees.

Kindtje } a Little child.

Kindeken }

Kinderkens } Little children.

Kindertjes }

Nouns ending in *e* have their *Plural* in *en*, as

Boode Messenger. *Booden* Messengers.

Herne Hen. *Hennen* Hens.

Heere Lord. *Heeren* Lords.

Zee Sea. *Zeen* Seas.

Royze

Reyze Journey. *Reyzen* Journeys, voyages.
Stede Town. *Steden* Towns, cities.
Offerande Offering. *Offeranden* Offerings.

But of these there are but few; although formerly it was very usual to say in the Nominative *Bedde*, *mensche*, *spyz*, *motte*, *padde*, *graave*, *vrouwe*. Yet now we say *Bed* *Bed*, *menscb* man, *spys* meat, *pad* toad, *graaf* earl, *vrouw* woman, using the other in the *Genitive* or *Dative*, or it may be *Ablative Case*.

Nouns ending in *beyd* alter their Singular into *beden* in the Plural, as *Boosbeyd* wickedness, *boosbeden* wickednesses, *wytmuntendbeyd* excellency, *wytmuntendbeden* excellencies.

Some *Nouns* are *Irregular* in the *Plural* by increasing their *Syllables*, as

Vólk People. *Vólken* and *Vólkeren* Nations.

Been Bone. *Beenderen* Bones. for

Beenen signifies Leggs.

Blad Leaf. *Bladen* or *Bladeren* Leaves.

Gemoed Mind. *Gemoederen* Minds.

Kind Child. *Kinderen* Children.

Rad Wheel. *Raderen* Wheels.

Lied Song. *Lieder* Songs.

Ho Hen. *Hoenderen* Hens.

Ey Egg. *Eyeren* Eggs.

Kalf Calf. *Kalveren* Calves.

swering to the question *who* or *what*, as *De Koning komt*, The King cometh.

The *Genitive* being known by the tokens *des* or *der*, answereth to the question *whose* or *whereof*, as *Des Konings goedertierenbeyd*, The clemency of the King; *het zaad der vrouwe*, the seed of the woman.

The *Dative* is known by the token *den*, *der* or *aan de*, and answereth to the question *to whom* or *to what*, as *De zaak is den Koning en der Koninginne voorgedraagen*, The matter is proposed to the King and the Queen.

The *Accusative* depends upon the *Verb*, and may be known by the tokens *den* or *de*, answering to the question *whom* or *what*, as *Zy hebben den Koning en de Koningin gezien*, They have seen the King and the Queen.

The *Vocative* is known by calling or speaking to, as *O Koning*, O King.

The *Ablative* may be known by the token *van den* or *van de*, as *Daar is een order gekomen van den Koning en de Koninginne*, There is an order come from the King and the Queen.

Note that *van* signifieth both *of* and *from*, *of* when it serves to the *Genitive*, and *from* when applied to the *Ablative Case*; which will best be learned by use.

Be it also observ'd, that *den* in the *Dative case* is Masculine, and *der* Feminine: and also *den* in the *Accusative* Masculine, and *de* Feminine.

Thus

Thus it appears that the chiefest variation in the Declining of *Dutch Nouns* is made by the *Particles* that are placed before them. Yet most *Nouns* admit some distinct terminations, as the following Examples will shew.

Singular.

Nom.	<i>De Man; de mensch</i>	The Man.
Gen.	<i>Des Mans, des menschen</i>	Of the man.
Dat.	<i>Den Man, den mensch</i>	To the man.
Acc.	<i>Den Man, den mensch</i>	The man.
Voc.	<i>O Man, o mensch</i>	O Man.
Abl.	<i>Van den Man, van den mensche</i>	From the man.

Plural.

Nom.	<i>De Mannen, de menschen</i>	The Men.
Gen.	<i>Der Mannen, der menschen</i>	Of the men.
Dat.	<i>Den Mannen, den or aan de menschen</i>	To the men.
Acc.	<i>De Mannen, de menschen</i>	The men.
Voc.	<i>O Mannen, o Menschen</i>	O Men.
Abl.	<i>Van de Mannen, van de menschen</i>	From the men.

Sing.

Nom.	<i>een Heer</i>	a Lord.
Gen.	<i>eens Heeren</i>	Of a Lord.

Dat.

- Dat. *eenen Heere* To a Lord.
 Acc. *eenen Heer* a Lord.
 Voc. *O Heer* or *Heere* O Lord.
 Abl. *van een Heere* from a Lord.

Plur.

- Nom. *de Heeren* the Lords.
 Gen. *der Heeren* of the Lords.
 Dat. *den Heeren* To the Lords.
 Acc. *de Heeren* the Lords.
 Voc. *O Heeren* O Lords.
 Abl. *van de Heeren* from the Lords.

Sing.

- Nom. *De Vader* The Father.
 Gen. *Des Vaders* Of the Father.
 Dat. *Den Vader* To the Father.
 Acc. *Den Vader* The Father.
 Voc. *O Vader* O Father.
 Abl. *Van den Vader* From the Father.

Plur.

- Nom. *De Vaders* The Fathers.
 Gen. *Der Vaderen* Of the Fathers.
 Dat. *Den Vaderen* To the Fathers.
 Acc. *De Vaders* the Fathers.
 Voc. *O Vaders* O Fathers.
 Abl. *Van de Vaderen* From the Fathers.

Sing.

- Nom. *De Hond* the Dog.
 Gen. *Des Hond* or *van den Hond* of the Dog.
 Dat.

42 A Compendious Guide

Dat. *Den Hond* or *aan den Hond* to the Dog.

Acc. *Den Hond* the Dog.

Voc. *O Hond* O Dog.

Abl. *Van den Hond* from the Dog.

Plur.

Nom. *De Honden* the Dogs.

Gen. *Der* or *van de Honden* of the Dogs.

Dat. *Den* or *aan de Honden* to the Dogs.

Acc. *De Honden* the Dogs.

Voc. *O Honden* O Dogs.

Abl. *Van de Honden* from the Dogs.

Sing.

Nom. *De Boom* the Tree.

Gen. *Des Booms* or *van den Boom* of the tree.

Dat. *Den* or *aan den Boom* to the tree.

Acc. *Den Boom* the tree.

Voc. *O Boom* O Tree.

Abl. *Van den Boom* from the tree.

Plur.

Nom. *De Boomen* the Trees.

Gen. *Der* or *van de Boomen* of the trees.

Dat. *Den* or *aan de Boomen* to the trees.

Acc. *De Boomen* the trees.

Voc. *O Boomen* O Trees.

Abl. *Van de Boomen* from the trees.

Sing.

Nom. *De Berg* the Mountain or hill.

Gen.

to the Low-Dutch Language. 43

Gen. *Des Bergs* or *van den Berg* of the mountain.

Dat. *Den* or *aan den Berg* to the mountain.

Acc. *Den Berg* the mountain.

Voc. *O Berg* O mountain.

Abl. *Van den Berg* from the mountain.

Plur.

Nom. *De Bergen* the Mountains.

Gen. *Der* or *van de Bergen* of the mountains.

Dat. *Den Bergen* to the mountains.

Acc. *De Bergen* the mountains.

Voc. *O Bergen* O mountains.

Abl. *Van de Bergen* from the mountains.

Sing.

Nom. *De Naam* the Name.

Gen. *Des Naams* or *van den Naam* of the Name.

Dat. *Den Naame* to the Name.

Acc. *Den Naam* the Name.

Voc. *O Naam* O Name.

Abl. *Van den Naam* from the Name.

Plur.

Nom. *De Naamen* the Names.

Gen. *Der* or *Van de Naamen* of the Names.

Dat. *Den Naamen* to the Names.

Acc. *De Naamen* the Names.

Voc. *O Naamen* O Names.

Abl. *Van de Naamen* from the Names.

Note. *Zon* the *Sun*, which seemeth to
be

be of the *Masculine Gender*, is nevertheless of the *Feminine*, and hath the Genitive *der Zonne*.

Declension of Nouns of the Feminine Gender.

Sing.

- Nom. *De Vrouw* the Woman.
 Gen. *Der Vrouwe* of the Woman.
 Dat. *Der Vrouwe* or *aan de Vrouwe* to the Woman.
 Acc. *De Vrouwe* the Woman.
 Voc. *O Vrouw* or *Vrouwe* O Woman.
 Abl. *Van de Vrouwe* from the Woman.

Plur.

- Nom. *De Vrouwen* the Women.
 Gen. *Der Vrouwen* of the Women.
 Dat. *Den Vrouwen* to the Women.
 Acc. *De Vrouwen* the Women.
 Voc. *O Vrouwen* O Women.
 Abl. *Van de Vrouwen* from the Women.

Sing.

- Nom. *De Dóchter* The Daughter.
 Gen. *Der dóchter* or *Van de dóchter* of the daughter.
 Dat. *Der* or *Aan de dóchter* to the daughter.
 Acc. *De dóchter* the daughter.
 Voc. *O dóchter* O daughter.
 Abl. *Van de dóchter* from the daughter.

Plur.

Plur.

- Nom. *De Dóchters* The daughters.
 Gen. *Der dóchteren* of the daughters.
 Dat. *Den dóchteren* to the daughters.
 Acc. *De dóchters* or *dóchteren* the daughters.
 Voc. *O dóchters* O daughters.
 Abl. *Van de dóchteren* from the daughters.

Sing.

- Nom. *De Werreld* The world.
 Gen. *der werreld* or *van de werreld* of the world.
 Dat. *der* or *aan de werreld* to the world.
 Acc. *de werreld* the world.
 Voc. *O werreld* O world.
 Abl. *van de werreld* from the world.

Plur.

- Nom. *Werrelden* Worlds.

Note. The other Cases in the Plural Number not being usual, are therefore omitted.

Sing.

- N. *De waarbeyd* The truth.
 G. *der waarbeyd* or *van de waarbeyd* of the truth.
 D. *der* or *aan de waarbeyd* to the truth.
 A. *de waarbeyd* the truth.
 V. *O waarbeyd* O truth.
 A. *van de waarbeyd* from the truth.

Plur.

Plur.

- N. *De waarbeden* The truths.
 G. *der* or *van de waarbeden* of the truths.
 D. *den waarbeden* to the truths.
 A. *de waarbeden* the truths.
 V. *O waarbeden* O truths.
 A. *van de waarbeden* from the truths.

And so all other Nouns ending in *beyd*.

Sing.

- Nom. *De dwaaling* The error.
 Gen. *der* or *van de dwaaling* of the error.
 Dat. *der* or *aan de dwaaling* to the error.
 Acc. *de dwaaling* the error.
 Voc. *O dwaaling* O error.
 Abl. *van de dwaaling* from the error.

Plur.

- Nom. *De dwaalingen* The errors.
 Gen. *der* or *van de dwaalingen* of the errors.
 Dat. *den dwaalingen* to the errors.
 Acc. *de dwaalingen* the errors.
 Voc. *O dwaalingen* O errors.
 Abl. *van de dwaalingen* from the errors.

Thus all other Nouns ending in *ing*, Except those in *ling*, as *Leerling*, &c. who are of the *Masculine* or *Common gender*, forming the Genitive thus, *des Leerlings*, the Dative *den* or *aan den Leerling*, the Accusative *den Leerling*, and the Ablative *van den Leerling*.

Sing.

Sing.

- Nom. *De kennis* The knowledge.
 Gen. *der kennisse* of the knowledge.
 Dat. *der kennisse* or *aan de kennisse* to the
 knowledge.
 Acc. *de kennis* the knowledge. —
 Voc. *O kennis* O knowledge.
 Abl. *van de kennis* or *kennisse* from the
 knowledge.

This Noun wants the *Plural*; but *Gevan-
 genis* Prison, and *gelykenis* similitude or pa-
 rable, are in the *Plural* *Gevangeniſſen* and
Gelykeniſſen; and thus are all other *Nouns*
 ending in *nis* declined.

Nouns ending in *ſchap* have in the *Geniti-
 ve* *der* and *des*, as *des gezelschaps* of the com-
 pany, *der vriendschap* of the friendship.

Nouns Feminine terminating in *ry*, *ny*,
 and *te* have in the *Genitive*, *der*, as *Nom. de*
Tovery the Witchcraft, *de Slaaverny* the Sla-
 very. *Gen. der Toverye* of the Witchcraft, *der*
Slaavernye of the Slavery, and likewise *der*
Geboorte of the Birth, *der Gemeente* of the
 Church. But the *Neuter Gebeente*, hath
des gebeente of the bones.

Sing.

- Nom. *De ſtad* The city.
 Gen. *der ſtad* or *ſtede*, 's *ſtads* or *van de ſtad*
 of the city.

Dat.

48 A Compendious Guide

Dat. *aan de stad* or *der stede* to the city.

Acc. *de stad* the city.

Voc. *O stad* O city.

Abl. *van de stad* from the city.

Plur.

Nom. *De steden* The cities.

Gen. *der* or *aan de steden* of the cities.

Dat. *der* or *aan de steden* to the cities:

Acc. *de steden* te cities.

Voc. *O steden* O cities.

Abl. *van de steden* from the cities.

Maan the Moon, and *Star* Star, have in the Genitive, *der Maane* and *der Starre*.

Declension of Nouns of the Neuter Gender.

Sing.

Nom. *Het wyf* The wife or woman.

Gen. *Des wyfs* or *van 't wyf* of the wife.

Dat. *Aan 't wyf* or *den wyve* to the wife.

Acc. *Het wyf* the wife.

Voc. *O wyf* O wife.

Abl. *Van het wyf* from the wife.

Plur.

Nom. *De wyven* The wives or women.

Gen. *Der* or *van de wyven* of the wives.

Dat. *Den* or *aande wyven* to the wives.

Acc. *De wyven* the wives.

Voc. *O wyven* O wives,

Abl. *Van de wyven* from the wives.

Sing.

Sing.

- Nom. *Het Kind* The Child.
 Gen. *des kinds* or *van 't kind* of the child.
 Dat. *aan het kind* to the child.
 Acc. *het kind* the child.
 Voc. *O kind* O child.
 Abl. *Van het kind* or *van kinde* from the child.

Plur.

- Nom. *De kinderen* The children.
 Gen. *der* or *van de kinderen* of the children.
 Dat. *den* or *aan de kinderen* to the children.
 Acc. *de kinderen* the children.
 Voc. *O kinderen* O children.
 Abl. *van de kinderen* from the children.

Sing.

- Nom. *Het volk* The people or nation.
 Gen. *des volks* or *van 't volk* of the people.
 Dat. *den volke* or *aan 't volk* to the people.
 Acc. *het volk* the people.
 Voc. *O volk* O people.
 Abl. *van het volk* from the people.

Plur.

- Nom. *De volken* or *volkeren* The people or Nations.
 Gen. *der volken* or *van de volkeren* of the people.
 Dat. *den volken* or *aan de volkeren* to the people.

C

Acc.

50 A Compendious Guide

- Acc. *de volken* or *volkeren* the people.
 Voc. *O volken* or *volkeren* O people or nations.
 Abl. *van de volken* or *volkeren* from the people..

Sing.

- Nom. *Het gemoed* The mind.
 Gen. *des gemoeds* or *van 't gemoed* of the mind.
 Dat. *aan 't gemoed* to the mind.
 Acc. *het gemoed* the mind.
 Voc. *O gemoed* O mind.
 Abl. *van het gemoed* from the mind.

Plur.

- Nom. *De gemoederen* The minds.
 Gen. *der* or *van de gemoederen* of the minds.
 Dat. *den* or *aan de gemoederen* to the minds.
 Acc. *de gemoederen* the minds.
 Voc. *O gemoederen* O minds.
 Abl. *van de gemoederen* from the minds.

Sing.

- Nom. *Het land* The country.
 Gen. *des lands* or *van 't land* of the country.
 Dat. *den lande* or *aan 't land* to the country.
 Acc. *het land* the country.
 Voc. *O land* O country.
 Abl. *van het land*, *en in den lande* from the country, *and in the country.*

Plur.

to the Low-Dutch Language. 51

Plur.

- Nom. *De landen* The countries.
Gen. *der* or *van de landen* of the countries.
Dat. *den* or *aan de landen* to the countries.
Acc. *de landen* the countries.
Voc. *O landen* O countries.
Abl. *van de landen* from the countries.

Sing.

- Nom. *Het Huys* The House.
Gen. *des buyzes* or *van 't buyz* of the house.
Dat. *den buyze* or *aan 't buyz* to the house.
Acc. *bet buyz* the house.
Voc. *O buyz* O house.
Abl. *van 't buyz* or *van den buyze* from the house.

Plur.

- Nom. *De buyzen* The houses.
Gen. *der* or *van de buyzen* of the houses.
Dat. *den* or *aan den buyzen* to the houses.
Acc. *de buyzen* the houses.
Voc. *O buyzen* O houses.
Abl. *van de buyzen* from the houses.

Note. *Ten buyze* signifies at the house, and *t'buyz* at home.

Sing.

- Nom. *Het schip* The ship.
Gen. *des schips* or *van bet schip* of the ship.
Dat. *aan 't schip* or *den sचेpe* to the ship.
Acc. *bet schip* the ship.

52 A Compendious Guide

Voc. *O ſchip* O ſhip.

Abl. *van 't ſchip* from the ſhip, *te ſchepen* in the ſhip.

Plur.

Nom. *De ſchepen* The ſhips.

Gen. *der* or *van de ſchepen* of the ſhips.

Dat. *den* or *aan den ſchepen* to the ſhips.

Acc. *de ſchepen* the ſhips.

Voc. *O ſchepen* O ſhips.

Abl. *van de ſchepen* from the ſhips.

Sing.

Nom. *Het gedeelte* The part.

Gen. *des gedeeltes* or *van 't gedeelte* of the part.

Dat. *aan 't gedeelte* to the part.

Acc. *het gedeelte* the part.

Voc. *O gedeelte* O part.

Abl. *van 't gedeelte* from the part.

Plur.

Nom. *De gedeelten* The parts.

Gen. *der* or *van de gedeelten* of the parts.

Dat. *den* or *aan de gedeelten* to the parts.

Acc. *de gedeelten* the parts.

Voc. *O gedeelten* O parts.

Abl. *van de gedeelten* from the parts.

And ſo the other *Neuters* ending in *te*.

Sing.

Nom. *Het beginsel* or *begin* The beginning.

Gen. *des beginsels*, or *begins*, or *van 't beginsel* of the beginning.

Dat.

Dat. *aan 't beginsel* or *begin* to the beginning.

Acc. *bet beginsel* or *begin* the beginning.

Voc. *O beginsel* or *begin* O beginning.

Abl. *van bet beginsel* or *begin*, and *in den beginne*, from the beginning, and in the beginning.

Plur.

Nom. *De beginselen* The beginnings.

Gen. *der* or *van de beginselen* of the beginnings.

Dat. *den* or *aan de beginselen* to the beginnings.

Acc. *de beginselen* the beginnings.

Voc. *O beginselen* O beginnings.

Abl. *van den beginselen* from the beginnings.

And so other Nouns ending in *sel*.

Sing.

Nom. *Het vogeltje* The little bird.

Gen. *des vogeltjes* or *'t vogeltjes* of the little bird or the little bird's.

Dat. *aan bet vogeltje* to the little bird.

Acc. *bet vogeltje* the little bird.

Voc. *O vogeltje* O little bird.

Abl. *van 't vogeltje* from the little bird.

Plur.

Nom. *De vogeltjes* The little birds.

Gen. *der vogeltjes* of the little birds.

Dat. *den* or *aan de vogeltjes* to the little birds.

54 A Compendious Guide

Acc. *de vogeltjes* the little birds.

Voc. *O vogeltjes* O little birds.

Abl. *Van de vogeltjes* from the little birds.

Note. That the Particle *des* or *van het* is often omitted with the *Diminutives* in the *Genitive*, as *'t vrouwtjes man* the little woman's husband, *'t scheepjes zeyl* the sail of the little ship.

I have been somewhat prolix in giving Examples of *Declension*, because all other *Dutch Grammars*, that ever I have seen, do not give sufficient instructions concerning the variations of the Cases. I shal now proceed to the description

Of the ADJECTIVES in particular.

Adjectives have severall terminations, as

<i>Lang</i> Long.	<i>Kort</i> Short.
<i>Breed</i> Broad.	<i>Smal</i> Narrow.
<i>Stout</i> Bold.	<i>Bloode</i> Cowardly.
<i>Blyd</i> Glad.	<i>Bedroefd</i> Sorry, sad.
<i>Groot</i> Great.	<i>Kleyn</i> Little, small.
<i>Hoog</i> High.	<i>Laag</i> Low.
<i>Glad</i> Smooth.	<i>Oneffen</i> Rough.
<i>Dick</i> Thick.	<i>Dun</i> Thin.

Some, being derived from *Verbs*, end in *lyk*, as

Verkoopelyk Vendible. from
Verkoopen to Sell.

- Tastelyk* Palpable. from
Tasten to Handle.
Verfoeyelyk Abominable. from
Verfoeyen to Abominate.
Wenschelyk Desirable. from
Wenschen to Wish.

And some end in *baar*, as

- Beloonbaar* Rewardable. from
Beloonen to Reward.
Betaalbaar Solvable, or payable. from
Betaalen to Pay.
Beschimmelbaar Subject to moulding. from
Beschimmelen to Mould.
Bevriesbaar That which can freeze up. from
Bevriezen to Freeze up.
Eetbaar Eatable, fit to be eaten. from
Eeten to Eat.
Handelbaar Tractable. from
Handelen to Handle, treat.
Kenbaar That which may be known. from
Kennen to Know.
Leverbaar Fit to be delivered. from
Leveren to Deliver.
Verdeedigbaar Defensible. from
Verdeedigen to Defend.
Vruchtbaar Fruitfull. from
Vrucht Fruit.
Verstaanbaar Intelligible. from
Verstaan to Understand.
Wisselbaar Exchangeable. from
Wisselen to Exchange.

56 A Compendious Guide

Severall that are deriv'd from *Substantives*
end also in *lyk*, as

Broederlyk Brotherly. from
Broeder Brother.

Geestelyk Spiritual. from
Geest Spirit.

Gevaarlyk Dangerous. from
Gevaar Danger.

Godlyk Godly, divine. from
God God.

Lighzaamlyk Bodily. from
Lighaam Body.

Lieflyk Lovely. from
Liefde Love.

Redelyk Reasonable. from
Reden Reason.

Some end in *sch*, as

Aardsch Earthly. from
Aarde Earth.

Grootch Lofty, superb: from
Groot Great, big.

Hemelsch Heavenly. from
Hemel Heaven.

Heydensch Heathenish. from
Heyden Heathen.

Kindsch Childish. from
Kind Child.

Hoofsch Courtlike. from
Hof Court.

Se-

to the Low-Dutch Language. 57

Severall end in *dig, lig, rig, tig, zig, ag*

Bloedig Bloody. from

Bloed Blood.

Moedig Couragious. from

Moed Courage.

Aardig Pretty, quaint, comical. from

Aardt Nature, humor.

Voordeelig Profitable. from

Voordeel Profit.

Kortswylig Sportful. from

Kortswyl Pastime.

Distelig Thorny, intricate. from

Distel Thistle.

Tverig Zealous. from

Tver Zeal.

Slikrig Dirty. from

Slik Dirt.

Haairig Hairy. from

Haair Hair.

Luchtig Airy. from

Lucht Air.

Magtig Mighty. from

Magt Might.

Vernuftig Witty, ingenious. from

Vernuft Wit.

Klagtig Complaining. from

Klagte Complaint.

Luyzig Lousy. from

Luyt Louse.

Vliezig Fleecy. from

Vlies Fleece.

58 'A Compendious Guide

- Some end in *zaam*, as
Arbeydzaam Laborious. from
Arbeyd Labour.
Deugdzaam Virtuous. from
Deugd Virtue.
Groeizaam Well-growing. from
Groei Growth.
Heylzaam Salutiferous. from
Heyl Hail, salvation.
Minzaam Loving, kind. from
Min Love.
Raadzaam Advisable. from
Raad Advice.

- Some end in *en*, as
Aarden Earthen. from
Aarde Earth.
Gouden Golden. from
Goud Gold.
Houten Wooden. from
Hout Wood.
Wollen Woollen. from
Wol Wool.

- Some end in *achtig*, as
Diefachtig Thievish. from
Dief Thief.
Kinderachtig Childish. from
Kind Child.
Waterachtig Waterish. from
Water Water.
Zoetachtig Zweetish. from
Zoet Sweet.

Some end in *loos*, signifying the want of a thing, as

Baardeloos Beardless. from

Baard Beard.

Handeloos Without hands, unhandy. from

Hand Hand.

Hoofdeloos Without head, headless. from

Hoofd Head.

Kinderloos Without children. from

Kind Child.

Naameleos Nameless. from

Naam Name.

Troosteloos Comfortless. from

Troost Comfort.

Vruchteloos In vain, fruitless. from

Vrucht Fruit.

Zinneloos Senseless. from

Zin Sense.

A great many *Adjectives* admit the Preposition *on*, if the matter requires it, as

Onbedacht Inconsiderate.

Ongekemd Uncombed.

Onbeoorlyk Indecent.

Ongeleerd Unlearned.

Onbemind Unbeloved.

Ongemeen Not common.

Onbeschaemd Impudent.

Ongenood Not invited.

Oneyndelyk Infinite, endless.

Onrustig Unquiet.

60 A Compendious Guide

Onfeylbaar Infallible.

Onzeker Uncertain.

Of the GENDER and DECLENSION of the *Adjectives*.

The *Adjectives* have three *Genders*, Masculine, Feminine, and Neuter, as

Masc.

Groote, *groot* Great.

Goede, *goed* Good.

Heylige, *Heylig* Holy.

Koude, *koud* Cold.

Reyne, *reyn* pure.

Raauwe, *raauw* Raw.

Stoute, *stout* Bold.

Zoete, *zoet* Sweet.

Fem.

Neut.

Groote. *Groot* Great.

Goede. *Goed* Good.

Heylige. *Heylig* Holy.

Koude. *Koud* Cold.

Reyne. *Reyn* Pure, clean.

Raauwe. *Raauw* Raw.

Stoute. *Stout* Bold, *stout*.

Zoete. *Zoet* Sweet.

Een groot man, a great man, *eene groote vrouw*, a great woman, *een groot beest*, a great beast; *een goede naam*, a good name, *eene goede dochter*, a good daughter, *een goed*

goed buys, a good house, *een raauwe visch*, a raw fish, *eene raauwe vrucht*, a raw fruit, *het raauw vleesch*, the raw flesh.

Thus the Adjectives ought to be distinguished in the Genders; and yet in speaking and vulgar writing it is not so punctually observed, and many will add the *n* even to the *Nominative Case*, especially in the Particle *de*, or *die*, putting *den* or *dien* instead thereof; which is a very great error, that is carefully avoided by our best Authors: for tho' it be good *Dutch* to say *Ik zag dien braaven man gisteren*, I saw that honest man yesterday, yet it is very bad *Dutch* (whatever may be the prevalent custom in some Places) to say *Dien braaven man heeft het gezegd*, (instead of *die braave man*, &c.) that honest man told it.

Yet if the Particle *een* preceeds, we say *een braaf man*; but if the particle *de* be used, it must be *de braave man*.

Obs. Although this be the naturall difference of the *Genders* in the Adjectives, yet it must be observed, that even *Feminine Adjectives* cast of the final *e*, when placed behind the *Substantive*, as *Het is een groote stad*, It is a great city, and *die stad is groot*, that city is great. The like is to be said of the Plurall in *e*, as 't *Waaren ryke luyden*, They were rich people, and *die luyden waaren ryk*, those people were rich.

62 A Compendious Guide

It is also to be noted, that tho' we say *Een sterk man*, a strong man, yet using the Particle *de*, we always say, *de sterke man*; the like happens oftentimes in the *Neuter*; for we say also *dat groote schaaap*, that great sheep; and when we use the *Superlative*, we generally say *het grootste land*, the greatest country, *het zwaarste werk*, the hardest work; but when the Adjective is transplaced; the *e* is rejected, as *Welk land is het grootst*, which country is the greatest?

Since the *Adjectives* are also Declinable, I shall set down Examples of *Declension* of each Gender.

Sing.

- Nom. *De groene boom* The green tree.
 Gen. *des groenen boom* or *van den groenen boom* of the green tree.
 Dat. *den groenen boom* to the green tree.
 Acc. *den groenen boom* the green tree.
 Voc. *O groene boom* O green tree.
 Abl. *van den groenen boom* from the green tree.

Plur.

- Nom. *De groene boomen* The green trees.
 Gen. *der groene boomen* of the green trees.
 Dat. *den groenen boomen* to the green trees.
 Acc. *de groene boomen* the green trees.
 Voc. *O groene boomen* O green trees.
 Abl. *van de groene boomen* from the green trees.

Sing.

to the Low-Dutch Language. 63

Sing.

- Nom. *De waare Kerk* The true church.
 Gen. *Der or van de waare kerke* of the true church.
 Dat. *der or aan de waare kerke* to the true church.
 Acc. *de waare kerk* the true church.
 Voc. *O waare kerk* O true church.
 Abl. *van de waare kerke* from the true church.

Plur.

- Nom. *De waare kerken* The true churches.
 Gen. *der waare kerken* of the true churches.
 Dat. *den waare kerken* to the true churches.
 Acc. *de waare kerken* the true churches.
 Voc. *O waare kerken* O true churches.
 Abl. *van de waare kerken* from the true churches.

Sing.

- Nom. *Het vruchtbaar land* The fruitfull country.
 Gen. *des vruchtbaaren lands* of the fruitfull country.
 Dat. *den vruchtbaaren lande* to the fruitfull country.
 Acc. *het vruchtbaar land* the fruitfull country.
 Voc. *O vruchtbaar land* O fruitfull country.
 Abl. *van den vruchtbaaren lande* from the fruitfull country.

Plur.

64 A Compendious Guide

Plur.

Nom. *De vruchtbaare landen* The fruitfull countries.

Gen. *der vruchtbaare landen* of the fruitfull countries.

Dat. *den vruchtbaaren landen* to the fruitfull countries.

Acc. *de vruchtbaare landen* the fruitfull countries.

Voc. *O vruchtbaare landen* O fruitfull countries.

Abl. *van de vruchtbaare landen* from the fruitfull countries.

Of the COMPARISON of Adjectives.

There are three degrees of Comparison, called the Positive, Comparative and Superlative.

> The *Positive* denoteth the thing meerly as it is, without any addition, as *Ryk Rich*.

The *Comparative* heightens the sense, as *Ryker Richer*.

The *Superlative* exceeds in the highest degree, as *Rykst* or *rykste* Richest.

The *Comparative* is expressed by adding *er* and sometimes *der* to the Positive, as *Groot, grooter, Great, greater; wys, wyzer, wise, wiser; ver, verder, far, farther*.

And the *Superlative* is formed by joyning *st* or *ste* to the Positive, as *Groot, grootst* or *grootste*

to the Low-Dutch Language. 65

grootste, Great, Greatest. It is very usual to prefix *aller* to the Superlative, the more to heighten its sense, as *de Allerwysste* the Wisest of all. Hence the following Examples are formed.

Positiv. *Hoog* High. Comparative *Hooger* Higher. Superlative *Hoogst*, *allerhoogst* Highest, most high.

Posit. *Koud* Cold. Comp. *Kouder* Colder. Superl. *Koudste*, *allerkoudst* Coldest.

Posit. *Lang* Long, tall. Comp. *Langer* Longer, taller. Superl. *Langste*, *allertlangst* Longest, tallest, the longest or tallest of all.

Posit. *Magtig* Mighty. Comp. *Magtiger* Mightier. Superl. *Magtigste*, *allertmagtigste* Mightiest.

Posit. *Oud* Old, ancient. Comp. *Ouder* Older, more ancient. Superl. *Oudste*, *allertoudst* Eldest.

Posit. *Zoet* Sweet. Comp. *Zoeter* Sweeter. Superl. *Zoetste*, *allertzoetst* Sweetest.

But some *Adjectives* are *irregular* and thus compared.

Posit. *Goed* Good. Comp. *Beter* Better. Superl. *Best*, *allertbeste* Best, best of all.

Posit. *Quaad* Bad. Comp. *Quader*, *erger* Worse. Superl. *Quaadst*, *ergst* Worst.

Posit. *Veel* Much, many. Comp. *Meerder*, *meer* More. Superl. *Meeste*, *meest* Most.

Of

66 A Compendious Guide.

OF PRONOUNS.

A *Pronoun* is a part of speech generally put for a *Noun*, being used in shewing, relating, asking, &c. And since Pronouns are also Declined, it will be necessary to exemplify their various Declensions, under their severall species.

DEMONSTRATIVES

do shew a person or thing to be, as

Sing.

Nom. *Ik* I.

Gen. *myns* or *myner* of me.

Dat. *aan my* or *my* to me.

Acc. *my* me.

Abl. *van my* from me.

Plur.

Nom. *Wy* We.

Gen. *onzer* of us.

Dat. *aan ons* or *ons* to us.

Acc. *ons* us.

Abl. *van ons* from us.

Sing.

Nom. *Gy* Thou, you.

Gen. *uws* or *uwer* of thee, of you.

Dat. *aan u* or *u* to thee, to you.

Acc. *u* thee, you.

Abl. *van u* from thee, from you.

Plur.

to the Low-Dutch Language. 67

Plur.

- Nom. *Gylieden* Ye.
Gen. *ulieder* of you.
Dat. *aan ulieden* or *ulieden* to you.
Acc. *ulieden* you.
Abl. *van ulieden* from you.

Sing.

- Nom. *Hy* He.
Gen. *zyner* or *zyns*, his or of him.
Dat. *bem*, *zich*, or *aan bem*, to him.
Acc. *hem*, *zich*, him.
Abl. *van bem*, *van zich*, from him.

Plur.

- Nom. *Zy* They.
Gen. *bunner*, *baarer*, of them or their.
Dat. *bun*, *aan ben*, or *aan haar*, to them.
Acc. *ben*, *baar*, them.
Abl. *van ben*, or *van haar* from them.

Note. *Haar* in vulgar speaking and writing is used promiscuously both with regard to men and women, but our best Authors apply it only either to women, or to Nouns that are of the *Feminine* gender.

Sing.

- Nom. *Zy* She.
Gen. *baarer* or *baars* of her.
Dat. *baar* or *aan haar* to her.
Acc. *baar* her.
Abl. *van haar* from her.

Plur.

68 A Compendious Guide

Plur.

Nom. *Zy They.*

Gen. *baarer of them or theirs.*

Dat. *aan baar, or baar to them.*

Acc. *baar them.*

Abl. *van baar from them.*

Severall of the following *Pronouns* are Masculine, Feminine and Neuter, as may be seen by the the terminations.

Sing.

Nom. *Deez, deeze, dit This.*

Gen. *deezes, deezer, van dit of this.*

Dat. *deezen, deezer or aan deeze, aan dit to this.*

Acc. *deezen, deeze, dit this.*

Abl. *van deezen, van deeze, van dit from this.*

Plur.

Nom. *Deeze These.*

Gen. *deezer of these.*

Dat. *deezen or aan deeze to these.*

Acc. *deeze these.*

Abl. *van deeze from these.*

Sing.

Nom. *Die, dat That.*

Gen. *dies, dier, van die, van dat of that.*

Dat. *dien, aan die, aan dat to that.*

Acc. *dien, die, dat that.*

Abl. *vandien, van die, van dat from that.*

Plur.

Plur.

- Nom. *Die* Those, that.
 Gen. *dier* or *van die* of those.
 Dat. *aan die* to those.
 Acc. *die* those.
 Abl. *van die* from those.

R E L A T I V E S

Have reference to somewhat mentioned
 before, as

Sing.

- Nom. *Het* or *'t zelve*, It, the same.
 Gen. *des zelfs*, its or of it.
 Dat. *aan 't zelve*, to it.
 Acc. *het zelve*, it.
 Abl. *van 't zelve*, from it.

Plur.

- Nom. *Dezelve*, They, the same.
 Gen. *der zelve*, of them or of the same.
 Dat. *aan dezelve*, to them.
 Acc. *dezelve*, them.
 Abl. *van dezelve* from them.

Sing.

- Nom. *Wie*, *wat*, Who, what.
 Gen. *wiens*, *van wat*, whose, of what.
 Dat. *wien*, *aan wien* or *aan wat*, to whom
 or what.

Acc.

70 A Compendious Guide

Acc. *wien, wat, whom, what.*

Abl. *van wien or van wat, from whom or what.*

Plur.

Nom. *Wie, wat, Who, what.*

Gen. *wier, whose.*

Dat. *aan wien or wie, to whom.*

Acc. *wie, whom.*

Abl. *van wie, from whom.*

Note. Wat is oftentimes used in the Plural Number, as Wat voor luyden zyn 't? What people are they?

Sing.

Nom. *Welk, welke, 't welk Which.*

Gen. *welks, welcher, van welk of which.*

Dat. *welken or aan welken, aan welke, aan 't welk to which.*

Acc. *welken, welke, welk which.*

Abl. *van welken, van welke, van welk from which.*

Plur.

Nom. *Welke Which.*

Gen. *welker of which.*

Dat. *aan welken to which.*

Acc. *welke which.*

Abl. *van welke from which.*

Note. The Singular Number of Welk is divided into three Genders, but the Plural admits no variation.

P o s-

P O S S E S S I V E S

Are such *Pronouns* as denote some propriety that we enjoy or have right to; and are generally of the *Masculine*, *Feminine*, and *Neuter gender*, after the same manner as the *Adjectives*, as

Sing.

- Nom. *Myn, myne, myn, My, mine.*
 Gen. *myns, mynes or myner, van myn,*
of my, mine.
 Dat. *mynen, aan myne, aan myn, to my, mine.*
 Acc. *mynen, myne, myn, my, mine.*
 Abl. *van mynen, van myne, van myn,*
from my, mine.

Plur.

- Nom. *Myne, My, mine.*
 Gen. *myner, van myne, of my, mine.*
 Dat. *mynen, aan myne, to my, mine.*
 Acc. *myne, my, mine.*
 Abl. *van myne, from my, mine.*

Thus is also Declined *Zyn, His.*

Sing.

- Nom. *Ons, onze, ons, Our, ours.*
 Gen. *onzes, onzer or van onze, van ons,*
of our.
 Dat. *onzen, aan onze, aan ons, to our.*
 Acc. *onzen, onze, ons, our.*
 Abl. *van onzen, van onze, van ons, from*
our.

Plur.

Plur.

Nom. *Onze, Our, ours.*

Gen. *onzer, van onze, of our or ours.*

Dat. *onzen, aan onzen, to our or ours.*

Acc. *onze, our.*

Abl. *van onze, from our or ours.*

Sing.

Nom. *Uw, uwe, uw, Thy, thine, or your.*

Gen. *uws, uwes or uwer, uws, of thy, or of your.*

Dat. *uwen, aan uwe, uw, to thy, or to your.*

Acc. *uwen, uwe, uw, thy, or your.*

Abl. *van uwen, van uwe, van uw, from thine, thy, your, or yours.*

Plur.

Nom. *Uwe, Thy, thine, your.*

Gen. *uwer, ulieder, of thy, thine, or your, yours.*

Dat. *uwen, aan uwe, to thy, or to your, or yours.*

Acc. *uwe, thy, or your, thine or yours.*

Abl. *van uwe, from thy, thine, your, or yours.*

Sing.

Nom. *Hun, bunne, bun; and baar, baare, baar, Their.*

Gen. *bunnes, buns; and baares, baars, of their or theirs.*

Dat. *bunnen, aan bunne; and baaren, aan baare, to their.*

Acc.

to the Low-Dutch Language. 73

Acc. *bunnen, bunne, bun*; and *baaren, baare, haar*, their.

Abl. *van bunnen, van bunne, van bun*; and *van baaren, van baare, van haar*, from their.

Plur.

Nom. *Hunne* and *baare*, Their.

Gen. *bunner* and *baarer*; or *van bunne* and *van baare*, of their.

Dat. *bunnen* or *aan bunne*, and *baaren* or *aan baare*, to their.

Acc. *bunne* and *baare*, their.

Abl. *van bunne*, and *van baare*, from their.

Note. *Hun* is of the *Masculine* and *Neuter*, and *haar* properly of the *Feminine* gender; yet *baar, baare, &c.* are in common speech and vulgar writing also used as *Masculine*.

Some will use *Heur* for the *Feminine*, which is declined after the same manner.

The Declension of *Zelf* Self.

Singular.

Nom. *Ik zelf* or *zelve* I my self.

Gen. *myns zelfs* of my self.

Dat. *aan my zelven* to my self.

Acc. *my zelven* my self.

Abl. *van my zelven* from my self.

74 A Compendious Guide

Plur.

Nom. *Ons zelve* Our selves.

Gen. *ons zelve*, *van ons zelve* of our selves.

Dat. *ons zelve*, or *aan ons zelve* to our selves.

Acc. *ons zelve* our selves.

Abl. *van ons zelve* from our selves.

Zichzelve Himself, ones self.

There are also *Indefinite Pronouns* that are declined as the *Adjectives*; and are as followeth

Al, *alle*, All.

Eenige, any, some.

Een iegelyk, every one.

Iemand, any one, any body, some body.

Niemand, no body, none.

Ander, another.

Sommige, some.

Zodaanig, such.

Zulk, such.

Zeker, certain.

OF VERBS.

A *Verb* is a Part of speech signifying to *Be*, to *do*, or to *suffer*, as *Ik ben* I am, *Ik begin* I love, *Ik word gebaat* I am hated. They are divided into *Actives*, *Passives*, and *Neutrals*.

Ac-

to the Low-Dutch Language. 75.

Actives denote the doing of a thing, as *Onderwyzen* to Teach, *hooren* to hear, *lezen* to read.

Passives are such whereby a Person or thing is moved or some way affected, as *Onderweezen worden* to be taught, *veracht worden* to be despised.

Neutrals signify properly neither action nor passion; as *Vaaren* to sail, *branden* to burn, *schynen* to shine, *ziek zyn* to be sick.

Verbs are *Personal* and *Impersonal*: *Personal*, as *Ik hoor* I hear, *gy hoort* thou hearest, *hy hoort* he heareth, *wy hooren* we hear, &c. *Impersonal*, as *Men hoort* One hears, *het regent* it rains.

Verbs are also *Conjuncted* by several *Moods* and *Tenses*. But since I do not pretend to write a Grammar at large, I don't intend to give a particular description of those *Moods* and *Tenses*; because some *Examples* of *Conjugation* will sufficiently shew the use of them, and what they are. And since no *Dutch* word can be *Conjuncted* without the help of some *Auxiliary Verbs*, I will make a beginning with the *Defective Verb* *Ik zal* I shall.

The INDICATIVE MOOD.

The *Present Tense*.*Sing.*

Ik zal I shall.
gy zult thou shalt.
by zal he shall.

Plur.

Wy zullen We shall.
gylieden zult ye shall.
zy zullen they shall.

The *Preter-Imperfect Tense*.*Sing.*

Ik zou or *zoude* I should.
gy zoudt thou shouldest.
by zou or *zoude* he should.

Plur.

Wy zouden We should.
gylieden zoudt ye should.
zy zouden they should.

Note. This *Verb* hath also an *Infinitive Mood* which it wants in the English, as *Ik heb beloofd het te zullen doen*, I have promised I'll do it. The like can be said of the Verbs *konnen*, *moeten* and *moogen*, which may

may be Englished, *To the able; to be forced*; and *to have leave or to be permitted*. But in the *Indicative* they agree with the English, as *Ik kan* I can, *Ik moet* I must, *Ik mag* I may.

The *Conjugations* of these *Auxiliary Verbs* may be seen in my *English Grammar*: Yet it is to be noted that they are not so *Defective* in Dutch as in English: for since they have not onely the *Participles* of the *Present Tense*, as *Konnende, moetende, mogende*, but also those of the *Preter-perfect tense*, as *Gekonnen, gemoeten, gemoogen*; they take to them the *Auxiliar Verb*, *bebben*, as *Ik heb gekonnen*, I have been able; *Ik heb gemoeten*, I was or have been forced; *Ik heb gemoogen*, I had leave, or I have been permitted.

The next *Auxiliar Verb* is *Hebben* to *Have*; which is *Conjugated* thus.

The INDICATIVE MOOD.

The *Present Tense*.

Sing.

Ik heb I have.
gy hebt thou hast.
hy heeft he hath.

Plur.

Wy hebben We have.
gylieden hebt ye have.
zy hebben they have.

78 A Compendious Guide

The *Preter-Imperfect*.

Sing.

Ik bad I had.
gy badt thou hadst.
by bad he had.

Plur.

Wy badden We had.
gylieden badt ye had.
zy badden they had.

The *Preter-perfect*.

Sing.

Ik beb gebad I have had.
gy bebt gebad thou hast had.
by beeft gebad he hath had.

Plur.

Wy bebben gebad We have had.
gylieden bebt gebad ye have had.
zy bebben gebad they have had.

The *Preter-pluperfect*.

Sing.

Ik bad gebad I had had.
gy badt gebad thou hadst had.
by bad gebad he had had.

Plur.

Wy badden gebad We had had.
gylieden badt gebad ye had had.
zy badden gebad they had had.

The

The *Future.*

Sing.

Ik zal hebben I shall have.
gy zult hebben thou shalt have.
by zal hebben he shall have.

Plur.

Wy zullen hebben We shall have.
gylieden zult hebben ye shall have.
zy zullen hebben they shall have.

The *Indefinite Tense.*

Sing.

Ik zou hebben I should have.
gy zoudt hebben thou shouldest have.
by zou hebben he should have.

Plur.

Wy zouden hebben We should have.
gylieden zoudt hebben ye should have.
zy zouden hebben they should have.

The **I M P E R A T I V E M O O D.**

Sing.

Heb or bebt gy Have or have thou.
by hebbe or laat hem hebben let him have.

Plur.

Hebben wy or laat ons hebben Have we or
let us have.

bebt gylieden have ye.

laaten zy hebben let them have.

The OPTATIVE OR SUBJUNCTIVE MOOD.

The Present and Imperfect Tense.

Sing.

Dat ik hadde That I had.

Dat gy hadt That thou hadst.

Dat hy hadde That he had.

Plur.

Dat wy hadden That we had.

Dat gylieden hadden That ye had.

Dat zy hadden That they had.

The Preter-perfect and Preter-pluperfect
Tense.

Sing.

Dat ik gehad hadde That I had had.

Dat gy gehad hadt That thou hadst had.

Dat hy gehad had That he had had.

Plur.

Dat wy gehad hadden That we had had.

Dat gylieden gehad hadden that ye had had.

dat zy gehad hadden that they had had.

The

als *ik* zal *hebben* The Future.

Sing.

Als ik hebben zal When I shall have.
als gy hebben zult when thou shalt have.
als hy hebben zal when he shall have.

Plur.

Als wy hebben zullen When we shall have.
als gylieden hebben zult when ye shall have.
als zy hebben zullen when they shall have.

The Second Future.

Sing.

Als ik gehad zal hebben When I shall have had.
als gy gehad zult hebben when thou shalt have had.
als hy gehad zal hebben when he shall have had.

Plur.

Als wy gehad zullen hebben When we shall have had.
als gylieden gehad zult hebben when ye shall have had.
als zy gehad zullen hebben when they shall have had.

The Third Future.

Schoon ik gehad zou hebben Tho I should have had.

D 5

leboek.

82 A Compendious Guide

ſchoon gy gebad zoudt hebben thó thou ſhouldeſt have had.

ſchoon by gebad zou hebben thó he ſhould have had.

Plur.

ſhoon wy gebad zouden hebben Thó we ſhould have had.

ſchoon gylieden gebad zoudet hebben thó ye ſhould have had.

ſchoon zy gebad zouden hebben thó they ſhould have had.

THE I N F I N I T I V E M O O D.

Preſent. *Hebben* to have.

Paſt. *Gebad hebben* to have had.

Future. *Te zullen hebben* to have hereafter.

The Participles.

Preſent. *Hebbende* Having.

Paſt. *Gebad* Had.

The Conjugation of the Verb Subſtantive
Zyn or *Weezen* to Be; which is chiefly
uſed to ſignify the *Paſſive*.

THE I N D I C A T I V E M O O D.

The Preſent Tenſe.

Singular.

Ik ben I am.

to the Low-Dutch Language. 83

gy bent or *zyt* thou art.
by is he is.

Plural.

Wy zyn We are.
gylieden zyt ye are.
zy zyn they are.

The Preter-Imperfect.

Sing.

Ik was I was.
gy waart thou wast, thou wert.
by was he was.

Plur.

Wy waaren We were.
gylieden waart ye were.
zy waaren they were.

The Preter-perfect.

Sing.

Ik ben or *beh geweest* I have been.
gy bent or *bebt geweest* thou hast been.
by is or *heeft geweest* he has been.

Plur.

Wy zyn or *hebben geweest* We have been.
gylieden zyt or *hebt geweest* ye have been.
zy zyn or *hebben geweest* they have been.

84. A Compendious Guide

The Preter-pluperfect.

Sing.

Ik was or had geweest I had been.
gy waart or hadt geweest thou hadst been.
hy was or had geweest he had been.

Plur.

Wy waaren or hadden geweest We had been.
gylieden waart or hadt geweest ye had been.
zy waaren or hadden geweest they had been.

The Future.

Sing.

Ik zal zyn or weezen I shall or will be.
gy zult zyn or weezen thou shalt or wilt be.
hy zal zyn or weezen he shall or will be.

Plur.

Wy zullen zyn or weezen We shall or will be.
gylieden zult zyn or weezen ye shall or will be.
zy zullen zyn or weezen they shall or will be.

The IMPERATIVE MOOD.

Sing.

Weest or zyt gy Be thou.
dat hy zy let him be.

Plur.

Plur.

Zyn wy or *laaten wy zyn* Be we, or let us be.
weest or *zyt gylieden* be ye.
laat ze zyn let them be.

THE OPTATIVE OR SUBJUNCTIVE MOOD.

The Present Tense.

Sing.

Dat ik zy That I be.
dat gy zyt that thou beest.
dat by zy that he be.

Plur.

Dat wy zyn That we be.
dat gylieden zyt that ye be.
dat zy zyn that they be.

THE PRATER-IMPERFECT.

Sing.

Dat ik waer That I were.
dat gy waert that thou wert.
dat by waere that he were.

Plur.

Dat wy waaren That we were.
dat gylieden waert that ye were.
dat zy waaren that they were.

D 7

The

The Preter-perfect.

Sing.

Dat ik geweest zy or hebbe That I have been.
dat gy geweest zyt or hebt that thou hast been.
dat hy geweest zy or heeft or hebbe that he
 hath been.

Plur.

Dat wy geweest zyn or hebben That we have
 been.
dat gyliden geweest zyt or hebt that ye have
 been.
dat zy geweest zyn or hebben that they have
 been.

The Preter-pluperfect.

Sing.

Als ik geweest waer or hadde When I had
 been.
als gy geweest waart or badt when thou
 hadst been.
als hy geweest waer or hadde when he had
 been.

Plur.

Als wy geweest waeren or hadden When we
 had been,
als gyliden geweest waart or badt when ye
 had been.

als

to the Low-Dutch Language. 87

als zy geweest waaren or badden when they had been.

The Future.

Sing.

Indien ik zyn or weezen zal If I shall or will be.

indien gy zyt or weezen zult if thou shalt or wilt be.

indien hy zyn or weezen zal if he shall or will be.

Plur.

Indien wy zyn or weezen zullen If we shall or will be.

indien gylieden zyn or weezen zult if ye shall or will be.

indien zy zyn or weezen zullen if they shall or will be.

The Indefinitive Tense.

Sing.

Ik zou zyn or weezen I should be.

gy zoudt zyn or weezen thou shouldest be.

hy zoud zyn or weezen he should be.

Plur.

Wy zouden zyn or weezen We should be.

gylieden zoudt zyn or weezen ye should be.

zy zouden zyn or weezen they should be.

The

The INFINITIVE MOOD.Present. *Zyn* or *weezen* To be.Past. *Geweest te zyn* or *hebben* To have
been.Future. *Te zullen zyn* or *weezen* To be he-
reafter.**The Participles.**Present. *Zynde* or *weezende* Being.Past. *Geweest zynde* or *hebbende* Having
been.

The next *Auxiliar Verb* is *Worden* or *Werden*, of which the proper signification is to become or grow, as *Wys worden* to Become wife. *Vet worden* to Grow fat: But it being generally used to express the *Passive*, it may be also Englished to be, as *Bemind worden* to Be beloved. Yet a clear distinction may be seen in *Ziek zyn* to Be sick, and *Ziek worden* to Grow sick; *Ik ben ziek* I am sick, *Ik wierd ziek* I grew sick.

The

to the Low Dutch Language. 89

The Conjugation of *Worden* is as followeth.

The INDICATIVE MOOD.

The Present Tense.

Sing.

Ik word or *werd* I become or I am.
gy wordt thou becomest or thou art.
by wordt he becomes; he becometh, or he is.

Plur.

Wy worden We become or are.
gylieden wordt ye become or are.
zy worden they become or are.

The Preter-Imperfect.

Sing.

Ik wierd I became or was.
gy wierdt thou becomest or wast or wert.
by wierdt he became or was.

Plur.

Wy wierden We became or were.
gylieden wierdt ye became or were.
zy wierden they became or were.

The Preter-perfect. *Ik ben geworden* I am become or I have been, &c.

The

90 . . . A Compendious Guide

The *Preter-pluperfect*. *Ik was geworden*
I was become or I had been, &c.

The *Future*.

Sing.

Ik zal worden I shall become or be.
gy zult worden thou shalt become or be.
by zal worden he shall become or be.

Plur.

Wy zullen worden We shall become or be.
gylieden zult worden ye shall become or be.
zy zullen worden they shall become or be.

The **IMPERATIVE MOOD**.

Sing.

Wordt gy Be thou.
dat by worde let him become, or let him
be.

Plur.

Worden wy Let us become, or let us be.
wordt gylieden becom ye, or be ye.
dat zy worden let them become, or let
them be.

The **OPTATIVE OR SUBJUNCTIVE MOOD**.

The *Present tense*. *Dat ik worde* That I be-
come or be, &c.

The

to the Low-Dutch Language. 91

The *Preter-Imperfect*. *Dat ik wterde* that I became or was, &c.

The *Preter-perfect* and *Plu-perfect*. *Toen ik geworden was* When I was become or had been, &c.

The *Future*. *Als ik worden zal* When I shall become or be, &c.

The *second Future*. *Indien ik worden zou* If I should become or be, &c.]

THE INFINITIVE MOOD.

Worden or *werden* to Become, grow, wax, be,

The Participles.

Wordende Becoming.

Geworden Become.

I'll proceed now to the *Conjugation* of an *Active* and *Passive Verb*, whereby the necessary use of the foregoing *Auxiliar Verbs* will be seen; not intending to trouble my Reader, as some have done, with a Story of four Conjugations, according to the Latin: for since the variation consists chiefly in the *Preter-Imperfect Tense*, all Verbs may be brought wel enough to one Conjugation; besides, even that variation is not so regular, that generall Rules sufficiently can be given: for the words *Hoo-*
pen

pen to Hope, *koopens* to buy, *loopen* to run, found all alike, and yet they differ mightily in the *Preter-Imperfect*, as *Ik boopte* I hoped, *Ik kóft* I bought, *Ik liep* I ran. Likewise, *Zweeten* to Sweat, *meetten* to measure, *weten* to know, whose *Preter-Imperfect* is, *Ik zweette* or *zweettede* I did sweat, *Ik mat* I measured, *Ik wist* I knew. And therefore the easiest way will be to learn those variations by a frequent and attentive reading, and daily speaking if one has occasion to converse among the Dutch. But I shall set down an Example of the Regular Verb *Leeren* to Learn and to teach.

The INDICATIVE MOOD.

The Present Tense.

Singular.

Ik Leer I Learn or Teach.

gy leert thou learnest, or teachest.

hy leert he learns, or teacheth.

Plural.

Wy leeren We learn, or teach.

gylieden leert ye learn, or teach.

zy leeren they learn, or teach.

The Preter-Imperfect.

Sing.

Ik leerde I learned, or taught.
gy leerde thou learnedst, or taughtest.
by leerde he learned, or taught.

Plur.

Wy leerden We learned, or taught.
gylieden leerdet ye learned, or taught.
zy leerden they learned, or taught.

The Preter-perfect.

Sing.

Ik heb geleerd I have learned, or have
taught.
gy hebt geleerd thou hast learned, or hast
taugt.
by heeft geleerd he hath learned, or hath
taught.

Plur.

Wy hebben geleerd We have learned, or
have taught.
gylieden hebt geleerd ye have learned, or
have taught.
zy hebben geleerd they have learned, or
have taught.

The

The *Preter-pluperfect*.

Sing.

Ik bad geleerd I had learned, or had taught.
gy badt geleerd thou hadst learned, or hadst
 taught.

by bad geleerd he had learned, or had taught.

Plur.

Wy badden geleerd We had learned, or
 had taught.

gylieden badt geleerd ye had learned, or
 had taught.

zy badden geleerd they had learned, or had
 taught.

The *Future*.

Sing.

Ik zal leeren I shall learn, or shall teach.
gy zult leeren thou shalt learn, or shall
 teach.

by zal leeren he shall learn, or shall teach.

Plur.

Wy zullen leeren We shall learn, or shall
 teach.

gylieden zult leeren ye shall learn, or shall
 teach.

zy zullen leeren they shall learn, or shall
 teach.

The

The *Indefinite Tense* or *Second Future*.

Sing.

Ik zou leeren I should learn, or should teach.

gy zoudt leeren thou shouldest learn, or shouldest teach.

hy zou leeren he should learn, or should teach.

Plur.

Wy zouden leeren We should learn, or should teach.

gylieden zoudt leeren ye should learn, or should teach.

zy zouden leeren they should learn, or should teach.

The IMPERATIVE MOOD.

Sing.

Leer or *leer gy* Learn or learn thou, Teach, or teach thou.

dat hy leere let him learn, or let him teach.

Plur.

Leeren wy Let us learn, or teach.

leert gylieden learn ye, or teach ye.

dat zy leeren let them learn, or let them teach.

The

The OPTATIVE OR SUBJUNCTIVE MOOD.

The Present Tense.

Sing.

Dat ik leere That I learn, or teach.
dat gy leert that thou learnest, or teachest.
dat by leere that he learns, or learneth,
 or that he teaches, or teachet.

Plur.

Dat wy leeren That we learn, or teach.
dat gylieden leeret that ye learn, or teach.
dat zy leeren that they learn, or teach.

The Preter-Imperfect.

Sing.

Dat ik leerde That I learned, or taught.
dat gy leerde that thou learnedst, or taughtest.
dat by leerde that he learned, or taught.

Plur.

Dat wy leerden That we learned, or taught.
dat gylieden leerdet that ye learned, or taught.
dat zy leerden that they learned, or taught.

The

to the Low-Dutch Language. 97

The *Preter-perfect*.

Sing.

Hoewel ik geleerd heb Thò I have learned,
or taught.

hoewel gy geleerd hebt thò thou hast learned,
or taught.

hoewel by geleerd heeft thò he hath learned,
or taught.

Plur.

Hoewel wy geleerd hebben Thò we have learned,
or taught.

hoewel gylieden geleerd hebt thò ye have learned,
or taught.

hoewel zy geleerd hebben thò they have learned,
or taught.

The *Preter-pluperfect*.

Sing.

Indien ik geleerd had If I had learned, or
taught.

indien gy geleerd hadt if thou hadst learned,
or taught.

indien by geleerd had if he had learned, or
taught.

Plur.

Indien wy geleerd hadden If we had learned,
or taught.

indien gylieden geleerd hadt if ye had learned,
or taught.

98 A Compendious Guide

indien zy geleerd hadden if they had learned,
or taught.

The Future.

Sing.

Als ik leeren zal When I shall learn, or
teach.

als gy leeren zult when thou shalt learn, or
teach.

als by leeren zal when he shall' learn, or
teach.

Plur.

Als wy leeren zullen When we shall learn,
or teach.

als gylieden leeren zult when ye shall learn,
or teach.

als zy leeren zullen when they shall learn,
or teach.

The Second-Future.

Sing.

Toen ik leeren zou When I should learn,
or teach.

toen gy leeren zoudt when thou shouldst
learn, or teach.

toen by leeren zou when he should learn,
or teach.

Plur.

Toen wy leeren zouden When we should
learn, or teach.

toen

to the Low-Dutch Language. 99

toen gylieden leeren zoudt when ye should
learn, or teach.

toen zy leeren zouden when they should learn,
or teach.

The Third Future.

Sing.

Als ik geleerd zal hebben When I shall have
learned, or taught.

Als gy geleerd zult hebben when thou shalt
have learned, or taught.

Als hy geleerd zal hebben when he shall have
learned, or taught.

Plur.

Als wy geleerd zullen hebben When we shall
have learned, or taught.

Als gylieden geleerd zult hebben when ye shall
have learned, or taught.

Als zy geleerd zullen hebben when they shall
have learned, or taught.

The Fourth Future.

Schdon ik geleerd zou hebben Tho I should
have learned, or taught &c.

The INFINITIVE MOOD.

Present. *Leeren* to Learn, or teach.

Past. *Geleerd hebben* to have learned, or
taught.

Future. *Te zullen leeren* To learn hereafter, or to teach hereafter.

The Participles.

Present. *Leerende* Learning, or teaching.

Past. *Geleerd* Learned, or learn'd, or taught.

Future. *Zullende leeren* Being to learn hereafter, or being to teach hereafter.

Here follows the Passive Verb.

The INDICATIVE MOOD.

The Present Tense.

Sing.

Ik word geleerd I am taught.

gy wordt geleerd thou art taught.

by wordt geleerd he is taught.

Plur.

Wy worden geleerd We are taught.

gylieden wordt geleerd ye are taught.

zy worden geleerd they are taught.

Note. If we use the Verb *Ik ben* instead of *ik word*, it generally quite alters the signification; for to say *Hy is geleerd*, is as much as *he is a learned man*; or *he is a Schollar*.

Sing.

Ik ben geleerd I am learned, or I am taught.

gy

to the Low-Dutch Language. 101
gy bent geleerd thou art learned, or taught.
by is geleerd he is learned, or taught.

Plur.

Wy zyn geleerd We are learned, or taught.
gylieden zyt geleerd ye are learned, or taught.
zy zyn geleerd they are learned, or taught.

The *Preter-Imperfect.*

Sing.

Ik wierd geleerd I was taught, or became
learned.
gywierdt geleerd thou wast taught, or be-
camest learned
by wierdt geleerd he was taught, or became
learned.

Plur.

Wy wierden geleerd We were taught, or
became learned.
gylieden wierdt geleerd ye were taught, or
became learned.
zy wierden geleerd they were taught, or be-
came learned.

The *Preter-perfect.*

Sing.

Ik ben geleerd geweest I have been taught,
or became learned.
gy bent geleerd geweest thou hast been
taught, or becamest learned.
by is geleerd geweest he hath been taught,
or became learned.

E. 3

Digitized by Google

Plur.

Plur.

wy zyn geleerd geweest We have been taught,
or became learned.

gylieden zyt geleerd geweest ye have been
taught, or became learned.

zy zyn geleerd geweest they have been
taught, or became learned.

The *Preter-pluperfect*.*Sing.*

Ik was geleerd geweest I had been taught,
or learned.

gy waart geleerd geweest thou hadst been
taught, or learned.

by was geleerd geweest he had been taught,
or learned.

Plur.

Wy waaren geleerd geweest We had been
taught, or learned.

gylieden waart geleerd geweest ye had been
taught, or learned.

zy waaren geleerd geweest they had been
taught, or learned.

The *Future**Sing.*

Ik zal geleerd worden I shall be taught, or
become learned.

gy zult geleerd worden thou shalt be taught,
or become learned.

by zal geleerd worden he shall be taught, or
become learned.

Plur.

to the Low-Dutch Language. 103

Plur.

Wy zullen geleerd worden We shall be taught,
or become learned.

gylieden zult geleerd worden ye shall be
taught, or become learned.

zy zullen geleerd worden they shall be taught,
or become learned.

The Second Future.

Ik zou geleerd worden I should be taught, &c.

THE IMPERATIVE MOOD.

Sing.

Word geleerd Be taught, or become learned.
dat by geleerd worde Let him be taught, or
become learned.

Plur.

Wordt gylieden geleerd Be ye taught, or beco-
me ye learned.

dat zy geleerd worden Let them be taught, or
become learned.

THE OPTATIVE OR SUBJUNCTIVE MOOD.

Sing.

Dat ik geleerd worde That I be taught, or
become learned.

dat gy geleerd wordt that thou beest taught,
or becomest learned.

dat hy geleerd worde that he be taught, or
become learned.

Plur.

Dat wy geleerd worden That we be taught,
or become learned.

104 A Compendious Guide

dat gylieden geleerd wordet that ye be taught,
or become learned.

dat zy geleerd worden that they be taught,
or become learned.

The *Preter-Imperfect*.

Dat ik geleerd wierde That I were taught, &c.

The *Preter-perfect*.

Indien ik geleerd ben geweest If I have been
taught, or learned, &c.

The *Preter-pluperfect*.

*Had ik geleerd geweest, or zo ik geleerd geweest
had*, If I had been taught, or learned, &c.

The *Future*.

Als ik geleerd zal worden When I shall be
taught, &c.

The *Second Future*.

Indien ik geleerd zou worden If I should be
taught, or become learned, &c.

The *Third Future*.

Als ik geleerd zal geworden zyn When I
am grown learned, &c.

The *Fourth Future*.

Indien ik geleerd zou geworden zyn If I should
have been taught, &c.

The **INFINITIVE MOOD.**

Present. *Geleerd worden* to be taught, to be-
come learned.

Past.

Past. *Geleerd geworden* Become learned.
 Future. *Geleerd te zullen worden* To be
 taught hereafter.

The *Participles*.

Present. *Geleerd*, Taught, learned. *Geleerd wordende* Being taught.

Past. *Geleerd geworden zynde* Having been taught, or being become learned.

Future. *Zullende geleerd worden* Being to be taught or to become learned hereafter.

According to this *Conjugation* all other *Verbs* may be conjugated; if it be but observed that the *Preter-Imperfect Tense* of several *Verbs* differs variously: for tho' the adding of the termination [*de*] to the *Present tense* seems to be the most regular way of forming the *Preter-Imperfect*, as *Ik leer*, I learn or teach, *Ik leerde* I learned or taught; yet a great many *Verbs* form the *Preter-Imperfect* otherwise, as will be shewn with examples. And the *Present tense* is formed from the *Infinitive* by omitting the termination *en* or *n*, as *Hooren* to Hear, *Ik hoor* I hear; *Deelen* to divide, *Ik deel* I divide; *Gelooven* to believe, *Ik geloof* I believe; *Leeven* to live, *Ik leef* I live; *Leezen* to read, *Ik lees* I read; *Beminnen* to love, *Ik bemin* I love; *Klóppen* to knock, *Ik klóp* I knock; *Vatten* to take, *ik vat* I take; *Verrotten* to rot, *ik verrót* I rot; *Snyden* to cut, *ik snyd* or *sny* I cut; *Doen* to do, *ik doe* I do;

106 A Compendious Guide

Gaan to go, *ik gaa* I go; *Staan* to stand, *ik staa* I stand, &c.

A The most Regular way of forming the *Preter-Imperfect Tense* is, as hath been said already, by adding *de* to the *Present Tense*, as

Ik adem I breathe.

ik ademde I breathed.

geademd breathed.

ademen to breathe.

ik anker I anchor.

ik ankerde I anchored.

geankerd anchored.

ankeren to anchor.

ik baar I bear.

ik baarde I brought forth, or I bore.

gebaard born.

baaren to bear, bring forth.

ik bouw I build.

ik bouwde I built, or did build.

gebouwd built.

bouwen to build.

ik cyffer I cipher.

ik cyfferde I did cipher.

gecyfferd ciphered.

cyfferen to cipher.

ik daal I descend.

ik daalde I descended.

gedaald descended.

daalen to descend.

Ik

- Ik derf* I want.
ik derfde I wanted.
gederft wanted.
derven to want.
- ik dien* I serve.
ik diende I served.
gediend served.
dienen to serve.
- ik eer* I honour.
ik eerde I honoured.
geëerd honoured.
eeren to honour.
- ik eyndig* I finish.
ik eyndigde I finished.
geëyndigd finished.
eyndigen to finish.
- ik erf* I inherit.
ik erfde I inherited.
geërfd inherited.
erven to inherit.
- ik faamroof* I defame.
ik faamroofde I defamed.
gefaamroofd defamed.
faamrooven to defame.
- ik flikker* I glitter.
ik flikkerde I glittered.
geflikkerd glittered.
flikkeren to glitter.
- ik gier* I squeak.
ik gierde I squeaked.
gegierd squeaked.
gieren to squeak.

108 A Compendious Guide

Ik graauw I snarl.

ik graauwde I snarled.

gegraauwd snarled.

graauwen to snarl.

ik bandel I deal.

ik bandelde I dealed, or dealt, or did deal.

gebandeld dealed.

bandelen to deal.

ik huur I hire.

ik huurde I hired.

gehuurd hired.

huuren to hire.

ik jammer I lament.

ik jammerde I lamented.

gejammerd lamented.

jammeren to lament.

ik kaauw I chew.

ik kaauwde I chewed.

gekaauwd chewed.

kaauwen to chew.

ik klaag I complain.

ik klaagde I complained.

geklaagd complained.

klaagen to complain.

ik leef I live.

ik leefde I lived.

geleefd lived.

leeven to live.

ik louter I refine.

ik louterde I refined.

gelouterd refined.

louteren to refine.

Ik mazel I have the measles.

ik mazelde I had the measles.

gemazeld had the measles.

mazelen to have the measles.

ik moedig I encourage.

ik moedigde I encouraged.

gemoedigd encouraged.

moedigen to encourage.

ik nader I approach.

ik naderde I approached.

genaderd approached.

naderen to approach.

ik niez I sneeze.

ik niesde I sneezed.

geniesd sneezed.

niesen to sneeze.

ik oordeel I judge.

ik oordeelde I judged.

geoordeeld judged.

oordeelen to judge.

ik ordineer I order.

ik ordineerde I ordered.

geordineerd ordered.

ordineeren to order.

ik pel I peel.

ik pelde I peeled.

gepeld peeled.

pellen to peel.

ik plonder I plunder.

ik plonderde I plundered.

geplonderd plundered.

plonderen to plunder.

110 A Compendious Guide

- Ik queel* I make melody.
ik queelde I made melody.
gequeeld made melody.
queelen to make melody.
- ik quyn* I languish.
ik quynde I languished.
gequynd languished.
quynen to languish.
- ik rammel* I rattle.
ik rammelde I rattled.
gerammeld rattled.
rammelen to rattle.
- ik reken* I count.
ik rekende I counted.
gerekend counted.
rekenen to count.
- ik schein* I tear.
ik scheurde I tore.
gescheurd torn.
scheuren to tear.
- ik sluymmer* I slumber.
ik sluymmerde I slumbered.
gesluymmerd slumbered.
sluymmeren to slumber.
- ik tem* I tame.
ik temde I tamed.
getemd tamed.
temmen to tame.
- ik tuymel* I tumble.
ik tuymelde I tumbled.
getuymeld tumbled.
tuymelen to tumble.

Ik vloei I flow.

ik vloiede I flowed.

gevloeid flown.

vloeyen to flow.

ik vrees I fear.

ik vreesde I feared.

gevreesd feared.

vreezen to fear.

ik waag I venture.

ik waagde I ventured.

gewaagd ventured.

waagen to venture.

ik woon I dwell.

ik woonde I dwelled, or dwelt, or did
dwell.

gewoond dwelt.

woonen to dwell.

ik yl I hasten.

ik ylde I hastened.

gēyld hastened.

ylen to hasten.

ik yver I am zealous.

ik yverde I was zealous.

gēyverd been zealous.

yveren to be zealous.

ik zaai I sow.

ik zaaide I sowed.

gezaaid sown.

zaaijen to sow.

ik zegel I seal.

ik zegelde I sealed.

gezegeld sealed.

112. A Compendious Guide.

Zegelen to seal.

To these may be added

Ik jaag I hunt.

ik jaagde and *joeg* I hunted.

gejaagd hunted.

jaagen to hunt.

ik vraag I ask.

ik vraagde and *vroeg* I asked.

gevraagd asked.

vraagen to ask.

ik raad I counsel.

ik raadde and *ried* I counseled.

geraaden counseled.

raaden to counsel.

II. The next variation is when *te* is added to the *Present Tense*, as

Ik buk I stoop down.

ik bukde I stooped.

gebukt stooped.

bukken to stoop.

ik doop I dip, or I Baptize.

ik doopte I dipped, or I Baptized, or did Baptize.

gedoopt dipped, Baptized.

doopen to dip, to Baptize.

ik druk I press.

ik drukte I pressed.

gedrukt pressed.

drukken to press, print.

ik eysch I demand.

Ik

Ik eyschte I demanded.

geëyscht demanded.

eyschen to demand.

ik fop I jeer.

ik fopte I jeered.

gefopt jeered.

foppen to jeer.

ik gis I guess.

ik giste I guessed.

gegift guessed.

gissen to guess.

ik bink I halt.

ik binkte I halt.

gebinkt halted.

bincken to halt.

ik hoop I hope.

ik hoopte I hoped.

geboopt hoped.

hoopen to hope.

bet jeukt it itcheth.

bet jeukte it did itch.

gejeukt itched.

jeuken to itch.

ik jók I jest.

ik jókke I jested.

gejók jested.

jókken to jest.

ik kef I yelp.

ik kefte I yelped.

gekeft yelped.

keffen to yelp.

ik kap I chop.

114 A Compendious Guide

- Ik kapte* I chopped.
gekapt chopped.
kappen to chop.
- ik lesch* I quench.
ik leschte I quenched.
gelescht quenched.
lesschen to quench.
- ik merk* I note.
ik merkte I noted.
gemerkt noted.
merken to note.
- ik naak* I approach.
ik naakte I approached.
genaakt approached.
naaken to approach.
- ik oogst* I reap.
ik oogste I reaped.
geogst reaped.
oogsten to reap.
- ik pas* I fit.
ik paste I fitted.
gepast fitted.
passen to fit.
- ik predik* I preach.
ik predikte I preached.
gepredikt preached.
prediken to preach.
- ik queek* I cherish.
ik queekte I cherished.
gequeekt cherished.
queeken to cherish.
- ik quets* I wound.

Ik quetste I wounded.

gequetst wounded.

quetfen to wound.

ik raak I touch.

ik raakte I touched.

geraakt touched.

raaken to touch.

ik schimp I scoff.

ik schimpte I scoffed.

geschimpt scoffed.

schimpen to scoff.

ik tróts I defy.

ik trótsste I defied.

getrótsst defied.

trótsen to defy.

ik visch I fish.

ik vischte I fished.

gevischt fished.

visschen to fish.

ik vloek I curse.

ik vloekte I cursed.

gevloekt cursed.

vloeken to curse.

ik wensch I wish.

ik wenschte I wished.

gewenscht wished.

wenschen to wish.

ik yk I affize.

ik ykte I affized.

gëykt affized.

yken to affize.

ik zeep I sope.

116 A Compendious Guide

- Ik zeepte* I soped.
gezeept soped.
zeepen to sope.
- ik zwik* I strain.
ik zwikte I strained.
gezwikt strained.
zwikken to strain.
- ik zwets* I boast.
ik zwetste I boasted.
gezwetst boasted.
zwetsen to boast.

To These may be added

- Ik lach* I laugh.
ik lachte and *loeg* I laughed.
gelacht and *gelachgen* laughed.
lachgen to laugh.
- ik tref* I hit.
ik trefte and *trof* I hit, or did hit.
getreft and *getroffen* hit
treffen to hit.

III. The third variation is of Verbs that end in the *Present Tense* in *d* or *t*, whose *Preter-Imperfect* is made either by doubling those letters, thus *dde* or *tt*, or by adding *ede* to the *Present Tense*, as

- Ik antwoord* I answer.
ik antwoordde or *antwoordede* I answered.
geantwoord answered.

- Ik acht* I esteem.
ik achtte or *achtede* I esteemed.
geacht esteemed.
- ik bloed* I bleed.
ik bloedde or *bloedede* I bled.
gebloed bled.
- ik boet* I make amends.
ik boette or *boetede* I made amends.
geboet, made amends, satisfied.
- ik dood* I kill.
ik doodde or *doodede* I killed.
gedood killed.
- ik fluyt* I whistle.
ik fluytte or *fluytede* I whistled.
gefluyt whistled.
- ik groet* I salute.
ik groette or *groetede* I saluted.
gegroet saluted.
- ik boed* I take heed.
ik boedde or *boedede* I took heed.
geboed taken heed.
- ik baat* I hate.
ik baatte or *baatete* I hated.
gebaat hated.
- ik jagt* I make haste.
ik jagtte or *jagtede* I made haste.
gejagt made haste.
- ik klead* I cloth.
ik kleadde or *kleadede* I clothed.
geklead clothed.
- ik knót* I cut off.
ik knótte or *knóttede* I did cut off.

118 A Compendious Guide

Geknót, cut off, maimed.

ik laad I load.

ik laadde or *laadede* I loaded.

geladen, loaden, laden.

ik lust I lust.

ik lustte or *lustede* I lusted.

gelust lusted.

ik myd I avoid.

ik mydde or *mydede* I avoided.

gemyd avoided.

ik myyt I rebell.

ik myytte or *myytede* I rebelled.

gemyyt rebelled.

ik nood I invite.

ik noodde or *noodigde* I invited.

genood invited.

ik nat I make wet.

ik natte or *nattede* I made wet.

genat made wet.

ik pacht I farm.

ik pachtte or *pachtede* I farmed.

gepacht farmed.

ik quist I squander.

ik quistte or *quistede* I squandered.

gequist squandered.

ik red I retrieve.

ik redde or *reddede* I retrived.

gered retrived.

ik rust I rest.

ik rustte or *rustede* I rested.

gerust rested.

ik smeed I forge.

Ik

to the Low-Dutch Language. 119

- Ik smeedde* or *smeedede* I forged.
gesmeed forged.
- ik schat* I prize.
ik schatte or *schattede* I prized.
geschat prized.
- Ik troost* I console.
ik troostte or *troostede* I consoled.
getroost consoled.
- ik uyt* I utter.
ik uytte or *uytede* I uttered.
gēuyt uttered.
- ik voed* I feed.
ik voedde or *voedede* I fed.
gevoed fed.
- ik vast* I fast.
ik vastte or *vastede* I fasted.
gevast fasted.
- ik wïed* I weed.
ik wïedde or *wïedede* I weeded.
gewïed weeded.
- ik wacht* I wait.
ik wachtte or *wachtede* I waited.
gewacht waited.
- ik zift* I sift.
ik ziftte or *ziftede* I sifted.
gezift sifted.
- ik zucht* I sigh.
ik zuchtte or *zuchtede* I sighed.
gezucht sighed.
- ik zweet* I sweat.
ik zweette or *zweetede* I sweated.
gezweet sweated.

IV. The fourth variation is of Verbs where the *y* of the *Present Tense* is changed into *ee* to form the *Preter-Imperfect*, to which *ge* being prefixed and *en* added to the termination, the *Preter-perfect Participle* is made: Of this sort are

- Ik byt* I bite.
ik beet I did bite.
gebeeten bitten.
byten to bite.
- ik blyf* I remain.
ik bleef I remained.
gebleeven remained.
blyven to remain.
- ik dryf* I drive, float.
ik dreef I drove.
gedreeven driven, floated.
dryven to drive, float.
- ik glyd* I slide.
ik gleed I did slide.
gegleeden sliddden.
glyden to slide.
- ik gryp* I catch.
ik greep I caught.
gegreepen caught.
grypen to catch.
- ik kryg* I get.
ik kreeg I got.
gekreegen gotten.

Krygen to get.

ik krypt I cry.

ik kreet I cried.

gekreeten cry'd.

kryten to cry.

ik kyk I look.

ik keek I looked.

gekeeken looked.

kyken to look.

ik kyf I chide.

ik keef I chid.

gekeeven chidden.

kyven to chide.

ik lyd I suffer.

ik leed I suffered.

geleeden suffered.

lyden to suffer.

ik neig I incline.

ik neigde I inclined.

genegen or *geneigd* inclined.

neigen to incline.

ik nyp I pinch.

ik neep I pinched.

geneepen pinched.

nypen to pinch.

ik prys I praise.

ik prees I praised.

gepreezen praised.

pryzen to praise.

ik quyt I acquit.

ik queet I acquitted.

Gequeten acquitted.

quyten to acquit.

ik ryd I ride.

ik reed I did ride.

gereeden ridden.

ryden to ride.

ik ryg I lace.

ik reeg I laced.

gereegen laced.

rygen to lace.

ik rys I rise.

ik rees I rose.

gereezen risen.

ryzen to rise.

ik ryt I tear.

ik reet I tore.

gereeten torn.

ryten to tear.

ik schryf I write.

ik schreef I wrote.

geschreeven written.

schryven to write.

ik schyn I shine.

ik scheen I did shine, or I shone.

gescheenen shined.

schynen to shine.

ik slyt I wear off.

ik sleet I wore off.

gesleeten worn off.

slyten to wear off.

ik smyt I fling.

Ik

- Ik smect* I flung.
gesmeeten flung.
smeyten to fling.
- ik stryd* I fight.
ik streed I fought.
gestreeden fought.
stryden to fight.
- ik styg* I mount up.
ik steeg I mounted up.
gesteegen mounted up.
stygen to mount up.
- ik vryf* I rub.
ik vreef I rubbed.
gevreeven rubbed.
vryven to rub.
- ik wyk* I retreat.
ik week I retreated.
geweeken retreated.
wyken to retreat.
- ik wys* I shew.
ik wees I shewed.
geweezen shewed.
wyzen to shew.
- ik wyl* I impute.
ik weet I imputed.
geweeten imputed.
wyten to impute.
- ik zwym* I swoon.
ik zweem I swooned.
 but the Preter perfect is.
bezwynd swooned.

From these are excepted

Ik byg I pant.

ik bygde I panted.

gebygd panted.

bygen to pant.

ik bys I hoist.

ik byste I hoisted.

gebyst hoisted.

byssen to hoist.

ik krysch I scream.

ik kryschte I screamed.

gekryschte screamed.

kryschten to scream.

ik kryg I war.

ik krygde I warred.

gekrygd warred.

krygen to war.

ik lyn I line.

ik lynde I lined.

gelynd lined.

lynen to line

ik lym I glue.

ik lymde I glued.

gelymd glued.

lymen to glue.

ik myd I avoid.

ik mydde I avoided.

gemyd avoided.

myden to avoid.

Ik

- Ik myn* I mine.
ik mynde I mined.
gemynd mined.
mynen to mine.
- ik pyp* I pipe.
ik pypte I piped.
gepypt piped.
pypen to pipe.
- ik rym* I rhyme.
ik rymde I rhymed.
gerymd rhymed.
rymen to rhyme.
- ik twyn* I twine.
ik twynde I twined.
getwynd twined.
twynen to twine.
- ik vyl* I file.
ik vylde I filed.
gevyld filed.
vylen to file.

V. The fifth variation is when *uy* of the *Present Tense* is changed into *oo* in the *Preter-Imperfect*, as:

- Ik buyg* I bow.
ik boog I bowed.
geboogen bowed.
buygen to bow.
- ik druyp* I drop.
ik droop I dropped.

- Gedroopen* dropped.
druypen to drop, drip.
ik duyk I dive.
ik dook I dived.
gedookten dived.
duyken to dive, stoop.
ik kruyp I creep.
ik kroop I crept.
gekroopen crept.
kruypen to creep.
ik luyk I shut.
ik look I did shut.
geioken shut.
luyken to shut.
ik ruyk I smell.
ik rook I smelt.
gerookten smelt.
ruyken to smell.
ik schuyf I draw, or push.
ik schoof I drew, or pushed.
geschooven drawn, or pushed.
schuyven to draw, push.
ik snuyt I snuff.
ik snoot I snuffed.
gesnooten snuffed.
snuyten to snuff, or blow the nose.
ik sluyt I lock.
ik sloot I locked.
geslooten locked.
sluyten to lock, shut.

ik stuyf I bedust.
ik stoof I bedusted.
gestooven bedusted.
stuyven to bedust.
ik zuyg I suck.
ik zoog I sucked.
gezoogen sucked.
zuigen to suck.
ik zuyp I tipple.
ik zoop I tippled.
gezoopen tippled.
zuypen to tipple.

From these are excepted

Ik buyl I bolt, or I sift meal.
ik buylde I bolted, or I sifted meal.
gebuyld bolted, or sifted meal.
buylen to bolt, or to sift meal.
ik buys I houze.
ik buysde I houzed.
gebuyd houzed.
buyzen to houze.
ik buyl I howl.
ik buylde I howled.
gebuyld howled.
buylen to howl.
ik kuyp I coop.
ik kuypte I cooped.
gekuypt cooped.
kuypen to coop.

Ik pruyl I fret.

ik pruylde I fretted.

gepruylde fretted.

pruylen to fret, grumble.

bet puykt it swells.

bet puykte it did swell, or it swelled.

gepuykt swelled, or swollen.

puyen to swell.

ik ruyl I change.

ik ruylde I changed.

geruylde changed.

ruylen to change.

ik ruym I make room.

ik ruymde I made room.

geruymde made room.

ruymen to make room.

bet ruyscht it curls.

bet ruyschte it curled.

geruyscht curled.

ruyschen to curl.

ik spuyt I spout.

ik spuytte I spouted.

gespuyt spouted.

spuyten to spout.

ik stuyt I bounce, or stop.

ik stuytte I bounced.

gestuyt bounced.

stuyten to bounce, stop.

ik suys I buzz.

ik suysde I buzze d.

gesuysd buzzed.

Suys

Suyzen to buzz.

ik wuyf I waft.

ik wuyfde I wafted.

gewuyfa wafted.

wuyven to waft.

Note. *Kluyven* to pick a bone, and *schuy-
len* to shelter, have *kluyfde* or *kloof*, and
gekluyfd or *geklooven*: and *schuyelde* or *school*,
and *geschuyeld* or *geschoolen*.

VI. The sixth variation is of *Verbs* that
change *in* into *on*, as

Ik bind I bind.

ik bond I bound.

gebonden bound.

binden to bind.

ik blink I shine.

ik blonk I did shine, or shone.

geblonken shined.

blinken to shine.

ik ding I cheapen.

ik dong I cheapened.

gedongen cheapened.

dingen to cheapen.

ik drink I drink.

ik dronk I drank.

gedronken drunk.

drinken to drink.

ik dwing I force.

130 A Compendious Guide

Ik dwong I forced.

gedwongen forced.

dwingen to force.

ik klink I found.

ik klonk I founded.

geklonken founded.

klinken to found.

ik spin I spin.

ik spun I spun.

gesponnen spun.

spinnen to spin.

ik spring I leap.

ik sprong I leaped.

gesprongen leapt.

springen to leap, or to jump.

ik stink I stink.

ik stonk I stunk, or stank.

gestonken stunk.

stinken to stink

ik vind I find.

ik vond I found.

gevonden found.

vinden to find.

ik win I gain.

ik won I gained.

gewonnen gained.

winnen to gain.

ik wond I wind.

ik wond I wound.

gewonden wound.

winden to wind.

Ik

- Ik wring* I wring.
ik wrong I wrung.
gewrongen wrung.
wringen to wring.
- ik zing* I sing.
ik zong I sung, or sang.
gezongen sung.
zingen to sing.
- ik zink* I sink.
ik zonk I sunk, or sank.
gezonken sunk.
zinken tot sink.

To these may be added

- Ik glim* I glow.
ik glom I glowed.
geglommen glowed.
glimmen to glow.
- ik klim* I climb.
ik klom I climbed.
geklommen climbed.
klommen to climb.
- ik krimp* I shrink.
ik kromp I shrunk, or shrank.
gekrompen shrunk.
krimpen to shrink.

VII. The seventh variation is when *ie* is changed into *ee*, as

Ik bedrieg I cheat.

Ik bedroog I cheated.

bedrogen cheated.

bedriegen to cheat.

Vk geniet I enjoy.

ik genoot I enjoyed.

genooten enjoyed.

genieten to enjoy.

ik giet I pour, or I found.

ik goot I poured, or I founded.

gegooten poured, or found.

gieten to pour, or to found.

ik kies I chuse.

ik koos I chose.

gekoozen chosen.

kiezen to chuse.

ik lieg I lie.

ik loog I lyed.

geloogen lyed.

liegen to lie.

ik schiet I shoot.

ik schoot I shot.

geschooten shot.

schieten to shoot.

ik vlied I fly.

ik vlood I fled.

gevloden fled.

vlieden to fly.

ik vlieg I fle.

ik vloog I flew.

gevloogen flown.

vlieden to fle.

Het

- Het vriest* it freezeth.
bet vroor it froze.
gevrooren frozen.
vriezen to freeze.
ik verlies I loose.
ik verloor I lost.
verlooren lost.
verliezen to loose.
ik bied I bid, or proffer.
ik bood I bade.
geboden bidden.
bieden, to bid, proffer.
ik zied I boil.
ik zood I boiled.
gezooden boiled.
zieden to boil.

From these are excepted:

- Ik nies* I sneeze.
ik niesde I sneezed.
geniesd sneezed.
niesen to sneeze.
ik wieg I rock.
ik wiegde I rocked.
gewiegd rocked.
wiegen to rock.

VIII. The eighth variation is when *ee* is changed into *a*, the Participle being irregular, as

Ik breek I break.

ik brak I broke.

gebrooken broken.

breeken to break.

ik beveel I command.

ik beval I commanded.

bevoolen commanded.

beveelen to command.

ik eet I eat.

ik at I did eat.

gegeeten eaten.

eeten to eat.

ik geef I give.

ik gaf I gave.

gegeeven given.

geeven to give.

ik genes I heal.

ik genas I healed.

geneezen healed.

geneezen to heal.

ik lees I read.

ik las I did read.

geleezen read.

leezen to read.

ik meet I measure.

ik mat I measured.

to the Low-Dutch Language. 135

Gemeeten measured.

meeten to measure.

ik neem I take.

ik nam I took.

genomen taken.

neemen to take.

ik spreek I speak.

ik sprak I spoke.

gesproken spoken.

spreeken to speak.

ik steek I stick, or stab.

ik stak I stuck, or stabbed.

gestoken stuck, or stabbed.

steeken to stick, or stab.

ik steel I steal.

ik stal I stole.

gestolen stolen.

steelen to steal.

ik tred I tread.

ik trad I trode.

getreden trodden.

treden to tread.

ik vergeet I forget.

ik vergat I forgot.

vergeeten forgotten.

vergeeten to forget.

ik vreet I devour.

ik vrat I devoured.

gevreeten devoured.

vreeten to devour.

From

From these are excepted.

- Ik beef* I tremble.
ik beefde I trembled.
gebeefd trembled.
beeven to tremble.
- ik deel* I divide.
ik deelde I divided.
gedeeld divided.
deelen to divide.
- ik eer* I honour.
ik eerde I honoured.
geëerd honoured.
eeven to honour.
- ik kled* I dress, or I cloth.
ik kleeedde I dressed, or I clothed.
gekleed dressed, or clothed.
kleeden to dress, or to cloth.
- ik leef* I live.
ik leefde I lived.
geleefd lived.
leeven to live.
- ik leer* I learn.
ik leerde I learned.
geleerd learned.
leeren to learn.
- ik queel* I sing, or make melody.
ik queelde I sung, or sang.
gequeeld sung.
queelen to sing, or make melody.

Ik

Ik sneef I am killed.

ik sneefde I was killed.

gesneefd killed.

sneeven to be killed.

ik smeer I smear.

ik smaerde I smeared.

gesmeerd smeared.

smeeren to smear.

ik streef I strive, or endeavour.

ik streefde I strove.

gestreefd striven.

streeven to strive.

ik veeg I sweep.

ik veegde I swept.

geveegd swept.

veegen to sweep.

ik vrees I fear.

ik vreesde I feared.

gevreemd feared.

vreezen to fear.

ik weef I weave.

ik weefde I wove.

geweeven woven.

weeven to weave.

ik zweet I sweat.

ik zweette I sweated.

gezweet sweated.

zwesten to sweat.

By these eight variations, and their several exceptions, it appears sufficiently how ab-

absurd it is, to limit the Dutch to *four Conjugations* according to the Latin, as some have endeavoured to do; for if one does but know how to Conjugate one *Verb*, he may Conjugate them all, if once he has learned their *Preter-Imperfect Tense* and the *Preter-Perfect Participle*: and therefore I have gathered a great many of them, thereby to facilitate the method of learning. In the mean while the learner may observe that the Syllable [*ge*] is the general signe of the *Preter-perfect Participle*; yet the *Verbs* beginning with *be*, *ge* and *ver* are excepted from this rule, as *Beminnen* to Love, *bemind* loved; *Begeeren* to Desire, *bogerd* desired; *Bezoeken* to Visit, *bezocht* visited; *Gebruyken* to Use, *gebruykt* used; *Gelooen* to Believe, *geloofd* believed; *Geschieden* to Happen, *geschied* happened; *Verachten* to Despise, *veracht* despised; *Verstinden* to Devour, *verstonden* devoured; *Verteeren* to Consume, *verteerd* consumed.

In compounded words this Syllable *ge* is placed after the *Preposition*, as *Aanwyzen* to shew, *aangewezen* shewed; *Afbreeken* to break off, *afgebroeken* broken off; *Doorbreeken* to break through, *dorgebroeken* broken through; *Ingaan* to enter, *ingegaan* entered; *Mededeelen* to communicate, *medegedeeld* communicated; *Neerslaan* to strike down, *neerslagen* struck down; *Neerspreken*

ren to trace, *naagespeurd* traced; *Omkeeren* to overturn, *omgekeerd* overturned; *Ophouden* to cease, *opgehouden* ceased; *Ouorzetten* to translate, *overgezet* translated; *Toeschryven* to ascribe, *toegeschreven* ascribed; *Uytwerpen* to cast out, *uytgeworpen* cast out; *Voorstellen* to propound, *voorgesteld* propounded; *Voortbrengen* to produce, *voortgebracht* produced; *Wederkomen* to come again, *wedergekomen* come again; *'Zamenstellen* to compose, *'zamengesteld* composed.

Yet there are a great many compounded Verbs that quite reject this *Ge*, as *Doorgrenzen* to penetrate, *doorgrond* penetrated; *Doorschieten* to 'shoot thro', *doorschooten* shot thro'; for *doorgeschooten* is partitioned with wainscot. *Erbarmen* to pity, *erbarmd* pityed; *herstellen* to restore, *hersteld* restored; *Omringen* to surround, *omringd* surrounded; *Ondervinden* to experience, *ondervonden* experienced; *Onderwerpen* to subject, *onderworpen* subject, obnoxious; *Ontkennen* to deny, *ontkend* denied; *Ontboofden* to behead, *ontboofd* beheaded; *Volbarden* to persevere, *volbard* persevered; *Volbrengen* to perform, *volbragt* performed; *Wederleggen* to reply, *wederlegd* replied.

There are also several compounded Verbs whose Preter-perfect Participle and Infinitive are both alike, as *Doorloopen* to run thro

thro' *and* ran thro', *doorstooten* to pierce thro' *and* pierced thro', *geneezen* to heal *and* healed, *berroepen* to recall *and* recalled, *ontoouden* to remember *and* remembered, *ontkomen* to escape *and* escaped, *ontloopen* to outrun *and* outran, *ontslapen* to de cease *and* de ceased, *verlaaten* to abandon *and* abandoned, &c.

It must be observed also that the *Prepositions* of compounded Verbs are very often separated from them, except in the *Infinitive* and *Subjunctive Mood*; but in the *Indicative Mood* it is very frequent, as *Wy gingen t'zamen*, We went together; *Wy kwamen aan t'buys*, we came to the house; *Hy week van den Heere af*, he departed from the Lord; *Ik wys veele zaaken aan, die andere voorby gegaan hebben*, I shew many things that others have past by. But if these phrases be changed into the *Optative* or *Subjunctive Mood*, there is no separation, as *Ik wenschte dat wy t'zaamengingen*; I wished we went together; *'t Was laat eer wy daar aanquaamen*, it was late before we came thither; *Hy ontkende dat by daar van afweek*, he denied that he departed from it; *'t Is een zwaarder werk dan veele denken, dat ik alles omstandiglyk dus aanwyze*, It is a harder task than many think, to shew every thing so circumstantially.

Exam-

Examples of certain *Verbs* that are *Irregular*,
not falling under the foregoing rules.

Ik bak I bake.

ik bakte I baked.

gebakken (and not *gebakt*) baked.

bakken to bake.

ik blaas I blow.

ik blies I blew.

geblaazen blown.

blaazen to blow.

ik bederf I spoil.

ik bedurf I spoiled.

bedurven spoiled.

bederven to spoil.

ik bid I pray.

ik bad I prayed.

gebeden prayed.

bidden to pray.

ik braad I roast.

ik bried or *braadde* I roasted.

gebraaden roasted.

braaden to roast.

ik breng I bring.

ik bragt or *brógt* I brought.

gebragt brought.

brengen to bring.

ik denk I think.

ik dacht I thought.

gedacht thought.

denken to think.

Ik

142 A Compendious Guide

ik doe I do.

ik deed I did.

gedaan done.

doen to do.

ik draag I carry.

ik droeg I carried.

gedraagen carry'd.

draagen to carry.

ik gaa I go.

ik ging I went.

gegaan gone.

gaan to go.

ik hang I hang.

ik hing I hung.

gehangen hung and hang'd.

hangen to hang.

ik heb I have.

ik had I had.

gehad had.

hebben to have.

ik help I help.

ik bielp or *hulp* I helped.

geholpen helped.

belpen to help.

ik hou I hold.

ik hield I held.

gehouden held.

bouden to hold.

ik houw I chop.

ik bieww I chopped.

gebouwen chopt.

How

to the Low Dutch Language. 143

Howwen to chop.

ik jaag I hunt.

ik joeg I hunted.

gejaagd hunted.

jaagen to hunt.

ik kan I can.

ik kon I could.

gekomen could.

kennen to be able.

ik kom I come.

ik quam I came.

gekomen come.

komen to come.

ik koop I buy.

ik káft or *kógt* I bought.

gekóft bought.

koopen to buy.

ik laat I leave.

ik liet I left.

gelaaten left.

laaten to leave, let.

ik lach I laugh.

ik loeg or *lachte* I laughed.

gelachgen laughed.

lachgen to laugh.

ik lig I lie.

ik lag I lay.

gelegen lain.

liggen to lie.

ik leg I lay.

ik leyd I laid.

Ge-

144 . A Compendious Guide

Gelegd or *geleyd* laid.

leggen to lay.

ik loop I run.

ik liep I ran.

gelopen run.

loopen to run.

ik mag I may.

ik mogt I might.

gemoogen been permitted.

moogen to be permitted.

ik melk I milk.

ik molk I milked.

gemolken milked.

melken to milk.

ik moet I must, I ought.

ik moft I was forced.

gemoeten been forced.

moeten to be forced.

ik raad I counsel.

ik ried or *raadde* I counselled.

geraaden counselled.

raaden to counsell.

ik roep I call.

ik riep I called.

geroepen called.

roepen to call.

ik fcheer I shave.

ik fchoor I shaved.

gefchooren shaved.

fcheeren to shave, *fhear*.

ik fchep I create.

Ik

Ik schiep I created.
geschapen created.
scheppen to create.

Note. When *scheppen* signifies to draw or scoop, than it hath *schepte* and *geschept*.

Ik scheld I scold.
ik schold I did scold.
gescholden scolded.
schelden to scold.

ik slaa I beat.
ik sloeg I did beat.
geslagen beaten.
slaan to beat.

ik slaap I sleep.
ik sliep I slept, or did sleep.
geslaapen slept.
slaapen to sleep.

ik smelt I melt.
ik smolt I melted.
gesmolten molten.
smelten to melt.

ik staa I stand.
ik stond I stood.
gestaan stood.
staan to stand.

ik sterf I die.
ik stierf or *sturf* I died.
gesturven or *gestorven* died.
sterven to die.

- ik stoot* I push.
ik stiet I pushed.
gestooten pushed.
stooten to push,
ik trek I draw.
ik trok I drew.
getrokken drawn.
wrekken to draw.
ik vaar I sail.
ik voer I sailed, or did sail.
gevaaren sailed.
vaaren to sail.
ik val I fall.
ik viel I fell.
gevallen fallen.
vallen to fall.
ik vang I catch.
ik ving I caught.
gevangen caught.
vangen to catch.
ik vecht I fight.
ik vocht I fought.
gevochten fought.
vechten to fight.
ik verlaat I abandon.
ik verliet I abandoned.
verlaaten abandoned.
verlaaten to abandon.
ik vlecht I twist.
ik vlocht I twisted.
gevlochten twisted.

Vlechten to twist.

ik vraag I ask.

ik vroeg I asked.

gevraagd asked.

vraagen to ask.

ik was I grow.

ik wies I grew.

gewassen grown.

wassen to grow.

ik wasch I wash.

ik wiesch or *waschte* I washed.

gewasschen washed.

wasschen, to wash.

ik weet I know.

ik wist I knew.

geweeten known.

weeten to know.

ik weeg I weigh.

ik woog I weighed.

gewoogen weighed.

weegen to weigh.

ik werf I levy.

ik wierf or *wurf* I levied.

geworven levied.

werven to levy, to list soldiers.

ik werk I work.

ik wrócht or *werkte* I wrought, or worked.

gêwrócht or *gewerkt* wrought, or worked.

werken to work.

ik werp I throw.

ik wierp I threw.

148 A Compendious Guide

Geworpen thrown.

werpen to throw.

ik word I become.

ik wierd I became.

geworden become.

worden to become.

ik wreek I revenge.

ik wreekte I revenged.

gewrooken revenged.

wreeken to revenge.

ik zeg I say.

ik zeide I said.

gezegd or *gezeid* said.

zeggen to say.

ik zend I send.

ik zond I did send.

gezonden sent.

zenden to send.

ik zie I see.

ik zag I saw.

gezien seen.

zien to see.

ik zit I sit.

ik zat I sate.

gezeeten sate.

zitten to sit.

ik zoek I seek.

ik zocht I sought.

gezocht sought.

zoeken to seek.

ik zweer I swear.

Ik zwoor I swore.

gezwooren sworn.

zweeren to swear.

ik zwel I swell.

ik zwol I did swell.

gezwollen swoln.

zwellen to swell.

ik zwelg I swallow.

ik zwolg I swallowed.

gezwolgen swallowed.

zwellen to swallow.

Some of these *Irregular Verbs* might be brought under one head, as *Bid*, *zit*, *Blaas*, *laat*, *slaap*. *Braad*, *raad*. *Bederf*, *sterf*, *werf*, *werp*. *Draag*, *vaar*, *vraag*. *Hang*, *vang*. *Loop*, *stoot*. *Melk*, *scheld*, *smelt*, *vecht*, *zend*, *zwel*, *zwelg*. and *Scheer*, *weeg*.

IMPERSONAL VERBS

Are only conjugated in the third person, and are known by the setting the Particle *bet* before them: some being *Active*, as

Het regent It rains.

bet regende it did rain:

bet heeft geregend it has rained:

bet had geregend it had rained.

bet zal regenen it shall rain.

150. A Compendious Guide

Laat het regenen let it rain.

Het behoort It ought.

het ſchynt it ſeems.

het blykt it appears.

het vrieſt it freezeth.

het waait it bloweth.

het dondert it thunders.

And ſome being *Paſſive*, as

Het berouwt my I repent of it.

het walgt my it loatheth me.

het ſpyt my I am ſorry for it.

het verdriet my It irketh me.

het jammert my it grieveth me.

het luſt my it delights me, I have a mind,
I like it.

Severall *Personal Verbs* are alſo changed into *Impersonals*, by ſetting the Particle *men* before the third perſon, as

Men zegt, It is ſaid, People ſay, it is reported.

men hoort, one hears, we hear.

men kon 't niet zien, one could not ſee it.

men zeide dat men 't niet wiſt, they ſaid they did not know it.

mag men 't wel weten? may it be known?
may we know it?

men behoeft 'er geen geloof aan te ſlaan, there is no credit to be given to it.

Of

OF PARTICIPLES.

Participles participate of *Verbs*, and are used and declined as *Nouns adjectives*, being distinguished into *Present* and *Past*, the former being *Active* and the latter *Passive*; as *Slaande* Beating, *Geslagen* Beaten. But the *Active* is only declinable and also distinguished into *Genders* as the *Adjectives*, as

Sing.

Nom.	<i>De werkende man</i>	The working man.
Gen.	<i>des werkenden mans</i>	of the working man.
Dat.	<i>aan den werkenden man</i>	to the working man.
Acc.	<i>den werkenden man</i>	the working man.
Voc.	<i>O werkende man</i>	O working man.
Abl.	<i>van den werkenden man</i>	from the working man.

The *Plural* hath *Werkende* in all the cases.

Sing.

- Nom. *De naaijende vrouw* The sowing woman.
 Gen. *der naaijende vrouwe* of the sowing woman.
 Dat. *aan de naaijende vrouwe* to the sowing woman.
 Acc. *de naaijende vrouw* the sowing woman.
 Voc. *O naaijende vrouw* O sowing woman.
 Abl. *van de naaijende vrouw* from the sowing woman.

Note. The *Feminine Participles* are, without variation, both in the *Singular* and in the *Plural number*.

Sing.

- Nom. *Het verwoestend volk* The destroying people.
 Gen. *des verwoestenden volks* of the destroying people.
 Dat. *den verwoestende volke* or *aan het verwoestend volk* to the destroying people.
 Acc. *het verwoestend volk* the destroying people.
 Voc.

Voc. *O verwoestend volk* O destroying people.

Abl. *van het verwoestend volk* from the destroying people.

The *Plural* hath *verwoestende volken* or *volkeren* through out all the Cases.

But here it must be observed as in the *Adjectives*, that if the Particle *een* preceeds, the final *e* of the Participle is sometimes cut off, for tho we say *De werkende man* the working man; yet we say *een werkend man*, but never *een werkend vrouw* a working woman. So in the Neuter we say always *een vliegend vogeltje* a flying little bird, and yet severall times when *het* preceeds an *e* is added, as *het vliegende vogeltje*.

Sing.

Nom. *Een bemind man* or *de beminde man*
a or the beloved man.

Gen. *eens* (or *des beminden mans* of the beloved man.

Dat. *aan den beminden man* to the beloved man.

Acc. *den beminden man* the beloved man.

Voc. *O beminde man* O beloved man.

Abl. *van den beminden man* from the beloved man.

The *Plural* hath *beminds* in all Cases.

Sing.

- Nom.** *Het gedrukt boek* The printed book.
Gen. *des gedrukten boeks* of the printed book.
Dat. *aan 't gedrukt boek* to the printed book.
Acc. *het gedrukt boek* the printed book.
Voc. *o gedrukt boek* o printed book.
Abl. *van het gedrukt boek* from the printed book.

Plur.

Gedrukte in all Cases.

OF A D V E R B S.

An *Adverb* is a part of speech not capable of Declension, used to declare the quality or circumstance of any action: but there being sundry sorts, they may be reduced to several heads; as some (nay the greatest part) of *quality*; as *Wel* Well, *armelyk* poorly, *geleerdelyk* learnedly, *gemaklyk* easily, *gewilliglyk* willingly, *baastelyk* hastily, *wyslyk* wisely, *naerstiglyk* diligently.

Affar

Affirming; as *Ja* Yes, *inderdaad* indeed, *immers* truly, *waarlyk* verily, *zeker*, *voorzeker* surely, *zekerlyk* certainly.

Denying; as *Neen* No, *niet* not, *geensins* nowise.

Of Time; as *Heden* to day, *gisteren* yesterday, *eergisteren* the day before yesterday, *morgen* to morrow, *overmorgen* the day after to morrow, *somtyds* sometimes, *nu* now, *toen* then, *straks* presently, *opstaandevoet* immediately, *ooit* ever, *nooit* never, *baast* soon, *vroeg* early, *onlangs* of late, *zelden* seldom, *dikwils*, *vaak* often, *eertyds* formerly, *tót dat* untill.

Of Place; as *Waar* Where, *werwaards* whither, *hier* here, *daar* there, *berwaards* hither, *derwaards* thither, *waarvandaan* whence, *daarvandaan* thence, *naby* nigh, *binnen* within, *buyten* without, *voor* before, *achter* behind, *boven* above, *beneden* below, *beneath*..

Of Comparison; as *Zo*, *alzo* so, *desgeelyks* likewise, *eerder*; *liever* rather, *dan*, *als* than, *meer* more, *min* less, *achtervolgende*, *naar* according, *verscheidentlyk* differently.

Of Number; *Eenmaal* Once, *tweemaal* twice, *driemaal* thrice, *viermaal* fourtimes, *ten eersten* first, *ten tweeden* secondly, *ten derden* thirdly, *ten vierden* fourthly.

Of Quantity; as *Veel* Many, much, *weynig* few, little, *genoeg* enough, *schaars* scarce, or scarcely.

And several more, whereof the greatest part may be reduced to those of quality.

Some Adverbs admit also degrees of Comparison; as *Vroeg*, *vroeger*, *vroegst*, Early, earlier, earliest; *weynig*, *weyniger*, *weynigst*, few, fewer, fewest.

OF CONJUNCTIONS.

A *Conjunction* is a part of speech coupling words and sentences together, yet they are of divers sorts.

Some are absolutely *Copulative*, as *En*, *ende* And, *of*, *ofte* or, *ook* also, *desgelyks* likewise, *beneffens* besides, *daarenbooven* moreover.

Some

Some are *Disjunctive*, as *Nóchte*, Neither, nor; 't *zy* either, *anders* otherwise.

Causals, as *Want* For, *vermits*, *omdat* because, *derhalven*, *daarom* therefore, *opdat* that, that so, *naademaal* since, whereas, *voorzoveel* forasmuch.

Adversatives, as *Maar* But, *hoewel*, *ſchoon* tho, although, *nóchtans* yet, *echter* however, *daarentegen* on the contrary, on the other hand, *niettemin* nevertheless, *on-aangezien* notwithstanding.

Exceptives, as *Uytgenoomen* Except, *behalven* besides, *dies niettegenſtaande* notwithstanding that.

OF PREPOSITIONS.

A *Preposition* is a part of speech which is set before other words, as

Aan To.

Achter, Behind, after.

By By.

Beneden Below.

Binnen Within.

Booven Above.

158 A Compendious Guide.

Buyten Without.

Dicht by Hard by.

Door Through, by.

In In, into.

Natoe Towards.

Met With.

Om To, or for.

Onder Under, among.

Op Up, upon.

Ontrent About, thereabout.

Rondom Round about.

Te To, at.

Tegen Against.

Tegen over Over against.

Tot To, at.

Tusschen Between, betwixt.

Van From.

Koor Before.

Zonder Without.

To these might be added *Ten* and *ter*, whose use and signification will be found in the *Syntaxis*.

OF INTERJECTIONS.

An *Interjection* is a part of speech suddenly as it were cast between the sentence, to express the motion or passion of the mind, as

O o, O my Ah me, ach oh, helaas, eylaas
 alas, wee woe, is 't mogelyk is it possible,
 foei fy, stil, st hush, whist.

Of the SYNTAXIS.

IT would indeed be to little purpose to multiply Rules of *Construction* according to the *Latin Grammar*, because the same manner of expression that is usual with the Dutch, often prevail among the English; and the difference of *Dialect* may easier be perceived by observation in reading, than by troubling ones self with the learning of Rules. Yet in several Phrases there is a considerable difference, of which some examples being set down in my *English Grammar* under the head of **WOORDSCHIKKING**, the learner of Dutch is also referred thereto, because
 that

that part of the *Grammar* is but very briefly be touched here.

In **NOUNS** the *Genitive Case* is used in these expressions *Eenteg biers* a Draught of beer, *by is slinks* he is lefthanded, *ik ging myns weegs* I went my way, *eens 's weeks* once a week, *tweemaal daags* twice a day, *driemaal 'sjaars* thrice a year, *'s daags* in the day time, *'s nachts* in the night time, *'s morgens* in the morning, *'s avonds* at night, in the evening, *goeds woeds* of good cheer, *goed kinds* loving to children, *bloots voets* bare-footed, *bloots hoofds* bare-headed, *veel goeds* much good, *weynig gelds* little money, *vol waters* full of water, *myns niet waardig* not worthy of me, *onzer indachtig* mindful of us, *myns bedunkens* according to my judgment.

The *Dative Case* is used in these phrases, *Zynen vader gelyk* like unto his father, *den volke voordraagen* to propound unto the people, *der werreld gesturven* dead unto the world, *allen gemeen* common to all, *ten vuure gedoemd* condemned to be burnt, *ten eeuwigen leeven overgevoerd* translated to life eternal, *ten graave gaan* to go to the grave.

The

to the Low-Dutch Language. 161

The *Accusative*, being onely formed by the Particle, is used thus; *Gelukkig is het volk 's welk den Heere verkieft*, Happy is the people that chuseth the Lord: And if instead of the Particle *den* stood *de*, the sence would be quite altered: for then it must be Englished, *Happy is the people whom the Lord chuseth*. Likewise, *Zalig is by die den Heere bemint*, Blessed is he that loves the Lord, and *Zalig is by dien de Heere bemint*, Blessed is he whom the Lord loveth.

The *Numbers* in Dutch are Declinable into the *Accusative* or *Ablative Case*, as *In tweek, drien, vieren, vyven, zessen, zevenen, achten, negenen, tienen, eluen, twaalven, enz. deelen*. To divide into two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten, eleven, twelve, &c. *Hy quam met zyn vieren*, He came with three more besides himself; *zy waaren met bun zessen*, they were six of them.

The *Ablative* is used sometimes with the *Prepositions Ten* or *ter*, as *Ik zag hem ten bove*, I saw him at court, *ten tyde* in the time, *daar ter stede* in that town, *ter goeder ure* in a good hour.

This manner of speaking seems also to be

162 A Compendious Guide

be in the *Ablative Case*, *Beboorlyker wyze* in a due form, *Onverrichter zaake* the thing remaining undone.

When **A D J E C T I V E S** are used Substantively they become *Indeclinable*: for thó we say, *Ryke luyden* Rich people, yet we say, *sy waaren ryk* they were rich, or *die luyden waaren ryk* (and not *ryke*) those people were rich.

Adjectives are also very often used *Adverbially*, as *Ik heb hem trouw gediend* I have served him faithfully, *ik heb hartig gegeeten* I have eaten heartily; *by deed bet beel traag* he did it very slowly. This manner of speaking agrees with the English phrase, *To speak loud*, and with the Latin construction of Virgil, *Se matutinus agebat*.

Some **P R O N O U N S** are used thus, *Tot mynent* At my house, *tót uwent* at thy house, *tót zynent* at his house, *tot hunnent* at their house, *om onzent wille* for our sake, *om baarent wille* for her sake, *myment balve* for my sake, *uwent balve* for your sake.

The

to the Low-Dutch Language. 163

The Particles *Het* and *dat* are several times used in the Plural number, as *Het waeren vroome luyden* They were honest, or pious folks: *Dat zyn sterke paerden* those are strong horses.

Some VERBS require a *Genitive*, as *Ontferm u myner*, Have pity upon me; *by kreunt zich des niet*, he doth not mind it; *gedenkt zyner*, remember him; *des verwittigd* informed of it.

The *Infinitive* of a *Verb* is often used as a *Noun Substantive* of the *Neuter Gender*, as *Zulk werken valt moeyelyk* such working is hard, *het sterk gaan vermoeit my* the hard going tires me, *dat drinken is zuur* that drink is sour, *het gulzig eeten krópt hem* the greedy eating chokes him, *zyn spreeken verveelt my* his speaking wearies me, or I can't endure his speaking.

And sometimes are *Infinitives* thus used also declined, as *Willens en weetens* Willfully and knowingly, *myns bedunkens* according to my judgement, *des drinkens zot* full of drink, *de reden zyns zeggens* the reason of his saying so, *Verachtens waardig* worthy of contempt.

So.

Some ADVERBS take to them a Genitive, as *Niets gebeels* Nothing whole, *gelds genoeg* money enough.

The PREPOSITION *Op* is sometimes used thus, *Op het Duytsch* According to the Dutch or in the Dutch, *op zyn Engels* after the English fashion.

Te, ten and *ter* are thus used. *Te Haarlem* At Harlem, *te Londen* at London, *te lande* by land, *te water* by water, *te paerd* on horse-back, *te voet* on foot, *te water en te brood zitten* to be fed in prison with bread and water, *ten eersten* at first, *ten tweeden* secondly, *ten deele* partly, *ten dage* on that day, *ten goede* in good part, *ten toon stellen* to expose, *ten hoogsten* at the highest, *ter plaatse* at the place, *ter zee* by sea, *ter dood* to death, *ter dood toe* until death.

Of the Transposing of words has been said something already in the *Syntaxis* of my *Englisch Grammar*; and it is very usual in *Dutch* to place the *Verb* last in a sentence, as *Wanneer zal ik u weerzien*, When shall I see you again? *Als gy in Engeland komt*, when you come into England.

To fill up an empty page or two, I'll add these following Observations.

Some Writers amongst the Dutch do not fully agree in the construction of words. For tho' many think it very good to say *De wysheid Salomons* the wisdom of Salomon, *Het Ryk Davids* the Kingdom of David, *Het Huys myns Vaders* the house of my father: yet others count it better to say *Salomons Wysheid*, *Davids Ryk*, and *myns Vaders Huys*.

Some will express the *Subjunctive Mood* thus: *Zie of by dat gedaan bebbe*, see whether he has done it. But others judge with good reason, that altho' *bebbe* be good for the *Optative*, as for instance, *Dat by zyne wille bebbe* that he may have his will; yet the *Subjunctive* is expressed better by *beeft*, if it be duly transposed; for in the *Indicative Mood* we say, *Hy heeft het gedaan*; and the *Subjunctive* requires onely the transposing of the auxiliar word *beeft*, thus, *Ik weet niet of by 't gedaan heeft*, I do not know whether he hath done it.

Some will add a finale to the Verb in the
In-

166 A Compendious Guide

Indicative, thus, *Ik weete dat het zo is*, I know it to be so; *Ik verneeme dat hy 'buys is*, I understand that he is at home; *Ik hebbe hem nog niet gezien*, I have not seen him yet. But others, and I my self also, reject this, and say always in the *Indicative* *Ik weet* I know, *Ik verneem* I understand, *Ik heb* I have; leaving *weete*, *verneeme* and *hebbe*, for the *Optative* or *Subjunctive Mood*.

None but our best Authors take the words *Opdat* thatso, *omdat* because, for one word; since the vulgar way is to write *op dat* and *om dat*. Every body writes *waarom* why or wherefore, *daarom* therefore, and yet the most will divide (without any other reason than that it is usuall) the words *waar* by whereby, *waar in* wherein, *daar door* thereby &c. But some few, observing this irregularity, will write now, *waardoor* whereby, *daar in* therein, *daarmede* therewith.

It is very frequent to say, *De gene die ons quamen zien* Those that came to see us: But some are of opinion that the word *de gene* is altogether superfluous here, and that it is better to say, *Die ons quamen zien*.

We say *dank weeten* in imitation of the French

to the Low-Dutch Language. 167

French *savoir gré*, to be thankfull, or to take kindly: And others think it more proper to say *dank wyten* to ascribe or give thanks.

The Pronouns *Gy*, *wy*, *zy* are often pronounced and written thus, *Ge*, *we*, *ze*.

The E N D.

As for the Dialogues that follow, tho I think them to be usefull, yet since they are not of my making, I won't answer for every thing contained in them.

The Second Part of
 WM. SEWEL'S
 G U I D E,
 To the
ENGLISH LANGUAGE,
Wherein are Collected
 SEVERAL DIALOGUES,
Letters and Bills of Exchange.

't Tweede Deel van
 WM. SEWELS
 W E G W Y Z E R
 Tot de
ENGELSCH E T A A L,
 Behelzende nodige
 S A M E N S P R A A K E N,
 Brieven en Wisselbrieven.

A Morning Salutation between A. B. and B. D. | Een Morgen-groetenis tusschen A. B. en B. D.

I Wish you good morrow, Sir, or, good morrow to you Sir. | **I**K wensch U een goeden morgen Myn Heer.

And A En

2 De Engelsche en Nederduitsche

*And to you likewise,
Sir, a good morrow,
and a good year.*

Good morrow, Neighbour.

*I thank you, my
good Neighbour.*

*I wish you a good
day, Master B.*

*And to you also, Mr.
A.*

*A good, and a mer-
ry day to you.*

*Sir, I very humbly
thank you.*

*Sir, How do you do
this morning?*

*Sir, ready to do you
any service, or, at
your service;*

*Sir, how go's it
with your health this
morning? or, How are
you? or How do you do
this morning?*

*Sir, very well, at
your service.*

*Let this be a prospe-
rous*

En u van gelyke,
myn Heer, een goe-
den morgen, en een
goed jaar.

Goeden morgen,
Buurman.

Ik bedank U Buur-
man.

Ik wensch u een
goeden dag, Meester
B.

En u ook, Mr. A.

Een goede, ene en
blyde dag zy UE.

Myn Heer, Ik be-
danke U zeer oot-
moedelyk.

Myn Heer, hoe vaart
gy van de Morgen?

Myn Heer, bereid
om UE. te dienen.

Myn Heer, hoe
gaat het met uw ge-
zontheid in dezen
ochtentstond?

Myn Heer, zeer wel,
tot uwen dienst.

U moet deze dag,
(Myn

SAMENSPRAAKEN. 3

vous day to you, Sir.

My dear friend, & that it might not go ill with you also!

How have you rested this night?

Well, blessed be God.

Sir, what do you up so early this morning abroad in this cold weather, I pray you?

How, (why) is it not time to be up? and as for the weather, it is temperate, and tolerable.

For what do you rise so soon?

To rise early (or betimes) mornings, is the most wholesom thing in the World.

Myn Heer een voorspoedige dag zyn.

Och dat 't ook met UE. niet en mogt qualyk gaan, myn waarde vriend!

Hoe hebt gy van dezen nacht geruft?

Wel, God dank.

Myn Heer, wat beweegt UE. zoo vroeg in den morgenstond buyten te koemen in 't koude weder?

Hoe, is 't niet tyd om op te zyn? en wat het weder belangt, 't is tamelyk, ende verdraaglyk.

Waarom staat gy zo vroeg op?

's Morgens (ofte 's ochtens) vroeg op te staan is 't aldergezondste ding van de gansche Wêrld.

4 De Engelsche en' Nederduitsche

A Farewel at Evening, between G and H.

Een Scheidinge in den Avondt - stondt, tuschen G. ende H.

What a Clock is it, Sir?

HOe laat is 't (hoe veel heeft de Klok) myn Heer?

What time o' night is it? (or what hour of the night may it be?)

Wat uur in (ofte van) der nacht is 't?

What o' Clock is it now Sir?

Myn Heer, wat uur (ofte hoe laat) is het nu?

It is ten o' Clock, it is near ten, it hath struck ten, it is almost ten o' Clock, it is about ten o' Clock, Sir.

Het is tien uuren (ofte de Klok heeft tien) het is by tien, het heeft tien geslagen, het is byna tien uuren, het is omtrent tien uuren, myn Heer.

I knew it not, or I did not know it, I suppose it is not so late; methinks it cannot be so late.

Ik en wist 't niet, ik meen dat 't zo laat niet is, my dunkt dat het zo laat niet wezen kan.

With your favour, but it is, it is verely, it is so indeed, it is truely Sir, I have heard it strike.

Behoudens uw gunste, het is toch, het is immers, het is inder daad also, het is waarlyk (waarachtig) myn Heer, ik heb 't hooren slaan.

Sir,

Myn

Sir, *what hour is 't*
that strikes? do you
know?

Eleven, Sir, *it is*
Eleven o' Clock.

Sir, *what o' Clock*
may it be? I pray.

Sir, *it cannot fail*
but it must be Eleven.

Then it is time to go
to bed: it is high time
then to go to sleep: we
will then go to sleep:
we must break off our
discourse, and depart,
and go to our rest.

I am not drowsy: I
have at present no need
of rest: I am not sleepy,
I am wholly awake
still.

But I am very drow-
sy, my eye-lids are heavy
with sleep (or seized
with sleep) rest is very
needful for me (or I ha-
ve

Myn Heer, weet gy
hoe laat het is, dat
daar slaat.

Elf, *myn Heer, het*
is elf uuren.

Myn Heer, wat uur
(of hoe laat) mag 't
dog wezen?

Myn Heer, het en
kan niet mankee-
ren, of het moet elf
zyn.

Dan is het tyd te
bedde te gaan, het is
dan hoog tyd te gaan
slapen: wy zullen dan
gaan slapen: wy moe-
ten dan ons praatjen
afbreken, ende na
onze ruste gaan.

Ik ben niet vake-
rig: ik heb rechte-
voort geen rust van
doen: ik ben niet sla-
perig: ik ben nog heël
wakker.

Maar ik ben heel
vakerig, myn oog-
leden zyn al met vaak
bevangen, rust is my
zeer noodig (ofte ik
beb.

6 De Engelsche en Nederduitsche

ve great need of rest) I am very sleepy: I cannot hold my eyes open any longer; I bid you therefore good night, Sir.

Go to sleep then, and God keep you. I wish you a good night, let this night be beneficial unto you, I wish this night might be healthy to you, I wish from my heart, that you may sleep soundly (or without Disturbance) this whole night thro'.

To learn how to buy, and sell.

Good morrow, Sir, and your Company.

And you likewise, Mistriss.

What do you here in the cold so soon, have you

bebbe ruste zeer noodig van doen) Ik ben zeer slaperig: ik en kan myn oogen niet langer open houden; Ik zeg U goeden nacht, myn Heer.

Gaa dan slapen, ende God bewaare UE. Ik wensche UE. eenen goeden nacht, laat deze nacht UE. voordelig zyn, ik wensch dat deze nacht UE. mag heilzaam (gezond) zyn: Ik wensch van herten, dat gy onbezorgd (ofte onbekommerd) deeze geheele nacht door moogt slapen.

Omte leeren koopen, ende verkaopen.

Goeden morgen, myn Heer, ende uw' gezelschap.

Ende u ook, Jufvrouw.

Wat maakt gy hier zo vroeg in de koude, heb-

you been long here?

About an hour.

Have you sold any thing to day?

What should I have sold already? I have not so much as taken handfel.

Nor I.

Be of good courage, God will send us some Chapmen, or Merchants, I hope.

I hope so too, there comes one, he will come hitber.

Sir, what do you want, have I any thing at your service? Come hitber, will you please to buy somthing? look and see, If I have not what you like, that serves your (turn.)

Walk in, I have here good Cloth, good Linnen of all sorts, and of all prices, good Silks, Camblet,

Da

hebje hier lang geweest?

Omtrent een uur.

Hebt gy van daag wat verkogt?

Wat zoude ik alreeds verkogt hebben? ik en heb zo veel niet als handgift ontfangen.

Noch ik.

Zyt goed moeds, ik verhoop dat God ons eenige Kalanten, of Kooplui zenden zal.

Ik hoop 't ook, daar komt 'er een, hy zal hier komen.

Myr Heer, wat ontbrektu, heb ik iets van uwen dienst? kom hier, belieft gy iets te koopen, ziet, of ik niets en heb dat u aanstaat, dat u dient.

Tree binnen, ik heb hier goed Laken, goed Linnen van allerlei soorten, en van alle pryzen, goede Zy-

de,

8 De Engelsche en Nederduitsche

Damask, Velvet.

I have good Flesb, good Fish, and good Herrings: Here is good Butter, and also good Cheese, Edam's and Tergow's.

Will you buy a good Spanisb Leather, or Satin Cap? a good Hat; or good Books in French, Englisb, Lowdutch, Latin, or in Italian? or will you have a writing Book? buy somewhat, look what will serve you, and what may be for your turn, I will give you a good Bargain; ask for what you please, I'll let you see it, the sigt shall cost you nothing, but your own pains.

How much shall I pay for an Ell of this Clob?

You shall pay five
Stil-

de, Kamelot, Damast, Fluweel.

Ik heb goed Vlees, goede Vis, en goede Haring: Hier is goede Boter, ende goede Kaas, Edamsche en Tergousche.

Wilje een goede Spaans Leere, ofte Satyne Muts koopen? een goeden Hoed, of Kastoer, of goede Boeken in 't Frans, Engels, Nederduits, Latyn, of Italiaans? ofte wilje een Schryfboek? koopt doch wat, beziet wat u dient, ende wat u gerieven mag, ik zal u goed koop geven; vraag maar wat u beliest, ik zal 't UE. laten zien, 't gezichte en zal u niets kosten, dan uw eigen moeite.

Hoe veel zal ik voor de Elle van dit Laken betaalen?

Gy zult 'er vyf (Engel-

SAMENSpraakEN. 9

Sbillings for it.

How much must an Ell of this piece of Linnen cost me?

It shall cost you a dollar.

How much a pound of this Cbeese?

The pound I rate at two pence half penny.

What is the Price of a Can of this wine?

The can must yield five stivers.

How much do you rate the piece at?

I rate it a seven guilders, and ten stivers, at a word.

What sal I give for that? but do not overprize it to me, I pray.

Not I surely: I will not overrate it you, I'll tell it you at a word, you shall pay for it twenty and seven stivers, and a half; if you

gelsche) schellingen voor betalen.

Hoe veel moet my een Elle van dit stuk Linnen kosten?

Het zal u eenen daalder kosten.

Hoe veel geld het pond van deze Kaas?

Het pondgeld, ofte waardeere ik op, twee en een halve stuiver.

Wat geldt de Kan van deze Wyn?

De kan moet vyf stuivers gelden.

Hoe veel loofje 't stuk?

Ik waardeer't, met een woord, op zeven gulden tien stuivers.

Wat zal ik daar voor geven? maar en overeifcht my doch niet, bid ik u.

Neen ik zoekcr: Ik en zal u niet overeifchen, ik zal 't u met een woord zeggen, gy zult 'er voor betaalen zeven-en-twintig stui-

A 5 vers,

10 De Engelsche en Nederduitsche

you please, that 's not dear.

It is a great deal too much.

What it is not; how much do you bid me? bid something: I will not give it you for you proffer me, bid me something.

What should I bid upon that?

You have set it me at too high a price.

I have not: but it is not said, that I will not sell it for less, than I have rated it at: tell me what you will give for it.

I will give twenty and two stivers for it, and not a doit more.

For that price it is not to be sold, you proffer me less, you bid me too little; I have none here, which I can sell

vers, ende een halve, als 't u belieft, dat is immers niet duur.

Het is veel te veel.

Voorwaar 't en is niet; hoe veel bied gy my? bied wat: Ik en zal 't u niet geven voor 't geene gy my bied, bied my wat.

Wat zoude ik daar op bieden?

Gy hebt 't my al te hoog geschat.

Ik heb niet: maar 't is niet gezeid, dat ik 't niet voor minder verkoopen en zal, als ik 't wel gewaardeert heb: zeg my wat gy 'er voor geven wilt.

Ik zal 'er twee-entwintig stuivers voor geven, en niet een duit meer.

Voor die prys en is 't niet te koop, gy bied my verlies, gy bied my al te weinig, Ik heb hier wel een an-

SAMENSPRAAKEN. 11

sell you for that price: but it is not so good, no not to be compared with it, it does not come near it by a good way, I will shew it you, look, this I will sell you for less price; but the least price is not always good to be sought; can you do better than buy that which is good? If you were my Brother, I could not give you a better.

andere soort dat Ik u voor die prys verkopen kan, maar 't en is zo goed niet, 't is 'er niet by te vergelyken, het en komt 'er verre na niet by: Ik zal 't u toonen; Ziet, dit wil ik u wel verkoopen tot minder prys; doch de minste prys en is niet altyd het goedkoopste: kan je beter doen dan te koopen 't gene dat goet is? al waar je myn Broeder, ik en zoude u geen beter kunnen geven.

Will you take my money?

Wilt gy myn geld aannemen.

Not so.

Zo niet.

I will give two stivers, and a half more.

Ik zal u noch twee en een halve stuiver meer geeven.

I cannot: I should still be a looser: I let you have it as near as I can, I have set you the lowest, and uttermost price: what should one make many words about

Ik kan niet: Ik zou 'er noch aan verliezen: Ik verlaat het u zo deun als ik kan, ik hebbe u de laagste, en de uiterste prys gesteld, wat zoud men daar

12 De Engelfche en Nederduitfche

bout 'it ?

*I can give no more.
Well, God guide
you: go, and try else
where: if you can buy
cheaper you shall have
it for a stiver: you can
get it nowhere for the
price you bid me, and
such ware; I am able
to, sell it as cheap as
any other man, as any
in the City, but I will
not sell it for loss; I offer
it you very near for the
same price, that it hath
cost me, I must gain
something, I sit not here
to gain nothing, if I
can help it; for I must
live by it, you know
well enough that every
thing is very dear, the
one must needs follow
the other. If you please
to give me the twenty
and six stivers, you
shall have it, other-
wise I cannot help you;
you are too hard for me*

to

daar veele woorden
om maken ?

Ik en geef niet meer.
Wel, God geleide u:
gaa, ende onderzoek
ergens op een an-
der: zoo je beter koop
kunt koopen, gyzult
't voor eenen stuiver
hebben: gy kunt 't ner-
gens bekomen voor
de prys die je my biedt,
en dat zulke Waar;
Ik kan alzo goed koop
verkoopen als een
ander mensch, als ie-
mand in de Stad, maar
ik en wil 't niet verlies
niet verkoopen; Ik
verlaat het u byna
voor dezelfde prys dat
't my gekost heeft, Ik
moet wat winnen, Ik
en zit hier niet om
niet met al te winnen,
zo ik 't helpen kan:
want ik moet 'er af le-
ven, gy weet wel ge-
noeg dat alles heel
duur is, het een moet
noodzakelyk 't ander

vol-

to deal with.

That I am.

I can gain nothing by you; if every one was as sparing as you, I might sbut up my sbop; for I sbould not get bread to eat.

You are pleased to say so.

It is true indeed.

Now, bear one word more.

Well, speak somewhat to the purpose.

I will give you the other stiver, and not a mite more, I must not bestow more, I sbould be chidden.

That

volgen. Zo 't u belieft my de zes - en - twintig stuivers te geven, gy zult 't hebben, anderzints ik en kan UE. niet helpen, gy valt my al te hard om mede te handelen.

Dat doe ik.

Voorwaar ik kan aan U niets winnen: dat yder een zo deun was als gy, ik zoud' myn Winkel moeten toesluiten; want ik en zou geen brood krygen om te eeten.

Het belieft u alzo te zeggen.

't Is in der daad waar.

Nu, hoor nog een woord.

Wel, spreek wat ter degen.

Ik zal u de andere stuiver geven, ende niet een zier meer, ik en mag niet meer besteden, Ik zoude bekeeven worden.

A 7

Dat

14 De Engelfche en Nederduitfche

That were a fmall matter , I likewise fould get difpleafure , if I let it go for lefs , do you ftand upon a ftiver ? it is a fhame that you fould vex a woman fo long for one ftiver , what will a ftiver or two avail you ?

Tea , you fay well , here a ftiver , and there a ftiver , will make two : Well , fhall I not have it ?

Not for that price , Sir .

Farewell then : I'll go where I fhall meet with better ufage .

You are wellcome : Now , come hitber , take it , I may not refufe handfel : It is too cheap .

You will fay fo : but I fay it is too dear , you have beguiled , and de-
frou-

Dat ware een kleine zaak , Ik zoude ook onmin behaalen , zo ik 't om minder liet gaan : komt het u op een ftuiver aan ? 't is fchande dat je een Vrouw om een ftuiver zo lange temp-teert , wat mag u een ftuiver of twee baten ?

Ja , gy zegt wel , een ftuiver hier , ende een ftuiver daar , maken twee : wel aan , zal Ik 't niet hebben ?

Voor die prys niet , Myn Heer .

Adieu dan , Ik wil gaan , alwaar ik beter onthaal ontmoeten zal .

Gyzyt welkom : Nu , komt hier , neemt het , Ik en mag geen hand-gift ontzeggen : 't is al te goed koop

Dat wil je zeggen : maar ik zeg , 't is al te duur , gy hebt my be-droe-

SAMENSPRAAKEN. 15

frauded me, you have over-sold it me.

I relate you of it, if you find your self agrieved (or Disatisfied).

It would be a shame for me, to do so; hold, there is your money; how much must you have?

You know that well enough, fifteen pounds, and ten shillings; is it not so, is it not right?

Well, see there, and give me ten stivers back again.

I have no small money, for how much do you give me this?

For eight shillings, and six groats.

I will not take it at that price, it is not worth so much, you rate it too high.

But it is, ask some-
be-

droogen, ende misleid, gy hebt my bekoft.

Ik ontslaan u daarvan, zoo gy'er onvergenoegt mede zyt.

Alzo te doen zoude my een schandē zyn, hou, daar is uw geld: hoe veel moet gy hebben?

Dat weet gy wel genoeg, vyftien ponden, ende tien schellingen: is 't niet zo, is 't niet net zo?

Wel, zie daar, geeft my tien stuivers weêrom.

Ik en heb geen klein geld, voor hoe veel geeft gy my dit?

Voor acht schellingen, ende zes groot.

Voor die prys en wil ik 't niet ontfangen, 't en is zo veel niet waard, gy schat het al te hoog.

't Is doch, vraagt 't lie-

16 De Engelsche en Nederduitsche

body else, I pray.

Give me other money, I should not be able to put this off.

You may very well, I will make it good, if it does not go: if you cannot put it away, bring it me again, and I will give you other money: hold, there is an other for to please you.

I am now content: will you have it carryed? I will cause it to be carryed for you; Boy! take this, go with the Gentleman.

It is needless, I can carry it my self: farewell, Mistriss.

I thank you heartily, my friend, when you have need of anything, I will afford you as good a penny-worth as any man, as well without as with money;

liever yemant anders.

Geef my ander geld, Ik en zoud' dit niet kunnen uitgeven.

Gymoogt zeer wel, Ik wil 't goet doen, zo 't niet en gaat: als je 't niet en kund uitgeeven, breng 't my wederom, ende ik zal u ander geld geeven: zie daar is een ander stuk, om u té vreden te stellen.

Nu ben ik te vrede: wilt gy 't gedragen hebben, Ik zal 't voor u laten dragen; Jongen! neem dit, ende ga met den *Edelman*, of *Heer*.

't Is niet van noode, ik kan 't zelf wel dragen: vaarwel Juffrouw.

Ik heb U. hertelyk te bedanken, myn vriend: als gy iets van doen hebt, kom wederom by my, Ik zal U zo goed koop geven, als eenig mensch, zo

come when you please, and make a tryal of it, come boldly.

Well, Mistrifs, I will do it very freely, and willingly: Now, God be with you.

Many thanks to you, Sir.

A Dialogue between a Merchant and his Servants.

Mr. Sufanna, *where are the Boys.*

S. Sir, *they are not up yet.*

Mr. *What a shame is that? go, waken them.*

S. *See, there comes Abraham from above.*

Mr. *It is troublesome for you to get out of bed.*

Ab. *Master forgive me.*

Mr. *Go open the shop.*

Ab.

wel zonder als met geld, kom wanneer gy beliest, ende probeert het, komt vryelyk.

Wel, Juffrouw, Ik zal 't zeer vrypostiglyk, ende geern doen. Nu, God zy met U.

Grooten dank, myn Heer.

Een Samenspraak tuschen een Koopman en zyn Dienaren.

Mr. Sufanna, *waar zyn de Jongens.*

S. *Myn Heer, zy zyn noch niet op.*

Mr. *Wat schande is dat? ga maak hen wakker.*

S. *Siet, daar komt Abraham van boven.*

Mr. *Het valt u wel moeijelyk uit het bed te komen.*

Ab. *Meester vergeef het my:*

Mr. *Ga doe de winkel open.*

Ab.

18. De Engelsche en Nederduitsche

Ab. *I am going.*

Mr. *How comes it that your Comrades do not get up?*

Ab. *They will come presently.*

Mr. *As soon as you have opened the shop, write out the Account for Mr. T. S.*

Ab. *I shall do it Sir.*

Mr. *I am going in.*

Ab. *Ha, Benjamin, are you there?*

B. *What said the Master to you?*

Ab. *He was uneasy that we slept so long.*

B. *It is yet time enough to have a bad day.*

Ab. *That is true.*

B. *Cornelius is yet a sleep.*

Ab. *If the Master doth not find him in the shop, he will be very angry.*

Ab. *Ik ga.*

Mr. *Hoe komt het dat u Makkers niet opstaan?*

Ab. *Zy zullen terstond komen.*

Mr. *Zo ras als gy de Winkel hebt open gedaan, schryf de Rekening uit voor Myn Heer T. S.*

Ab. *Ik zal het doen myn Heer.*

Mr. *Ik ga binnen.*

Ab. *Ho, Benjamin, zyt gy daar?*

B. *Wat zeide de Meester tegens u?*

Ab. *Hy was moejelyk dat wy zo lang sliepen.*

B. *Het is nog vroeg genoeg om een quaden dag te hebben.*

Ab. *Dat is waar.*

B. *Cornelius slaapt noch.*

Ab. *Indien de Meester hem niet in de winkel vind, zal hy zeer quaad zyn.*

B.

B.

B. *I shall go and call him.*

Ab. *That is good.*

B. *Cornelius will you sleep the whole day?*

Cor. *Not I, go down, I shall immediately follow you.*

B. *Make haste then.*

Mr. *Do you hear, youth, I will that you get up every morning at six o' clock: Go see whether the Post be come.*

Cor. *Very well, Master, I go.*

Mr. *And you Benjamin lay me those Merchandises together.*

B. *Must we let these bales stand there?*

Mr. *No: draw them into that corner.*

B. *And all those packs?*

Mr. *You must bring them into the Warehouse.*

Ab.

B. *Ik zal hem gaan roepen.*

Ab. *Dat is goed.*

B. *Cornelis wilt gy den heelen dag slapen?*

Cor. *Neen ik, ga beneden, ik zal u terstont volgen.*

B. *Haast u dan.*

Mr. *Hoort gy, jongen, ik wil dat gy alle morgen te zes uren opstaat: Gaat zien of de Post aangekomen is.*

Cor. *Zeer wel, Meester, ik ga.*

Mr. *En gy Benjamin schik my die Koopmanschappen te zamen.*

B. *Moet men die bales daar laten staan?*

Mr. *Neen: trek ze in dien hoek.*

B. *En alle die pakken?*

Mr. *Gy moet die in 't Pakhuys brengen.*

Ab.

20 De Engelsche en Nederduitsche

Ab. *Master, there is the account which you demanded.*

Mr. *You must go and carry it.*

Ab. *At what hour?*

Mr. *Betwixt nine and ten; and ask whether he would that we should bring him any goods from the Franckfort Misse (or Fair?)*

Ab. *I shall do it.*

Mr. *Benjamin don't go out of the shop: I must go out.*

Mistress N.N. *Is the Master within?*

Ben. *No, Madam, he is gone out: do you please to have any thing?*

Mrs. *I would have a fine piece of striped Taffety.*

B. *Madam, have you a mind to this?*

Mrs. *Have you none of another colour?*

B. *Of what colour you*

Ab. *Meeſter, daar is de rekening die gy geeischt hebt.*

Mr. *Gy moet die gaan brengen.*

Ab. *Op wat uur?*

Mr. *Tuffchen negen en tien: en vraagt hem of hy wilde dat men hem eenig goed van de Frankfortſe Miſſe zoude brengen.*

Ab. *Ik zal het doen.*

Mr. *Benjamin gaa niet uit de winkel: Ik moet uitgaan.*

Juffrouw N. N. *Is de Meeſter in?*

Ben. *Neen, Juffrouw, hy is uitgegaan, is 'er iets van uw dienſt?*

Juf. *Ik zoude wel een mooi ſtuk geſtreept Taffetas willen hebben.*

B. *Mejuffer, hebt gy hier zin in?*

Juf. *Hebt gy geen van een ander colour?*

B. *Van wat colour dat*

SAMENSpraakEN: 21

you please; what do you say of this?

Mrs. This is better: but how shall we do concerning the price?

B. Madam, it is of five guilders the ell.

Mrs. I can get it cheaper at another place.

B. That is the price at a word, you can not any where get it cheaper.

Mrs. How many ells are there in that piece?

B. Just twenty five.

Mrs. To how much doth that amount in all?

B. To an hundred and five and twenty guilders.

Mrs. There is your money, send it home by the porter.

B. Very well, Madam, I thank you for your money; when you have need of any things, we shall give you

dat het u belieft; wat zegt gy van dit?

Juf. Dit is beter: maar hoe zullen wy het stellen omtrent de prys?

B. Mejuffer, het is van vyf gulden de ell.

Juf. Ik kan dat op een ander beter koop krygen.

B. Dat is de prys met een woord; gy kund het nergens beter koop krygen.

Juf. Hoe veel ellen is 'er aan dat stuk?

B. Net vyf en twintig.

Juf. Hoe veel be- loopt het alles?

B. Hondert en vyf- en-twintig gulden.

Juf. Daar is uw geld, zend het met de kruyer t'huis.

B. Zeer wel, Juf- frouw, ik bedank u voor uw geld, als gy wat anders van doen hebt, wy zullen u het goed

22 De Engelsche en Nederduitsche

you them cheap.

*Mrs. Farewell , a
good day to you.*

*B. Madam , I am
your Servant.*

*Cor. Is the Master
gone out ?*

B. Long sence.

*Cor. The Post is not
come.*

*B. Will you stay a
little in the shop ? I'll
go get my breakfast.*

*Cor. I shall keep the
shop so long.*

*B. Go you now ; I
shall attend to shop well.*

*Cor. Have you got
your breakfast so soon ?*

*B. I do not make so
great a do.*

*Cor. Are there any
letters to be written out ?*

*B. That you must
see before the Master
comes home.*

*Cor. Ha ! here is
much work for me.*

*B. What letters are
the-*

goed koop geven.

*Juf. Vaarwel, goe-
den dag.*

*B. Meijuffer , ik
ben uw Dienaar.*

*Cor. Is de Meester
uitgegaan ?*

B. Al over lang.

*Cor. De Post is niet
gekomen.*

*B. Wilt gy wat in de
winkel blyven ? ik ga
myn ontbyt neemen.*

*Cor. Ik zal zo lang
wel op de winkel pas-
sen.*

*B. Gaat gy nu ; ik
zal de winkel wel
waarnemen.*

*Cor. Hebt gy zoo
ras ontbeten.*

*B. Ik maak zoo veel
veel omslag niet.*

*Cor. Zyn 'er brie-
ven uit te schryven ?*

*B. Dat moet gy
zien , eer de Meester
te huis komt.*

*Cor. Ho ! hier is veel
werk voor my.*

*B. Wat voor brie-
ven*

there?

Cor. *Spanish Letters.*

B. *You must work.*

Cor. *We have never one hour leisure time.*

B. *We must have patience as long as we are Apprentices.*

Cor. *That is our only hope, that we shall once become Masters also.*

B. *Look, there cometh the Master.*

Mr. *Is Abr. not come home yet?*

Cor. *No.*

Mr. *Do you know where Master S. L. dwelleth?*

Cor. *Yes.*

Mr. *Carry him this bag of Duckatons, and let it be told over before you.*

Cor. *I shall do so.*

Mr. *What o'clock is it, Benjamin?*

ven zyn 'er?

Cor. *Spaanse brieven.*

B. *Gy moet arbeiden.*

Cor. *Wy hebben nooit een uur ledige tyd.*

B. *Wy moeten geduld hebben zo lang als wy knechts zyn.*

Cor. *Dat is onze eenige hoop, dat wy ook eens Meesters zullen worden.*

B. *Ziet, daar komt de Meester.*

M. *Is Abr. noch niet t'huis gekomen?*

Cor. *Neen.*

Mr. *Weet gy waar myn Heer S. L. woont?*

Cor. *Ja.*

Mr. *Brengt hem dit zakje met Duckatons, en doet het voor u overtellen.*

B. *Ik zal zo doen.*

Mr. *Hoe laat is het Benjamin?*

B.

B.

24 De Engelsche en Nederduitsche

B. *Master, I believe that it is about noon.*

Mr. *I must go to the Exchange; hath any body been here?*

B. *A Gentle woman hath been here to buy a piece of striped Taffity.*

Mr. *What Gentlewoman was she?*

B. *She dwelleth next to Mr. J. W.*

Mr. *I well know who it is. I go to the Exchange; send Abr. to me if he cometh presently.*

B. *I shall do it.*

B. *You are no sooner come in, Abraham, but must go out again.*

Ab. *For what?*

B. *To see if you can find the Master upon the Exchange.*

Ab. *Then I shall not have a moments time to eat a mouthfull.*

B. *Meeſter, ik geloof dat het ontrent middag is.*

Mr. *Ik moet nade Beurs gaan; is hier iemand geweest?*

B. *Een Juffer heeft hier een stuk gestreep-te Taffetas gekogt.*

Mr. *Wat was zy voor een Juffer?*

B. *Zy woont naast den Heer J. W.*

Mr. *Ik weet wel wie het is. Ik ga na de Beurs, en zend Abr. na my toe zoo dra hy komt.*

B. *Ik zal het doen.*

B. *Abraham, gy zyt zoo gaauw niet ingekomen, of moet weder uitgaan.*

Ab. *Waarom?*

B. *Om te zien of gy de Meeſter op de Beurs kunt vinden.*

Ab. *Dan zal ik niet een oogenblik tyd hebben om een mond vol te eeten.*

B.

B.

B. *It is too late, to take a breakfast, you shall have the better dinner: make haste.*

Ab. *I go.*

B. *Do you come so soon again from the Exchange?*

Ab. *Truly yes.*

B. *Have you seen the Master?*

Ab. *Yes, the Exchange is almost done.*

B. *The Master shall then soon come back.*

Ab. *I believe so.*

B. *So much the less shall we stay for dinner.*

Ab. *Yes, if dinner be ready.*

B. *Is not the Mistress got up.*

A. *Do you not know that she is something sickly?*

B. *That happeneth oftner.*

A. *Where have you been this whole morning?*

B. *Het is te laat om te ontbyten, gy zult te beter middagmaal houden: haast u.*

Ab. *Ik ga.*

B. *Komt gy zoo gaar weder van de Beurs?*

Ab. *Ja zeker.*

B. *Hebt gy de Meester gezien?*

Ab. *Ja, de Beurs is schier af.*

B. *De Meester zal dan wel haast weder komen.*

Ab. *Ik geloof ja.*

B. *Dies te minder zullen wy wachten met te eeten.*

Ab. *Ja, indien het eeten gereed is.*

B. *Is de Juffrouw niet opgestaan?*

A. *Weet gy niet dat zy wat ziekelyk is?*

B. *Dat gebeurt wel meer.*

A. *Waar hebt gy dezen heelen morgen ge-*

26 De Engelsche en Nederduitsche

ning?

B. *That Mr. N. made me stay two hours.*

A. *That is very tedious.*

B. *I shall not come there again in a long time.*

A. *How do you know that?*

B. *It is because my affairs are made off with him.*

A. *Has he given you money?*

B. *Did you not see that I brought it in with me?*

A. *That is well.*

B. *It strikes there one o'clock.*

Ab. *I should be willing we should eat.*

B. *The Master doth not come so soon as I thought for.*

A. *Look there, he comes.*

Mr. Boys, *is the dinner ready?*

Ab.

geweest?

B. Die Heer N. heeft my twee uren doen wachten.

A. Dat is zeer verdrietig.

B. Ik zal in lange daar niet weder komen.

A. Hoe weet gy dat?

B. Het is, om dat myn zaken met hem afgedaan zyn.

A. Heeft hy u geld gegeven?

B. Hebt gy niet gezien dat ik het mede heb gebragt?

A. Dat gaat wel.

B. Het staat daar een uur.

A. Ik zoude wel willen dat wy al aten.

B. De Meester komt zo ras niet als ik gedacht hadde.

A. Ziet daar komt hy.

Mr. Jongens, is het eeten gereed?

Ab.

SAMENSPRAAKEN. 27

Ab. *Master, I go to ask the Maid.*

Yes Mr. *it is ready.*

Mr. *Is my Wife dressed?*

B. *Yes, Master.*

Mr. *Let us go to dinner. Is Cor. not come yet?*

Ab. *No: but I believe that he will be soon here.*

Mr. *Have you laid all these Accounts in order?*

B. *Yes.*

Mr. *That is well.*

Here follows more Conferences of divers matters.

What is the use of Feeling?

To distinguish the hot from the cold, the moist from the dry, the hard from the soft, the smooth from the rough, and the heavy from the light.

Ab. *Meeſter, ik ga het de Meid vragen.*

Ja Mr *het is gereed.*

Mr. *Is myn Vrouw gekleed?*

B. *Ja, Meeſter.*

Mr. *Laat ons gaan eeten. Is Corn. noch niet gekomen?*

Ab. *Neen: maar ik geloof dat hy haast hier zal zyn.*

Mr. *Hebt gy alle die Rekeningen in order gelegd?*

B. *Ja.*

Mr. *Dat is wel.*

Hier volgen meer Samen-spraaken van verscheide zaken.

Welk is'tgebruik van't Gevoel?

Te onderscheiden het heete van, 't koude, het vochtige van 't drooge, het harde van het weeke, het gladde van het ruuwe, en het zware van het ligte.

What

B 2

Welk

28 De Engelsche en Nederduitfche

What is that of the Taste?

To distinguish the sweet from the salt, the sour from the bitter, the unripe from the ripe, the savourless, or that which hath no taste, from the sharp.

What is the use of Smelling?

To smell (and so distinguish) the raw from the roasted, the fresh from the stinking.

What is the use of Hearing?

To judge of sound, noise, the voice, the cry, and of silence.

What is the use of the Sight?

To distinguish colours (or things dyed) the white, the black, the brown, the blew, the violet, the green, the red, and all other colours.

Where is it that the three

Welk is dat van de Smaak?

Te onderscheiden het zoete van het zoute, het zuure van het bittere, het onrype van het rype, het smake-looze van het scherpe.

Wat is 't gebruik van de Reuk?

Te ruiken het rauwe van 't gebraden, het versche van het stinkende.

Wat is 't gebruik van 't Gêhoor?

Te oordeelen van 't geluit, het gerucht, de stem, 't geschreeuw, en van het stilzwygen.

Wat is 't gebruik van 't Gezicht?

Te onderscheiden de verwen, het wit, het zwart, het bruin, het graauw, het blaau, het violet, het groen, het rood, en alle andere coleuren.

Waar is 't dat de drie

three inward Senses are placed?

In the brains.

What is the Common Sense?

That which assumeth the image of a thing seen, heard, felt, smelled and tasted, and being possessed (or exercised) by the damps of sleep, leaveth us in insensibility.

What is the Sense of the Imagination?

That which judgeth of the difference of things, and makes the thoughts.

What is the Sense of Memory?

That which shutteth up the images of the things, on which we will think.

What is the difference of the operations of waking and sleeping?

That drieth the brains,

drie innerlyke Zinnen gezeten zyn?

In de herffenen.

Welk is de gemeene Zin?

Die het beeld aanneemt van een geziene, gehoorde, gevoelde, gerooke en gesmaakte zaak, en die door de dampen des slaaps bezeten zynde ons in de ongevoelighed laat.

Welk is de zin van de Inbeeldinge?

Die van 't verschil der dingen oordeelt, en de gedagten maakt.

Welk is de zin van de Gebeugenisse?

Die de beeltenissen der dingen opsluit, aan welke wy willen gedenken.

Wat is het onderscheid der werkingen van het waken en het slapen?

Dat droogt de her-

30 De Engelsche en Nederduitsche

*braiths , and this moi-
steneth them.*

*What does yawning
signify?*

Desire to sleep.

And snoring?

*A true or sound
sleeping.*

*When is it that men
have hunger and
thirst?*

*When the stomach is
empty.*

*From whence is it that
men have the hick up
and do Belch?*

From a full Stomach.

*And the loathing ,
nauseating , or desire
to vomit?*

*Because it is raw and
unable to digest.*

*What doth paleness
in the face betoken?*

*A bad constitution ,
and a weak state of
health.*

*And faintness , or
loos-*

*fenen , en dit bevocht
tigt die.*

*Wat beteekent het
geeuwen ?*

Lust to slaapen.

En het ronken ?

*Een goede of vaste
slaap.*

*Wanneer is 't dat
men honger en dorst
heeft?*

*Als de Maag ledig
is.*

*Waar van komt het
dat men den hick heeft,
en rispt?*

*Van dat de Maag
vol is.*

*En de walging , of
braakzucht ?*

*Van dat die raauw
en onmagtig is te ver-
teren.*

*Wat beteekent de
bleekheid in 't Aange-
zicht ?*

*Een quade gesteld-
heid , en een zwakke
gezondheid.*

*En de slapheid of
zwak-*

SAMENSPRAAKEN. 31

loofness of Joints?

A worn out state of health.

What is the cause of the toothack?

The rottenness of the gums.

What is it that betokens blindness?

The running of the eyes.

And what deafness?

The noise of (or in) the ears.

What is the Rheum?

The flowing down or distillation of moisture.

And the Asthma or shortwindedness?

It is the difficulty of drawing the breath.

What remedy is there against the falling down of the uvula, or the Squinsy, that the Almonds of the throat (or ears) may not too much straiten it?

zwakheid in de leden?

Een afgematte gezondheid.

Wat is de oorzaak van de Tantpyn?

De verrottingevan het tand-vlees.

Wat is het voor-teeken van de blindheid?

Het loopen der oogen.

En dat van de doofheid?

Het ruisen der ooren.

Wat is de snuf ofte zinkinge?

Het af-vloeijen van vochtigheid.

En de Aamborstigheid?

Het is een bezwaartheit van adem te halen.

Wat hulpmiddel is 'er tegen den huig, op dat de amandelen van de keel die niet te zeer benaauwen?

To

B 4

Dat

32 De Engelsche en Nederduitsche

To gargle well.

What is the Lientery, or Iliac Passion?

It is a loosness or flux of the belly which comes from indigestion, and rawness, when the food comes away either whole or imperfectly decocted.

And the Diarrhæa?

It is the simple and common loosness of the belly.

And the bloody flux, or Dysentery?

It is a running out of bloody excrements.

What is the beginning of the gravel and of the stone?

It is the Difury or difficulty of the Urine.

What is the highest remedy against poyson?

It is Treacle.

What is the Gout?

It is a flowing (or running) of a sharp humour

Dat is wel te gorgelen.

Wat is de rauwe Loop?

Het is een afgank die uit rauwigheid komt, wanneer het voedzel of geheel of ten deele niet gekookt afloopt.

En de Buik-loop?

Dat is een gemeene lossen afgang.

En de Roode loop?

Dat is een Bloedgang.

Wat is het begin van het Graveel, en van de Steen?

Dat is de koude pis.

Welk is het beste hulpmiddel tegen vergif?

Dat is de Triakel.

Wat is het Flerecyn of Jigt?

Het is een tusschen-vloeyen van scherpe voch-

meur which torments the joints of the members; and that on the hands is called Cheiragra (or hand-gout) and that on the foot, the Podagra, or foot-evil.

From whence comes the Dropsy?

From a water that interposeth it self between the skin and flesh.

What is the Epilepsy (or St Johnsevil,) and its malady?

That is a sickness that differs little from the Falling sickness.

What is the forerunner of Lameness, the Palsy and Apoplexy?

It is the Cramp and Convulsions.

Nota. Men are not to suppose by the foregoing Dialogues, or any other in this Book, that it is intended to make any one an exact Philosopher

vochtigheid, die de gewrichten der leden plaagt, en dat Hand-euvel genoemd word aan de handen, en Voet-euvel aan de voeten.

Waar van komt de Waterzucht?

Van een water dat zich tusschen vel en vleesch zet.

Wat is de St. Jans-euvel, en des zelfs quaal?

Dat is een Ziekte, weinig verschillende van de vallende Ziekte.

Wat is de Voorlooper van de Lamheid en Beroertheid?

Dat is de Kramp en de Stuipen.

Nota. Door de voorgaande Samenspraaken, ofte eenig andere in dit Boekje, moet men niet denken, dat men daar door iemand

or

B 5

tot

34 De Engelfche en Nederduitsche

or Physician; but these Conferences are onely brought in, according to the vulgar apprehension, and for discourse sake, and more especially for information in the Languages, which is the design of this Book.

-Of the Elements.

There are four Elements, which are the four parts of this inferior created world, out of which the whole Universe is made (composed,) to wit, the Fire, the Water, the Air, and the Earth.

What is the nature of the Fire?

To be very fine (or subtil) - but yet very hot, and very light or enlightening.

And what is that of the

toteenPhilosoophof-te Medicus meent te maken; men brengt deeze Saamenspraak maar by, volgens 't gemeene begryp der menschen, of om discourshalven, en voornamelyk maar tot onderwyzinge in de Talen, 't welk het oogmerk van dit Boek is.

Van de Hooft-stoffen.

Daar zyn vier Hooft-stoffen (ofte Elementen) die de vier deelen dezer onderste geschapene Waereld zyn, waar uit het geheel-Al gemaakt is, te wecten, het Vuur, het Water, de Lucht, en de Aarde.

Wat is de aart van het Vuur?

Zeer fyn te wezen, maar nochtans zeer heet, en lichtende.

En wat is die van de

the Air?

That is to be thin and transparent, or shining.

And that of the Water?

To be cold, flowing or fluid, and fleeting or running.

And that of the Earth?

That is to be very heavy and very fast.

Is it then very certain that all the jointly composed bodies are made of these four Elements?

They who busy themselves with discovering things in their first principle, according to the common opinion oblige us to believe it, by their daily experience: notwithstanding that some call Salt, Sulphur (or Brimstone) Quicksilver (or Mercury) the first principles.

To what end were
the

de Lucht?

Die is dun en doorschynende te wezen.

En die des Waters?

Koud, vloeiend en vlietend te zyn.

En die van de Aarde?

Die is, zeer zwaar en zeer vast te wezen.

Is het dan zeer zeker dat alle de samen gestelde Lighamen van deze vier Hoofstoffen gemaakt zyn?

Zy die zich bemoeijen met de dingen in haar eerste beginzel op te lossen, en na het gemeene gevoele, verpligten ons dat te geloven, door hare dagelykfe ervarenheid: niettegenstaande dat zommige Zout, Swavel, en Quikzilver de Eerste Beginzelen noemen.

Tot wat einde zyn

B*6

de

36 De Engelsche en Nederduitse

the Stars created in the Firmament of Heaven?

That was to enlighten the World, dissipating (driving away) the darkness, and to measure out the successions, or turns of times, continually rowling about.

How many Planets do they reckon?

Seven, the Sun, the Moon, Mercury, Venus, Mars, Jupiter, Saturn.

Has the Moon her increase and decrease?

Not, but it seemeth to have so, for that it appears so to our eyes, and is placed right over, or obliquely against the Sun.

How comes the day-break (or Aurora) and the Evening-tide?

The one by the Setting of the Sun, and the other by it's Rising.

de Gesternten in de vastigheid des Hemels geschapen geworden?

Dat heeft geweest om de Wereld te verlichten, de donkerheden verdryvende, en om de beurten der Tyden af te meten, ge-
duurig omrollende.

Hoe veel Planeten telt men?

Seven, de Son, de Maan, Mercurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus.

Heeft de Maan haar aanwas en afneeming?

Neen, maar zy schynt dat te hebben, na dat zy zig aan onze oogten vertoont, en recht of van ter zyden tegen de Son is gestelt.

Hoe komt de Dageraad en den Avondstond?

D'eene door het ondergaan van de Son, en d'ander door zyn opgaan.

What

Welk

What is the cause of the change of Seasons?

It is the Sun; for it makes the Spring; the Summer, the Harvest (or Autumn) and the Winter, according to the places where it comes.

How are the Eclipses occasioned?

By the interposition of a third, and the opposition of two heavenly bodies.

Are there divers sorts of Stars?

There are, the one greater than the other; and experience lets us see every night, that there are severall Wandering Stars, but infinitely more fixed.

Welk is de oorzaak van de verandering der Getyden?

Dat is de Son, want die maakt de Lente, de Somer, de Herfst, en de Winter, na de plaatzen daar in hy zich vind.

Wat veroorzaakt de verduyfteringe of te Eclipsen?

De tusschenstellinge van een derde, en de tegenstelling van twee Hemelsche lichamen.

Zyn 'er verscheide soorten van Sterren?

Daar zyn 'er, d'eene grooter dan d'ander; en de ondervinding doet ons alle nachten zien, dat 'er verscheiden Dwaal-Sterren, maar oneindig meer vaste zyn.

38 De Engelfche en Nederduitfche

A Discourfe concer-
ning Bills of Ex-
change.

Een Samenfpraak ropen-
de Wissel - Brie-
ven.

M. L Ook, *there are*
two Bills of
Exchange, which we
must get accepted; bring
them presently.

M. Zie, daar zyn
twee Wissel-
Brieven, die wy moe-
ten laten (accepte-
ren) of doen aanne-
men; breng die ter-
ftond.

K. *On whom are*
they?

K. Op wien zyn
zy?

M. *One is on Mas-
ter N. and the other on*
Mr. L.

M. De een is op
Myn Heer N. en d'an-
dere op *Myn Heer L.*

K. *When must we*
have them?

K. Wanneer moet
men die hebben?

M. *Tomorrow, that*
*we might be able to ad-
vise our Friends whe-
ther they be accepted or*
not.

M. Morgen, op dat
wy bericht kunnen
geven aan onze Vrien-
den of zyaangenomen
zyn of niet.

K. *Mr. N. hath gi-
ven his word for ac-
ceptance, but Mr. L.*
hath refused it.

K. *Myn Heer N.*
heeft het woord van
aanneemen gegeven,
maar *Myn Heer L.*
heeft het geweigert.

M. *Carry it then to*
a Notary.

M. Breng die dan
by een Notaris.

K. *To whom?*

K. By wien?

M.

M.

M. *To Mr. D. and tell him to make the protest ready to day, for I must send it away by the Post to morrow.*

M. *Have you been this morning by Mr. B. to get the Bill accepted, which we received yesterday night from Antwerp?*

K. *He hath told me, that he had received no order about it, and that therefore we should stay till the next post.*

M. *We must keep the Bill therefore till that time since there is no danger.*

M. *See there are other Bills which are due, carry them to the persons on whom they are drawn, that they may be written off in Bank; it is now already the fifth day,*

M. *By Myn Heer D. en zegt hem dat hy 't protest van daag gereedt maakt, want ik moet het morgen met de Post weg zenden.*

M. *Hebtgy van de morgen by myn Heer B. geweest, om de Wisselbrief te doen aanneemen, die wy gister avond van Antwerpen ontvingen?*

K. *Hy heeft my gezeyd, dat hy geen order daar van ontfangen had, en dat men daarom moest wachten tot de naaste Post.*

M. *Men moet de Brief dan bewaren tot dien tyd, dewyl daar geen gevaar is.*

M. *Zie daar zyn andere Wisselbrieven die vervallen zyn, breng die aan de Persoonen daar zy op getrokken zyn, op dat zy in de Bank afgeschreven*

40 De Engelsche en Nederduitsche

day since these bills were due.

K. Mr. R. hath told me that he would write it off this morning without fail.

M. We must give a shilling, to know it, for fear of loosing, and if he hath not done it, we shall be forc'd to protest his bill: Go then to the Bank, see whether he hath writ his Sum upon our account, and in case not, do not fail to cause a protest of his bill to be drawn.

K. Sir, I come to see (enquire) whether the bill of Exchange, I left you yesterday, be good or not.

A. It is good, I shall accept it, come in the af-

ven werden; het is nu al den vyfden dag na 't verval.

K. Myn Heer R. heeft my gezeid dat hy zonder fout van deze morgen die zou afschryven.

M. Men zal een schelling moeten geven om dat te weten, uit vreeze van ons schade te doen, en indien hy dat niet gedaan heeft, zoo zal men zyne brief moete doen protesteren. Ga dan na de Bank, zie of hy zyne partyen op onze reekening geschreven heeft, en by gebrek van dien, zoo laat een protest van zyn brief ligten.

K. Myn Heer, ik kome vernemen of de Wissel-Brief, die ik gisteren u liet, goed is of niet.

A. Zy is goed, ik zal haar aannemen, komt

SAMENSPRAAKEN. 41

afternoon to fetch it again.

B. Sir, Look there is a Bill upon you.

M. Let us see it: as yet I cannot accept it: you may say so to Mr. T.

B. Sir, he hath said that he could not stay, and that he hath order to send it back accepted or protested.

M. Well, tell him that I shall accept it under protest for the honour of the bill, and of him that indors'd it.

K. Let us go to the Exchange, it is already begun.

M. Sir, do you do any thing (by Exchange) to Leghorn?

G. Yes Sir.

M.

komt na de middag die weder halen.

B. Myn Heer, zie, daar is een Wissel op u.

M. Laat ons die zien: Ik kan die als noch niet aannemen; zegt zulks aan Myn Heer T.

B. Myn Heer, hy heeft gezegt dat hy niet kan wachten, en dat hy last heeft die weder te zenden aangenomen of geprotesteert

M. Wel, zeg hem dat ik die zal aannemen onder protest om de eere van den brief, en van die hem geëndorseert heeft.

K. Laat ons na de Beurs gaan, zy is al begonnen.

M. Myn Heer, doet gy iet by Wissel op Livorno?

G. Ja ik myn Heer.

M.

42 De Engelsche en Nederduitsche

M. *At what rate is the Exchange?*

G. *At 95.*

Have you good bills at that price?

Yes; I have the best of the Exchange.

I shall give 94.

That cannot be: because I can do it at 95, will you give that?

No, I will give no more than 94.

Sir; Will you that I make this party (sum or parcel) at 95?

No.

It is then impossible, for the Exchange riseseth.

Does it rise?

Yes surely, Sir.

That is of no importance; I do not believe that you could get more.

If we should give you a fourth (quart) would you do it?

By no means for less than I have said.

M. *Tot wat prys is de Wissel?*

G. *Tot 95.*

Hebt gy goede brieven tot die prys?

Ja, ik heb de beste van de Beurs.

Ik zal u 94 geven.

Dat kan niet zyn: want ik kan 95 krygen, wilt gy dat ook geven?

Neen, ik wil niet meer dan 94 geven.

Myn Heer; wilt gy dat ik deze partye make tot 95?

Neen.

'tIs dan onmogelik, want de Wissel ryst.

Ryft die?

Ja zeker, myn Heer.

Dat is niet veel van belang; ik geloof niet dat gy meer zoud konnen krygen.

Indien men u het quart gaf, zoud' gy dat konnen doen?

Geenzins minder dan ik gezeid heb.

I

Ik

SAMENSPRAAKEN. 43.

I shall see; but I see no opportunity to find it; and if I do find it, what sum will you take?

About two or three thousand Crowns.

Sir, I have done by Exchange 2000 Crowns.

At what price?

At 96.

That is well; give me the note of it.

Look there it is.

I shall carry it to your house.

Bring it betimes.

At what o'clock shall I fetch the bills?

At three or four o'clock.

Will you do another sum on Paris?

Yes I have yet about 800 to draw.

Well, will you do it at the same price?

I should have more;

for

Ik zal zien, maar ik zie geen gelegenheid dat men het zou kunnen vinden: en indien ik het vinde, wat somme zult gy nemen?

Omtrent twee of drie duizend kroonen.

Myn Heer, ik heb 2000 kroonen bywissel gedaan.

Tot wat prys?

Tot 96.

Dat is wel; geef my het Briefje.

Zie daar is het.

Ik zal't aan uw huis bezorgen.

Breng 't wat vroeg.

Op wat uur zal ik de Wissel-Brieven halen?

Ten drie of vier uren.

Wilt gy nog een party doen op Parys?

Ja ik heb noch omtrent 800 te trekken.

Wel, wilt gy 't tot de zelfde prys doen?

Ik zou meer moeten

ten

44 De Engelsche en Nederduitsche

for the Exchange riseth.

Pardon me, it falleth rather.

Do it then for the same price as the other.

I go to see if I can do it.

That is done. What sum is there?

There shall be about 800, as I have told you.

I shall presently go and fetch the note at your house.

I have good bills upon Leghorn at a good price.

I have no more to Draw at Present.

Sir, you can do that as you think good.

Let us see at what price the Exchange is.

It is very high, call you that cheap?

That

ten hebben., want de Wissel ryft.

Vergeef het my, zy daalt eer.

Doet 't dan tot dezelfde prys als de andere.

Ik ga zien of ik het doen kan.

Dat is gedaan. Wat Somme is 'er?

Daar, zal omtrent 800 wezen, gelyk ik u gezegt heb.

Ik zal het Briefje terstond by u aanHuys kome halen.

Ik heb goede brieven op *Livorno* tot een goede prys.

Ik heb niets meer tegenswoordig te trekken.

Myn Heer, gy kent dat naar uw goed-dunken doen.

Laat ons zien wat prys de Wissel is.

Het is zeer hoog, noemt gy dat goed koop?

Dat

SAMENSPRAAKEN. 45

*That is low.
Take it at the price
I told you.*

*That is done.
To whom must we
cause the bills to be
paid?*

*To me, or to my
order.*

*How much will you
give me, and I shall
draw in this same par-
ty (sum) from Leg-
horn?*

*I shall cause that 91
shall be given you.*

*Not less than 92.
What profit should
rise from it? Must we
not pay for that double
Brokeridge (or Brokers)
money?*

*That may be, but I'll
not give more than 91.*

Then I shall keep it.

Dat is laag.
Neem het tot de prys
die ik u gezeid heb.

Dat is gedaan.
Aan wien moet
men de Brieven doen
betalen?

Aan my, ofte myn
ordre.

Hoe veel wilt gy
my geven, en ik zal
deze zelfde partye
van Livorno intrek-
ken?

Ik zal u 91 doen
geven.

Niet minder als 92.
Wat voordeel zou
daar op zyn? Moet
men geen dubbeld
Makelaardy gelt daar
van betalen.

Dat kan wel weze,
ik wil niet meer dan
91 geven.

Ik zal 't dan bewaren.

This

Dit

46 De Engelsche en Nederduitsehe

This that follows
shews how we
should ask for our
necessaries.

I Pray, give me some-
thing for my break-
fast.

Give me a piece of
bread, if you please.

Reach me that white
bread.

Cut me some of that
great brown loaf.

Give me the crust,
give him the crum.

Give us some Bread
and Butter.

I would have stale
bread.

Buy us some whea-
ten bread.

Let me taste the Ry-
bread.

Let me have some
meat.

I desire some flesb.

Dit navolgende toont
hoe wy onze nood-
wendigbeden eis-
schen moeten.

IK bid u, geef my
wat voor myn ont-
byt.

Geef my een stuk
brood, als 't u be-
lieft.

Lang my dat witte
brood.

Snyd myn wat van
dat groot bruin brood.

Geef my de korst,
geef hem de kruim.

Geef ons wat Brood
en Boter.

Ik wou oudbakken
brood hebben.

Koop voor ons wat
Tarwe brood.

Laat my het Rog-
genbrood proeven.

Laat my wat eeten
hebben.

Ik verzoek wat
vleesch.

Een

SAMENSPRAAKEN 47.

*A good dish of stewed
meat.*

Een goede schotel van gestoofd vleesch.

A piece of fat beef.

Een stukje vet Osse-vlees.

Well salted (or powder'd) beef.

Wel gezouten (of gesprengd) Osse-vlees.

Bring me a little bit of mutton.

Breng my een klein beetje Schape-vlees.

I would rather have lean.

Ik woude liever mager hebben.

Let me have it either fried, roasted, boiled (joddet), baked, or broiled.

Laat my het hebben 't zy gefruit, gebraden, gekookt, gebakken, of gerooft.

Buy for me a shoulder, a neck, a breast or a leg of Lamb.

Koop voor my een schouder, hals, borst of een bout Lams vlees.

Please to help me to a piece of that loin of Veal.

Gelieft gy my te helpen aan een stuk van die Kalfs lendenen.

A little of the kidney.

Een weinig van de nier.

I pray, cut me some of that Venison pasty.

Ey lieve, snyd my wat van die Venizoen pasty voor.

I long for some of that

Ik vertang na wat van

48 De Engelsche en Nederduitsche

that Appleye.

A couple of fresh hen
Eggs.

A Turkey's Egg.

Bring me a cup or
dish of cold milk.

Reach me a spoon
to eat my boiled milk
with.

Cut me a piece of old
cheese.

Bring here Pepper,
Vinegar, Salt, and a
Sallade.

I love a dish of fish,
both Sea and River-
fish.

Boy, make haste,
and give me a glass of
strong beer, and to this
Gentleman a glass of
wine.

Cut me a Piece of
that Roasted Duck and
a Slice of Bread.

Pray give me some
Ap-

van die Appel-taart.

Een paar versche
Hoender Eyeren.

Een Kalkoens Ey.

Brengt my een kop
ofte kommetje koude
Melk.

Reikt my een lepel
toe om myne gekook-
te Melk daar mede te
eeten.

Snyd my een stuk
oude Kaas.

Brengt wat Poper,
Azyn, Zout, en wat
Salade.

Ik mag gaern Vis,
't zy Zee- ofte Ri-
vier-Vis.

Jongen, rep u, en
geef my een glas goed
Bier, en een glas Wyn
aan dien Heer.

Snydt my een stuk-
je van de gekanarie-
den Doot (ofte Endt-
vogel) en een snede
Broodt

Ik bid 'u geest my
wat

SAMENSPRAAKEN. 49

*Apple Sauce and a Piece
of that Roasted Goose.*

*These are fine Potatoes
and very good Turnip's.*

*Pray give me a few
Cherries, Strawberries,
Grapes, Currants, Mullberries,
Goosberries and some Pears.*

*Let me have another
Glass of Claret and a
Pipe of Tobacco.*

Words of most use
amongst the Merchants.

TO address.

*Agio, Advance of
Bankmoney.*

Storage.

Brokeridge.

Charges.

Weigh-money.

wat Appelmoes en een
Stuk van die gebrade
Gans.

Dat zyn lekkere
Aardappelen en Knollen.

Geeft my een weynig
Karsen, Aardbe-
zien, Druyven, Aal-
bessen, Moerbezien,
Kruysbezien en een
weynig Peeren.

Geeft my nog een
Glaasje Roode Wyn,
en een Pyp Tabak.

Woorden van 't meeste
Gebruik onder de
Kooplieden.

ADdresseeren (aan-
schryven).

*Agio, Koers van 't
Bankgeld.*

Arbeidsloon.

*Kortage ofte Make-
laardy.*

Onkosten.

Waag-geldt.

Com-

C

Cour-

50 De Engelsche en Nederduitsche

Commissien.

Costome.

*Loss or Damage in a
Ship.*

Cash.

Insurance.

Bills of Loading.

Bills of Exchange.

At Sight.

*Ujanse, one month ti-
me to Pay.*

Double Ujanse.

To Endorse.

Accepted.

A Protest.

Rechange.

Asignation.

Bonds.

Stocks.

The Stocks fall.

The Stocks rise.

Bank.

South Sea.

East India Company.

A Letter.

The Mail.

The Dutch Mail.

Commissie.

Convoy-geldt.

*Havery of Schade in
een Schip.*

Casgeld.

Affurantie.

Cognossementen.

Wissel - Brieven.

Op Sight.

*Ufo, een maand tyd
te betalen.*

*Twee Ufo (of Maan-
den).*

Endorseeren.

*Aangenomen (geac-
cepteert).*

Een Protest.

Her - Wissel.

Assignatie.

Obligatien.

Fondsen.

De Fondsen dalen

De Fondsen ryfen.

De Bank.

De Zuyd Zee.

*De Oostindische Com-
pagnie.*

Een Brief.

De Post.

*De Hollandsche Brie-
ve.*

The

De

SAMENSPRAAKEN. 51

<p><i>The News Papers.</i> <i>an Account, or Account.</i> <i>a Receipt.</i> <i>Account Current.</i> <i>Invoice.</i> <i>The Counting House.</i> <i>a Desk,</i> <i>a Lodger.</i> <i>a Journal.</i> <i>The Memorial.</i> <i>Account Current - Book.</i></p> <p><i>Charges Book.</i> <i>Pocket Book.</i> <i>a Memorandum Book.</i> <i>Letter Case.</i> <i>Copy Book of Letters.</i></p> <p><i>Pens , Ink and Paper.</i></p> <p><i>Quills.</i> <i>a Ream of Paper.</i> <i>a Quire of Paper.</i> <i>a Sheet of Paper.</i> <i>Sealing Wax.</i> <i>Wafers.</i> <i>Seal.</i> <i>à Slate.</i> <i>a Slate Pencil.</i> <i>a Lead Pencil.</i></p>	<p>De Couranten. Een Rekening. Een Quitantie. Rekening Courant. Facture Rekening. Het Kantoor. Een Lessenaar. Het Groot Boek. Het Journaal. Het Memoriaal. Rekening Courant Boek. Onkosten Boek. Zak boek. Een Memorie Boekje. Brieve Tas. Copy Boek van Brieven. Penne, Inkt, en Papier. Schafte. Een Riem Papier. Een Boek Papier. Een Vel Papier. Segel Lak. Ouwelen. Signet. Een Ley. Een Greft. Een Potloet.</p>
---	--

Fi

C 2

Ly

50 De Engelsche en Nederduitsche

File's.

a Rule.

a Ship.

a Voyage.

a Journey.

a Convoy.

The Exchange.

Coffie House.

The Corn Market.

Corn.

Wheat.

Rye.

Barley.

Mat.

Oats.

Beans.

Rice.

Pease.

Seed.

Ware House.

Corn lost.

Ship's Loading.

a Good Freight.

a Bad Freight.

Safe Arrived.

Ship wrecks or Lost.

To Unload.

The Ship is bound to.

*Lyasse om Brieven
aan te rygen.*

Een Liniaal.

Een Schip.

Een Zee Reys.

Een Land Reis.

Een Convooy.

De Beurs.

Koffy Huys.

De Koorenmarkt.

Koorn.

Tarw.

Rogge.

Garst.

Mout.

Haver.

Boonen.

Ryft.

Erwten.

Zaad.

Pakhuys.

Koornfolder.

Scheep's Lading.

Een Goede vragt.

Een slechte Vragt.

Behoude Gearriveert.

Schip Verlore.

*Ontlosse ofte ontla-
den.*

*'t Schip is Gedefti-
neert na.*

't Schip

The

SAMENSpraakEN. 53

The Ship has sprung a leak. 't Schip heeft een lek-
kagie gekrege.

The Ship is missing. 't Schip word ver-
mist.

The Ship is sold. 't Schip is verkogt,
The Trade is bad. De Koophandel is
slegt.

The Trade Flourishes. De Koophandel Flo-
reert.

SEVERALL LETTERS.

Nortwick Octob. 18 1759.

MY DEAR COUSIN.

I have understood that you shall come to be boarded with my Master, therefore I let you know how you must live here; First, you must get up every morning at six a clock, and wash your hands and face, then rinse your mouth, and rub your teeth, and then you must go into your chamber and pray; after that, you must come into the school, and hear a chapter read, and learn your lesson, then you go down again, and get for your breakfast a piece of bread and butter, and when you have eaten that, go again into the school, and say your lesson to the Master, and write till twelve a clock, when the Maid calls us down to dinner; after dinner you go into the school again, and stay till half an hour past five, and then you play half an hour, and after that, you must come and read a chapter till the supper be ready, then half an hour after that, you must prepare your self for bed. Thus we live here, and i inform you there of before hand, out of the true love which I bear you, as being

Your affectionate Cousin,

L. S.

Ho-

VERSCHIEDEN BRIEVEN.

Noortwyk den 18° Oktober 1759.

- MYN LIEVE NEEF.

IK heb verstaan dat gy hier by myn Meester in de kost zult komen leggen, zo laat ik u weten hoe gy hier leven moet; voor eerst, gy moet alle morgen ten zes uren opstaan, en wel uwe handen en aangezicht wasschen, alsdan uwen mond spoelen, en de tanden wryven, en dan moet gy in uw kamer gaan, en bidden, daar na moet gy op school komen, en hooren een Kapittel lezen, en leeren uwe les; dan gaat gy weder beneden, en krygt tot twont byt een stuk Boter en Brood, en als gy dat gegeten hebt, gaat gy weder op school, en zegt uwe les op aan den Meester, en schryft dan tot twaalf uren, wanneer de Meid ons afroept om te komen eeten; nademiddag komt gy weder op school, en blyft tot half zes, en dan speelt gy een half uur, daar na moet gy een Kapittel komen lezen, tot dat het Avondmaal gereed is, dan een half uur daar na moet gy u bereiden om te bed te gaan: Aldts leven wy hier, en ik laat u dit weten, om u van te vooren te verwittigen, uit deoprechte liefde die ik u toedrag, als zynde

Uwe toegeneegen Neef, L. S.

56 De Engelfche en Nederduitfche

Beverwyk, 20 Octob. 1759.

HONOURED FATHER,

After prefenting my bumble duty to you and giving you hearty thanks for your tender love to me, and great care of my education, I make bold at this time, having gained a little skill in the art of writing, to prefent you with a few lines, which are the firft-fruits of my labours. I hope in a fhort time to be better accomplifhed, and to give you fuch an account of my proceedings as fhall demonftrate that your coft and charges are not beftowed on me in vain. Mean while I bumble crave your acceptance of this, as coming from him who in all things ftudieth to give you content, being now and ever.

Your obedient Son A. D.

Haarlem in Holland, 20 Octob. 1759.

MY DEAR BROTHER.

Providence having feparated our bodies for a feafon, directs us alfo how to improve in every place where we come: and our precious time, which never can be recalled, is to be made ufe of, with our utmoft diligence. Our minds which never can be feparated, muft therefore by our pens be constantly communicating to one another fuch things, as may increafe our mutual knowled-
ge,

SAMENSPRAAKEN. 57

Bevërwyk den 20 Octob. 1759.

EERWAARDIGE VADER,

NA voorgaande aanbiedinge myns schuldigen plichts, bedanke ik UE. hertelyk voor uwe tedere liefde tot my waarts, en grootę zorge voor myne opvoedinge. Ik verftoute my tegenwoordig, eenige kenniffe in 't fchryven bekomen hebbende, aan u te vertoonē deze weinige regelen; zynde de eerfte vruchten van myn arbeid; en ik hoope in 't korte hoch meer ervaren te zyn, en u zodanige blyken van myn toenemen te geven, welke te kennen zullen geven dat gy geen onkosten en arbeid aan my te vergeefs gedaán hebt; ondertuffchen smeek ik dit in dank te willen aannemen, als uit hem voortkomende; die in alles zig bevlytigt UE. contentement te geven; blyvende nuen altoos

UE. Onderdanige Zoon A. D.

Haarlem in Holland, 20 Octob. 1759.

DIERBAARE BROEDER.

DE Voorzienigheid onze Lighamen voor een tyd afgefcheiden hebbende, wyft ons aan hoe wy ons over al daar wy komen te gedragen hebben: en de kostelyke tyd die niet te herroepen is, moet men met de uiterfte vlyt gebruiken. Onze gemoedēren, welke noit van den anderen konnen worden afgezonderd, moeten derhalven door onze pen-

58 De Engelsche en Nederduitse

ge, and continue the testimonies of our real affections to each other. You have the advantage of your native Country, a good air, great plenty of all things necessary, and especially the constant advice of our virtuous Parents. I dwell in a neat and cleanly City, among very civil people, have a due freedom, am indifferently well supplied, gain knowledge in Arithmetick, and Bookkeeping, am in a way of attaining the methods of merchandizing, and correspondence in sundry parts of the world, with many other advantages, but that which must make both our enjoyments prosperous to us, is the gracious temper of our minds, and the blessing of God there upon, which I heartily wish for us both, and so remain

Your most Affectionate Brother A. D.

Utrecht, 22 Octob. 1759.

Sir,

When I turn my thoughts and pen towards you, who have been my old Fellow-Student, in whose society I have had so much complacency, and from whose affable deportment, and free communication, such

nen geduurig met malkanderen discoureeren van zodanige zaken, die onze onderlinge kennisse mogen vermeerderen, en de getuigenissen van onze oprechte genegenheden tot malkanderen continueeren. Gy hebt het voordeel van uw Vaderland, een gezonde lucht, grooten overvloed van alle nooddrift, en voornaamlyk de geduurige heilzaame raad van onze vrome Ouders. Ik woon in een nette en reine Stadt, onder veele Burgerlyke Luiden; geniet beoorlyke vryheid, word redelyk wel onderhouden, neem toe in de kennisse van Cyffer-konst en Boekhouden, en ben nu op den weg van een styl van Koopmanschap te bekomen, en correspondentie in verscheiden Gewesten der Wereld, nevens veel andere voordeelen; doch het geene onzer beide genot voorspoedig moet maaken, is de dengdzame gematigtheid onzer gemoeederen, en Gods zegen daar op, 't-welk ons beide hertelyk toewenschende, blyve

Uwe geaffectioneerde Broeder D. B.

Utrecht, 22 Octob. 1759.

MYN HEER,

Zoo wanneer ik myne gedachten en penne t' uwaarts wende, die myne mede-Schouler zyt geweest, in wiens gezelschap ik zoo groot behagen hebbe geschept. mitsgaders dat liestallig comportement, en die openher-

rare discoveries as might ſerve to enrich my mind above the trite and common Notions of Vulgar Pretenders, I muſt acknowledge, that the Remembrance of you is a freſh tincturing of my ruder Genius, a mollifying dew and a grateful odour, enamouring and delighting all my ſenſes: and I could write all day to ſuch a friend with the greateſt facility and fluency; and blame my eyes alſo, if at night they ſhould incline to ſuch a drowſineſs as would prevent my converſe, or reſtrain the motions of my mind from your dear ſelf. Ob how true do I now find your words, that true: Philoſophy is to be preferred before all the gold in the Indies! and the enriching of the noble parts of the mind ſuperlatively exceeding all thoſe cabinets of Jewels and tuns of treaſure which vulgar ſpirits make their God. But this ſhort Epiſtle is, through the ſtraitneſs of time, which imprifons my active thoughts, to be confined within thoſe narrow bounds, which only permit me to tell you, that the vain converſation of moſt men here, and the confuſedneſs of their janglings in the Schools, with their advancing of their Scholaſtical Theology; and conſuming the vaſt and noble ſpirit of man to an Ariſtotelian Philoſophy, have randered all my hope for advantages from the Academy unuſeful and uncomfortable; I wiſh it were better with you in England; hereupon I betake my ſelf to a more retired ſtate,

wherewith

tigemededeelingen van zodanige raare ontdekkingen, welke dienen mochten tot verrykinge van myn gemoed boven den trant en d'algemeene gevoelens der gener die slechts een gewoonlyke professie doen: zoo moet ik voorwaar bekennen, dat de gedachtenissen van u, myn ruwe geest met een frisse verwe overtrekken, en voor my zyn een verzachtende dauw en aangenaame reuk, waar door alle myne zinnen verliëft en verquikt worden; en ik zou met zeer groot gemak, en zoetvloeijentheid, den gantschen dag aan zodanigen Vriend kunnen schryven, en ook myne oogen bestraffen, by aldien datze in der nacht zoo slaperig mochten worden, dat daar door de ommeegang met zoo waarden Vriendt belet, of de genegenheden myns gemoeds van hem afgeweert zouden worden. Och! hoe waarachtig bevind ik nu dat uwe woorden zyn, te weten, dat de rechte Philosophie ofte Wysgierigheid boven all' het goud in *Indien* te waardeeren is, en dat de edele deelen des gemoeds te verryken alle de kabinetten van Juweelen, en tonnen schats, daar de gemeene man zyn God van maakt, verre te boven gaat. Doch deze myne beknopte Brief wordt, door de engheid ofte kortheid des tyds, die myne werkelyke gedachten gevangen neemt, binnen deze nauwe palen bepaalt, welke my slechts toelaten U. E. bekend te maken dat de ydele ommeegang der meeste menschen al-

62 De Engelsche en Nederduitsehe

wherein my mind is transcending all these other seeming substances, but real shadows: Yet can I never live so abstractedly from other men and things, but that I must still retain in the more intimate recesses of my thoughts, your worthy self; to whom I am

Ever obliged

R. E.

Several Letters and other things peculiarly relating to Merchandize.

One friend counselleth an other how to proceed well in merchandizing which he hath newly begun.

The Superscription.

To Mr. B. L. Merchant in Amsterdam.

M*Y* dear Friend B. L. Having heard that you have begun to trade for your self, and

hier, en de verwertheid der knibbelingen in de Schoolen, nevens de verheffinge van hunne Schoolgeleerde Godgeleertheid, en de bepalinge van de wydluftige en edele geest des menschen binnen de palen van een *Aristotelische* wysgierigheid, alle myne gewenschte verhooginge door de Academie onnut en troosteloos hebben gemaakt: ik wensch dat het UE. in *Engeland* beter ga, hier op is het dat ik my tot eenzaamere plaats begeve, waar in myn gemoed alle die andere schynbare wezens, doch wezentlyke schaduwen, overtreft: echter kan ik van andere menschen en dingen zoo afgescheiden niet leven, of ik moet noch in myn allerinnerste eenzame gedachten gestadig behouden uwe eerwaardige Persoon, wien ik altyd verobligeert blyve

R. E.

Verscheide Brieven en andere zaken, byzonderlyk raakende 't stuk van Koopmanschap.

Een Vriend geeft den anderen raad, hoe by in synen bandel die by eerst begonnen heeft, wel voort zal varen.

Het Opschrift.

Aan de Heer B. L. Koopman tot
Amsterdam.

MYn geliefde Vriend B. L. gehoord hebbende, dat gy voor u zelfs begonnen hebt

64 De Engelsche en Nederduitsche

and that you have taken upon you so great and weighty a calling as a merchant adventurer, I have thought my self bound as a professed Friend of yours, to congratulate you in your state, and to give you the best advice I can for your better managing of your affairs. First therefore let me advise you, not to be too hasty to be rich; for Solomon saith, he that hasteth to be rich shall suddenly come to poverty. Be sure, in the first place, that you fear God, and serve him instantly night and day, and let not your cares for this life binder you of doing any part of your duty to God. Be not too greedy of falling into much business: for great merchandize soon makes a man either rich or poor. Acquaint your self much with the uncertainty or fading condition of outward things, and be strong in faith and hope of eternal life: for Merchants run many hazards, fears, and adventures, and often undergo great losses; and if you have not a foundation laid up for the life to come, you may possibly meet sometimes with such changes here, as may make your heart quake. Whatsoever you take in hand or do; be sure to deal justly with all men: for ill
get-

SAME NSPRAAKEN. 65

hebt te handelen, en dat gy zoo grooten en gewigtigen beroep aangenomen hebt van een Koopman avonturier te wezen, heb ik my als verbonden geacht, my als UE. vriend uitgevendé, in uwen staat te verblyden en UE. de beste raad te géven dat my mogelyk is, tot better uitvoeringe van uwen handel. Laat my UE. dan in 't eerste raaden, dat gy u niet al te zeer en spoedt om ryk te worden, want *Salomon zegt die zich haastet om ryk te worden, zal met 'er haast tot armoede vervallen.* Zie ten eersten wel toe, dat gy de vreeze Gods hebt, hem zonder ophouden dag en nacht dienende, en laat ook de zorgen van dit leven u van geen gedeelte der plicht, die gy God schuldig zyt, beletten. Wees niet al te begerig om al te veel te doen te hebben: want groote koophandel veroorzaakt een mensch haast ryk of arm te worden. Stel u voor de onzekerheid en vergankelykheid van aardsehe dingen, en zyt sterk in den gelooven en hoope van het eeuwige leven; want Kooplieden loopen groote perykelen, vreezen, en avonturen, en moeten dikwils groote verliezen dragen: en zoo gy dan geen fóndamēt voor het toekomstige leven geleid hebt, waar 't mogelyk dat gy hier al te mets zulke veranderingen zoud ontmoeten die u herte zouden doen fidderen en beven. Wat gy by der hand neemt of doet, weest verzeekert dat gy alle menschen

66 De Engelsche en Nederduitsche

gotten goods seldom prosper long. Rob not the Prince of his customs; for many times a pound that way gotten cost ten. Trade not in deceitful, unmerchantable, and false wares. Keep just weights, equal ballance, and lawful measures. Take good notice of all that you receive in, and pay out, in the way of your trade. Keep your books and accompts exact and in good order: for there in consists much of the credit of a merchant. Be often perusing your books, acquaint your self with your estate: for many a brough neglect of that have not only been undone, but greatly disgraced. Adventure no more at any one time than what if you lose you can by Gods blessing bear. Make your adventures in many parcels, that if one should fail, the other perhaps may help the loss. Take heed with whom you trade, and whom you trust. Trust no man but try him first. And seek not without great necessity to be credited of others: for the more you stand on your own feet, the less care and more honour you have. Be not lightly surety for any, for many thereby suffer great damage: neither lightly desire any to be surety for you: for one good turn will ask another. What
you

schen recht doet: want het beurt zelden dat goederen met onrecht verkregen, lang voorspoedig zyn. Ontroof den Prince van zyn Tollen niet: want een pond op die maniere gewonnen, kost dikwils wel tien. Handelt niet met bedriegelyke, valsche, of dat geen Koopmans waar en is. Houd recht gewicht, gelyke schalen, en wettige maten. Neem goede acht op al het geene gy in uwen handel ontfangt en uitgeeft. Houd uwe boeken en reekeningen bequaam en in goede order: want daar bestaat de eere van een Koopman grootelyks in. Overzie uwe boeken dikwils, maak dat gy uwen staat wel kent, want door het verzuim van dien zynder velen niet alleenlyk bedorven, maar in groote schande vervallen. Waag op eenen tyd niet meer, dan zoo gy het quam te verliezen, gy door Godes zegen zoud konnen dragen. Maak dat het geene gy avontuurt, in veele gedeelten zy, op dat zoo het eene quam te verongelucken, het andere de schade mogelyk zoude konnen helpen draagen. Zie toe met wien gy handelt, en wien gy vertrouwt. Vertrouw niemant, of beproef hem eerst. En tracht ook niet zonder groot gebrek van andere vertrouwt te worden: want hoe vaster gy in uw eigene schoenen staat, hoe minder zorge, en hoe meerder eere gy zult hebben. Wees voor niemant lichtelyk borge; want veele lyden daar groote schade door: verzoek ook
nie-

68 De Engelsche en Nederduitsche

you have once promised be careful to perform: for merchants suffer much by not keeping their word. When therefore you have payments to make, provide in time, have the sum and days in continual remembrance. Rely on no other man to the last for your own payments: for so you may be deceived and crack your own credit. Be as carefull as may be not to trade above the compass of your stock. Leave not your business too much to others, but have a continual oversight of it your self. Live not in fashion either above your rank, or too much inferior to it: but keep in a middle way, so as your conscience may not be wounded if you should fail. Love your honour more than riches. Seek not to be credited for all that you can. When you have gained, praise God and remember the poor. Be not prodigal, for that is wasting; nor yet niggardly, for that is base. Keep still a noble and generous spirit guided by a good understanding. Shun by all means evil company, and among other things take heed of horses, wine, and women; which have been the overthrow of many young merchants. Have a certain time ordinarily of being at home, and miss no man if it be possible.

ble

SAMENSpraakEN. 69

niemant licht borge voor u te blyven, want d'eene vriendschap eischt de andere. Wees zorgvuldig na te komen dat gy eens belooft hebt: want Kooplieden lyden groote schade, doordien zy haar woord niet en houden. Daarom wanneer gy eenige betalinge te doen hebt, verzorg het in tyds: de sommen en vervaldagen altyd in u gedachten hebbende. Verlaat u tot op het laaft op niemant wegens u betalinge: want daar door zoud gy kunnen bedrogen worden, en uw eigen credit krenken. Wees zo zorgvuldig als't mogelijk is, boven de strek van uw vermogen niet te handelen. Laat uwe dingen niet te veel op andere staan: maar hebt 'er zelf een gestadig oog op. Ga in uwen dracht, noch boven uwen staat, noch al te veel onder uwen staat: maar houd u in den middel-weg: op dat uwe conscientie niet gequetst en worde, indien gy quaamt te failleeren. Heb u eere liever dan rykdom. Tragt niet voor zoo veel vertrouwt te worden als gy kond. Als gy winst gedaan hebt, looft God en gedenk den armen. Weest niet overdaadig; want dat is verquisting: noch te gierig; want dat is verachtelyk. Houd altyd een edel en doorluchtig gemoed, door een goed verstand geleid zynde. Schuw voor alle dingen quaad gezelschap, en onder andere dingen wacht u voor paarden, wyn, en vrouwen, dewelke veele jonge Kooplieden bedorven hebben. Stel een zekeren tyd om

70 De Engelfche en Nederduitfche

ble at the time appointed. Frequent the Exchange and meeting places of merchants: for absence makes a man sometimes suspected. If you deal for others, do for them as for your self: you thereby gain friends and reputation. Be sure your advice be good, or have it altered, and when it is right, follow it punctually. Reckon often with your Masters or Chapmen, for short reckoning makes long friends. There are many other things doubtless, which are needfull to be taken care of, which are not possible for me to think on: but time and experience will teach you them. And think it not strange if you learn something by shame and loss: for things so learned usually are best remembered. So hoping that my advice to you herein will not be altogether disregarded, I leave you to God, and remain

Your faithfull Friend D. C.

SIR,

It may perhaps yield you content to understand, that within a few days several Merchandizes are come into this City, which a
while

SAMENS PRAAKEN. 71

om gemeenelyk thuis te wezen, en zoo 't mogelyk is, zet niemand te leure op gezette tyden. Verkeer op de Beurfe en andere plaatsen daar Koopliden by een komen: want afwezen veroorzaakt zomtyds dat een mensch in twyffel getrokken word. Zoo gy voor anderen handelt, doet voor haar als voor u zelve: daar door verkrygt gy vrinden en een goede naam. Weest verzeekert dat uw advys goed is, of laat het verandert worden: en wanneer 't recht is, kom het zonder misfenna. Reeken dikwils af met u Meesters of Koopliden: want korte rekeningen veroorzaken lange vriendschap. Daar zyn ongetwyffelt veele andere dingen die noodig zyn waargenomen te worden, die my onmogelyk zyn te bedenken; maar tyd en ervarenheid zullen u die wel leeren. En denk het niet vreemd te wezen, dat gy iets door fchande en fchade leert: want dingen op die wyze geleert, worden best onthouden. Dus hoopende dat myn raad aan UE. in dezen, in 't geheel niet verworpen zal worden, beveel ik UE. den Heere, en blyve

U getrouwwe Vriend D. C.

MYN HEER,

GY zult misschien vergenoegt zyn met te verftaan, dat zedert eenige dagen in deze Stad verfcheide Koopmanschappen gekomen

72 De Engelsche en Nederduitsche

while since you desired to have: You do undoubtedly well know what they are. Write me then if you have any inclination thereto: and also how much: but do it without delay, because I very well know, that men will have all things cheaper at the beginning than in the sequel (or following part) of the sale. As to the Merchandize which you last offered me, I have considered, that I shall not find my Account (or get what I aim'd at) therein: but I inform you of Mr. N. who hath confessed to me, that he wished to have the same, in case you will exchange with him for other goods which he hath, which vend very well. Here you see all that at present I have to say; I beseech you to answer with the first, and always to be assur'd of my Friendship.

SIR,

Your most humble and most obedient Servant.

For Mr. J. M. in Genoua.

SIR.

These serve for answer of your acceptable (letter) of the 21 past; that I have well received the small chest with $2\frac{1}{2}$ Pieces of silk Taffity number'd and mark'd S. S. No. 5. as soon as I shall have opened the same, the virtue and quality thereof shall be advised you: I shall
omit

men zyn, die gy over eenigen tyd wenschte te hebben. Gy weet zonder twyffel wat die zyn. Schryf my dan zoo gy daar toe genegen zyt, en ook hoe veel, maar doe dat zonder uitstel, omdat ik zeer wel weet dat men alles beter koop hebben zal in het begin, dan in 't vervolg van de verkoopinge, die men daar van zal houden. Wat de Koopmanschap belangt die gymy laatst aanbodt, ik heb overleid dat ik daar by myn reekening niet zal vinden; maar ik wyze U aan *Myn Heer N.* die my be- tuigt heeft, dat hy dezelve wenschte te heb- ben, in geval gy een ruiling met hem wilt doen voor andere dingen die hy heeft, die zeer wel verkocht worden. Ziet hier alles wat ik u tegenwoordig te zeggen heb. Ik bid u met den eersten te antwoorden, en altyd van myne Vriendschap verzeekert te zyn. Ik ben

Myn Heer,

*Uw ootmoedige en onder-
danige Dienaar.*

Aan de Heer J. F. in Genoua.

MYN HEER,

IN antwoord op UE. aangename van den 21 passato diend deze, dat het kasje met $\frac{2}{3}$ Ps. Armozynen, genommert en gemerkt S. S. No. 5. wel hebbe ontfangen; zoo dra de zelve zal geopent hebben, werd UE. de deugd en qualiteit geadviseert, en zal geen Koo-

D

pers

74 De Engelsche en Nederduitsche

omit no buyers; yet since the present heavy war makes great scarcity of money, I believe I shall be forc'd to stay a longer time before I shall be able to do any good with the same; but you shall be advis'd of the success.

The two Bills of exchange charged upon Mr. B. L. of 5000 doll. of which I have communicated you the Acceptance, are written off to me in due time: for which I have credited you in your Account courant for guilders, 1301:4:8. with the agio of Bank money at $4\frac{1}{8}$ percent: wherefore please to make me debtor, that we may agree together. Further, intrading, is no alteration: I refer to the inclosed Price Courant; if you see any profit therein, I am ready to concurr with you; wherewith, after cordial salutations, I recommend you to God in kindness.

T. P.

Amsterdam Febr: the 15. 1759.

To Mr. P. C. in Milain.

SIR,

THe above is a copy of my last; since which I have been without any of your acceptable Letters; wherefore this will be short: I will not doubt but you have had the orders effected for the buying in of the chest of gold tread, which being done, please not to fail to send

SAMENSPRAAKEN. 75

pers verzuimen. Doch alzoo de tegenwoordige zware Oorlog groote schaarsheid van geld maakt, en dus na gedagte genoodzaakt zal wezen nog wat te wagten, eer ik 'er iets mede tot voordeel zal kunne doen, maar van 't succes zal UE. profiteren.

De twee Wissel-Brieven ten laste van *Monfr. B. L.* van 5000 Daald. waar van UE. de acceptatie hebbe gecommuniceert, zyn my ter behoорlyke tyd in Banco afgeschreven, waar van UE. op zyn rekening courant hebbe gecrediteert voor guldens 1301: 4: 8. met de agio van Bankgeld a $4\frac{1}{8}$ per cento, waar voor my gelieft te debiteren om accoord te konnen zyn. Vorder in Negotie is geen verandering, my refererende aan d'ingesloote *Pays-Courant*, UE. eenige profyt daar in ziende, ben bereid met UE. aan te gaan, waar mede na cordiale groetenis bevele ik u aan de genade Gods.

T. P.

In Amsterdam, den 15 February 1759.

Aan de Heer P. C. in Milaan.

MYN HEER,

't **B**Ovenstaande is Copia van myn laatste, 't zedert bevinde my zonder UE. aangename Brieven, waar door deze te korter zal zyn: ik wil niet twyfelen of UE. zal de ordres tot den Inkoop van het kasje Gouddraat ge-effectueert hebben, 't welk geschied zynde,

D' 2

ge-

76 De Engelfche en Nederduitsche

send it me over with the very first; since there is a great longing for it, and the sum thereof you may please to draw over Lyons with order on Paris upon Mr. N. N. where I have given the requisite orders for the honouring of your bills.

The Product of my cloth which is sold, that will now in a short time be due, please to lay out in a Bale of silk, $\frac{1}{2}$ Tram and half organzin, at the price you last advise'd.

I will hope that you shall have sold the Russia Leather; if not, I desire you let no opportunity be neglected.

Your orders concerning the buying in of 10 Bales of Pepper, I have not yet been able to effect; the same, contrary to all mens opinions, went higher in the Companies sale in the Respective Chambers of these Lands, than was thought: but I believe that within 3 or 4 weeks the same shall be to be had at the limited price; wherein I shall let no opportunity slip.

The Convoy to Cadix, Leghorn and Smirna is granted against ultimo Junii: if you have any thing to command, I shall observe the same most diligently, Further it is intrading as you may see by the inclosed Price-courant; to which I refer my self, wherewith &c.

G S.

Amsterdam March the 12. 1759.

Lon-

gelieft niet te manqueren, om my op het alderspoedigste over te zenden, also daar groot verlangen nais, en't besloop daar van kan UE. trekken over *Lions*, met ordre op *Parys* op *Sr. N. N.* alwaar ik de nodige ordres gegeven hebbe om UE. Brieven te honoreren.

't Provenu van myn verkogte Lakens, dat nu met den eersten staat te vervallen, gelieft te besteeden in een Baaltje Zyde, $\frac{1}{2}$ Tram, en half Organfin, ten pryze als UE. laatst hebbe geadviseert.

Ik vertrouw als dat UE. de Juchten zal verkogt hebben, zoo niet verzoeke geen occasie voorby te laten gaan.

De ordres nopende den Inkoop van 10 Ballen Peper hebbe alsnog niet konnen effectueren, alsoo (tegen alle opinie) dezelve by de Compagnie in de respectieve Kameren van deze Landen hooger zyn geloopen als men gegift hadde; maar vertrouwe naar verloop van 3 a 4 weeken noch tot de gelimiteerde prys te zulle kunne koopen, en zal daar in geen gelegenheid laten voorbygaan.

't Convoy op *Cadix*, *Livorno* en *Smirna* is toegestaan tegens *ultimo Juny*, zoo UE. iets heeft te commanderen, zal het zelve op het aldernaarstigste observeren. Vorder is't in de Negotie als UE by de ingeslote Prys-Courant kond zien, waar aan ik my referere: waar mede &c.

G. S.

In Amsterdam, den 12 Maart 1759.

D 3

Lon-

78 De Engelsche en Nederduitsche

London, the 17 Octob. 1759.

SIR.

HAVING finished my seven years Apprenti-
ship, I am now entering into the world
to do business for my self, and knowing my
Trade depends upon acquaintance, I make bold
to renew former friendship with you; hoping,
if it lies in your power, to do me any kindness
therein, you will (for the love you bear to me)
do your utmost to help me, and what you shall
do therein will be acceptable to

Your Servant to command A. Q.

BILLS OF EXCHANGE.

Exon the 1 December 1759. for 300 pounds
Sterling at 35 shillings and 6 pen. Flemish.

AT double usance pay this my first Bill of
Exchange to Mr. D. C. or order, three
hundred pounds Sterling at thirty five shillings
six pence Flemish for the value of Mr. J. B. and
place it to my account as per advice.

Your Friend P. P.

To Mr. H. A. Merchant in Amsterdam.

Am-

SAMENSpraakEN. 79

London, den 17 October 1759.

MYN HEER.

MYn zeven jarigen dienst'vleindigt heb-
bende, ben nu beginnende in de Werelt
Negotie te doen voor my zelve; en wetende
dat myn Neeringe veel op kennissen steunt,
zo neme de stoutigheid myn vóorige vriend-
schap met UE. te vernieuwen, verhopende,
indien het in UE. macht is, my eenige vriend-
schap daar in te bewyzen, dat UE. uw uiterste
doen zult, (om de liefde die UE. my toe-
draagt) om my te helpen, en het gene UE.
daar in doen zult, zal aangenaam zyn aan
UE. dienstwillige Dienaar *A. Q.*

WISSELBRIEVEN.

*Exon den 1 December 1759. voor 300 pond
Sterling a 35 scbellingen en 6 groot Vlaams.*

OP dubbel ufo betaalt dezen mynen eer-
sten Wissel-brief aan de Heer *D. C.* ofte
ordre, drie hondert ponden Sterling, a vyf en
dertig Schellingen, en zes groot Vlaams, de
waarde van de Heer *F. B.* en stelt het op myn
rekening als per advys.

UE. Vriend P. P.

Aan myn Heer H. A. Koopman tot Amsterdam.

D 4

Am.

80 De Engelsche en Nederduitsche

Amsterdam May the 25, 1759. £ 100
Sterling at 10 days Sight.

AT ten days Sight payt this my first Bill of Exchange unto Mr A. B. or order, one Hundred pound Sterling, value of Mr. C. D. and Company, and place it to my account as per advice from

Your Friend and Servant D. E.

To Mr. A. B. Merchant in London.

Amsterdam the 2 May 1759, £ 100
Sterling at 2 ufo.

AT two usance Payt this my first Bill of Exchange unto Mr. E. B. or order one Hundred pound Sterling, value of the same as per advice

Your Friend and Servant H. A.

To Mr. A. H. Merchant in London.

An Affignation.

MR. O. N. be pleased to pay to Mr. D. A. or to the bearer (shewer) hereof, eight hundred and fifty gilders, and it will be as satisfactory as pay'd to my self, (or, and it will

SAMENSPPRAAKEN. 81

*Amsterdam den 20 May 1759. £ 100 Sterling
à 10 dagen Zigt.*

OP tien dagen Zigt Betaalt deze myne Pri-
mo, (of eerste) Wissel-Brief, aan den
Heer *A. B.* of ordre, honderd ponden Ster-
ling, de waarde ontfangen van de Heeren *C.*
D. en Compagnie, en steld op rekening als
per advys van

UE. dienstwillige Dienaar D. E.

Myn Heer A. B. Koopman te London.

*Amsterdam, den 2 May 1759, £ 100 Sterling
à 2 Ujo.*

NA twee maanden Betaalt deze myne
eerste Wissel-Brief, aan den Heer *E. B.*
of ordre, honderd ponden Sterling, de waar-
de van dezelve, als per advys van

UE. dienstwillige Dienaar H. A.

De Heer A. H. Koopman tot London.

Een Assignatie.

SR. O. N. UE. gelieve aan *Sr. D. H.* ofte
aan den toonder dezes, te betalen acht
hondert en vyftig guldens, ende het zal UE.

D 5

te

82 De Engelsche en Nederduitsche
will prove to you good payment against me.)

J. W.

In Middelburg, the 6 Juny 1759.

• A Bill of loading (*Connossement*) after the
English manner.

SHipped by the grace of God in good order,
and well conditioned, by Robert Merchant,
in and upon the good Ship, called the Palm-
Tree, whereof is Master under God for this
present voyage William Goodman, and now
riding at anchor in the Mase by Rotter-
dam, and by Gods grace bound for Roan,
to wit, M: W: ten Bales of Russia Leather,
being marked and numbred as in the mar-
gent, and are to be delivered in the like
good order, and well conditioned at the a-
foresaid Port of Roan (the danger of the
seas only excepted) unto John Liver or to
his assigns, he or they paying freight for the
said goods five and twenty Hollands gilders,
with primage and average accustomed. In
witness whereof the Master or Purser of the
said Ship hath affirmed to three Bills of Loa-
ding, all of this tenor and date, the one of
which three Bills being accomplished, the other
two

tegens my voor goede betaalinge verftrekken.

J. W.

In Middelburg, den 6 Juny 1759

Een Connossement (A Bill of Loading) na
de Duitſche manier.

IK Willem Goetman van Dordrecht, Schipper
naaft God van myn Schip, genaamt *De Palm-
Boom*, als nu tertyd gereed leggende in de
Maas by *Rotterdam*, om met den eerſten
goeden Wind die God verleenen zal, te zei-
len na *Rouaan*, alwaar myn rechte ontladin-
ge zyn zal, bekenne ontfangen te hebbe
onder den Overloop van myn voorſz. Schip
van u *Robbert Koopman*, te weten: *M. W.*
tien Balen Juchten, alle droog ende wel
geconditioneert, ende gemerkt met dit voor-
ſtaande merk. Al het welke ik belove te le-
veren (indien my God behouden reyze ver-
leent met myn voorn. Schip) tot *Rouaan*
voorſz aan den eerbare *Joannes Liver*; ofte
aan zynen Facteur ofte Gedeputeerden, mits
my betalende voor myn Vracht van dit
voorſz. Goed vyf-en-twintig guldens Hol-
lands gelt, ende Avcrye na de uſantien van
der Zee. Ende om dit te voldoen dat voorſz.
is, zoo verbindē ik my zelve ende alle myn
goet; ende myn voorſz. Schip met alle zyn
toebehooren. In kenniſſe der waarheid, zoo
heb-

84 De Engelsche en Nederduitsche

*two to stand void. And so God send te good
Ship to her desired Port in safety. Amen. Dated
in Rotterdam the 20 of October 1759.*

William Goodman.

A Dutch Bond or Obligation for money

I Underwritten do acknowledge by these, re-
ally to be indebted to Mr. H. Q. the sum
of eight hundred guilders, for ready money to
my content received, by me R. V. which
said sum of eight hundred guilders I do promise
to pay to him or the Shewer hereof without
charges or dammages at the end of twelve
months, precisely after the date hereof with
the Interest of the same, according to four and
a fourth part per cent in the year; untill the
full payment. Hereto binding my person and
all my goods, none excepted, setting the same
open to the power of all Judges and Laws:
In witness of the truth whereof I have signed
the same with my own hand. Actum in Am-
sterdam the 3 of November, in the year
1759.

R. V.

A clearing of an account.

THis day the tenth of November 1759 have we
V. L. and B. H. friendly agreed to-
gether,

SAMENSPRAAKEN. 85

hebbe ik drie Connoffementen hier af onder-
teekend met mynen name, of myn Schryver
van mynent wegen, alle van eener inhoudt,
het eene voldaan, de andere van geener
waarde. *Gefchreven in Rotterdam den 20 dag
van October 1759.*

Willem Goetman.

Een Duitfche Obligatie voor Geld.

IK ondergefchreven bekenne mits dezen
deugdelyk fchuldig te wezen aan den *Heer
H. Q.* de fomme van acht honderd gulden
voor contant geld, by my *R. V.* tot myn ge-
noegen ontfangen, welke vöorn. fomme
van acht hondert gulden ik aan hem ofte
Töonder dezef beloove köft en fchadeloos
te betalen over twaalf Maanden, naar dato
dezef precies, met den Intreff van dien, te-
gens vier en een quart percento in 't jaar; tot
de effectueele betalinge toe. Hier vooren ver-
bindende myn perfoon ende alle myne goe-
deren, geen uitgezondert, ftellende dezelve
tot bedwang van alle Rechteren en rechten.
In kenniffe der waarheid dit met myn eigen
hand ondertee kent. Actum in *Amftelredam*
den 3 November 1759.

R. V.

Een Af-reekening.

OP huyden den tienden November 1759.
zyn wy *V. L.* ende *B. H.* minnelyk over

D 7

een

86 De Engelsche en Nederduitsche

ther, and have reckoned from the beginning to the end for certain disbursed moneys, and other things, which I V. L. demanded and be remained indebted to me by the end of the accompt for the sum of 194 guilders, which I acknowledge to have received; and herewith all our reckonings are dead and annihilated, and all that was standing out between us satisfied. Done in Amsterdam in the house of A. M. in presence of A. B. and N. L. as witnesses, the 10 of November 1759.

V. L. B. H.

een gekomen, ende hebben van alles afge-rekent voor verschoo-te penningen, en an-dere dingen, die ik V. L. was eischende, en hy iny tot slot van rekeninge schuldig bleef, voor de somme van 194 guldens, wel-ke somme ik bekennē ontfangen te hebben; en hier mede zyn alle onse rekeningen dood ende te niet, ende al-les wat wy met mal-kanderen hadden uit-staan, voldaan. Aldus gedaan binnen Am-sterdam, ten huize van A. M. in de tegen-woordigheit van A. B. ende N. L. als Getui- gen, den 10 Novem-ber 1759.

V. L. B. H.

SAMENSPRAAKEN. 87

The Ten Commandments, *Exod.* 20: 1, 2, 3, &c.

Then God spake all these Words, saying:

I Am the Lord thy God, which have brought thee out of the Land of Egypt, out of the house of bondage.

The first Commandment.

Thou shalt have no other Gods before my face, or, before me.

The second Commandment.

Thou shalt not make unto thee any graven Image, or any likeness of any thing that is in Heaven above, or that is in the Earth beneath, or that is in the waters under the earth: Thou shalt not bow down thy self to them, nor serve them; for I the Lord thy God am a jealous God, visiting [or who do visit] the

De Tien Geboden: Exod. 20: 1, 2, 3, &c.

Doe, sprak God alle deze woorden, zeggende:

IK ben de Heere uwe God, die u uit Egiptenland, uit den diensthuize uitgeleid hebbe.

Dat eerste Gebod.

Gy en zult geen andere Goden voor myn aangezicht hebben.

Dat tweede Gebod.

Gy en zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelykenisse maken van 't gene dat boven in den Hemel is, noch van 't gene dat onder op der Aarde is, noch van 't gene dat in de wateren onder der Aarde is: Gy en zult u voor die niet buigen, noch haar dienen; want ik de Heere uwe God ben een yverig

88 De Engelfche en Nederduitfche

the iniquity of the Fathers upon the Children, unto the third, and fourth generation of them that hate me, and ſhewing [or I ſhew] mercy unto thousands of them that love me, and keep my Commandments.

The third Commandment.

Thou ſhalt not take the Name of the Lord thy God in vain; for the Lord will not hold him guiltleſs that taketh his Name in vain.

The fourth Commandment.

Remember the Sabbathday, to keep it Holy; ſix days ſhalt thou labour, and do all thy work, but the ſeventh day is the Sabbath of the Lord thy God,

rig God, die de misdaad der Vaderen be- zoeke aan de Kinderen, aan het derde, ende aan het vierde lid der gener die my haten, en doe barmhertigheid aan duizenden der gener die my lief hebben, ende myne Geboden onderhouden.

Dat derde Gebod.

Gy en zult den Name des Heeren uwes Gods niet ydelyk gebruiken; want de Heere en zal hem niet onſchuldig houden, die zynen Name ydelyk gebruikt.

Dat vierde Gebod.

Gedenkt des Sabbath-daags, dat gy dien Heilig; zes dagen zult gy arbeiden, en al uw werk doen, maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren uwes

God, (then) thou shalt not do any work, thou nor thy Son, nor thy Daughter, nor thy Man-servant, nor thy Maid-servant, nor thy Cattle, nor thy Stranger that is within thy Gates: for in six days the Lord made Heaven and Earth, the Sea, and all that in them is, and he rested the seventh day, wherefore the Lord blessed the Sabbath-day, and bala-
lowed it.

The fifth Commandment.

Honour thy Father, and thy Mother; that thy days may be long upon the Land, which the Lord thy God giveth thee.

The sixth Commandment.

Thou shalt not Kill.

The

uwes Godts, dan en zult gy geen werk doen, gy noch uw' Zone, noch uwe Dochter, noch uw' Dienstknecht, noch uwe Dienstmaagd, noch uw Vee, noch uwe Vreemdeling die in uwe Poorten is; want in zes dagen heeft de Heere de Hemel ende de Aarde gemaakt, de Zee, ende alles wat daar in is, ende hy rustede ten zevenden dage, daarom zegende de Heere den Sabbath-dag, ende Heiligde den zelve.

Dat vyfde Gehod.

Eert uwen Vader, ende uwe Moeder; op dat uwe dagen verlangt worden in den Lande, dat u de Heere uwe God geeft.

Dat zesde Gebod.

Gy en zult niet Dood-slaan.

Dat

90 De Engelfche en Nederduitfche

The feventh Com-
mandment.

*Thou fhalt not com-
mit Adultery.*

The eight Com-
mandment.

Thou fhalt not fteal.

The ninth Com-
mandment.

*Thou fhalt not bear
falfe witnefs againft
thy neighbour.*

The tenth Com-
mandment.

*Thou fhalt not covet
thy neighbours Houfe,
thou fhalt not covet thy
neighbours Wife, nor
his Man-fervant, nor
his Muid-fervant, nor
his Ox, nor his Afs,
nor any thing that is
thy neighbours.*

The H. Prayer, writ-
ten in *Matth. 6*
which the Lord
Jefus Chrift taught
his

Dat zevende Gebod.

Gy en zult niet
Echtbreken.

Dat achtfte Gebod.

Gy - en zult niet
fteelen.

Dat negende Gebod.

Gy en zult geen
valfche getuigeniffe
fpreeken tegen uwen
naaften.

Dat tiende Gebod.

Gy en zult niet be-
geeren uwes naaften
Huis, gy en zult niet
begeeren uwes naa-
ften Wyf, nog zynen
Dienstknecht, noch
zyne Dienft-maagd,
noch zynen Osfe, nog
zynen Ezel, noch iet
dat uwes naaften is.

*Het. H. Gebed befchre-
ven in Matth. 6.*
dat de Heere Jefus
*Chriftus zyne Disci-
pe-*

SAMENSPRAAKEN. 91

his Disciples, for
to Pray thus.

pelen geleert heeft,
om aldus te bidden.

Our Father, which
art in heaven,
hallowed be thy Name,
thy Kingdom come,
thy will be done, in
earth as it is in Hea-
ven: give us this day
our daily bread, and
forgive us our debts as
we forgive our debtors:
And lead us not into
temptation, but deli-
ver us from evil: for
thine is the Kingdom,
and the power, and
the glory, for ever,
Amen.

Onze Vader, die
in de Hemelen
[zyt], uwē Naam
werde geheiligt, uw
Koningryke kome,
uwe wille geschiede,
gelyk in den Hemel,
[alzo] ook op der
Aarde: ons dagelyks
brood geeft ons he-
den, ende vergee ons
onze schulden, gelyk
ook wy vergeven on-
ze schuldenaren: Ende
en leid ons niet in ver-
zoekinge, maar ver-
loft ons van den boe-
zen: want uwe is het
Koningryk, ende de
kracht, ende de heer-
lykheid in der eeu-
wigheid, Amen.

The Creed.

Het Geloof.

I Believe in God the
Father, the Allmigh-
ty maker (or Creator)
of

IK Geloof in God
den Vader, den
Almagtigen Schepper
des

92 De Engelsche en Nederduitsche

of Heaven and Earth; and in Jesus Christ his Only Son, our Lord, who was conceived by the Holy Ghost, born of the Virgin Mary, suffered under Pontius Pilate, was crucified, dyed, and buried, and descended into Hell.

This is : Continued in the state of the Dead, and under the power of death till the third day.

The third day he arose again from the dead, he ascended into Heaven, and sitteth on the right hand of God the Father Almighty, from thence he shall come to judge the living, and the dead.

I believe in the Holy Ghost : I believe an Holy Catholick Christian

des Hemels ende der Aarde; Ende in Jesus Christus zynen Eeniggeboren Zoon, onzen Heere, die ontfangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de Maagd Maria, die geleeden heeft onder Pontius Pilatus; is gekruist, gestorven, ende begraven, nederge-daald ter Hellen.

Dat is : bleef in den staat der Dooden, ende onder de magt des doods, tot op den derden dag.

Ten derden dage wederom opgestaan van den dooden, opgevaren ten Hemel, en zit ter rechterhand Gods des Almagtigen Vaders, van daar hy komen zal om te oordeelen de levende, ende de dooden.

Ik geloof in den Heiligen Geest : Ik geloof een Heilige alge-

SAMENSPRAAKEN. 93

stian Church, the communion of Saints, the forgiveness of sins, the resurrection of the body, and the life everlasting. Amen.

gemeine Christelyke Kerk, gemeenschap der Heiligen, vergevinge der zonden, opstanding des vleeschs, ende een eeuwig leven, *Amen.*

Familiar Phrases.

Gemeene Spreekwyzzen.

Phrases between a Governess and a young Gentlewoman.

Spreekwyzzen. tusschen een Gouvernante en een Jonge Juffer.

I *Am very sleepy.*
Let me sleep.
Do you sleep?
Are you in bed still?
Awake.
You sleep too much.
You are very sleepy.

I *K. ben zeer slaperig.*
Laat my slaapen.
Slaapt gy al?
Bent gy nog te bed?
Ontwaak.
Gy slaapt al te veel.
Gy bent zeer slaperig.

Rise quickly.
Why will you not make haste?
Are you up?
Is your sister up?
Take care, You will catch cold.

Sta met der haast op.
Waarom wilt gy u niet haasten?
Zyt gy al op?
Is uw Zuster al op?
Draag zorg, gy zult koude vatten.

Blousw

Snuit

94 De Engelsche en Nederduitsche

*Blow your nose.
Put on my Cloths.*

Dress my head.

*Take that clean
sift*

Wash your hands.

Comb my head.

Lace me.

Help me.

Have you done?

Say now your prayer.

Begin again.

*Where is your prayer
book?*

Fetch your Bible.

Read a Chapter.

Read softly.

Spell that word.

You do not read well.

You read too fast.

You learn nothing.

You observe nothing.

You do not study.

You are idle.

*You do not know
your lesson.*

There is your lesson.

*Why do you speak
English to me?*

Speak always Dutch.

Will

*Snuit uw neus.
Doe myne kleede-
ren aan.*

*Zet myn kuyl op.
Neem dat schoon
hemd.*

Wasch uw handen.

Kein myn hoofd.

Ryg my.

Help my.

Hebt gy gedaan?

Zeg nu uw gebed.

Begin op nieuws.

*Waar is uw gebede
boek?*

Haal uw Bybel.

Lees een Kapittel.

Lees zachtjes.

Spel dat woord.

Gy leest niet wel.

Gy leest al te rad.

Gy leert niets.

Gy let nergens op.

Gy bevlytigt 't niet.

Gy zyt luy.

Gy kent u les niet.

Daar is uw Les.

*Waarom spreekt gy
Engels tegens my?*

Spreek altyd Duits.

Wilt

*Will you eat your
break-fast?*

*What will you have
for your break-fast?*

Take your work.

*Say what you will
have.*

Show me your work.

That is not well.

You make mouths.

It is dinner time.

Leave your work.

Sit at Table.

Sit you down.

*Put your Napkin
before you.*

Where is your knife?

*Bless the Table, or,
crave a blessing.*

Eat some potage.

Eat some.

*Will you have some
mutton?*

*Will you have fat or
lean?*

Do you love fat?

*Will you have some
of that?*

Do

Wilt gy ontbyten?

Wat wilt gy tot uw
ontbyt hebben?

Neem uw Werk.

Zeg wat gy hebben
wilt.

Toon my uw werk.

Dat is niet wel.

Gy trekt uw mond
scheef.

't Is tyd om 't Mid-
dagmaal te houden.

Laat uw Werk
staan.

Zit aan de Tafel.

Zit neer.

Doe uw Servet
voor.

Waar is uw Mes?

Zegen de Tafel, of
bid.

Eet wat Warmoes.

Eet 'er wat van.

Wilt gy wat Schaa-
pen vlees hebben?

Wilt gy vet of ma-
ger hebben?

Eet gy gaarn vet?

Wilt gy daar wat
van hebben?

Houd

96 De Engelsche en Nederduitsche

<i>Do you love sauce?</i>	Houd gy wel van sajs?
<i>Tell me what you love.</i>	Zeg my wat gy graag eet.
<i>Eat.</i>	Eet.
<i>You do not eat.</i>	Gy eet niet.
<i>Will you have a bone?</i>	Wilt gy een been hebben?
<i>There is the wing of a Pullet.</i>	Daar is een voor- bout van een Kuiken.
<i>Eat bread with your meat.</i>	Eet brood tot uw spys, (of vleesch.)
<i>You do not eat bread with your meat.</i>	Gy eet geen brood tot uw kost.
<i>Have you drank?</i>	Hebt gy gedronken?
<i>Call for some drink.</i>	Eisch drinken.
<i>Is this meat good?</i>	Is deeze spys goed?
<i>Will you have any more of it?</i>	Wilt gy 'er ook nog wat van hebben?
<i>Have you eaten enough?</i>	Hebt gy genoeg ge- geeten?
<i>Have you dined well?</i>	Hebt gy eengoed Middagmaal gedaan?
<i>Do you love cheese?</i>	Houdt gy wel van Kaas?
<i>Give thanks, or, say Grace.</i>	Dank nu.
<i>Go to play.</i>	Ga speelen.
<i>You must make this up again.</i>	Gy moet die tyd we- der in halen.
<i>Have you a good needle?</i>	Hebt gy een goede Naald?
<i>Have</i>	Heb

SAMENSPRAAKEN. 97

Have you got some thread?

Go to dance.

Have you danced?

Exercise your self.

Dance a Courant.

You do not dance well.

Stand right.

Raise up your head.

Make your reverence.

Look upon me.

Is your Master gone?

Have you done already?

Go to sing.

Carry your book with you.

Come to work again when you have done.

Have you sung?

Have you a new lesson?

You do not sing well.

Sing a Song.

Go to play on the Guitarre.

There is your Guitarre.

Hebt gy garen gekreegen?

Gaa danzen.

Hebt gy gedanst?

Oefent u zelve.

Dans een Courant.

Gy danst niet wel.

Staa recht over end.

Houd uw Hoofd recht op.

Doe uw eerbiedigheid.

Zie my aan.

Is uw Meester heen gegaan?

Hebt gy alreede gedaan?

Gaa zingen.

Neem uw boek met u.

Kom weer te werk als gy gedaan hebt.

Hebt gy gezongen?

Hebt gy een nieuwe Les?

Gyzingt niet wel.

Zing een Lied.

Gaa speel op de Luit.

Daar is uw Luit.

Re-

E

Her

98 De Engelsche en Nederduitfche

Repeat your lesson.

You do not know it.

You know nothing.

Is your Guitarre in tune?

Can you tune your Guitarre?

Your Chanterel is worth nothing.

You do not hold your Guitarre well.

Return to your work.

Go and learn Dutch.

Where have you put your Grammar?

Look for your Book.

What lesson have you?

What Dialogue have you read?

Read before me.

You do not pronounce well.

Can you say your lesson by heart?

You have no memory.

Take no pains.

Herhaal uwe Les.

Gy kentzeniet.

Gy kent'erniets van.

Is uw Luit wel gesteld?

Kont gy uw Luit wel stellen?

Uw kleine snaar deugt niet.

Gy houdt uw Luit niet wel.

Ga Weer aan uw Werk.

Ga en leer Duits.

Waar hebt gy uw Spraak-konst gelaten?

Zie na uw Boek.

Wat voor een Les hebt gy?

Welke t'zamenfpreeking hebt gy gelezen?

Lees my eens voor.

Gy spreekt niet wel uit.

Kont gy uw Les van buiten?

Gy kont niet onthouden.

Gy doet 'er geen moeite toe.

Ge

Ga

S A M E N S P R A A K E N. 99

Go and walk in the
Garden.

Do not over-beat
your self.

Come again quickly.

What will you have
for your supper?

Come to supper.

Eat some milk.

Do not eat so much
fruit.

You will be sick.

Fruit is not good for
you.

'T is time go to bed.

Go to bed.

Undress your self.

Pray to God.

Rise to morrow be-
times.

Do you understand
him well?

Did you understand
what he said?

Do you understand
what he says?

Do you understand
me well?

Ga en kuyer wat in
de Tuin.

Maak u zelven niet
te heet.

Kom ras weer.

Wat wilt gy t'avont
eeten?

Kom om uw avond-
maal te eeten.

Eet wat melk.

Eet zo veel fruit
niet.

Gy zult 'erziek van
worden.

Fruit is niet goed
voor u.

't Is tyd om na bed
te gaan.

Ga na bed toe.

Ontkleed u.

Bid God.

Sta morgen vroeg
op.

Verstaat gy hem
wel?

Verstond gy wel
wat hy zeide?

Verstaat gy wat hy
zegt?

Verstaat gy my wel?

I do

Ik

Ik

100 De Engelsche en Nederduitsche

<i>I do not understand you.</i>	Ik verftaa u niet.
<i>I understand you well.</i>	Ik verftaa u wel.
<i>Do you understand Dutch?</i>	Verftaat gy Duits?
<i>I do not understand it.</i>	Ik verftaa 't niet.
<i>I understand it well.</i>	Ik verftaa 't wel.
<i>Doth the Master understand it?</i>	Verftaat het de Meester wel?
<i>Have you understood me?</i>	Hebt gy my verftaan?
<i>I did not understand you.</i>	Ik verftond u niet.
<i>I understood you well.</i>	Ik verftond u wel.
<i>Have you understood him?</i>	Hebt hy hem verftaan?
<i>Have you understood her?</i>	Hebt gy haar verftaan?
<i>Have you understood them?</i>	Hebt gy hen verftaan?
<i>Have you understood them?</i>	Hebt gy heur verftaan?
<i>I do not know what you say.</i>	Ik weet niet wat gy zegt.
<i>What do you say?</i>	Wat zegt gy?
<i>What have you said?</i>	Wat hebt gy gezegd?
<i>I heard it.</i>	Ik hoorde het.
<i>I never heard it.</i>	Ik heb het nooit gehoord.
<i>One told it me.</i>	Iemand heeft het my gezegd.

They

Zy

SAMENSPRAAKEN. 101

<p><i>They say so.</i> <i>Every one saith it.</i> <i>The Master told it</i> <i>me.</i> <i>Madam did not tell</i> <i>it me.</i> <i>Did he tell it to you?</i> <i>Did she tell you so?</i> <i>When did you hear</i> <i>it?</i> <i>I heard it this day.</i> <i>Who told you that?</i> <i>I do not believe it.</i> <i>'Tis a Chimera.</i> <i>What doth he say?</i> <i>What doth she say?</i> <i>What did he say to</i> <i>you?</i> <i>What did she say to</i> <i>you?</i> <i>He said nothing to</i> <i>me.</i> <i>She said nothing to</i> <i>me.</i> <i>He told me no news.</i> <i>Master told me some</i> <i>news.</i> <i>Do not tell him that.</i> <i>I will tell him.</i> <i>I will</i></p>	<p><i>Zy zeggen zo.</i> <i>Eelk een zegt het.</i> <i>De Meester heeft het</i> <i>my gezegd.</i> <i>Juffrouw heeft het</i> <i>my niet gezegd.</i> <i>Heeft hy't u gezegd?</i> <i>Heeft zy u so gezegd?</i> <i>Wanneer hebt gy't</i> <i>gehoord?</i> <i>Ik hoorde't van daag.</i> <i>Wie heeft u dat ge-</i> <i>zegd?</i> <i>Ik geloof het niet.</i> <i>'t Is een verdichtfel.</i> <i>Wat zegt hy?</i> <i>Wat zegt zy?</i> <i>Wat zeide hy te-</i> <i>gens u?</i> <i>Wat zeide zy te-</i> <i>gens u?</i> <i>Hy zeide niets te-</i> <i>gens my.</i> <i>Zy zeide niets te-</i> <i>gen my.</i> <i>Hy heeft my geen</i> <i>nieuws verteld.</i> <i>De Meester heeft my</i> <i>wat nieuws verhaald.</i> <i>Zeg hem dat niet.</i> <i>Ik zal't hem zeggen.</i> <i>E 3</i> <i>Ik</i></p>
---	---

102 De Engelsche en Nederduitsche

<i>I will not tell him.</i>	Ik zal 't hem niet zeggen.
<i>I will not tell them.</i>	Ik zal 't hen niet zeggen.
<i>Do not tell them.</i>	Zeg het hen niet.
<i>Have you said that?</i>	Hebt gy dat gezeid?
<i>No, I did not say it.</i>	Neen, ik heb 't niet gezeid.
<i>The Master told it me.</i>	De Meester heeft het my gezeid.
<i>Do you know him?</i>	Kent gy hem?
<i>Do you know her?</i>	Kent gy haar?
<i>Do you know them?</i>	Kent gy hen?
<i>I do not know them.</i>	Ik ken hen niet.
<i>We know one another.</i>	Wy kennen mal-kander wel.
<i>We do not know one another.</i>	Wy kennen mal-kander niet.
<i>I think I know him.</i>	Ik denk dat ik hem ken.
<i>I think I have seen him.</i>	Ik meen dat ik hem gezien heb.
<i>I have known him.</i>	Ik heb hem gekend.
<i>I have known her.</i>	Ik heb haar gekend.
<i>We have known one another.</i>	Wy hebben mal-kander gekend.
<i>He did know me well.</i>	Hy kende my wel.
<i>She did know me well.</i>	Zy kende my wel.
<i>I never knew him.</i>	Ik heb hem nooit gekend.
<i>Do you know me?</i>	Kent gy my?

Do

Kent

*Do you not know me?
I have forgot your
name.*

Have you forgot me?

Doth she know you?

*Doth Master . . .
know you?*

*Master . . . doth not
know me.*

*Mistriss doth not
know me.*

*Master . . . knows me
well.*

He doth not know me.

*He doth not know
me any more.*

He hath forgot me.

*She knows me no
more.*

*Do you see one ano-
ther?*

I see him every day.

I see her every day.

*We see one another
often.*

*We see one another
no more.*

I see them often.

Kent gy my niet?

Ik heb uw naam ver-
geeten.

Hebt gy my ver-
geeten?

Kent zy u?

Kent Meester . . .
u?

Meester . . . kent
my niet.

Juffrouw kent my
niet.

Meester . . . kent
my wel.

Hy kent my niet.

Hy kent my niet
meer.

Hy heeft my ver-
geeten.

Zy kent my niet
meer.

Ziet gymalkander?

Ik zie hem alle dagen.

Ik zie haar alle da-
gen.

Wy zien malkan-
der dikwils.

Wy zien malkan-
der niet meer.

Ik zie hen dikwils.

I

E 4

Ik

*I have not seen him
this great while.*

*I did not see her this
great while.*

*I have not seen them
this great while.*

One sees you no more.

One never sees you.

*'T is a miracle to see
you.*

*We saw one another
formerly.*

Master . . . saw me.

He never saw me.

*I saw him but once
in my life.*

*I have seen him by
chance.*

I see him no more.

Go to see there.

*When will you go
and see Master. . . ?*

*I have the honour to
know him.*

*I will see him in the
after noon.*

Pray

Ik heb hem in lang
niet gezien.

Ik heb haar in lang
niet gezien.

Ik heb hen in lang
niet gezien.

Men ziet u niet meer.

Men ziet u nooit.

't Is een wonder u
te zien.

Wy hebben mal-
kander voor dezen
wel gezien.

Meester . . . heeft
my gezien.

Hy heeft my nooit
gezien.

Ik heb hem maar
eens van myn leeven
gezien.

Ik heb hem by ge-
val gezien.

Ik zie hem niet meer.

Ga om daar te zien.

Wanneer zult gy
Meester . . . gaan be-
zoeken?

Ik heb de cere van
hem te kennen.

Ik zal hem nade
Middag zien.

Doe

SAMENSPRAAKEN. 105

<p><i>Pray remember me to him.</i></p> <p><i>What is it a Clock?</i></p> <p><i>What a Clock do you think it is?</i></p> <p><i>See how late it is.</i></p> <p><i>Do you know what a Clock it is?</i></p> <p><i>Tell me what a Clock it is.</i></p> <p><i>I do not know what a Clock it is.</i></p> <p><i>It struck one just now.</i></p> <p><i>'Tis a quarter past one.</i></p> <p><i>It is half an hour past one.</i></p> <p><i>It is three quarters past one.</i></p> <p><i>It will strike two presently</i></p> <p><i>It has not struck one yet.</i></p> <p><i>It has not struck two yet.</i></p> <p><i>I have not heard the Clock.</i></p> <p><i>'Tis two by the Sun.</i></p> <p><i>'Tis between three and four.</i></p>	<p>Doe myn groetenisse aan hem.</p> <p>Hoe laat is 't?</p> <p>Hoe laat denkt gy dat het is?</p> <p>Zie hoe laat het is.</p> <p>Weet gy ook hoe laat het is?</p> <p>Zeg my eens hoe laat het is.</p> <p>Ik weet niet hoe laat het is.</p> <p>'t Is zo even een uur geslagen.</p> <p>'t Is een quartier over eenen.</p> <p>'t Is half twee.</p> <p>'t Is een quartier voor twee.</p> <p>'t Zal dadelyk twee slaan.</p> <p>'t Heeft noch geen een geslagen.</p> <p>'t Heeft noch geen twee geslagen.</p> <p>Ik heb de Klok niet gehoord.</p> <p>'t Is twee by de Zon.</p> <p>'t Is tusschen drie en viere.</p>
<p><i>It</i></p>	<p>E 5 't Heeft</p>

106 De Engelfche en Nederduitfche

It ftruck four juft now.

It has ftruck five.

About ten of the Clock.

This Clock goes too faft.

This Clock goes too flow.

'Tis but one by my Watch.

The Clocks do not agree.

See by the Sun.

The hour is paffed.

His hour was come.

Where is your hour-glass?

Have you an hour-glass?

Within eight days.

Within a fortnight.

Speak out.

You fpeak too low.

Towards night.

At night.

Come this way.

Go by that way.

Pafs this way.

Pafs

'tHeeft zo even vier geflagen.

'tHeeft vyf geflagen.

Ontrent tien uren.

Dit Uurwerk gaat te rad.

Dit Uurwerk gaat te langzaam.

't Is noch maar een uur by myn Horologie.

De Klokken vericheelen.

Zie aan de Zon.

't Uur is gepaffeert.

Zyn uur was gekomen.

Waar is uw Zandlooper?

Hebt gy een Zandlooper?

Binnen acht dagen.

Binnen veertien dagen.

Spreek uit.

Gy fpreekt al te zacht.

Tegen den Avond.

t'Avond.

Kom dit heen.

Gaa die weg langs.

Gaa dit heen.

Gaa

SAMENSPRAAKEN. 107

*Pass that way.
Let us pass the other
side.*

On the right hand.

On the left hand.

By the Sun.

By the Moon.

*Turn upon your right
hand.*

*The sixth house of the
street on the left hand.*

Are you married?

*How many times have
you been married?*

*How many Wives
have you had?*

*Are your Father and
Mother living still?*

*Sir, is your Father
living?*

*His Father and Mo-
ther are dead.*

*Is your Mother li-
ving?*

My Mother is dead.

My Father is dead.

*My Father died
four years ago.*

*Gaa dat heen.
Laat ons aan de an-
dere zyde gaan.*

Ter rechterhand.

Ter linkerhand.

By de Zon.

By de Maan.

*Slaa dan uw rechte
terhand om.*

*Het zesde huis van
de straat aan de lin-
kerhand.*

Bent gy getrouwd?

*Hoe dikwils bent gy
al getrouwt geweest?*

*Hoe veelevrouwen
hebt gy al gehad?*

*Zyn uw Vader en
Moeder nog in 't le-
ven?*

*Myn Heer, leeft uw
Vader nog?*

*Zyn Vader en Moe-
der zyn dood.*

*Is uw Moeder nog
in 't leeven?*

*Myne Moeder is
dood.*

Myn Vader is dood.

*Myn Vader is al over
vier jaaren gestorven.*

My E 6 Myn

108 De Engelsche en Nederduitsche

My Mother is married again.

My Father is married again.

Is Master . . . married?

Is Mistris . . . married?

How many Children have you?

I have four.

Sons our Daughters?

I have a Son and three Daughters.

How many Brothers have you?

I have four.

I have none.

How many Sisters have you?

How old is Master?

How old is Mistris?

How many Children hath he?

How many hath she?

When will you go into the Country?

The Master is gone into the Country.

My Lady is gone to London.

MynMoeder is weer getrouwd.

Myn Vader is weer getrouwd.

Is Monsieur . . . getrouwd?

Is Juffrouw . . . getrouwd?

Hoe veel Kinderen hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Zoonen of dochters?

Ik heb een Zoon en drie Dochters.

Hoe veele Broeders hebt gy?

Ik heb 'er vier.

Ik heb 'er geen.

Hoe veel Zusters hebt gy?

Hoe oud is Monfr.?

Hoe oud is Juff.?

Hoe veel Kinderen heeft hy?

Hoe veel heeft zy'er?

Wanneer gaat gyna buiten, of op 't Land?

De Meester is na buiten gegaan.

Mevrouw is na Londen gegaan.

Is

Is

Is your Sister married?

When was she married?

She is not married.

She is going to be married.

She will not marry.

I will not marry.

'T is very cold.

I am very cold.

Are you not cold?

How cold it is?

Warm your self.

Let us warm our selves.

Come near the fire.

Let us come near the fire.

Make a good fire.

Make a fire.

Blow the fire.

Kindle the fire.

The fire is out.

Put a fagot in the fire.

Let us burn a fagot.

Put coals upon the fire.

Put

Is uw Zuster getrouwd?

Wanneer is zy getrouwd?

Zy is nog onge-
trouwd.

Zy zal gaan trouwen.

Zy wil niet trouwen.

Ik wil niet trouwen.

't Is zeer koud.

Ik ben zeer koud.

Bent gyniet koud?

Hoe koud is 't?

Warm u wat.

Laaten we ons wat warmen.

Kom digt by 't vuur.

Laat ons by 't vuur komen.

Leg een goed vuur aan.

Leg ' een vuur aan.

Blaas het vuur aan.

Steek het vuur aan.

't Vuur is uit.

Leg een takkebos in 't vuur.

Laat ons een takke-
bos branden.

Leg kolen aan 't vuur.

E 7

Doef

110 De Engelsche en Nederduitsche

Put out the fire.
Light the Candle.
Put out the Candle.
*The fire is now half
kindled.*

There is a good fire.

That Coal burns well.

Snuff the Candle.
This is good Wood.

It rains.

The wind blows.

The wind is high.

It freezes.

It thaws.

It snows.

It hails.

Doth it freeze?

Doth it snow?

*Good cheer and good
fire.*

Are you not cold?

*Do you burn Coals in
Holland?*

*Come and warm
your self.*

*Is it so cold at Paris
as at London?*

*It is colder in Sweden
than here.*

This

Doof het vuur uit.
Steek de kaars aan.
Doe de kaars uit.
't Vuur is half ge-
glommen.

Daar is een goed
vuur.

Die kolen branden
wel.

Snuit de Kaars.
Dit is goed hout.

Het regent.

Het waait.

Het is een hardewint.

Het vriest.

Het dooit.

Het sneeuwt.

Het hagelt.

Vriest het?

Sneeuwt het?

Goede cier en een
goed vuur.

Zyt gy niet koud?

Brandt gy kolen in
Holland?

Kom en warm u
wat.

Is het te Parys wel
zo koud als te Londen?

Het is in Zweden
kouder als hier.

Dit

SAMENSPRAAKEN. 111

This is a very dull day.

The days are very short.

'T is not day-light at seven of the Clock.

'T is not day-light at five of the Clock.

The nights are very long.

It doth nothing but rain.

One cannot tell how to spend his time.

The Winter doth not please me.

It is soon night.

One cannot see any more at five.

'T is a dying season.

It is misty.

One can see neither Heaven nor earth.

It is very dark.

The days begin to lengthen.

The days are a little longer.

It is not so cold to day

Dit is een bedompte, ofte duyftere dag.

De dagen zyn zeer kort.

't Is te zeven uuren nog geen dag,

't Is te vyf uuren niet meer dag.

De nachten zyn zeer lang.

Het doet niet dan regenen.

Men weet niet hoe men zyn tyd zal doorbrengen.

Ik heb geen zin in de Winter.

't Is met der haast avond.

Men kan te vyven niet meer zien.

't Is een afgaande tyd.

Het is mistig.

Men kan Hemel noch Aarde zien.

Het is zeer duister.

De dagen beginnen te lengen.

De dagen zyn al een weinig langer.

't Is van daag zo koud

112 De Engelsche en Nederduitsche

day as yesterday.

'T is colder to day than yesterday.

'T is very cold still.

It was yesterday very cold.

It was colder last year.

This is a very cold Winter.

We have had no Winter yet.

The Winter is gone.

We had a terrible Winter two years ago.

Do you remember the hard Winter?

I never saw so cold a Winter.

'T is fine weather.

It is a fine day.

Let us go a walking.

The days are very long.

'T is fine in the Country.

There is a fine nose-gay.

That

koud niet als gisteren.

't's van daag kouder dan gisteren.

't Is noch vry koud.

't Was gisteren zeer koud.

Het was verleeden jaar kouder.

Dit is een zeer koude Winter.

Wy hebben nog geen Winter gehad.

De Winter is verby.

Wy hadden over twee Jaar een vreeslyke Winter.

Mag u die harde Winter nog wel heugen?

Ik heb noch nooit zo een koude Winter meer beleefd.

't Is mooi weer.

Het is een schoone dag.

Laat ons wat gaan wandelen.

De dagen zyn zeer lang.

't Is nu mooi op 't Land.

Daar is een mooi ruikertje. Die

SAMENSpraakken. 113

That nose-gay smells well.

Let us go and walk in the Garden.

Let us go into the shade.

Let us enter into that green Arbour.

How do you call that flower?

There is a fine flower.

These are fine violets.

Let's gather some.

Make me a nosegay.

There are fine roses.

What rose-tree is that?

Give me one.

Take one.

There is a fine alley.

The trees are very green.

Give me that Tulip.

It begins to be hot.

Die, ruiker ruikt wel.

Laat ons wat in de Tuin gaan wandelen.

Laat ons in de schaduw gaan.

Laat ons onder dat groene prieel gaan.

Hoe heet die Bloem?

Daar is een mooie bloem.

Dat zyne schoone Violetten.

Laat 'er ons wat plukken.

Maak my een rui-kertje.

Daar zyn schoone Roozen.

Wat is dat voor een Rozeboom?

Geef 'er my een.

Neem 'er een.

Dat is een mooie Laan.

De boomen zyn zeer groen.

Geef my die Tulp.

't Begint heet te worden.

114 De Engelsche en Nederduitsche

I have eaten Cherries already.

Let us go abroad.

Let us walk.

Let us go into the Spring-Garden.

The Weather is very sweet.

The air is very temperate.

Will you be pleased to walk after supper?

We had no Spring.

The seasons are out of order.

'T is a short Winter.

Nothing is forward.

All is to forward.

How hot it is!

'T is very hot to day.

'T is an exceeding heat.

I cannot endure the heat.

Ik heb alreede Karfen gegeten.

Laat ons eens uitgaan.

Laat ons wat kuijeren.

Laat ons in de Fontein hof gaan.

't Weer is zeer lieflyk.

De lucht is zeer gematigd.

Belieft het unaa de Avondmaalyd wat te wandelen?

Wy hebben geen Lente gehad.

De saizoenen zyn uit hunne order.

Dat is een korte Winter.

Niets is voorlyk. Alles is al te voorlyk.

Hoe heet is 't!

't Is zeer heet van daag.

't Is een geweldige hitte.

Ik en kan de hitte niet verdraagen.

I

Ik

I do not love heat.

I sweat.

I sweat all over.

Heat hinders me from sleeping.

'T is not so hot to day as it was yesterday.

I am very hot.

We have a very hot summer.

The air is colder.

'T is choking hot.

I never felt such heat.

Is it as hot in France as here?

It is hotter there.

It is very hot there.

Let us go a swimming.

Let us go to wash our selves.

The heat is over.

I can do nothing during the heat.

The cold comes.

We want rain.

There are abundance of

Ik ben geen liefhebber van hitte.

Ik zweet.

Ik ben overal bezweet.

De hitte hindert my van slaapen.

't Is van daag zo heet niet als gisteren.

Ik ben zeer heet.

Wy hebben een zeer heete Zomer.

De Lugt is koelder.

't Is smachtend heet.

Ik heb noch nooit zulk een hitte gevoelt.

Is 't wel zo heet in Vrankryk als hier?

't Is heeter daar.

't Is daar zeer heet.

Laat ons gaan zwemmen.

Laaten we ons gaan baaden.

De hitte is al over.

Ik kan niets doen zo lang het zo heet is.

De koude komt aan.

Wy hebben regen van noode.

Daar zyn zeer veel vruch-

116 De Engelsche en Nederduitsche

of fruits this year.

There is a fine Melon.

Do you love Melons?

We are going into the Country.

'T is too hot.

Let us not go out.

It thunders.

It lightens.

'T is a great storm.

The Corn is spoiled.

We are in the Dog-days.

The Dog-days are passed.

The days are very much shortned.

'T is cold in the morning.

The Vintages are fine this year.

The Winter comes.

The Winter is at hand.

The evenings are long.

'T is good to be near the fire.

There is abundance

vruchten dit jaar.

Dat is een schoone Meloen.

Eet gy gaern Meloenen?

Wy gaan na 't Land (of na buiten).

't Is al te heet.

Laat ons niet uitgaan, Het Donderd.

Het Bliksemt ofte Weerlicht.

't Is een zware storm.

't Koorn is bedurven.

Wy zyn in de hondsdagen.

De hondsdagen zyn al voorby.

De dagen zyn al veel gekort.

't Is koel 's morgens.

't Is een goede Wyn-oogst dit jaar.

De Winter komt aan.

De Winter staat voor hande.

De avonden zyn lang.

't Is nu goed dicht by een vuur te zyn.

Daar is dit jaar zeer veel

of wine this year.

Wine is che ap .

The Vines were fine.

*They have gathered
a world of fruit.*

*The new Wine is
good.*

*It was very hot in
Holland this Summer.*

*The fire begins to
smell well.*

*'T is neither cold nor
hot.*

*The cold weather is
come.*

Dialogues between
two persons.

The first Dialogue.

Good morrow Sir.

Your servant.

I am yours.

How do you do ?

At your service.

I am very glad to see
you.

veel wyn gevallen.

De wyn is goed koop.

De Wyngaarden
ftonden schoon.

Zy hebben magtig
veel vruchten verga-
derd.

De nieuwe Wyn is
goed.

't Is van deeze Zo-
mer zeer heet in Hol-
land geweest.

't Vuur begint nu
aangenaam te worden.

't Is niet koud noch
heet.

't Koude weer is nu
gekomen.

*Samenspraaken tus-
schen twee Persoonen.*

*De eerste Samen-
spraak.*

Goeden morgen
myn Heer.

Uw dienaar.

Ik ben de uwe.

Hoe vaart gy ?

Tot uwen dienst.

Ik ben blyde u te

zien.

Ik

118 De Engelsche en Nederduitsche

I most humbly thank you.

How doth the Gentleman your Cousin?

He is well, I thank God.

I believe he is well.

He was well yesterday night.

He was well the last time I saw him.

Where is he?

In the Country.

In Town.

At home.

He is gone out.

How doth Mistris?

She is well.

I believe she is well.

She was well yesterday morning.

Have you seen Master?

I saw him yesterday.

I saw him the other day.

I saw him last week.

I week gezien.

Ik bedank u ootmoediglyk.

Hoe vaart myn Heer u Neef?

Hy is wel, God dank.

Ik geloof dat hy wel is.

Hy was gister avond nog wel.

Hy was wel toen ik hem leest zag.

Waar is hy?

Buyten of op 't Land.

In de stad.

Te huis.

Hy is uitgegaan.

Hoe vaart juffrouw?

Zy is wel.

Ik geloof dat zy wel is.

Zy was gisteren morgen nog wel.

Hebt gy myn Heer gezien?

Ik heb hem gisteren gezien.

Ik heb hem nog over een dag of ettelyk gezien.

Ik heb hem verleden week gezien.

*I saw him just now.
I saw him to day.*

Ik zag hem zo even.
Ik heb hem van
daag gezien.

*How doth he do?
Very well.*

Hoe vaart hy?
Zeer wel.

*Have you been at
the Court?*

Bent gy aan 't Hof
geweest?

*I was there yesterday.
I come from thence.*

Ik was daargisteren.
Ik kom 'er van daan.

*Do you know that
Gentleman?*

Kent gy dien Heer?

*I know him well.
I do not know him.
I know him by sight.*

Ik ken hem wel.
Ik ken hem niet.
Ik ken hem van
aanzien.

*I know him by repu-
tation.*

Ik ken hem door
zyn goede naam.

*I have the honour to
know him.*

Ik heb de eere van
hem te kennen.

*I have not the ho-
nour to know him.*

Ik heb de eere niet
van hem te kennen.

*Do you know that
Gentlewoman?*

Kent gy die Juf-
vrouw?

*I know her well.
I do not know her.
I know her by sight.*

Ik ken haar wel.
Ik ken haar niet.
Ik ken haar van aan-
zien.

*I have the honour to
know her.*

Ik heb de eere van
haar te kennen.

*I have not the ho-
nour to know her.*

Ik heb de eere niet
van haar te kennen.

When

Wan-

120 De Engelsche en Nederduitsche

*When did you see
Madam?*

*When did you see
her?*

I saw her yesterday.

A great while ago.

*From whence come
you?*

I come from London.

From the Court.

From Master.

What news?

I know none.

*I have not read the
Gazette.*

Whither do you go?

I go to Westminster.

To the Court.

To Whitehall.

To the Play house.

To France.

To Madam.

To Church.

To our house.

Hard by.

To see a Friend.

*Remember me to
Mistress.*

*Do me that friend-
ship.*

*Wanneer hebt gy
Juffrouw gezien?*

*Wanneer zaagt gy
haar?*

Ik zag haar gisteren.

Lang geleden.

*Waar komt gy van
daan?*

Ik kom van Londen.

Van 't Hof.

Van Meester.

Wat nieuws?

Ik weet niets.

*Ik heb de Courant
niet geleezen.*

Waar gaat gy?

*Ik ga na Westmun-
ster.*

Na 't Hof.

Na Withall.

Na de Schouburg.

Na Vrankryk.

Na Juffrouw.

Na de Kerk.

Na Huys.

Dicht by.

*Om een Vriend te
bezoeken.*

*Myn groetenis aan
Juffrouw.*

*Doc my die Vriend-
schap. Ik*

SAMENSPRAAKEN. 121

*I will not fail.
Fare well.*

The second Dialogue between two Gentlewomen.

M *Adam, your most humble servant.*

I am yours.

Are you well?

Yes, I thank God, but I am very much afflicted.

Why?

My Mother is not well.

What ails her?

She has pain in her head.

May I not see her.

I do not know.

Is she a bed?

Doth she sleep?

I am going to see her.

She prays you to excuse her.

She cannot speak to any body.

She endeavours to rest.

Where is the Gen-

tle-

*Ik zal niet missen.
Vaar wel.*

*De tweede Samen-
spraak tusschen twee
Juffers.*

J *Uffrouw uw ootmoedige dienaresse.*

Ik ben de uwe.

Bent gy nog wel?

Ja God dank, maar ik ben zeer bedroefd.

Waarom?

Myn Moeder is niet wel.

Wat schort haar?

Zy heeft pyn in haar hoofd.

Mag ik haar niet zien.

Ik weet het niet.

Is zy te bed?

Slaapt zy?

Ik zal haar eens gaan zien.

Zy verzoekt dat gy haar verschoont.

Zy kan tegen niemand spreken.

Zy zoekt wat te rusten.

Waar is myn Heer

F

uw

122 De Engelsche en Nederduitsche

tleman your Father?

He is in his Chamber.

*He has company with
him.*

He is busy.

He is not well neither.

What ails he?

He has caught cold.

Where is your Brother?

*He is gone to the
Exchange.*

*When will he come
again?*

*He will return pre-
sently.*

He will not tarry.

*He will return by
and by.*

*What will you do af-
ter dinner?*

*What you will, if my
Mother be better.*

Will you go with me?

Whither will you go?

*To walk in the Gar-
den?*

Come, I will.

*Or else will you play
at Cards?*

uw Vader?

Hy is in zyn Kamer.

*Hy heeft gezelschap
by hem.*

Hy is bezig.

Hy is ook niet wel.

Wat schort hem?

Hy heeft koude gevat.

Waar is uw Broeder?

*Hy is na de Beurs
gegaan.*

*Wanneer komt hy
weer?*

*Hy komt straks
weerom.*

*Hy zal niet lang
uitblyven.*

*Hy zal haast weer
komen.*

*Wat zult gy na 't
middagmaal doen?*

*Al wat gy wilt, in-
dien myn Moeder wat
beter is.*

Wilt gy met my gaan?

Waar wilt gy gaan?

*In den Tuin wan-
delen?*

Ja ik wil wel.

*Of anders wilt gy
met de kaart spelen?*

Ik

Ik

SAMENSpraakKEN. 123

I cannot play.

I am the most unfortunate in the world at gaming.

Why?

I lose always, I lost yesterday five Guineas.

I never win.

I will never play.

I am going away then.

Are you so much in haste?

Will you dine with us?

I pray you to excuse me.

We have company at home.

They stay for me at home.

Farewell then, till I have the honour to see you again.

The third Dialogue.

Come in, Sir.

You are welcome.

Are you ready?

Not yet.

Stay

Ik kan niet spelen.

In't spelen ben ik de ongelukkigste mensch van de wereld.

Waarom?

Ik verlies altyd, ik verloor gisteren wel vyf Gienies.

Ik win nooit.

Ik zal nooit spelen.

Ik ga dan heen.

Hebt gy zulk een haast?

Wilt gy te middag met ons eeten?

Ik bid u verschoon my.

Wy hebben gezelschap t'huis.

Zy wachten my t'huis.

Vaar wel dan, tot dat ik de eere heb om u weer te zien.

*De derde Samen-
spraak.*

Kom in, myn Heer.

Gy zyt welkom.

Bent gy gereed?

Nog niet.

F 2

Wacht

124 De Engelsche en Nederduitsche

Stay a little.

What weather is it?

It is fair weather.

How have you done since yesterday?

Very well to serve you.

Do you know your lesson?

No, for I have no memory.

I am dull.

What do you say, Sir?

You learn well.

I cannot speak well.

I cannot discourse.

You speak well.

You flatter me.

It is impossible.

Did you know Master E?

I knew him by sight.

What is become of him?

He is dead.

How long since?

A month since.

When will you come again?

Af-

Wacht een weynig.

Wat weer is het?

Het is mooi weer.

Hoe hebt gy u bevoeld sint gisteren?

Zeer wel om u te dienen.

Kent gy uwe les?

Neen, want ik heb geen geheugenis.

Ik ben dom.

Wat zegt gy, myn Heer?

Gy leert wel.

Ik kan 't niet wel spreken.

Ik kan geen reden voeren.

Gy spreekt 't wel.

Gy vleyt my wat.

Dat is onmogelyk.

Hebt gy Meester E. gekend?

Ik heb hem van aanzien gekend.

Wat is van hem geworden?

Hy is dood.

Hoe lang geleden?

Een maand geleden.

Wanneer komt gy weer?

Over-

*After to morrow.
Farewell, Sir.
I do not improve.
I cannot take pains.*

The fourth Dialogue.

What do you want?

Is Master ... at home?

Yes, Sir.

Is he up?

An hour ago.

Is he busied?

I believe he is.

Who is with him?

There is company.

Can I speak with him?

Presently.

Where is he?

In his Chamber.

Show me his Chamber.

You oblige me.

Pray Sir, excuse me if you please.

What do you desire of me?

Will you be pleased to sit.

Overmorgen.

Vaar wel myn Heer.

Ik neem niet toe.

Ik kan geen moeite aanwenden.

De vierde Samen-
spraak.

Wat moet gy hebben?

Is Meester... t'huis?

Ja myn Heer.

Is hy al op?

Al over een uur.

Is hy bezig?

Ik geloof ja.

Wie is by hem?

Daar is gezelschap.

Kan ik hem spreken?

Terstond.

Waar is hy?

In zyn Kamer.

Wys my zyn Kamer.

Gy verplicht my.

Ik bid u myn Heer verschoon my, zo't u belieft.

Wat begeert gy van my?

Belieft het u te zitten. F 3 Mees.

126 De Engelsche en Nederduitſche

*Maſter ... preſents
bis ſervice to you.*

How does he do?

Very well, I thank God.

Do you live with him?

Yes, Sir.

*Are you an Engliſh-
man?*

*What Countryman
are you?*

I am of Rotterdam.

*How do you like our
Country?*

*'T is the fineſt Coun-
try in the world.*

*I have been at Lon-
den, it is a fine City.*

Was you long there?

Two years.

*You ſpeak like an
Engliſhman.*

*I ſpeak a little to
make myſelf underſtood.*

*Tell your Maſter I
will come to morrow
to ſee him.*

I will not fail.

I will

*Meester... biedt u
zyn dienſt aan.*

Hoe vaart hy?

Zeer wel, God dank.

Woont gy by hem?

Ja myn Heer.

*Bent gy een Engels-
man?*

*Wat Landsman bent
gy?*

*Ik ben van Rotter-
dam.*

*Hoe gevalt u ons
Land?*

*'t Is 't ſchoonſte
Land van de Waereld.*

*Ik ben te Londen ge-
weeft, 't is een ſchoo-
ne ſtad.*

*Hebt gy daar lang
geweest?*

Twee jaar.

*Gy ſpreekt als een
Engelsman.*

*Ik ſpreek een wei-
nig, om verſtaan te
konnen worden.*

*Zeg uw Meester dat
ik hem morgen zal
komen zien.*

Ik zal niet mankeeren.

Ik

SAMENSPRAAKEN. 127

*I will take my leave
of you.*

God be with you.

The fifth Dialogue.

Coachman.
Sir.

Are you bired?

What do you say?

*Do you not under-
stand me?*

*I do not know what
you say.*

I do not understand you.

*I do not understand
Dutch.*

Speak English.

*I ask you if you are
bired?*

Now I understand you.

*No, whither will
you go?*

To London.

To what place?

*To the Royal Ex-
change.*

*How much must you
have?*

Two Sbillings.

Ik zal myn affcheid
van u nemen.

God zy met u.

*De vyfde Samen-
spraak.*

Koetsier.
Myn Heer.

Bent gy gehuurd?

Wat zegt gy?

Verstaat gy my niet?

Ik weet niet wat gy
zegt.

Ik versta u niet.

Ik versta geen Duits.

Spreek Engels.

Ik vraag u of gy ge-
huurd bent?

Ik versta u nu wel.

Neen, waar wilt gy
na toe?

Na *Londen*.

Aan welke plaats?

By de Koninklyke
Beurs.

Hoe veel moet gy
hebben?

Twee (Engelse)
Schellingen.

T

F 4

Dat

128 De Engelsche en Nederduitsche

'Tis too much.

I will give you one shilling.

'T is too little.

Will you take eighteen pence?

Indeed I cannot.

'T is not enough.

I will take another shen.

Step into the Coach.

Coachman, stop here.

Open the door.

Have you some business here?

Have a little patience.

But, Sir, time goes away.

Do not trouble yourself, I will content you.

Will you stay long?

No, I will return presently.

You have been very long.

I cannot help it.

Here, there is your money.

I must have more.

You

Dat is te veel.

Ik zal u een (Engelse) Schelling geven.

Dat is te weinig.

Wilt gy achtiën Stuivers hebben?

Zeker ik kan niet.

't Is niet genoeg.

Dan zal ik een ander nemen.

Stap in de Koets.

Koetsier, hou hier stil.

Doe 't portier open.

Hebt gy hier iets te doen?

Hebeen weinig geduld.

Maar, myn Heer, de tyd verloopt vast.

Ontruft u niet, ik zal u te vrede stellen.

Zult gy lang uitblyven?

Neen, ik zal dadelijk weerkomen.

Gy hebt lang uitgeweest.

Ik kan 't niet helpen.

Hier, daar is uw geld.

Ik moest meer hebben. Gy

SAMENSPRAAKEN. 129

You shall have no more.

Then I must be content.

The sixth Dialogue,
Between two young
Ladies.

Is the dinner ready?

No, it is not yet.

When will it be ready?

It will be ready within an hour.

What have we for dinner?

We have a young Turkey and other things.

Is the table cloth laid?

Not yet.

Have we company?

I know not.

They are going to dinner.

The dinner is ready.

They have set the table.

Gy zult niet meer hebben.

Dan moet ik te vrede zyn.

*De zesde Samen-
spraak, tusschen twee
jonge Juffers.*

Is 't middagmaal gereed?

Neen nog niet.

Wanneer zal het gereed zyn?

't Zal binnen een uur gereed zyn.

Wat hebben wy te middag te eeten?

Wy hebben een jonge Kalkoen en nog iets anders.

Is de Tafel gedekt?

Nog niet.

Hebben wy gezelschap?

Ik weethet niet.

Zy gaan om te Eeten.

Het middagmaal is gereed.

Zy hebben de tafel aangezct.

The

F 5

De

130 De Engelfche en Nederduitfche

The meat is on the table.

They are at table.

Have they rung the Bell?

Have we some pota-ge?

Come to dinner.

I don't Chuse any dinner.

I cannot eat.

*I am not hungry,
Have they dined?*

Have they taken away the Table?

Is the Dancing-Maf-ter come?

No, he is not come yet.

When will he come?

*He will come pre-
fently.*

Is this his day?

Yes, 't is his day

He will come then.

*The Singing-Mafter
is come.*

When did he come?

He

De fpyf is al op tafel.

Zy zitten aan tafel.

Hebben zy de klok
al geluid?

Hebben wy wat pot-
tazi?

Kom tot het mid-
dagmaal.

Ik luft van de mid-
dag geen eeten.

Ik kan niet eeten.

Ik heb geen honger.

Hebben zy 't mid-
dagmaal al gehouden?

Is de Tafel al op ge-
nomen?

Is de Dansmeefter
gekomen?

Neen hy is nog niet
gekomen.

Wanneer zal hy ko-
men?

Hy zal terftond ko-
men.

Is 't van daag zyn dag?

Ja 't is nu zyn dag.

Dan zal hy wel ko-
men.

De Zangmeefter is
gekomen.

Wanneer quam hy?

Hy

SAMENSPRAAKEN. 131

He came just now. Hy komt daar zo even.
There is the Musick Daar is de Musiek-
Master. meester.

Where is he? Waar is hy?

He is in my Ladies Hy is in Mejuffers
chamber. kamer.

Is the English Mas- Is de Engelsche
ter gone? Meester al weg?

No, he is not gone Neen, hy is nog
yet. niet weg gegaan.

When will he go Wanneer zal hy
away? heen gaan?

He is going away. Hy gaat zo heen.

He is gone. Hy is al weg.

Is Mistriss at home? Is Juffrouw t' huis?

She is gone to Lon- Zy is na Londen ver-
don. trokken.

When will she re- Wanneer zal zy
turn? weer komen?

She will return this Zy komt van dezen
Evening. avond nog weer.

Are you sure of it? Weet gy 't wel?

Yes, I am sure of it. Ja ik ben 'er van
 verzekert.

The seventh Dialoge, De zevende Samen-
 sprak.

Between two young Tusschen twee jonge
 Gentlewomen. Juffers.

W *Here is Mistriss?* Waar is Juffrouw?

W *She is in her* Zy is in haar

Chamber. kamer. F 6 Weet

132 De Engelsche en Nederduitsche

Are you sure of it?

I believe it.

Did you not see my Sister?

No, I did not see her.

Where do you go?

Into my chamber.

Will you go with me?

Will you play?

At what game?

At Cards.

I cannot play.

Let us go then a walking.

Where shall we go?

Where you will.

It is too hot.

Let us stay a little.

Are you hot?

Yes, I am very hot.

What do you look for?

I look for my mask.

Will you come down?

Presently.

Stay a little.

What Lady is that?

Weet gy 't wel?

Ik denk zoo.

Hebt gy myne Zuster niet gezien?

Neen, ik heb haar niet gezien.

Waar gaat gy na toe?

Na myn kamer.

Wilt gy met my gaan?

Wilt gy spelen?

Wat zouden wy spelen?

Met de Kaart.

Ik kan niet spelen.

Laat ons dan wat gaan kuyeren.

Waar zullen wy gaan?

Waar gy wilt.

Het is alte heet.

Laat ons een weinig wachten.

Bent gy heet?

Ja ik ben zeer heet.

Waar zoekt gy na?

Ik zie na myn masker.

Wilt gy beneden komen?

Daadelyk.

Wacht een weinigje.

Wat voor een Mevrouw is dat?

'Tis

't is

'Tis the Countess
of . . .

Do you know her
particularly?

I have that honour.

You have many ac-
quaintances.

Do me a favour.

With all my heart.

Command me.

What do you desire
of me?

To carry me to my
Lady the Countess
of . . .

I'll do it, she will
be very joyfull to know
you.

My Dear, I am in-
finitely obliged to you.

I am wholly yours.

The eighth Dia-
logue.

HAve you any
Chambers ready
furnished to be let?

Yes, Sir.

Hew

't Is de Gravinne
van . . .

Kent gy haar van
naby?

Ik heb die eere.

Gy hebt hier veel
kennissen.

Doe my een gunst.

Van harte gaern.

Gy hebt maar te ge-
bieden.

Wat oegeert gy van
my?

Dat gy my brengt
by Mevrouw de Gra-
vinne van . . .

Ik zal 't doen, zy
zal blyde zyn u te ken-
nen.

Myn waarde, ik
ben oneindelyk aan u
verplicht.

Ik ben ganschelyk
de uwe.

De achtste Samen-
spraak.

HEbt gy eenige ge-
stofferde Ka-
mers te huur?

Ja, myn Heer.

F 7

Hoe

134 De Engelsche en Nederduitsche

<i>How many have you?</i>	Hoe veel hebt gy 'er?
<i>We have two.</i>	Wy hebben 'er twee.
<i>Are they one pair of stairs high?</i>	Zyn zy op de eerste verdieping?
<i>Yes, Sir.</i>	Ja, myn Heer.
<i>Let me see them.</i>	Laat my ze zien.
<i>Come in if you please.</i>	Kom in zo 't u be- lieft.
<i>Follow me.</i>	Volg my.
<i>How much do you take a week?</i>	Hoe veel neemt gy 's weeks?
<i>Twenty shillings for the two.</i>	'Twintig (Engelse) Schellingen voor de twee.
<i>'Tis a great deal.</i>	Dat is zeer veel.
<i>I can find some chea- per.</i>	Ik kan 'er wel beter koop vinden.
<i>I will give you six- teen shillings for them.</i>	Ik zal 'er u zestien (Engelse) Schellingen voor geven.
<i>I can not take them.</i>	Dat kan ik niet doen.
<i>Shall we agree?</i>	Zullen wy accor- deeren?
<i>If you please.</i>	Indien 't u belieft.
<i>Will you take no less?</i>	Wilt gy 't niet min- der doen?
<i>No Sir, if you were my own Brother.</i>	Neen myn Heer, al waart gy myn eigen Broeder.
<i>Well, I will give you what you ask me.</i>	Wel, ik zal dan zo veel geven als gy my eischt.
<i>Where</i>	<i>Waar</i>

SAMENSPRAAKEN. 135

Where are your things?
Some body will bring
them presently.

Are your beds good?
See them.

Must I pay you before
hand?

As you please.

I will pay you when
you will.

Sir, some body as-
keth for you.

Who is he?

'Tis an Englishman.

Ask him his name?

'Tis Master N.

Desire him to come
in.

Desire him to come
up.

The ninth Dialogue.

I Am very glad to see
you.

I did not think of ha-
ving such a happy en-
counter.

You see that men
meet together.

Waar is u goed?
Iemand zal het ter-
stond brengen.

Zyn uw beddengoed?
Bezie ze eens.

Moet ik u voor af
betalen?

Zo als 't u belieft.

Ik zal u betalen wan-
neer gy 't hebben wilt.

Myn Heer, daar is ie-
mand die nau vraagt.

Wie is 't?

't Is een Engelsman.

Vraag hem zyn naam.

't Is de Heer N.

Verzoek hem in te
komen.

Vraag hem of hy be-
lieft boven te komen.

De negende Samen-
spraak.

IK ben zeer bly van
u te zien.

Ik had niet gedacht
zulk een gelukkige
ontmoeting te doen.

Gy ziet dat men-
schen malkanderen
ontmoeten.

I am

't Ver

136 De Engelsche en Nederduitsche

I am very glad to see you again once more in my life.

When did you arrive at London?

The last week.

Where do you lodge?

In the Pall mall.

In what place?

Near Saint James.

Is it not at Master...?

I do not know his name.

When did you come away from Paris?

A fortnight ago.

Where was the King?

He was at Versailles.

Did you see our Ambassador?

Yes, Sir, he made a fine entry.

Have you been in our Court?

Will you carry me thither?

I will.

May one see the King at dinner?

What

't Verheugt my zeer dat ik u nog eens in myn leven mag zien.

Wanneer bent gy te Londen gekomen?

Verleden week.

Waar bent gy t'huis?

In de Maliebaan.

In wat plaats?

Dicht by St. Jacob.

Is 't niet by Mr...?

Ik weet zyn naam niet.

Wanneer bent gy van Parys gekomen?

't Is nu veertien dagen geleden.

Waar was de Koning?

Hy was te Versailles.

Hebt gy onze Ambassadeur gezien?

Ja myn Heer, hy deed een treffelyke intrede.

Hebt gy aan ons Hof geweest?

Wilt gy 'er my na toe brengen?

Ja gaern.

Kan men den Koning zien spyfgen?

Wat

What time doth he dine?

Doth he dine in publick?

Where were you last Summer?

I was in Marshal Crequi's Army.

Will you stay here some while?

I shall be here but eight days.

Why so little a while?

I will return into France.

What are you come here for?

I am come to buy Horses.

What time may one find you at home?

I go out every morning at seven of the Clock.

I will do my self the honour to see you to morrow morning.

You shall be welcome.

Fare-

Wat tyd eet hy 's middags?

Spyft hy in het openbaar?

Waar waart gy verleden Zomer?

Ik was in 't Leger van den Marschalk de Crequi.

Zult gy hier een poos blyven?

Ik zal hier maar acht dagen blyven.

Waarom zulk een korten tyd?

Ik zal weer na Vrankryk gaan.

Waarom bent gy hier gekomen?

Ik ben gekomen om Paarden te koopen.

Op wat tyd kan men u t'huis vinden?

Ik ga alle morgen ten zeven uuren uit.

Ik zal my zelven de eere geven dat ik morgen ochtend u eens kom bezoeken.

Gy zult welkom wezen.

Vaar-

138 De Engelsche en Nederduitsche

Farewell, Sir.

*Your most humble
Servant.*

The tenth Dialogue.

I *Am very glad to see
you.*

*How have you done
since I saw you in Hol-
land?*

*Very well, at your
service.*

*How do you spend
your time every day?*

*I go abroad, for I
have nothing to do.*

*Have you no acquaint-
ance at Court?*

No, Sir.

I will procure you some.

Do me that Kindness.

*How do you like our
Court?*

*'Tis one of the most mag-
nificent in the world.*

*Sir, you are very
rich in England.*

Why

Vaarwel, myn Heer.

*Uw ootmoedige
dienaar.*

*De tiende Samen-
spraak.*

I *Ik ben blyde u te
zien.*

*Hoe is 't met u ge-
weest, sint dat ik u in
Holland zag?*

*Zeer wel, t'uwen
dienst.*

*Hoe brengt gy uw
tyd dagelyks door?*

*Ik ga wat kuyeren,
want ik heb niets te
doen.*

*Hebt gy geen kennis
ten Hove?*

Neen, myn Heer.

*Ik zal 'er u wel aan
helpen.*

*Doe my die vriend-
schap.*

*Hoe gevalt u ons
Hof?*

*'t Is een van de prag-
tigste in de Wereld.*

*Myn Heer, gy zyt
in Engeland zeer ryk.*

Waar

SAMENSpraakEN. 139

Why, Sir.

One may see it by the fair buildings of London.

How do you like them?

Indeed, Sir, that surprises me, it is the finest City upon the Earth.

I am of your opinion.

They are rather Palaces than Houses.

When will you come to see me again?

When you please.

I shall be very glad to see you.

Are you in haste?

Yes, Sir, except your commands retain me.

I will not take you off from your business.

Go to your business: Good night.

Pray, Sir, command me.

Waarom, myn Heer. Men kan 't wel zien aan de schoone gebouwen te Londen.

Hoe staan ze u aan?

Zeker, myn Heer, ik sta 'er over versteld, het is de schoonste stad van de wereld.

Ik ben van uw gevoelen.

't Zyn eerder Paleizen dan Huizen.

Wanneer zult gy my weer komen bezoeken?

Als 't u belieft.

Ik zal blyde zyn u te zien.

Hebt gy haast?

Ja myn Heer, ten zy uwe bevelen my houden.

Ik wil u van uw bezigheid niet afhouden.

Ga' heen om uwe dingen te doen: goeden nacht.

Myn Heer, gebied my maar, ik bid u.

De

Benç

140 De Engelsche en Nederduitsche

*Do you not lodge at
Master?*

*Is it not at the sign of
the white Lion?*

The eleventh Dia-
logue.

Sir, according to
your Commands, I
come to tender you my
respects.

*I am infinitely obli-
ged to you for it.*

*Take the pains to sit
down.*

I do my duty.

Without ceremony.

*You have prevented
me.*

*I was resolved to go
to see you te first.*

*Tell me what time
you are at home.*

*You will give your
self too much trouble.*

*You will do me too
much honour.*

*What good news
will you tell me this
morning?*

Bent gy niet t'huis
by Meester....?

Is 't niet in de witte
Leeuw?

*De elfde Samen-
spraak.*

MYn Heer, vol-
gens uw bevel,
kom ik u myn eerbie-
digheid bewyzen.

Ik ben daar over aan u
ten hoogsten verplicht.

Neem dog de moeite
om neder te zitten.

Ik kom myne pligt
na.

Zonder ceremonien.

Gy bent my voorge-
komen.

Ik was van voor-
nemen om u eerst be-
zocht te hebben.

Zeg my wanneer gy
t'huis bent.

Gy zult u zelven al te
veel moeite aandoen.

Gy zult my al te groot
een eere aandoen.

Wat goed nieuws
hebt gy my van de mor-
gen te verhaalen? Ik

SAMENSPRAAKEN. 141

*I have heard nothing
to day.*

Tell me some.

*The Dutch Post is not
come.*

*Did you see the Re-
giment of Guards?*

*What do you say of
them?*

*They all look like
Captains.*

*Will you dine with
me?*

*I pray you to excuse
me. I must go to the
Exchange.*

*Are you so much in
haste?*

*Yes, Sir, 'tis time
to go there.*

*Do not fail to be to-
morrow at home.*

I will not fail.

*What time will you
be there?*

About ten of the Clock.

Do you promise it me?

Yes sure.

*Farewell, till I have
the honour to see you
again.*

The

Ik heb van daag
niets gehoord.

Verhaal my iets.

De Duitſche Poſt
is nog niet gekomen.

Hebt gy't Regiment
van de Garde gezien?

Wat zegt gy 'er
van?

't Gelyken alle wel
Kapiteyns.

Wilt gy te middag
met my eeten?

Ik bid u dat gy my
verſchoont. Ik moet
na de Beurs gaan.

Hebt gy zulk een
haaſt?

Ja myn Heer, 't is
tyd om daar na toe te
gaan.

Laat niet na morgen
t'huis te zyn.

Ik zal niet miſſen.

Wat tyd zult gy
daar zyn?

Ontrent tien uren.

Belooft gy 't my?

Ja zeker.

Vaar wel dan, tot
dat ik de eere heb om
u weer te zien. De

142 De Engelsche en Nederduitsche

The twelfth Dialogue.

Have you good Horses?
Where to go?

To go to Norwich.
Yes Sir, we have very good ones.

Where are they?
I will shew them to you.

How many must you have?

I must have four.

Will you have a Guide?

Yes, help me to one.

How long will you stay in your journey?

Eight days.

How much do you take a day?

I take....

What must the Guide have?

He must have. .

I will do as others do.

When

De twaalfde Zamenpraak.

HEbt gy goede Paarden?

Waar zouden zy na toe moeten?

Na Norwich.

Ja, myn Heer, wy hebben 'er die zeer goed zyn.

Waar zyn zy?

Ik zalze u toonen.

Hoe veel moet gy 'er hebben?

Ik most 'er vier hebben.

Wilt gy een Leidsman hebben?

Ja, beschik 'er my een.

Hoe lang zult gy op uw reize uitblyven?

Acht dagen.

Hoe veel neemt gy daags?

Ik neem...

Hoe veel moet de Leidsman hebben?

Hymoethebbe n...

Ik zal doen als anderen.

Wan-

When must you have them?

To morrow morning.

What time?

At five of the Clock.

They shall be ready.

Must you be paid here?

'Tis all one.

Sir, give me an earnest.

How much do you ask me?

What you please.

Hold there are two Crowns.

How many leagues is it from hence to Norwich?

There are...

Is it a fine City?

Very fine.

Give us good Saddles.

You shall have some of the best.

Will you see the Guide?

'Twill be time enough to see him to morrow morning.

Wanneer moet gy ze hebben?

Morgen ochtend.

Tegen wat tyd?

Tegen vyf uren.

Zy zullen gereed zyn.

Moet men u hier betaalen?

Dat 's evenveel.

Myn Heer, geef my wat op de hand.

Hoe veel begeert gy?

Zo veel als 't u belieft.

Zie daar zyn twee Kroonen.

Hoe veel mylen is 't van hier na Norwich?

Het is...

Is 't een mooye stad?

Ja een heel mooye.

Geef ons goede Zaddels.

Gy zult van de beste hebben.

Wilt gy den Leidsman zien?

't Zal tyds genoeg zyn als wy hem morgen ochtend zien. De

144 De Engelsche en Nederduitsche

The thirteenth Dialogue.

Between a Physician and a sick Person.

Sir, I have sent for you.

What ails you?

I have a pain in my head; my heart akes, and I have a pain in my stomach.

How long is it since?

Since yesterday.

Have you slept this night?

No, I cannot sleep.

Have you a good stomach?

Not at all.

Let me feel your pulse.

You have a Fever.

I feel a heaviness through all my body.

You must be let blood.

I was let blood the other day.

'Tis

De dertiende Samen-spraak.

Tusschen een Doktor en een Zieken.

Myn Heer ik heb u ontbooden.

Wat deert u?

Ik heb pyn in myn hoofd; myn hart doet my zeer, en ik heb pyn in myn maag.

Zedert hoe lang is 't geweest?

Zedert gisteren.

Hebt gy van deeze nacht wat gellapen?

Neen, ik kan niet slaapen.

Hebt gy eenige trek tot eeten?

Gansch niet.

Laat my uw pols voelen.

Gy hebt een Koorts. Ik voel een loomheid door al myn leden.

Gy moet gelaten worden.

Ik ben onlangs eerst gelaten.

Daar

SAMENSPRAAKEN. 145

'Tis no matter, to
morrow you shall also
take Physick.

Do not go out; keep
your bed.

What Diet must I
keep to?

Take new laid Eggs,
and broth.

Have you a Nurse?

Send for one.

Some body asks for
me; I must go to see a
Patient.

Take courage.

I am going away.

Pray come again to
morrow to see me.

I will not fail.

Nurse, let some body
go for a Surgeon.

Whom will you ha-
ve?

The same who has
let me blood already.

What is his name?

I know not; ask it

be-

Daar is niet aange-
legen, morgen zult gy
een Purgatie innemen.

Ga niet uit; houd
het bedde.

Aan wat voor kost
moet ik my houden?

Gebruik versche
Eyeren en Vleeschnat.

Hebt gy een Oppaster?

Laat 'er een halen.

Daar is iemand die
na my vraagt; ik zal
moeten gaan om een
patient te bezoeken.

Schep moed.

Ik gaa heen.

Ey lieve kom mor-
gen weer eens na my
zien.

Ik zal niet in ge-
breke blyven.

Oppaster, laat eens
iemand om een Chi-
rurgyn gaan.

Wien wilt gy heb-
ben?

Die zelfde die my nog
eens gelaten heeft.

Hoe heet hy?

Ik weet het niet;

G vraag

146 De Engelsche en Nederduitsche

below.

*How do you find
your self now?*

I am very sick.

Call some body.

I am almost spent.

I am a dying.

*It will be but a small
matter, you are not in
danger.*

*Do not stir, I find
my self a little better.*

The fourteenth Dia-
logue.

The second Visit.

YOU are very care-
full.

*Are you something
better?*

Yes, I thank God.

Your Fever is gone.

*I find my self a little
better.*

*Have you been let
blood?*

*I was let blood
yesterday.*

Where is your blood?

It

vraag het beneden.

Hoe bevind gy u
zelven nu?

Ik ben zeer ziek.

Roep iemand.

Ik ben ten einde van
myn krachten.

Ik sterf.

't Mag geen quaad,
gy hebt geen nood.

Ga niet heen, ik
bevind my zelven een
weinig beter.

*De veertiende Sa-
menspraak.*

Het tweede Bezoek.

GY zyt zeer zorg-
vuldig.

Zyt gy wat beter?

Ja, God dank.

Uw Koorts is weg.

Ik bevoel my zel-
ven een weinig beter.

Bent gy gelaten?

Ja, ik wierd giste-
ren gelaten.

Waar is uw bloed?

't Staat

SAMENSPRAAKEN. 147

*It is upon the window.
You need to be let
blood once more.*

*Your blood is over-
hot, and corrupted.*

*Did your Pbyfick
work well?*

Very well.

*How many times
were you at stool?*

Ten or twelve times.

*Doth your head ake
still?*

No.

So much the better.

*You must take after
to morrow another
Purge.*

*I will do what you
shall order me.*

Keep your self warm.

*Have you not a better
stomach?*

*Yes, Sir, I could eat
something of a Pullet.*

There is no danger.

What do you drink?

*Some small beer with
a toast.*

That is good.

*'t Staat in 't venster.
Gy moet nog eens
gelaten worden.*

*Uw bloed is al te
heet en bedurven.*

*Werkte uwe Medi-
cyn wel?*

Zeer wel.

*Hoe dikwils gingt
gy af?*

Tien of twaalf maal.

*Doet uw hoofd nog
zeer?*

Neen.

Zo veel te beter.

*Gy moet overmorgen
nog eens purgee-
ren.*

*Ik zal uw order vol-
gen.*

Houd u warm.

*Zyt gy niet wat gra-
ger?*

*Ja, myn Heer, ik
zoud wel iets van een
Kuiken kunnen eten.*

Daar is geen perykel.

Wat drinkt gy?

*Vers bier met een
stukje gerooft brood.*

Dat is goed.

En-

G 2

Zie

148 De Engelfche en Nederduitfche

*Endeavour to reft; to
morrow I will come
again this way.*

The fifteenth Dia-
logue.

The third Vifit.

DOth all go well to
day?

I am a great deal better.

*Did you fleep well
this night?*

Perfectly well.

*Your Fever is quite
gone.*

*I am much obliged
to you.*

*Within two or three
days you may go
abroad.*

Take a little wine.

Of what wine?

*White wine, or
Claret?*

Of what you please.

*Have you a good
ftomach now?*

I am very hungry.

*You may eat, but
moderately.*

Did

Zie dat gy wat rust;
ik zal morgen weer
dit heen komen.

*De Vyftiende Samen-
fpraak.*

Het derde Bezoek.

GAat alles van daag
nog wel?

Ik ben veel beter.

*Hebt gy van de nagt
wel geflapen?*

Zeer wel.

*Uw Koorts is
gantsch weg.*

*Ik ben zeer aan u
verplicht.*

*Binnen twee of drie
dagen moogt gy wel
weer uitgaan.*

*Neem een weinig
wyns.*

Van welke wyn?

*Witte wyn, of roo-
de?*

Dat u belieft.

*Hebt gy een grage
maag nu?*

Ik ben zeer hongerig.

*Gy moogt wel ee-
ten, maar matig.*

Hebt

SAMENSPRAAKEN: 149

*Did you not see
Master S.?*

I come from him.

How doth he do?

He is very sick.

Is he in danger?

Ay truly.

Is there no hope?

There is none at all.

He is a dead man.

*How long has he
been sick?*

These two Months.

What distemper has he?

He is in a Consumption.

*How many Children
has he?*

He hath seven.

*I Suppose his wife is
much afflicted.*

*She will not be com-
forted.*

*I pity her greatly, or I am
greatly concerned for her.*

And I also.

Is she young?

*She is not young, nor
old.*

Hebt gy Meester S.
niet gezien?

Ik kom van hem
van daan.

Hoe vaart hy?

Hy is heel ziek.

Loopt hy gevaar?

Ja wel ter dege.

Is 'er geen hoop meer?

Neen geensins.

Hy is een man des
doods:

Hoe lang is hy ziek
gcweest?

Deze twee maanden.

Wat ziekte heeft hy?

Hy is in een tering.

Hoe veel kinderen
heeft hy?

Hy heeft 'er zeven.

Ik geloof dat zyn
vrouw zeer bedroeft
is.

Zy wil haarniet laa-
ten troosten.

My jammert harer:

My ook.

Is zy nog jong?

Zy is niet jong, nog
ook niet oud.

Where,

G 3

Waar

150 De Engelsche en Nederduitsche

Where doth she live?

In the great street.

I thank you.

The sixteenth Dia-
logue.

Between a Brother
and a Sister.

Brother, speak En-
glish with me.

With all my heart.

*Have you exercised
your self to day?*

Do you not know it?

*No, I went out this
morning very early.*

Whither did you go?

To my Cousin.

*Doth she also learn
English?*

She began yesterday.

*Doth her Brother
learn also?*

*He has learned a long
while.*

Doth he speak well?

Exceeding well.

*When did you see
him?*

I saw him yesterday.

Will

Waar woont zy?

In de groote straat.

Ik bedank u.

*De zestiende Sa-
menpraak.*

*Tusschen een Broeder
en een Zuster.*

Broeder, spreek En-
gels met my.

Van herten gaern.

*Hebt gy u van daag
al geoeffend?*

Weet gy 't niet?

*Neen, ik ging van
de morgen vroeg uit.*

Waar ging gy heen?

Na myn Nicht.

*Leert zy ook En-
gelsch?*

*Zy heeft gisteren be-
gonnen.*

*Leert haar Broeder
ook?*

*Hy heeft het al over
lang geleerd.*

Spreekt hy wel?

Uitsteekend wel.

*Wanneer hebt gy
hem gezien?*

*Ik heb hem gisteren
gezien.*

Zult

SAMENSPRAAKEN. 151

Will you come to the Park?

Yes, if you please.

I will.

Is it time to go thither?

Not yet, let us stay a little longer.

I will tarry as long as you please.

I cannot go thither.

Why Brother?

There is my Master.

You may learn another time.

I will not lose my time.

The seventeenth Dialogue.

To speak with a Taylor.

C*an you make me a Suit of Cloaths against Sunday?*

Yes, Sir, you shall have it.

Do not promise it me, if you cannot make it.

I will

Zult gy in 't Park komen?

Ja indien 't u belieft.

Wel ik zal.

Is het tyd om daar na toe te gaan?

Nog niet, laat ons nog wat wachten.

Ik zal zo lang wagten als 't u belieft.

Ik en kan daar niet na toe gaan.

Waarom niet Broeder?

Daar is myn Meester.

Gy moogt op een ander tyd leeren.

Ik wil myn tyd niet verzuymen.

De zeventiende Samenspraak.

Om met een Kleermaker te spreken.

K*ont gy my een pak Kleeren tegens Zondag maken?*

Ja, myn Heer, gy zult het hebben.

Beloof het my niet, indien gy 't niet doen

kond. G. 4 Ik

152 De Engelsche en Nederduitsche

<i>I will make it.</i>	Ik zal het doen.
<i>What stuff will you have it of?</i>	Van wat voor stof wilt gy het hebben?
<i>Of a black Farandine.</i>	Van zwart Farandyn.
<i>'T is now the fashion.</i>	Dat is nu de Mode.
<i>Shall I go to buy it?</i>	Zal ik 't gaan koopen?
<i>Pray do, and I will go with you.</i>	Eylieve ja, en ik zal met u gaan.
<i>I will be glad of it.</i>	Dat is wel na myn zin.
<i>How many yards must I have?</i>	Hoe veel ellen moet ik hebben?
<i>You must have ...</i>	Gy moet hebben...
<i>Must I have so many?</i>	Moet ik zoo veel hebben?
<i>'Tis the least.</i>	Dat is het minste.
<i>Furnish the rest.</i>	Beschikt gy 'er de rest by,
<i>To what Merchant shall we go?</i>	By welke Koopman zullen wy-gaan?
<i>Let us go to the Angel.</i>	Laat ons in den Engel gaan.
<i>In what street?</i>	In welke straat?
<i>In the street of ...</i>	In de ... straat.
<i>Is it a good shop?</i>	Is 't een goede winkel?
<i>'Tis the best in all the Town.</i>	't Is de beste in de stad.
<i>Let us go thither then.</i>	Laat ons daar dan gaan.
<i>Stay for me.</i>	Wacht my wat.
<i>Pray Sir, make haste.</i>	Ik bid u myn Heer haast u wat. De
<i>The</i>	

The eighteenth
Dialogue.

Sir, *show us some of
your best black Fa-
randine.*

*Gentlemen, there is
some of the finest in
London.*

This doth not please me.

*'Tis of the same that
they wear at Court.*

*'Tis not strong enough.
Show us some other.*

There is another piece.

*'Tis not yet of the
best.*

*Let me see some of the
best.*

*There is a piece of
the best.*

*This is better than the
other.*

Have you no better?

No, truly.

*How do you sell it a
yard?*

I sell it for ...

'Tis too dear.

*De achtiende Sa-
menspraak.*

Myn Heer, laat ons
eens van u beste
zwart Farandyn zien.

Messieurs, daar hebt
gy iets van 't mooiste
dat 'er in Londen is.

Dat gevalt my niet.

't Is van 't zelfde dat
aan 't Hof gedragen
wordt.

't Is niet sterk genoeg.
Laat ons andere
zoorte zien.

Daar is een ander stuk.

Dat is ook nog van
't beste niet.

Laat my van 't beste
zien.

Daar is een stuk van
't beste.

Dat is beter als 't an-
der.

Hebt gy geen beter?

Neen waarlyk.

Hoe veel verkoopt
gy d'el?

Ik verkoop het voor...

Dat is al te duur.

Will

G 5

Wilt

154 De Engelsche en Nederduitsche

Will you take ... for it?

I cannot: it cost me more.

Tell me the lowest price.

You shall give me ...

Cut me fifteen yards of it.

The nineteenth Dialogue.

L *Et us return home.*

Take my measure.

What Ribbon will you have?

What is most in fashion.

Will you have your cloaths after the English fashion, or after the French mode.

'Tis all one.

When shall I have my Suit of Cloths?

You shall have it after to morrow without fail.

Make it hand somly.

Make it after the mode.

I work

Wilt gy... daar voor hebben?

Dat kan ik niet doen, 't kost my meer.

Zeg my de minste prys.

Gy zult my geven...

Sny my vyftien ellen af.

De negentiende Samenspraak.

L Laat ons na huis keeren.

Neem my de maat.

Wat voor Lint wilt gy hebben?

Na de grootste manier.

Wilt gy uw Kleederen naar de Engelsche, of naar de Fransche manier hebben.

't is evenveel.

Wanneer zal ik myn pak kleeren hebben?

Gy zult het overmorgen, zonder fout hebben.

Maak dat 't wel staat.

Maak het na de mode.

Ik

SAMENSpraakken. 155

*I work for the Court.
What belts do they
wear?*

*Sir, there is your
Suit.*

*You are a man of
your word.*

*How much must you
have?*

'Tis well made.

*This Ribbon pleases
me well.*

Where is your bill?

Here it is.

You are dear.

*I take no more of you
than of others.*

There is your money

The twentieth Dia-
logue.

To speak with a
Shoemaker.

Make me a pair of
Shoes.

*When will you have
them?*

To morrow.

You shall have them.

Take the measure.

*Make them after the
mode.*

Sir,

Ik werk voor 't Hof.
Wat voor Draag-
banden draagt men nu?

Myn Heer daar is
uw kleed.

Gy bent een man
van uw woord.

Hoe veel moet gy
hebben?

't Is wel gemaakt.

Dit Lint be haagt
my wel.

Waar is uw rekening?

Daar is ze.

Gy bent duur.

Ik neem u niet meer
af dan een ander.

Daar is uw geld.

De twintigste Sa-
menspraak.

Om met een Schoen-
maker te spreken.

MAak my een paar
Schoenen.

Tegen wanneer wilt
gy ze hebben?

Tegen morgen.

Gy zult ze hebben.

Neem de maat.

Maakze naar de
manier. G 6 Myn

156 De Engelsche en Nederduitsche

Sir, there a your
Sboes.

Where are they?

Here they are.

They are too long.

'Tis the mode.

I know the mode bet-
ter than you.

They do not please me.

They are too large.

Make me some others.

You are hard to be
pleased.

Will you make me
some others?

Here is a pair which
will fit you.

Try them.

Those are better than
the others.

Of what price are
they?

They are worth . . .

'Tis too much.

'Tis the ordinary
price.

Every one pays as
much.

Myn Heer, daar
zyn uwe schoenen.

Waar zynze?

Hier zynze.

Zy zyn te lang.

Dat is de mode.

Ik weet de manier
beter dan gy.

Zy gevallen my niet
wel.

Zy zyn te groot.

Maak my een paar
andere.

't Is moeyelyk u te
behagen.

Wilt gy my andere
maken?

Hier is een paar dat
u wel passen zal.

Probeertze eens.

Die zyn beter dan
de andere.

Van wat prys zyn
die?

Zy zyn wel . . .
waard.

Dat is te veel.

't Is de gemeene
prys.

Elk een betaalt 'er
zo veel voor.

The

't is

SAMENSPRAAKEN. 157

*The Price of them is set.
I do not believe you.
You may believe me.*

*I would not deceive
you.*

*'The twenty-first
Dialogue.*

Between two Friends.

S*ir, I am very joy-
full to meet you, I
have some compliments
to present you.*

From whom?

*From one of your
Friends.*

What is his name?

His name is Master

C.

*Where did you see
him?*

*I saw him at Ply-
mouth.*

How doth he do?

*He was well when I
came from thence.*

Doth he live there?

Is he married?

What doth he do there?

*'t Is een gezette prys.
Ik geloof u niet.
Gy moogt my wel
gelooven.*

*Ik wil u niet bedrie-
gen.*

*De eenentwintigste
Samenspraak.*

Tusschen twee Vrinden.

M*yn Heer, ik ben
zeer blyde u te
ontmoeten, en heb
eenige Complimenten
by u af te leggen.*

Van wien?

*Van een uwer Vrin-
den.*

Hoe heet hy?

Zyn naam is Myn

Heer C.

*Waar hebt gy hem
gezien?*

*Ik heb hem te Ply-
mouth gezien.*

Hoe vaart hy al?

*Hy was wel toen ik
daar van daan quam.*

Woont hy daar?

Is hy getrouwd?

Wat doet hy daar?

I

G. 7

Ik

158. De Engelsche en Nederduitfche

I know not.

Did you drink with him?

Yes, we drank several times your health.

Is he a House keeper there?

Yes.

When was you there?

Last week.

Will he not return to London?

It may be.

Farewell, Sir.

The twenty second
Dialogue.

Between two young
Ladies.

Y*ou are welcome, Miss.*

I am come to see you.

How have you done since yesterday?

I am not very well.

Where is your distemper?

'Tis in my head.

Why

Ik weet het niet.

Hebt gy met hem gedronken?

Ja, wy dronken verscheidemaal op uw gezondheid.

Houd hy daar huis?

Ja.

Wanneer waart gy daar?

Verleden week.

Zal hy niet weer tot Londen komen?

Misschien.

Vaar wel, myn Heer.

*De twee-en-twintigste
Samenspraak.*

*Tusschen twee jonge
Juffers.*

W*elkom hier, Juffrouw.*

Ik ben u eens komen bezoeken.

Hoe vaart gy zedert gisteren?

Ik ben niet heel wel.

Waar schort het u?

In myn Hoofd.

Waar

*Why do you go out?
I had a mind to see
you.*

*I was going to your
house.*

I have prevented you.

*What do they say
abroad?*

*Master L. is mar-
ried.*

Is it Possible!

*When was he mar-
ried?*

This morning.

Is he rich?

*He has four thousand
pounds a year.*

Where was he married?

In Coventgarden.

How old is he?

He is twenty years old.

No more?

No.

*How old is his La-
dy?*

*She is but fifteen
years old.*

Of what Family is she?

*She is my Lord...
Daughter.*

Waarom gaat gy uit?

*Ik was genegen om
u te zien.*

*Ik stond om na uw
Huis te gaan.*

*Dat heb ik dan voor-
gekomen.*

*Wat zegt men af
buiten de deur?*

*Myn Heer L. is ge-
trouwd.*

Is 't mogelyk!

*Wanneer is hy ge-
trouwd?*

Van dezen Morgen.

Is hy ryk?

*Hy heeft vier dui-
zend pond 's jaars.*

Waar is hy getrouwd?

In Coventgarden.

Hoe oud is hy?

Hy is twintig jaar oud.

Niet meer?

Neen.

*Hoe oud is zyne Be-
minde?*

*Zy is maar vyftien
jaar oud.*

Van wat geslagt is zy?

*Zy is myn He cr...
Dochter.*

Is

Is

160 De Engelsche en Nederduitsche

Is he in town?

Yes.

Is she handsome?

Very handsome.

Is she rich?

What portion has she?

Tenthousand pounds.

'Tis a fine portion.

Have they a fine Coach?

Very fine.

Do you know them?

I know them by sight.

I will tell you other news.

What?

I am going to Holland.

When do you go thither?

The next week.

You jest, or, you are in jest.

I do not jest.

Who goes with you?

My Father and Mother.

You surprize me.

Is hy in de stad?

Ja.

Is zy mooi?

Zeer mooi.

Is zy ryk?

Wat krygt zy ten Huwlyk?

Tien duizend ponden.

Dat is een brave Huuwlyks gift.

Hebben zy een mooye Koets?

Ja, een heel mooye.

Kent gy ze?

Ik ken hen van aanzien.

Ik zal u wat ander nieuws zeggen.

Wat dog?

Ik zal na Holland gaan.

Wanneer gaat gy 'er na toe?

Toekomende Week.

Gy gekt 'er mee.

Ik gek 'er niet mee.

Wie gaat met u?

Myn Vader en Moeder.

Gy doet my verwonderen. Gaat

Do

SAMENSPRAAKEN. 161

Do you go to Amsterdam?

Yes, Madam.

I should be very glad to go along with you.

Come then.

You afflict me.

I shall not see you any more.

How long will you stay there?

Two or three years.

That time will seem very long to me.

You will forget me presently.

I will never forget you.

Nor I you.

I swear unto you an eternal friendship.

And I unto you also.

What will you send me from Holland?

I will send you some thing.

Will you be as good as your word?

Yes, if it please God.

I shall see.

Gaat gy na Amsterdam?

Ja Juffrouw.

Ik zou zeer blyde zyn indien ik met u mogt gaan.

Kom dan.

Gy bedroeft my.

Ik zal u niet weer zien.

Hoe lang zult gy daar blyven?

Twee of drie jaaren.

Die tyd zal my zeer lang vallen.

Gy zult my met der haast vergeeten.

Ik zal u nooit vergeten.

Nochte ik u.

Ik zweer u een eeuwige vriendschap.

En ik u desgelyks.

Wat zult gy my van Holland zenden?

Ik zal u't een of ander zenden.

Zult gy wel zo goed zyn als u woord?

Ja indien't God belieft. Ik zal zien.

Dotb

Gaat

162-De Engelsche en Nederduitche

*Doth your little sister
go thither also?*

We leave her here.

*I am not well, I will
be gone.*

*I am sorry you came
out.*

Farewell my Dear.

*I do not bid you fare-
well.*

*Will you come to see
us before we go?*

I will not fail.

*I shall be very glad
to see you at our house.*

The twenty-third
Dialogue.

An English Gentleman
invites a Dutch
Gentleman to din-
ner.

Sir, you are welco-
me.

Take your place.

This is your place.

'Sir, 'tis yours.

*Pray, without cere-
monie, sit you down.*

I

Gaat uw kleine Zus-
ter ook daar na toe?

Wy laten haar hier.

Ik ben niet wel, ik
ga zo heen.

't Bedroeft my dat
gy uitgekomen zyt.

Vaar wel myn Waarde.

Ik zeg u nog niet
vaarwel.

Zult gy ons nog
komen zien, eer wy
vertrekken?

Ik zal niet in gebre-
ke blyven.

't Zal my zeer lief zyn
u aan ons huis te zien.

De drie-en-twintigste
Samenspraak.

Een Engelsch Heer
noodigt een Duitsch
Heer ten eeten.

Myn Heer, gy zyt
welkom.

Neem u plaats.

Dit is uwe plaats.

Myn Heer, 't is de uwe.

Ei lieve, zonder cere-
monien, zit maar neer.

Ik

SAMENSpraakEN. 163

I made you loose a better meal.

What do you say, Sir?

This is a great Feast.

How do you like that wine?

'Tis very excellent.

Where do you get it?

At the golden Fleece.

Will you be pleased that I cut you some of this Turkey?

What you please.

Is it good?

'Tis very tender, and well roasted.

You eat nothing.

I eat very well.

Here's to you.

I will pledge you.

This is good wine.

'Tis indifferent.

Fill the Gentleman some wine.

I have drank enough.

I can neither eat nor drink any more.

You

Ik heb u een beter malyd doen verliezen

Wat zegt gy, myn Heer?

Dit is een groot gastmaal.

Hoe gevalt u die wyn?

Hy is treffelyk.

Waar haalt gy die?

In het gulden Vlies.

Belieft u dat ik u iets van dezen Kalcoen snyde?

Zo als 't u belieft.

Is hy goed?

Hy is heel malsch, en wel gebraden.

Gy eet niets.

Ik eet zeer wel.

Ik breng 't u eens.

Ik zal 't van u verwagten.

Dit is goede wyn.

Hy is redelyk.

Schenkt dien Heer eens wat wyn.

Ik heb genoeg gedronken.

My lust niet meer te eeten noch te drinken.

Gy

164 De Engelsche en Nederduitsche

*You have good meat
in England.*

Yes, I thank God.

*'Tis the Kings
health.*

I receive it willingly.

*You do me too much
honour.*

To all our Friends.

I will drink no more.

You cannot drink.

'Tis true.

Is not the wine good?

'Tis too strong for me.

*Mingle water with
it.*

*I never mingle water
with wine.*

*What do you say of
that Partridge?*

'Tis a very delicate one.

*Have you good store
of them in Holland?*

*Not so many as you
have in England.*

*This is the most plen-
tiful Country, for all
things,*

Gy hebt goede spys
in Engeland.

Ja, God dank.

Op des Konings ge-
zondheid.

Ik ontfaang het ge-
willig.

Gy doet my al te
veel eere aan.

Aan alle onze Vrin-
den.

Ik wil niet meer
drinken.

Gy kondt niet drin-
ken.

Dat is waar.

Is de wyn niet goed?

Ze is my al te sterk.

Meng'er wat water
onder.

Ik meng nooit wa-
ter onder wyn.

Wat dunkt u van
die Patrys?

Hy is zeer lekker.

Hebt gy'er veel van
in Holland?

Niet zo veel als gy
'er in Engeland hebt.

Dit is het eenigste
Land in de wereld dat
van

SAMENSPRAAKEN. 165

things, of any in the world.

'Tis true.

Pray permit me to go away.

I am sorry you are so much in haste.

You shall be always welcome at my house.

I am very much obliged to you: I do not deserve so much honour.

Pray Sir, stay a little longer.

The company desires it of you.

Do not leave the Company.

Drink one cup more.

Do not go so soon.

'Tis to obey you.

You oblige us.

I would I were able to serve you.

You are very obliging.

I never was so well treated.

'Tis

van alles zulk een overvloed heeft.

Dat is waar.

Ik bid u laat my gaan.

't Moeit my dat gy zulk een haast hebt.

Gy zult altyd welkom tot mynent zyn.

Ik ben zeer aan u verpligt; ik verdien zo veel eere niet.

Ik bid u myn Heer, wacht noch een weinig langer.

Het gezelschap verzoekt het van u.

Verlaat het gezelschap niet.

Drink nog een kelkje.

Ga zo ras niet heen.

't Is om u te gehoorzamen.

Gy verplicht ons.

Ik wenschte dat het in myn magt stond u te dienen.

Gy bent zeer verplichtend.

Ik ben nog nooit zo onthaald.

Dit

166 De Engelsche en Nederduitsche

'Tis but our ordinary.

You keep good Tables in England.

Your Nation is very civil.

Sir, I am very glad to enjoy your company.

And I, to be in yours.

You shall find me always ready to serve you.

Sir, I am infinitely obliged to you for it.

Do you smoke?

Never.

Do you not love Tobacco?

I never took any.

Take a pipe.

Pray see what a clock it is.

Sir, 't is time for me to go away.

Will you play at Cards?

Dit is niet anders als onze gewoonlyke toestel.

Gy houd in Engeland een goede Tafel.

Uwe Landslieden zyn zeer beleefd.

Myn Heer, ik ben zeer blyde dat ik uw gezelschap geniet.

En ik, dat ik in uw gezelschap ben.

Gy zult my altoos bereid vinden om u te dienen.

Myn Heer, ik ben ten hoogsten daar over aan u verplicht.

Rookt gy ook?

Nooit niet.

Houdt gy van geen Tabak?

Ik hebze nooit gebruikt.

Neem een pypje.

Ei lieye, zie eens hoe laat het is.

Myn Heer, 't is myn tyd om te gaan.

Wilt gy met de Kaart speelen?

In-

In

SAMENSPRAAKEN. 167

Indeed I have no time.

When will you do me the honour to come again?

When you please.

When will you return to Holland?

Within three weeks.

So soon?

Are you weary of being here?

Not at all.

Are you well pleased here?

I am very well pleased.

Sir, I must take my leave of you.

I give you many thanks for your good entertainment.

You overcome me with your civilities.

I am wholly yours.

I can easily find an occasion to trouble you, but not to serve you.

In der daad ik heb geen tyd.

Wanneer zult gy my de eere doen dat gy weer komt?

Als 't u belieft.

Wanneer gaat gy weer na Holland?

Binnen drie weeken.

Zo ras?

Bent gy 't hier al moe?

Neen geenzins.

Behaagt het u hiet wel?

't Gevalt my zeer wel.

Myn Heer, ik moet myn afscheid van u neemen.

Ik bedank u ten hoogste voor u goed onthaal.

Gy overwint my doer uwe beleeftheden.

Ik ben ganschelyk de uwe.

Ik vind de gelegenheid wel om u moeite aan te doen, maar niet om u te dienen.

Will

Wilt

168 De Engelsche en Nederduitsche

*Will you do me a
favour?*

Command me.

*'Tis to stay here at
supper.*

Indeed I cannot.

Farewell then.

The twenty - fourth
Dialogue.

Between a Gentleman
and his Servant.

GO from me to my
Lady... and pre-
sent my service to her.

*Well Sir, I am going
there.*

Have you been there?

Yes, Sir.

Is she up?

Not yet.

*With whom did you
speak?*

*With her waiting
Gentlewoman.*

How doth she do?

*She told me she was
well.*

What did she say?

She thanks you.

*Do you know any
news?*

Ma-

*Wilt gy my een
gunst doen?*

Gebied my maar.

*'t Is om hier t'avond
te blyven eeten.*

Waarlyk ik kan niet.

Vaarwel dan.

*De vier-en-twintigste
Samenspraak.*

*Tusschen een Edelman
en zyn Knecht.*

GA van mynent
wegen na Me-
vrouw . . . en bied
haar myn dienst aan.

*Wel myn Heer, ik
ga heen.*

Hebt gy daar geweest?

Ja, myn Heer.

Was zy al op?

Nog niet.

Met wien sprak gy?

*Met haar Kame-
nier.*

Hoe veer zy al?

*Zy zeide my dat
zy wel was.*

Wat zeide zy?

Zy bedankt u.

Weet gy ook iets

nieuws?

De

SAMENSPRAAKEN. 169

Master ... died just now.

You surprize me.

How long was he sick?

He has been sick but three days.

Of what distemper did he die?

Of a violent Fever.

When will he be buried?

To morrow night,

What time?

At seven o' Clock in the evening.

Who told it you?

'Tis the common report.

Was he married?

Yes, Sir.

Had he children?

He had some, but they are dead.

Is his wife living still?

She is also very sick.

Is she in danger?

I believe she is.

Do you know her?

Did

De Heer ... is zo even gestorven.

Gy ontsteld my.

Hoe lang is hy ziek geweest?

Hy heeft maar drie dagen ziek geweest.

Van wat ziekte is hy gestorven?

Van een heftige Koorts.

Wanneer zal hy begraven worden?

Morgen avond.

Wat tyd?

's Avonds ten zeven uren.

Wie heeft het gezegd?

't Is 't gemeene gerucht.

Was hy getrouwd?

Ja, myn Heer.

Had hy kinderen?

Hy heeft 'er gehad, maar die zyn dood.

Leeft zyn Vrouw nog?

Zy is ook heel ziek.

Loopt zy perykel?

Ik geloof ja.

Kent gy haar?

H

Hebt

170 De Engelsche en Nederduitsche

*Did you know her
Husband?*

I knew him by sight.

*Had he an estate?
He lived well.*

*Is his wife much af-
flicted?*

*She will not be com-
forted.*

She is a dying.

*She will never reco-
ver.*

She is gone.

Where doth she live?

Hard by.

Comb my perriwig.

*The twenty-fifth
Dialogue.*

*Between two En-
glishmen.*

S*ir, I am very glad
to meet you.*

*I am now at your
service.*

Let us go drink.

*Where is good wine
to be had?*

Let

*Hebt gy haren man
gekend?*

*Ik heb hem van aan-
zien gekend.*

*Had hy middelen?
Hy kon wel leven.*

*Is zyn Vrouw zeer
bedroefd?*

*Zy wil haar niet-la-
ten troosten.*

Zy legt op sterven.

*Zy zal 'er niet weer
van opkomen.*

't Is methaargedaan.

Waar woont zy?

Dicht by.

Kem myn Pruik.

*De vyf-en-twintigste
Samenspraak.*

*Tusschen twee Engel-
schen.*

M*Yn Heer, ik ben
blyde u te ont-
moeten.*

*Ik ben nu t'uwen
dienst.*

*Laat ons eens gaan
drinken.*

*Waar is goede wyn
te krygen?*

Laat

SAMENSPRAAKEN. 171

Let us go to Master Binet.

Where doth he live?

He lives at the upper-end of Bow-street, near Coventgarden.

At what Sign?

At the Sign of Saint Cecilia.

He has some of the best wine in London.

Of what kind of wine? Languedoc wine.

Red and white.

Of both.

How doth he sell it a quart?

Fifteen Pence.

Let us go thither.

With all my heart.

Is he a Frenchman?

Yes, Sir.

Boy, call your Master.

Pray Sir, bid somebody draw us some of your best wine.

He has also Muscadel wine and Frontignac.

Laat ons by Monsieur Binet gaan.

Waar woont hy?

Aan 't end van de Bowstraat, dicht by Coventgarden.

Wat hangt 'er uit?

Sinte Cecilia.

Hy heeft van de beste wyn in London.

Wat soort van wyn?

Langedokse wyn.

Roode en witte.

Van beide.

Wat geeft hy de Kan?

Vyftien stuivers.

Laat 'er ons na toe gaan.

Van harten gaern.

Is 't een Franschman?

Ja, myn Heer.

Jongen, roep uw Meester.

Myn Heer, laatie-mant ons eens van uw beste wyn tappen.

Hy heeft ook Muscadel wyn en Frontignac.

How

H 2

Hoe

172 De Engelsche en Nederduitsche

How do you like this wine?

I never drank so good at Paris.

'Tis extraordinary good wine.

'Tis your Ladies health.

It is to yours.

Let us be merry.

I thank you for bringing me hither.

To your dear half.

I will do you reason.

Pray, let us be gone.

We came but just now.

Do you give out already?

I have promised a man to wait for him in my chamber.

You are not a man of company.

I cannot help it.

Let us pay and be gone.

How much is it?

There

Hoe gevalt u deeze wyn?

Ik hebze te Parys nooit zo goedgedronken.

t' Is uitsteekende goede wyn.

't Is op de gezondheid van uw huisvrouw.

't Is op die van de uwe.

Laat ons vrolyk zyn.

Ik bedank u dat gy my hier gebragt hebt.

Op uw waerde helft.

Ik zal u bescheid doen.

Eilieve laat onsgaan.

Wy zyn hier maar eerst gekomen.

Geeft gy 't alreede op?

Ik heb iemand be loofd in myn Kamer te zullen verwachten.

Gy bent geen man van gezelschap.

Ik kan't niet helpen.

Laat ons betaalen en heen gaan.

Hoe veel is 'er te quaad? Daar

SAMENSpraakKEN. 173

*There is ...
Let me pay.
You shall not do it.*

*I have brought you
hither.*

We are not in France.

*Then I will pay ano-
ther time.*

*You may do what
you please.*

*When shall I have
the honour to see you
again?*

*When I have any
time.*

*I love to be in your
company.*

And I in yours.

*I wish you a good
night.*

*The twenty-sixth
Dialogue.*

*Between a Master
and his Man.*

W*Hy do you not
rise?*

Sir, I am rising.

*You must rise earlier,
you*

Daar is ...

Laat my betaalen.

*Gy zult het wel la-
ten.*

*Ik heb u hier ge-
bragt.*

*Wy zyn niet in
Vrankryk.*

*Ik zal dan op een
ander tyd betalen.*

*Gy moogt doen wat
u belieft.*

*Wanneer zal ik de
eere hebben u weer te
zien?*

*Wanneer ik maar
tyd heb.*

*Ik ben gaern in uw
gezelschap.*

En ik in 't uwe.

*Ik wensch u goeden
nacht.*

*De zes-en-twintigste
Samenspraak.*

*Tusschen een Meester
en zyn Knecht.*

W*Aarom staat gy
niet op?*

Myn Heer, ik sta al op.

*Gy moet vroeger op
H 3 staan,*

174 De Engelfche en Nederduitfche

you are too lazy.

Why do not you answer me when I call you?

I did not hear you.

Then you sleep very soundly.

Make a fire.

Warm my shirt.

Give me clean linnen.

Run to the Laundress

You must be more careful.

You have no care of me.

Have you been at the Laundress?

Is my linnen clean?

Where are my slippers?

Have you made my shoes clean, or, have you cleaned my shoes?

Clean my cloaths.

Call the Taylor to me.

Bring me some water.

Do not tarry.

Why have you tarried so long?

ftaan, gy bent al te luy.

Waarom antwoord gy niet, als ik u roep?

Ik heb u niet gehoord.

Gy flaapt dan zeer vast.

Leg vuur aan.

Warm myn hemd.

Geef my fchoon linnen.

Ga na de Wafter.

Gy moet beter zorg dragen.

Gy past niet op my.

Bent gy by de Wafter geweest?

Is myn linnen fchoon?

Waar zyn myn muilen?

Hebt gy myne fchoenen fchoon gemaakt?

Maak myn kleeren wat fchoon.

Ga haal my de Kleermaker eens.

Breng my wat water.

Blyf niet lang weg.

Waar bent gy zo lang geweest?

Bid

Zeg

SAMENSPRAAKEN. 175

<p><i>Bid the Cook come up.</i></p> <p><i>Bid the Coachman put the horses to the Coach.</i></p> <p><i>You must be more diligent.</i></p> <p><i>Take heed of eating and drinking too much.</i></p> <p><i>Comb my hair.</i></p> <p><i>Go and fetch me the Barber.</i></p> <p><i>Has any body ask'd for me?</i></p> <p><i>If any body asks for me, I shall be at Mr. L.</i></p> <p><i>Take care of my linnen.</i></p> <p><i>Do not lose my linnen.</i></p> <p><i>Carry this Letter to the Post.</i></p> <p><i>Is the Post come in, or arrived?</i></p> <p><i>Is the Post gone?</i></p> <p><i>Go to the Post.</i></p> <p><i>Do you come from thence?</i></p> <p><i>Are there Letters for me?</i></p>	<p>Zeg de Kok dat hy boven komt.</p> <p>Zeg de Koetsier dat hy de paerden voor de Koets spant.</p> <p>Gy moet naertiger zyn.</p> <p>Zie toe dat gy niet te veel eet en drinkt.</p> <p>Kem myn hair.</p> <p>Ga haal my den Barbier.</p> <p>Heeft iemand na my gevraagd?</p> <p>Zo 'er iemand na my vraagt, ik zal by Mr. L. wesen.</p> <p>Draag zorg voor myn linnen.</p> <p>Verlies myn linnen niet.</p> <p>Breng deze brief aan 't Posthuis.</p> <p>Is de Post aangekomen?</p> <p>Is de Post al weg?</p> <p>Ga na de Post.</p> <p>Komt gy daar van daan?</p> <p>Zyn 'er brieven voor my?</p>
--	---

How

H. 4.

Hoe

176 De Engelsche en Nederduitsche

*How much have you
pay'd for them?*

Carry that above.

*Call me at two o'
Clock.*

*Wake me to morrow
at six o' Clock.*

Go to bed.

*Rise to morrow mor-
ning betimes.*

Do not forget it.

Pull off my stockings.

Undress me.

Comb my Perriwig.

Softly.

'Tis enough.

Clean the Comb.

Fill me out some wine.

Get you gone.

The twenty-seventh
Dialogue.

H*ave you good
cloth?*

*What cloth would
you have?*

Black Cloth.

There is some.

How much is't a yard?

*Eighteen shillings a
yard.*

*Hoe veel hebt gy'er
voor betaald?*

Breng dat boven.

*Roep my ten twee
uuren.*

*Wek my morgen
ten zes uuren op.*

Ga na bed toe.

*Sta morgen och-
tend by tyds op.*

Vergeet het niet.

*Trek myne kouzen
uit.*

Ontkleed my.

Kem myn Paruik.

Zachjes.

't Is genoeg.

Maak de Kam schoon.

Schenk my wat wyn.

Ga heen.

*De zeven-en-twintig-
ste Samenspraak.*

H*ebt gy goed La-
ken?*

*Wat voor Laken
belieft gy te hebben?*

Zwart Laken.

Zie daar.

Hoe veel is d'el?

*D'el is agtien (En-
gel-*

yard.

*This is not Eighteen
sbillings Cloth.*

*'Tis worth so much.
Is it some of the finest?*

Yes, Sir.

*I will have none at
that rate, 't is too dear.*

*You cannot find cheaper
in all the shops.*

*Will you sell it for
fifteen?*

*Upon my word I
should lose by it; it cost
me above seventeen.*

It is impossible.

*'Tis as true as you
are here.*

*Do you make but one
word?*

*Have you said the
utmost?*

Yes, certainly.

*Will you take seven-
teen?*

*I must gain some-
thing.*

gelsche) schellingen.

Dit is geen laken van
agtien schellingen.

't Is dat wel waardig.
Is het van 't mooiste,
ofte fynste?

Ja, myn Heer.

Ik wil 't zo hoog
van prys niet hebben,
't is my te duur.

Gy zult het in geen
eene winkel beter
koop krygen.

Wil gy 'er vyftien
voor hebben?

Op myn woord, ik
zoud 'er aan verlie-
zen, want het kost
my zelf meer als ze-
ventien.

Dat is onmogelyk:

't Is zo waar als gy
hier zyt.

Houd gy u zo aan
een woord?

Hebt gy 't uiterste
gezeid?

Ja, zekerlyk.

Wilt gy zeventien
hebben?

Ik moet immers wat
winnen. H 5 Ik

178 De Engelsche en Nederduitsche

*I will give you seven-
teen & six Pence.*

Take it.

**The twenty-eighth
Dialogue.**

Have you any fine
hats?

*Will you have a Ca-
stor?*

Shew me one.

*There is one of the
finest in England.*

What must it cost?

The price is . . .

*I will not give so
much.*

*How much will you
give for it?*

*I cannot tell you
that, you ask me too
much.*

*You bid nothing for
it.*

*Will you take . . . for
it?*

*I cannot sell it at
that rate.*

I will give no more.

Ik zal u zeventien
en een half geven.

Wel neem het dan.

*De agt-en twintigste
Samenspraak.*

Hebt gy mooije
hoeden?

Wilt gy een Kastroor
hebben?

Laat my 'er een zien.

Daar is een van de
mooiste in Engeland.

Hoe veel moet hy
gelden?

De Prys is . . .

Ik wil zo veel niet
besteden.

Hoe veel wilt gy 'er
voor geven?

Dat kan ik u niet
zeggen, gy eischt my
te veel.

Wel gy bied my
niets.

Wilt gy . . . daar
voor hebben?

Voor dat geld kan
ik het niet geven.

Ik wil niet meer ge-
ven.

You

Gy

SAMENSpraakKEN. 179

You will not find a better through all the City.

I am sorry we cannot agree.

*And I also.
Examine the Hat well.*

I do not ask you too much.

If you will take for it....

I will take it.

Will you then come again to me?

I promise it you.

Indeed, I lose by it.

The twenty-ninth
Dialogue.

WHere is my
Gown?

'Tis not made yet.

You shall work no more for me.

When shall I have it?

After to morrow.

No sooner?

'Tis impossible for me

Gy zult geen beter in de gansche Stad vinden.

't Is my leet dat wy 't niet eens kunnen worden.

My ook.

Bezie de hoed terdege.

Ik eisch u niet te veel.

Indien gy 'er . . . voor hebben wilt.

Ik zal 't dan doen.

Zult gy dan weer by my komen?

Ik beloof het u.

Zeker, ik verlies 'er op.

De negen-en-twintigste
Samspraak.

WAar is myn ja-
pon?

Die is nog niet gedaan.

Gy zult niet meer voor my werken.

Wanneer zal ik hem hebben?

Overmorgen.

Niet eerder?

Ik kan het onmo-
gelyk

180 De Engelsche en Nederduitsche

me to do it sooner.

You have had my Farandine a great while.

'Tis not my fault.

Did you not promise it me to day?

To promise, and to be as good as ones word, are two things.

Why do you promise it then?

Madam, other People will be served as well as you.

And I as well as others.

My Money is as good as theirs.

One cannot please every one.

Shall I have it after to morrow?

I promise it you.

If you fail, I will be very angry with you.

I pray you have a little patience.

I will have it till after to morrow.

gelyk eer doen.

Gy hebt myn Farandyn een langen tyd gehad.

't Is myn schuld niet.

Hebt gy 't my van daag niet beloofd?

Te beloven, en zo goed te zyn als zyn woord, zyn twee zaken.

Waarom beloofst gy 't dan?

Andere lieden, Juffrouw, moeten zo wel bediend wezen als gy.

En ik zo wel als andere.

Myn geld is zo goed als 't hare.

Men kan yder een niet voldoen.

Zal ik 't dan overmorgen hebben?

Ik beloof het u.

Zo gy 't niet doet, ik zal 't zeer qualyk nemen.

Ik bid u heb een weinig geduld.

Ik zal 't hebben tot overmorgen.

The

De

The thirtieth Dialogue.

B *Ridle my horse.*

Saddle him.

Have you watered him?

Have you give him his oats?

Bring him to the Smith.

Bid him shoe him.

Rub him.

Take him into the River.

Give him some oats.

Walk him.

Give him some straw.

Have you good hay?

How much have you a night?

Has he drank?

Has he eaten his oats?

Is he very weary?

Bring him to me.

Take him into the stable.

De dertigste Samenspraak.

D *Oe myn Paerd de toom aan.*

Zadel hem.

Hebt gy met hem in 't water (of in 't wet) geweest?

Hebt gy hem al haver gegeven?

Breng hem by de Smit.

Laat hem beslaan.

Vryf hem.

Breng hem na de rivier.

Geef hem wat haver.

Leid hem wat heen en weer.

Geef hem wat stroo.

Hebt gy goed hooy?

Hoe veel hebt gy voor een nacht?

Heeft hy gedronken?

Heeft hy zyn haver al op gegeten?

Is hy heel moede?

Breng hem hier by my.

Breng hem op stal.

182 De Engelsche en Nederduitsche

*Unsaddle him.
Take him by the bridle.
Do not make him run
Do not overbeat him.*

Give him some hay.

The thirty-first
Dialogue.

Between two Gentle-
women.

Will you go to the
Garden?

Yes, if you please.

'Tis very fair weather.

Have you the key?

*I have it in my poc-
ket.*

The Sun is too hot.

Take your Mask.

*Let us stay till 'tis
cooler.*

*I am contented with
it.*

*Let us go, it is cool
now.*

There is a fine Rose.

Give it me.

Take it.

*Will you make a
Nosegay?*

Ontzadel hem.
Vat hem by de toom.
Laat hem niet loopen.
Maak hem niet al te
heet.

Geef hem wat hooi.

De een-en-dertigste
Samenspraak.

Tusschen twee Juf-
fers.

Wilt gy na de tuin
gaan?

Ja, indien 't u belieft.

't Is zeer schoon weer.

Hebt gy de sleutel?

Ik heb hem in myn
zak.

De Zon is al te heet.

Neem uw Masker.

Laat ons wachten tot
dat het wat koeler is.

Ik ben 'er mede te
vrede.

Laat ons gaan, 't is
nu koel.

Daar is een mooie
Roos.

Geef ze my.

Neemtze.

Wilt gy een Ruiker
Ma-

maken? Maak

SAMENSPRAAKEN. 183

<p><i>Make a Noje-gay.</i> <i>There are Violets still.</i> <i>Shew them me.</i> <i>Do you not see it?</i> <i>There is a fine Tulip.</i></p> <p><i>O lack! how fine it is.</i> <i>This is a fine Garden</i> <i>Take that Gilly flower.</i> <i>The Roses smell well.</i> <i>Smell my Noje-gay.</i></p> <p><i>There is a fine alley.</i></p> <p><i>Let us go into the shadow.</i> <i>'Tis not hot.</i> <i>The Air is hot.</i> <i>Let us go under that green Arbour.</i> <i>It is a fair evening</i></p> <p><i>Gather that other Flower.</i> <i>Some body must pour water on those flowers.</i></p> <p><i>It did rain yesterday.</i></p> <p><i>That signifies no thing.</i></p>	<p>Maak een Ruiker. Daer zyn nog Violen. Wys ze my. Ziet gy 't niet? Daar is een mooie Tulp.</p> <p>O! hoe schoon is ze. Dit is een mooie Tuin.</p> <p>Neem die Angelier. De Rozen ruiken wel. Ruik myn Ruiker-tje eens.</p> <p>Daar is een mooie laan.</p> <p>Laat ons in de schaduw gaan.</p> <p>'t Is niet heet. De Lucht is heet. Laat ons onder dat groene Prieel gaan.</p> <p>'t Is een mooie avondstond.</p> <p>Pluk die andere Bloem.</p> <p>Iemand moet deeze Bloemen eens besproeiien.</p> <p>'t Heeft gisteren geregend.</p> <p>Dat heeft niets te beduiden. Waar</p>
--	--

184 De Engelsche en Nederduitsche

Where is the Gardner?

Your Nose-gay is finer than mine.

You are pleased to say so.

What will you lay that mine is not so fine as yours?

What you will.

'Tis done.

Who shall be our judge?

Your Brother.

Is he at home?

Yes, he is.

Here he is coming.

I pray, tell us which of these two Nose-gays is the finest?

This is.

I said so before.

I have won it.

What have you won?

We have not laid any money down.

You would not.

You did not desire it.

Let us walk a little longer.

'Tis wandelen.

Waar is de Tuinier?

Uw Ruiker is mooier dan myne.

Dat belieft u zo te zeggen.

Wat wilt gy'er onder verzetten, dat de myne zo mooi niet en is als de uwe?

Wat gy wilt.

't Is gedaan.

Wie zal onze rechter wezen?

Uw Broeder.

Is hy t'huis?

Ja, hy.

Daar komt hy aan. Ei lieve zeg ons, welk van deze twee Ruikers de mooiste is?

Deze is 't.

Dat heb ik te vooren al gezegd.

Ik heb't gewonnen.

Wat hebt gy gewonnen?

Wy hebben geen geld by gezet.

Gy woudt niet.

Gy begeerde't niet.

Laat ons nog wat

'tis

SAMENSPRAAKEN. 185

'Tis too late.

You cannot go yet.

*We will go away
within half an hour.*

What o' Clock is that?

Ten o' Clock.

It is not so much.

I have told the Clock.

I have told it also.

You are mistaken.

The thirty-second
Dialogue.

For a Traveller who
goes to Holland.

Friend, are you a
Dutchman?

*Yes, Sir, at your
service.*

*Are you bound for
Rotterdam?*

*Yes, Sir, when the
wind serves.*

*Have you any Pas-
sengers?*

I have ten already.

*Have you a good
vessel?*

Will you see it?

When

't Is al te laat.

Gy kan nog niet gaan.

Wy zullen binnen
een half uur heen
gaan.

Hoe laat is dat?

Tien uren.

't Is zo laat nog niet.

Ik heb de Klok geteld.

Ik heb hem ook ge-
teld.

Gy hebt mis.

*De tweeëndertigste
Samenspraak.*

*Voor een Reiziger na
Holland.*

VRind bent gy een
Hollander?

Ja, myn Heer, t'u-
wen dienst.

Legt gy aan om na
Rotterdam te vaaren?

Ja, myn Heer, als de
wind ons maar dient.

Hebt gy eenige Pas-
sagiers?

Ja, ik heb 'er al tien.

Hebt gy een goed
Schip?

Wilt gy 't zien?

Wan-

186 De Engelsche en Nederduitsche

When will you go away?

It may be this night.

How much do you ask me for my passage?

Sir, you shall give me ... if you please.

I will give you as other people do.

Where do you lodge?

At the sign of...

I know where it is.

Be ready, and I will call you when 'tis time.

Pray do.

Must I carry Victuals?

If you please.

Sir, the wind is good.

Let us go then.

Step into the Boat.

I will pay you at Rotterdam.

'Tis all one.

Where do you go to lodge, or to what Inn do you go?

Wanneer zult gy vaaren?

Misschien van deezzen avond nog.

Hoe veel eischt gy voor myn vracht?

Myn Heer, gy zult my ... geven, indien 't u belieft.

Ik zal u geven 't gene andere geeven.

Waar bent gy t'huis?

In de...

Ik weet wel waar dat is.

Houd u gereed, en ik zal u roepen als het tyd is.

Ei lieve doe zo.

Moet ik eeten met my nemen?

Indien 't u belieft.

Myn Heer, de wind is goed.

Laat ons dan gaan.

Treed maar in de Boot.

Ik zal u te Rotterdam betalen.

Dat is even veel.

In wat Herberg zult gy gaan?

Ik

SAMENSPRAAKEN. 187

*I know not, I have
no acquaintance here.*

Go to the ...

Is it a good Inn?

*'Tis the best in the
Town.*

Carry my things.

*How much must you
have?*

I must have ...

There is your Money.

*The thirty-third
Dialogue.*

M*Aid, make my
bed and give me
clean sheets.*

Bring me other sheets.

Why, Sir?

Those are not clean.

*They were washed but
yesterday.*

*Excuse me they have
been already lain in.*

*I will give you some
thing, if you give me
clean ones.*

There are others.

Sir, we must rise.

*Ik weet het niet, ik
heb hier geen kennis.*

Ga na de ...

*Is dat een goede
Herberg?*

*'t Is de beste in de
Stad.*

Draag myn goed.

*Hoe veel moet gy
hebben?*

Ik moet ... hebben.

Daar is u geld.

*De drie-en-dertigste
Samenspraak.*

V*ryfter maak myn
bed, en geeft my
schoone lakens.*

*Haal my andere la-
kens.*

Waarom, myn Heer?

Deze zyn niet schoon.

*Zy zyn gisteren eerst
gewasschen.*

*Verschoon my, daar
is reeds al opgeslapen.*

*Ik zal u wat geven,
indien gy my schoone
brengt.*

Daar zyn andere.

*Myn Heer, wy moe-
len*

Is ten opstaan. Is

188 De Engelsche en Nederduitsche

Is the boat ready to go?

It is almost time.

I will dress myself then.

Farewel, Landlord.

When shall we arrive at Amsterdam?

In the afternoon.

What house is that?

'T is the house of.

Where shall we dine?

We shall dine at...

Is it a Town?

No, 'tis but a single house.

We are there.

Let us sit at the Table.

Take your places without ceremonie.

Let us make haste to dinner.

Gentlemen, take your places.

Is here good wine?

This wine is not good.

Give us some other.

We have no other.

Wat

Is de schuit al gerced om af te vaaren?

't Is al schier tyd.

Ik zal my dan aankleeden.

Vaarwel, Hospes.

Wanneer zullen wy tot Amsterdam komen?

t' Achtermiddag.

Wat huis is dat?

't Is 't huis van...

Waar zullen wy te middag eeten?

Wy zullen ons middagmaal houden te...

Is 't een Stad?

Neen, 't is maar een enkeld huis.

Wy zyn daar al.

Laat ons aan de tafel gaan zitten.

Neem maar plaats zonder ceremonien.

Laat ons wat haasten om te eeten.

Heeren, neemt plaats.

Is hier goede wyn?

Deze wyn is niet goed.

Geef ons wat andere.

Wy hebben geen andere. Wat

SAMENSPRAAKEN. 189

What meat is that?

This meat is not good.

Every one is contented with it.

To your health, Gentlemen.

We thank you.

This is good bread.

'Tis good enough.

Give me some.

Let us be gone.

All is paid.

Shall we be presently at Amsterdam?

We shall be there before three o' Clock.

I shall be glad of it.

There is Amsterdam.

Are those Church-Steeples or Towers?

Yes, they are.

We are very nigh them.

Let us come out of the boat.

Are we arrived?

Yes, we are.

Wat spys is dat?

Deze spys (of dit vleesch) is niet goed.

Elk een is 'er mede te vrede.

Op uw gezondheid Heeren.

Wy bedanken u.

Dit is goed Brood.

't Is goedgenoeg.

Geef 'er my wat van.

Laat ons gaan.

Alles is betaald.

Zullen wy haast te Amsterdam zyn?

Wy zullen daar voor driën zyn.

Ik zal blyd wezen.

Daar is Amsterdam.

Zyn dat Kerk-toorens?

Ja dat zyn Kerk-toorens.

Wy zyn 'er dicht by.

Laat ons uit de schuit gaan.

Zyn wy al aan?

Ja wy zyn aan.

190 De Engelsche en Nederduitfche

The thirty-fourth
Dialogue.

Between an English-
man and a Dutch-
man coming out
of Holland.

A *Re you an English-
man?*

*Yes Sir, at your ser-
vice.*

*How long have you
been in Holland?*

But a few months.

*Did you pass by Rot-
terdam?*

Yes, Sir.

Where did you land?

I landed at the Brill.

Where did you lodge?

*At the sign of the
Admiral Tromp.*

*Are you of Amster-
dam?*

*No Sir, I am of the
Hague.*

*Do the States Gene-
ral keep always Court
at the Hague?*

Yes,

*De vier-en-dertigste
Samenspraak.*

*Tusschen een Engels-
man en een Hollan-
der, uit Holland
komende.*

B *Ent gy een Engels-
man?*

*Ja myn Heer, om u
te dienen.*

*Hoe lang bent gy in
Holland geweest?*

*Maar weinig maan-
den.*

*Quam gy door Rot-
terdam?*

Ja, myn Heer?

Waar quam gy te land?

Ik lande in den Briel.

Waar logeerde gy?

*In den Admiraal
Tromp.*

*Bent gy van Am-
sterdam?*

*Neen, myn Heer,
ik ben uit den Haag
van daan.*

*Houden de Staaten
Generaal haar Hof al-
tyd in den Haag?*

Ja,

SAMENSPRAAKEN. 191

Yes, Sir.

Where shall we go to lodge?

Let us go to the ...

Have you any other acquaintance at Colchester?

Yes, Sir.

Sir, are you ready?

The Coachman waits for us.

Let us go, I am ready.

Shall we go to dine at the ...?

No Sir, but we shall go to sup there if it please God.

The leagues between Colchester and London are short.

They are none of the longest.

How long is it since you were at Amsterdam?

Two months since.

In what University of Holland have you studied?

Ja, myn Heer.

Waar zullen wy gaan Logeren?

Laat ons in de ... gaan.

Hebt gy eenige andere kennis te Colchester?

Ja, myn Heer.

Myn Heer, zyt gy gereed?

De Koetsier wacht na ons.

Laat ons gaan, ik ben gereed.

Zullen wy te mid-dageeten in de ...?

Neen myn Heer, maar wy zullen daart'avond eeten, zo 't God be-lieft.

De mylen tusschen Colchester en Lon-den zyn kort.

Zy zyn niet van de langste.

Hoe lang is 't wel geleeden, dat gy te Amsterdam waart?

Wel twee maanden.

Op wat Hoge School van Holland hebt gy Igestudeerd? Ik

192 De Engelsche en Nederduitsche

I have studied at Leiden.

And you Sir, where have you studied?

At Oxford.

Which of the two Universities is the finest?

I know nothing of it, they are both fine.

Sir, do you see London?

Is that London?

'Tis a great City.

Whither shall we go to lodge?

At the Red Lion.

Sir, we are there.

Coachman, stop, we will go down.

Sir, I will not go down.

I am going to lodge at a Friends house.

Farewell then, Sir.

Sir, your Servant.

You are welcome, Gentlemen.

He.

Ik heb te Leiden gestudeerd.

En gy myn Heer, waar hebt gy gestudeerd?

Te Oxford.

Welke van beide Hooge Schoolen is de mooiste?

Ik kan daar niets van zeggen, zy zyn beide mooi.

Myn Heer, ziet gy Londen wel?

Is dat Londen?

't Is een groote stad.

Waar zullen wy gaan logeren?

In de roode Leeuw.

Myn Heer, wy zyn 'er al.

Koetsier houd stil, wy zullen 'er uitgaan.

Myn Heer, ik ga 'er niet uit.

Ik ga by een van myn Vrienden logeren.

Vaar wel dan, myn Heer.

Myn Heer, uw Dienaar.

Gy zyt welkom Heeren. Hier

Here is a Dutch Gentleman, who desireth to have a Chamber, at your house.

Well Sir, he shall have one.

Sir, I am much beholden to you that you take that pains for me.

Sir, I would I were able to serve you.

Sir, you have showed me marks of your generosity.

Sir, till we meet again.

I hope I shall have the honour to see you again.

Sir, I shall receive it.

The thirty-fifth
Dialogue.

Between the English Gentlemen meeting at Paris.

M*y Dear Friend, I am very glad*

Hier is een Duitsch Heer, die een kamer in uw huis verzoekt te hebben.

• Wel, myn Heer, hy zal 'er een hebben.

Myn Heer, ik ben zeer aan u verplicht voor de moeite die gy voor my doet.

Myn Heer, ik wenschte dat ik u dienen kon.

Myn Heer, gy hebt my tekenen van uw Edelmoedigheid getoond.

Myn Heer, tot weerziens toe.

Ik hoop dat ik de eer zal hebben u weer te zien.

Myn Heer, my zal eer geschieden.

De vyf-en-dertigste Samenpraak.

Tusschen twee Engelsche Edellieden ontmoetende malkanderen te Parys.

M*yn waarde vriend ik ben zeer blyd*

to I dat

to see you.

*I am also overjoyed
to meet you.*

*How do all our
Friends at London?*

*They are all well,
and would be very glad
to hear that you are
alive still.*

Why alive still?

*Because it hath been
assuredly told them
that you were taken by
the Turks between Le-
gorn and Civita Vec-
chia.*

*You see that is not
true, though I must
confess the Vessel I was
in, was in danger.*

*Were you chased by
those Barbarians?*

*Yes truly, Sir, and
we had much ado to
avoid them, for upon
my*

dat ik u zie.

Ik ben desgelyks
zeer verheugd dat ik
u dus ontmoet.

Hoe varen alle onze
vrienden te Londen?

Zy zyn alle nog
wel te pas, en zouden
zeer verblyd zyn om
te hooren dat gy nog
in 't leven zyt.

Nog in 't leven,
zegje? Waarom toch?

Om dat het haar
voor de waarheid
verteld is, dat gy van
de Turken genomen
waart tusschen Li-
vorno en Civita Vec-
chia.

Gy ziet nu wel dat
het niet waar is; hoe-
wel ik bekennen moet
dat het Schip, waar
in ik was, niet buiten
gevaar was.

Wiert gy dan van die
Barbaren vervolgd?

Ja, myn Heer, en wy
hadden veel werks om
haar te ontsnappen :
ik

SAMENSPRAAKEN. 195

my word they sail well.

Pray Sir, tell me how you escaped them.

Sir, after much difficulty we got into the Port Longone, being a strong place on a little Island called Elba.

Sir, I am very glad that you escaped, and I am sure that you have many good friends in England, who will have much joy, to hear of your arrival at Paris; for I do assure you, they were much afflicted for your pretended misfortune, when they heard it.

Sir, I esteem it a great honour that they were sorry for me; I am much obliged to them, and am sensible of their good-

ik moct bekennen dat ze seer wel zeilen.

Ik bid u, myn Heer, zeg my eens hoe gy haar ontvluchte.

Wel myn Heer, na veel tebbens geraakten wy in de haven van Longone, zynde een sterke plaats op een klein Eiland, genaamt Elba.

Ik ben zeer blyd, myn Heer, dat gy 't zo ontkomen zyt; en ben wel verzekerd, dat gy veele goede vrienden in Engeland hebt, die zeer blyde zullen zyn, om van uw aankomst tot Parys te hooren: want ik verzeker u dat zy zeer bedroefd waren over uw gewaand ongeluk toen zy 't hoorden.

Myn Heer, ik houd' het voor een groote eere dat zy my dus beklagd hebben; ik ben daar over aan haar

good-

I 2

ver-

196 De Engelsche en Nederduitsche

goodness.

By the next Post I will undeceive them, by letting them know you are here, and upon that they'll drown all their fears in a glass of good Canary.

Pray, Sir, do me that favour, and in the mean while you and I will drink their health here, in a glass of Hermitage Wine; if you please, I will lead you to a place where we may have the best in all the Town.

Very willingly, for I have a mind to drink of Hermitage Wine.

Did you never drink of that sort of Wine?

No, Sir, never.

Then

verpligt, en ben gevoelig van hunne goedheid jegens my.

Met de naaste Post zal ik haar uit den droom helpen, door haar te laten weten dat gy hier zyt: waar door zy alle hunne vreeze met een glas Kanary Wyn zullen afspoelen.

Ei lieve, myn Heer, doe my die gunste, en ondertusschen zullen wy hier op hunne gezondheid een roemer Hermitagie wyn drinken: ik zal u, met u believen, oopen plaats brengen, daar men de beste van de stad kan hebben.

Zeer gaern; want ik ben genegen om eens Hermitagie wyn te drinken.

Hebt gy nooit van die soort van Wyn gedronken?

Neen, myn Heer, nooit niet. Laat

SAMENSPRAAKEN. 197

Then permit me to tell you, that it is one of the best sorts of Wine that is in all France.

I pass by the place, when I came from Lions, where it is made.

Sir, speaking of Lions, you put me in mind to ask you, how you are pleased with your journey of Italy?

Very well, Sir, the Country is not only pleasant, but full of fine Cities, which are full of Curiosities.

Old Rome, I think, lies buried in its ruins.

It is true, Sir, nothing remaineth of it; what is to be seen there are great ruins, which seem to mourn for the destruction of so fine a City,

Laat my u dan zeggen, dat het een van de beste soorten van wyn is, die men in geheel Vrankryk heeft. Toen ik van Lions quam, passeerde ik voorby de plaats, daar ze gemaakt wordt.

Myn Heer, nu gy van Lions spreekt, brengt gy my in de zin om u te vragen, hoe u uwe reis van Italië aanstaat?

Zeer wel, myn Heer, het Land is niet alleen vermakelyk, maar 't is ook vol van schoone steden, die vervult zyn met zeldzaamheden.

Oud Rome, acht ik, legt in zyne puinhoopen begraven.

Zo is 't, myn Heer; alles, wat daar te zien is, zyn groote puinhoopen, die de verdelging van zulk een schoone stad schynen

198 De Engelsche en Nederduitſche

City, and to testify to all the World, how famous it was.

Is St. Peters at Rome a fine Church?

Yes, Sir, 'tis one of the Wonders of the World.

Is Naples a great City?

Yes, Sir, very pleasant, large, and full of People.

Did you see the Burning Mountain, that is very near to it?

Yes, Sir, I saw it.

I think it burns continually.

Yes, Sir.

Did you see the Treasure of Loretto?

Yes, Sir.

Is it very rich?

Yes, indeed, it is extremely.

te betreuren, en aan de gansche wereld te betuigen, hoe vermaard de zelve eertyds geweest is.

Is de St. Pieters Kerk te Rome een treffelyk Gebouw?

Ja, myn Heer, 't is een van 's Werelds Wonderen.

Is Napels een groote Stad?

Ja, myn Heer, het is een zeer vermakelyke, groote en volkryke plaats.

Hebt gy den brandenden Berg gezien, die 'er dicht by legt?

Ja, myn Heer, ik heb hem gezien.

Ik denk dat hy gestadig brandt.

Ja, zo doet hy, myn Heer.

Hebt gy den schat van Lorette gezien?

Ja, myn Heer.

Is die zo kostelyk?

Ja, zeer uitnemen-

Is de. Is

SAMENSPRAAKEN. 199

Is the Place strong?

Not at all.

How do you like Venice?

Were you there in the time of Carnival?

Are their Operas fine?

Yes, wonderfull.

Did you see the Arsenal?

Yes, Sir.

Is it so full of warlike stores, as they say?

Sir, you would wonder if you saw it: it is the greatest in the World, and full of all manner of stores, both for Land and Sea.

Were you at Modena?

Yes, Sir, I have travelled all over Italy.

Is the Duke of Modena's Palace finished?

Is de plaats sterk?

Neen, gansch niet.

Hoe staat u Venetië aan?

Waart gy daar in de Vasten avond?

Zyn hunne Operaas mooi?

Ja, verwonderlyk.

Hebt gy 't Wapenhuis gezien?

Ja, myn Heer.

Is het zo vol van Krygstuig als men zegt?

Ja, myn Heer, gy zoud u verwonderen, indien gy 't zaagt: het is het grootste van de gansche Wereld, en 't is vol van allerley Oorlogs-tuig, zo wel te Water als te Land.

Waart gy ook te Modena?

Ja, myn Heer, ik heb geheel Italië doorge-reist.

Is 't Paleis van den Hertog van Modena voltooid?

Not

I 4

Nog

200 De Engelsche en Nederduitsche

Not yet, Sir.

I was told, that it will be very fine, when it is all built.

Yes, Sir, very fine and very large.

Doth the great Duke of Tuscany receive the English well?

Yes, Sir, there is no Nation in Europe, that he receives with so much honour and civility.

How do you like Florence?

'Tis a very fine City, full of Antiquities.

What do you say of the Treasures of the Great Duke?

There is nothing finer or richer.

Is Saint Laurence's Church finished?

Not

Nog niet, myn Heer.

Men heeft my gezegt, dat het een schoon stuk werks zal zyn, wanneer 't volbouwd is.

Zo zal 't, myn Heer, 't zal zeer schoon en groot wezen.

Worden de Engelschen van den Groot-Hertog van Toskanen wel onthaald?

Ja, myn Heer, daar is geen Volk in Europa, dat hy met zo veel eere en beleefdheid ontfangt.

Hoe gcvalt u Florence?

't Is een zeer schoone Stad, vol van alouheden.

Wat dunkt u van de schatten van den Groot Hertog?

Daar is niets schoonder noch kostelyker.

Is de Sint Laurens Kerk voltooid?

Nog

SAMENSPRAAKEN. 201

Not yet.

Will it be very rich?

Yes, Sir, for its size the richest in Europe.

Are the Italian Women handsome?

Yes, some are so.

Are they complaisant?

They are very agreeable.

Sir, at your return did you come by Sea?

Yes, Sir, My Lord.... who was then in Italy, did me the honour to bring me in his Felouque from Leghorn to Genoa.

I wonder, you would venture again to Sea, after having been in so much danger of being taken by the Turks.

Why, Sir? I had re-

sol-

Nog niet.

Zal zy kostelyk zyn?

Ja, myn Heer, naar hare groote de kostelykste van Europa.

Is het Italiaansch Vrouwvolk mooi?

Ja, zommige.

Zyn zy bevallig?

Ja, zeer aanvallig.

Toen gy weerom quaamt, myn Heer, was het ter zee?

Ja, myn Heer; de Heer.... die toen in Italië was, deed my de eere dat hy my in zyn Jacht van Livorno naar Genua mede nam.

't Verwondert my, dat gy u weer op de Zee durfde wagen, na dat gy in zulk een groot perykel waart geweest om van de Turken genomen te worden.

Waarom, myn Heer?

I 5

Ik

solved upon going from Legborn to Tangier by Sea; but understanding that they had made there a Truce for some while, that diverted my intentions.

Have you any acquaintance there?

Yes, Sir, two Gentlemen of my relations, one a Captain, the other a Voluntier.

Have you been there?

Yes, twice, passing and repassing the Straits.

Is the Place strong?

Yes, Sir, it is very strong.

The King had much care to defend it, and it cost him much to keep it, otherwise it would have been lost.

Ik was van voornemen om van Livorno naar Tanger ter Zee te gaan; maar verstaande, dat daar een bestand voor een zekeeren tyd gemaakt was, zo deed het my van besluit veranderen.

Hebt gy eenige kennis daar?

Ja, myn Heer, twee Edellieden van myn maagschap, de een een Kapitein, en de ander een vrywillige.

Bent gy daar geweest?

Ja, tweemaal, in't heen gaan, en te rug komen uit de Straat.

Is de plaats sterk?

Ja, myn Heer, zeer sterk.

De Koning heeft groote zorg gedragen om de zelve te beschermen, en 't heeft hem veel gekost om ze te bewaren; anders zou ze al verlooren geweest zyn. Ik

I

*I think it was in
great danger to be so
in the last War.*

*It is true, Sir, and
the loss of that Place
would have ruined the
Trade of all the Straits.*

*I think the Moors had
never broken ground
before.*

*I do not know; but
it is certain that they
do it now.*

*I think the Renega-
dos have taught them
Fortification and Na-
vigation.*

*It may be so; for
many are gone into
their Country within
a few years.*

*How is their Gene-
ral called, that com-
manded in this last
War?*

Ik geloof, dat ze
groot perykel liep in
den laatsten Oorlog.

Dat is waar, myn
Heer; en't verlies van
die plaats zou al den
Koophandel van de
Straat bedorven heb-
ben.

Ik geloof, dat de
Mooren daar nooit te-
vooren een schop in
de aarde gestoken
hadden.

Daar weet ik niet
van te zeggen; maar
't is zeker, dat zy't nu
doen.

Ik geloof dat de
afvallige Christenen
hen 't maken van
Sterkten en de Scheep-
vaart geleert hebben.

Dat kan wel we-
zen; want vele heb-
ben zich zedert eeni-
ge jaaren in hun Land
begeven.

Hoe heet hun Over-
ste, die in den laatsten
Oorlog 't opperbevet
had? I 6. Zyn

204 De Engelsche en Nederduitsche

*He is called Alcad
d'Alcassar.*

*The King hath lost a
great Man at Tangier.*

*It is true, Sir Pal-
mer Faireburn; all the
Town did greatly la-
ment his death.*

*Colonel Sackville be-
haved himself there
most gallantly, and
gained much honour.*

*It is true, he suc-
ceeded to that Com-
mand after Sir Palmer
Faireburn was killed,
and got a great Victo-
ry over the Moors,
killed and wounded a
great number, filled up
their Works again,
took all their Canon
and Baggage, and
routed them entirely.*

*Without doubt it
was a brave action;
and to say the truth,
the*

Zyn naam is Alkad
d'Alkasser.

De Koning heeft
een voornaam Man te
Tangier verloren.

Dat is waar, 't is de
Ridder Palmer Faire-
burn, wiens dood van
de gansche Stad zeer
beklaagd wierdt.

De Colonel Sackville
droeg zich daar treffe-
lyk, en leide groote
eere in.

Dat is waar, hy
aanvaarde het gebied
na dat Sir Palmer Fai-
reburn gedood was,
en hy behaalde een
groote zeege op de
Mooren, hebbende
een groot getal ge-
dood en gequetst, hun-
ne werken weer op-
gevuld, al hun Geschut
en Pakkasje genomen,
en hen t'eenemaal ge-
slagen.

't Was buiten twy-
fel een treffelyke
daad; en om de waar-
heid

the English fought as they use to do, like Lions.

heid te zeggen, de Engelschen vchten als Leeuwen, gelyk zy gewoon zyn.

Is the Country open to us since the Truce is made?

Is het Land vry en open voor ons, sederd dat het bestand gemaakt is?

Yes, Sir, as far as the Jews River.

Ja, myn Heer, tot aan de Joden Rivier toe.

Sir, your Discourse is so agreeable, that I have forgot that Hermitage Wine; let us go to drink some.

Myn Heer, uw gesprek is zo aangenaam en bevallig, dat ik de Heremitagie wyn vergeten heb, maar laat ons gaan om die te drinken.

Come, Sir, there is the house where it is sold; go in.

Kom aan; myn Heer, daar is 't huis daar ze te koop is; treed in.

Shew me the way; I am not acquainted here.

Wys my den weg, ik ben hier onbekend.

You force me to be uncivil; but I had rather be so, than be troublesome to you.

Gy dwingt my onbeleefd te zyn; maar ik wil dat evenwel liever wezen, dan u lastig vallen.

Boy, give us a Pint of your best Hermitage wine.

Jonge, geef ons een pintje van uw beste

206 De Engelsche en Nederduitsche

wine.

Gentlemen, there is some of the best.

Come Sir, my service to you.

Sir, I most humbly thank you.

Sir, some body asks for you.

Sir, one of your Friends stays for you at home.

Sir, I am sorry to leave you so soon: till to morrow.

Farewell, Sir.

Till I have the honour to see you again.

A Dialogue between
two learned
Men.

S*ir, you arrive happily; I was going to your house to speak with you.*

Is there any thing, in

Hermitage wÿn.

Heeren, daar hebt gy van de beste.

Myn Heer, myn dienst aan u.

Ik dank u hartelyk, myn Heer.

Myn Heer, daar is iemand, die naar u vraagt.

Myn Heer, een van uwe Vrienden wacht naar u t'huis.

Myn Heer, 'tmoeit my, dat ik u zo haast verlaten moet: tot morgen toe.

Vaarwel, myn Heer.

Tot dat ik de eere mag hebben van u weder te zien.

Een Samenspraak tusschen twee geleerde Lieden.

M*Yn Heer, gy ontmoet my ter regter tyd; ik ging zo naar uw huis toe om met u te spreken.*

Is 'er zederd onze laat-

in which I may serve you since our last interview?

Yes, Sir, I should desire you would do me the favour to explain me the Rules, that we find in the beginning of Monsieur Le Grand's Philosophy.

Why, Sir, what difficulty do you find in them?

They seem at the first sight, to be contrary to common sense.

In what, I pray?

Because he teaches us, that we must not trust our Senses, which seems to be false.

There is nevertheless nothing more true.

What? can it be false, that I really see an object, when my eyes

are

laatste byeenkomst iets voorgevallen, waar in ik u kan dienen?

Ja, myn Heer, ik wenschte dat gy de goedheid geliefde te hebben, om my de Regelen, die men in 't begin van Monsieur Le Grands Filosofie vindt, uit te leggen.

Wel, myn Heer, wat zwaarigheid vind gy daar in?

Het schynt met den eersten opslag, dat zy tegen het gezond verstand aanloopen.

Waar in toch; laat my eens hooren?

Om dat hy ons leert, dat wy onze zinnen niet moeten betrouwen; 't welk valsche schynt te wezen.

Nochtans is 'er niets waarachtiger.

Hoe dat? kan het valsche zyn, dat ik waarlyk een voorwerp

are opened, during the day; and nothing interposes to hinder my fight of that same object?

No, but that is not sufficient to form a certain Knowledge.

Why, Sir?

Because your eyes may deceive you, since they can represent to themselves a thing which is not.

That I cannot believe.

Do you not remember to have sometimes perceived a Tower afar off?

You may well see one thing for another, since it happens often, that a Tower which shows round is square.

And what do you in-

werp zie, wanneer myne oogen geopent zyn, gedurende den dag, en dat niets verhindert dat het zelfde voorwerp myn gezigt aandoet?

Neen, maar dit is niet genoegzaam om een zekere Wetenschap te formeren.

Waarom, myn Heer?

Om dat uwe oogen u zouden kunnen misleiden, dewyl zy zich een zaak kunnen verbeelden, die niet is.

Dat kan ik niet gelooven.

Geheugt u niet zomtyds eenen Toren van verre gezien te hebben?

Gy kunt heel ligt eene zaak voor een andere aanzien, dewyl het dikwils gebeurt, dat een Toren, die rond schynt, vierkant is.

En wat wilt gy daar uit

infer from this?

I say that a Science, which is grounded upon such an uncertain foundation, cannot be sure.

But this mistake is not universal.

I grant it; but you are oblig'd to confess that a true thing, as Science is, ought not to be grounded upon a doubtful thing.

By what means then do we arrive at the knowledge of the Truth, if our Senses are subject to mistakes?

By the Understanding.

That cannot be, since it regards but universal things, as Aristotle says: Intellectus est rerum universalium.

That is true; and that is not contrary to

Mon-

uit besluiten?

Ik zeg dat een Wetenschap, welke op zulk een onzeker fondament gegrond is, niet zeker kan zyn.

Maar deeze misflag is niet algemeen.

Ik sta het toe; maar gy bent genoodzaakt te bekennen, dat een ware zaak, gelyk als wetenschap is, niet op zo een twyfelachtige zaak behoort gegrond te zyn.

Door wat middel geraken wy dan tot de kennisse der Waarheid, indien onze Zinnen aan mislagen onderworpen zyn?

Door het verstand.

Dat kan niet zyn, dewyl dat maar algemeene dingen betreft, gelyk als Aristoteles zegt: *Intellectus est rerum universalium.*

Dat is waar, en dat is niet strydig met

Mon-

210 De Engelsche en Nederduitsche

Monfieur Le Grand's sentiment, who proves that Man's understanding ought to examine particular as well as common things.

I should be very glad, if you could explain his sense clearly.

It will be very easy to me, if you have the Patience to bear me.

Pray, tell it me by an example.

I will: did you never see Gold that they bring out of the Indies in dust?

I have seen some several times.

That Gold, after it has been put into the Furnace changeth its form; and takes a new one; and nevertbeless 'tis always the same Gold.

Monfieur Le Grands gevoelen, dewyl hy bewyft, dat 's menfchen vernuft zo wel byzondere als algemene zaken behoort te onderzoeken.

Ik zou blyde zyn, indien gy zynen zin duidelyk kont verklaren.

Dat zal my ligt om te doen zyn, indien gy maargedult gelieft te hebben om my te hooren.

Ik bid u verklaart het my door een voorbeeld.

Ik zal: hebt gynoait Goud gezien, 't welk uit Indiën gebragt word in ftof?

Ja, dat heb ik verſcheide maal gezien.

Dat Goud, na dat het in den oven is gedaen geweest, verandert zyne gedaante, en neemt eene nieuwe aan; en nochtans is het altyd

SAMENSPRAAKEN. 211

Gold.

That cannot be denied.

What did you perceive of that Gold at first?

I perceived Gold in dust.

But this Gold in dust is gone, and nevertheless Gold is always Gold.

Let it be so.

Then you did not perceive any thing of that which falls upon the Senses, since the same Substance remains.

By which may I discover the Nature of Gold?

By this Faculty, which we call Judicative.

This Discourse is more subtile than true.

On the contrary, I esteem it to be more true than subtile.

altyd het zelfde Goud.

Dat kan niet ontkend worden.

Wat vernam gy dan van dat Goud in 't eerst?

Ik wierd Goud in stof gewaar.

Maar dit Goud in stof is niet meer voor handen, en nochtans is Goud altyd Goud.

Laat het zo wezen.

Als dan wierd gy niets van dat gene gewaar, 't welk op de zinnen valt, dewyl de zelfde zelfstandigheid blyft.

Door welk middel zal ik dan de natuur des Gouds kunnen ontdekken?

Door dat vermoogen, 't welke wy 't oordeelende noemen.

Dit gesprek is meer spitsvindig dan waar.

In 't tegendeel, ik acht het meer waar dan spitsvindig te

Can zyn.

Kunt

212 De Engelsche en Nederduitsche

*Can you prove me
this opinion by another
Example?*

*Very easily; you see
every day Men from
your window, walking
in the Market.*

*I see some every day
indeed.*

*Nevertbeless you per-
ceive very often no-
thing but their hats,
their coats, or their
clokes.*

That is true.

*How then do you
know really they are
Men?*

Very surely.

*Excuse me, since you
cannot affirm that you
see any other thing but
their cloths.*

*Mens cloths do cover
but men.*

*That may be false,
since*

Kunt gy my die ge-
dachte door een ander
voorbeeld bewyzen?

Zeer gemakkelyk;
gy ziet dagelyks uit
uw venster menschen
op de markt wandel-
len.

Dat zie ik in der
daad alle dagen.

Niettemin word gy
zeer dikwils niet an-
ders gewaar dan hun-
ne hoeden, hunne
rokken, of hunne
mantels.

Dat is waar.

Hoe weet gy dan,
dat het waarlyk men-
schen zyn?

Dat weet ik zeker
genoeg.

Verschoon my,
want gy kunt niet ze-
ker zeggen, dat gy iets
anders ziet dan hunne
kleding.

Menschen kleederen
bedekken maar alleen
menschen.

Dat zou valsck kun-
nen

since they may cover Engines with them, which move in the same manner as men do.

And what do you infer from this Discourse?

I conclude, that our Senses are not certain, since they can deceive us.

This is a new Philosophy.

'Tis true; but it is according to reason, since Science is a certain thing and sure, and the ground which sustains it ought to be of the same nature.

Do you believe that our Senses deceive us always?

Yes, they can deceive us; but our Understanding can never deceive us.

nen zyn; dewyl men kunstige werktuigen, die zich op de zelfde wyze als de menschen bewegen, daar mede zou kunnen bedekken.

En wat zult gy dan uit dit gesprek besluiten?

Ik besluit, dat onze zinnen niet zeker zyn, nadien zy ons kunnen misleiden.

Dat is een nieuwe Filosofie.

Dat is waar: maar 't is volgens de reden, dewyl wetenschapeen zekere en vaste zaak is, en de grond, die dezelve ondersteunt, behoort van den zelve aard te zyn.

Gelooft gy, dat onze zinnen ons altyd bedriegen?

Ja, zy kunnen ons bedriegen; maar ons verstant kan ons nooit bedriegen.

How

How

214 De Engelsche en Nederduitsche

How many People are there, who imagine themselves to know a thing which they do not know?

This fault proceeds from their knowledge, which is not clear and distinct.

That knowledge is hard to be obtained.

It is so to heavy understandings, but not to subtle and judicious People.

That Monsieur Le Grand is he not Author of L'Homme sans Passions?

'Tis yes he.

I have seen his Book; indeed it is well written.

He wrote five or six others, of which one is entituled: L'Epicure Chrétien &c.

Do you know him?

I have the honour to know

Hoe veel menschen zyn 'er, die zich zelve inbeelden een zaak te weten, die zy niet weten?

Die misflag ontstaat uit hunne kennisse, die niet klaar en onderscheiden is.

Zulk een kennis is zwaar te verkrygen.

Het is zo voor zwaarmoedige verstanden, maar niet voor schrandere en verstandigemenschen.

Is die Monsieur Le Grand niet de Schryver van *L'Homme sans Passions*?

Ja, hy is 't.

Ik heb zyn Boek gezien; 't is inderdaad wel geschreven.

Hy heeft nog vyf of zes andere geschreeven; waar van 't eene is genaamd *L'Epicure Chrétien*.

Kent gy hem?

Ik heb de eere van hem

SAMENSPRAAKEN. 215

know him very particularly. hem byzonderlyk te kennen.

He is a very learned Man. Hy is een zeer geleerd man.

He is universal. Hy is volleerd.

A Dialogue between a Gentleman and a Gentlewoman. *Een Samenspraak tuschen een Edelman en eene Juffrouw.*

Pray, Sir, tell me one thing, I am very curious to know your opinion of it. **I**K bid u, myn Heer, zeg my een zaak, alzo ik nieuwsgierig ben om uw gevoelen daar van te weten.

Pray, Madam, propose it to me, and if I can resolve you, I will do it with all my heart. Ei lieve, Juffrouw, stel het my voor, en zo ik u eenige opening daar in kan geven, ik zal het van ganscher harte doen.

Sir, I would fain know which is the noblest Sex, the Man, or the Woman. Myn Heer, ik wenschte wel te weten, welke Sexe de edelste is, de Man of de Vrouw.

Madam, I ask it you; your self naming the Man first, it seems to me you give consent, that he is nobler than the **J**uffrouw, ik vraag het u; dewyl gy zelf den Man eerst genoemt hebt, zo dunkt my dat gy toestaat, dat

216 De Engelsche en Nederduitsche

the Woman.

Sir, 't is not a convincing reason, 't is only for civilities sake.

Madam, Saint Paul commands the Woman to obey her Husband. In the Old Testament great Persons Wives called them their Lords; by consequence then the Man is nobler than the Woman.

Sir, excuse me, for by obeying one is not inferior to him to whom he submits himself, for Jesus Christ, as the Scripture says, although he be God, did obey both the Virgin Mary and Saint Joseph; and nevertheless he is far nobler than them. And if great Mens Wives
cal-

dat hy edeler is dan de Vrouw.

Myn Heer, dat is geen overtuigende reden: 't is maar alleen uit beleefdheid geschied.

Juffrouw, de H. Paulus beveelt de Vrouwe haaren Man te gehoorzamen. In 't Oude Testament vindt men, dat de Vrouwen van aanzienlyke Perzoonen hen Heeren noemden; waar uit dan volgt, dat de Man edeler is dan de Vrouw.

Verschoon my, myn Heer, want om dat men gehoorzaamt, is men niet minder dan hy, aan wien men zich onderwerpt; want Jesus Christus, gelyk de Schrift zegt, alhoewel hy God is, gehoorzaamde de H. Maagd Maria en den H. Joseph; en niet te

min

called them their Lords, it was to please them, and not out of Duty.

To shew you that the Man is more noble than the Woman, he was created the first.

Sir, what do you infer from thence? nothing but confusion for your Sex; for things which were created the first, are not the noblest; as for Example; the Heaven, the Earth, the Sun, the Stars, the Seas, and all things, were created before Man; yet nevertheless, according to you, he is the noblest of earthly Creatures.

Madam, that Man is nobler than all Creatures,

min is hy veel edeler dan zy waaren. En indien de Huisvrouwen van Voornaame Perzoonen haare Mannen Heeren noemden, dat geschiedde om hun te behagen, en niet uit plicht.

Om u te toonen, dat de Man edeler is dan de Vrouw, hy wierdt eerst geschapen.

Myn Heer, wat kunt gy daar uyt trekken? niets dan beschaming voor uw geslacht: want de dingen, die 't eerst geschapen waren, zyn de edelste niet; als, by voorbeeld, de Hemel, de Aarde, de Zon, de Starren, de Zeën, en alle dingen zyn eer geschapen dan de Man; en volgens uwe stelling is hy de edelste van alle aardsehe schepselen.

Juffrouw, dat de Man edeler is dan alle
K schep-

218 De Engelsche en Nederduitfche

res, except the Angels, is true; for God with one word created all, but Man is the work of his own hands.

You grant me then that the creation of Man is more noble than that of Heaven and Earth, because he was created the last; by your same argument I will convince you; the Woman was created after the Man, and of a nobler Substance than he, for he was created of dust, but the Woman was created of one of his Ribs, and not of dust. I will bring you another Example, which ought to convince you: An infant's Body is the first formed in his Mother's Womb, and a long time after the soul is infused into it; yet nevertheless she is more noble

scheepselen, uitgezegd de Engelen, is waar; want God schiep alles door een woord; maar de Man is het werk van zyn eigene handen.

Gy staat my dan toe, dat de schepping des Mans edeler is, dan die van den Hemel en de Aarde, om dat hy 't laatst geschapen was; ik zal u dan door uw eige bewysreden overtuigen; de Vrouw wierd na den Man geschapen; en uiteen edeler zelfstandigheid; want hy wierd uit het stof geschapen; maar de Vrouw wierd uit eene van zync ribben geschapen, en niet uit het stof. Ik zal u nog een ander exempel bybrengen, 'twelk u behoort te overtuigen; 't Ligchaam eens Kinds word eerst in de Baarmoeder gevormd, en

ble than the Body.

Madam , I answer you that the woman having been formed of one of the Man's Ribs, being created of his own Substance , and having flesh of his flesh, and bone of his bone , as the Scripture saith , has no advantage over him , neither in regard of her Creation , nor for her Substance sake ; for when God said : Let us make Man after our own likeness, he meant the Woman as well ; for the Word (Homo) in Latin signifies the Man and the Woman , therefore the Man and the Woman were made at the same time , and the Being of the Woman was but a Multiplication of one Substance already

en een tyd lang daarna word 'er de Ziel ingestort, en niet te min is die edeler dan het Ligchaam.

Juffrouw, daar op antwoord ik u, dat de Vrouw gevormd geweest zynde uit eene van des Mans ribben, en geschapen uit zyn eigene stoffe, vleesch hebbende van zyn vleesch, en been van zyn been, als de H. Schrift zegt, geen voordeel boven hem heeft, noch ten opzichte van hare scheppinge, noch om hare stoffe: want wanneer God zeide: *Laat ons den Mensche maken naar onzen beelde en gelykenisse*, zo meent hy de Vrouw desgelyks; want het Latynsche woord (*Homo*) betekent Man en Vrouw beide, zulks dat de Man en de Vrouw dan

220 De Engelsche en Nederduitsche

ready created and depending of the Man.

Sir, according to you, if it be the same Substance created, why will you have one to be more noble than the other? Why depending upon the Man? Let us make him a Companion, saith God; one Companion doth not obey the other, except it be to please him.

Madam, see nevertheless what Saint Paul saith; Women obey your Husbands: But he doth not say unto the Men, Obey your Wives. For by what you say,

op een en de zelfde tyd gemaakt zyn; en 't weezen der Vrouwe was maar een vernigvuldiging van eene zelfstandigheid, die alreede geschapen en van den Man afhankelijk was.

Myn Heer, volgens uw zeggen, indien het de zelfde stoffe geschapen is, waarom wilt gy dan 't een edeler hebben dan 't ander? Waarom afhankelijk van den Man? *Laat ons hem een medegenoot maken*, zeide God: nu, de eene medegenoot gehoorzaamt de andere niet, 't en zy 't hem belieft.

Zie nochtans eens, Juffrouw, wat de Apostel Paulus zegt: *Gy Vrouwen, weest uwe Mannen gehoorzaam*: Hy zegt immers niet tot de Mannen, *Weest uwe*

Say, that Man was created out of dust, you cannot carry your point; for they had both the same beginning, as concerning the Matter.

If it were changed, it w^ould be as much for the advantage of the one, as of the other, and besides, he of them two who approach'd nearest to God in Likeness, and to whom alone it belongs to execute the Functions that Jesus Christ instituted upon earth, is to be the noblest. Saint Paul saith, Women be ye silent in the Church, in which he hath ordered Priests to speak aloud.

Sir, all your Reasons are

uwe Vrouwen geoorzaam. Want het gene gy zegt, dat de Man uit stof geschapen is, daar mee kont gy niets uitrechten; want zy hadden beide, ten aanzien der stoffe, een en 't zelfde begin.

Indien dezelve veranderd ware, dat was zo wel tot voordeel van de eene, als van de andere; en behalven dat, die van de twee, welke Gode in gelykenisse naast quam, en aan wien allcen toebehoort om die bedieninge te bekleeden, dewelke Jesus Christus op de aarde ingesteld heeft, is de edelste. de H. Paulus zegt, *dat de Vrouwen zwygen in de Gemeente*; alwaar hy bevolen heeft, dat de Leeraren overluid zouden spreken.

Myn Heer, alle uwe
K 3 re-

are not able to convince me: I say the Woman is as well formed after the Image and Likeness of God, as the Man, and that if there be some Accidents, which put distinction between them, yet they are not distinguished in regard of God. I would fain know if there be a distinction between the Souls of the blessed in Heaven? If the Priests speak out in the Church, 'tis only because Saint Paul knew well, that Men are commonly more learned than Women, because they keep them always in ignorance, that they may be always under them: But if we were learnedly educated, we should be generally greater Scholars than they are, for without Rhetorick we speak mo-

re

redenen zyn niet magtig om my te overtuigen; Ik zeg, dat de Vrouw zo wel naar den beelde en gelykenisse Gods gemaakt is, als de Man; en dat, indien 'er al cenige toevallen zyn, welk eenig onderscheid tusschen hen stellen, zo zyn zy echter ten aanzien van Gode niet onderscheiden. Ik zou gaarn weten, of 'er eenig onderscheid tusschen de zielen der zaligen in den Hemel was. Indien de Leeraren overluid in de Kerk spreken, dat is maar alleen om dat de H. Paulus wel wist, dat de Mannen doorgaans geleerder zyn dan de Vrouwen, dewyl zy haar in onwetendheid houden, opdat zy altyd boven haar mogen zyn. Maar indien

wy

re than they do.

A Dialogue of the
Nature of Plants,
between two
Learned
Men.

WE are come now,
I thank God,
to the fair Spring.

O the agreeable Season!
What difference doth not one see between the Winter and the Spring! Everything seems now to smile, whereas the other Season seems to cast them all into the Grave.

It is true, but from whence proceeds that Green which now covers all the Trees?

wy ons in geleertheid oeffenden, wy zouden doorgaans geleerder zyn dan zy: want zelfs zonder de Redenryk-kunst spreken wy meer dan zy.

Een Samenspraak tusschen twee geleerde Personen, wegens den Aard der Planten.

WY zyn nu, God dank, tot de schoone Lente gekomen.

O wat een aangenam naam saizoen! Hoe danig een onderscheid bespeurt men tusschen den Winter en de Lente! alles schynt ons nu toe te lagchen, daar het ander gety alles schynt in 't graf te werpen.

Dat is waar: maar waar van daan komt dat Groen, 't welk nu al het geboomte be-

It kleet? K 4 Dat

224 De Engelsche en Nederduitsche

It comes assuredly out of the Bowels of the Earth.

What? do you believe that there is any Green hid in the Earth, which comes out every Year?

No, but I believe that the Earth is the Principle thereof, which causes that agreeable colour.

Pray, tell me how that is done.

As there comes out of the Earth a great quantity of Humours, which pass thorough the Conduits of the Plants, even to their tops, this Water causes their Green.

How comes it then to pass that the Water is not always green?

*'Tis because it is not always mingled with
strange*

Dat komt gewisselyk uit de ingewanden der Aarde.

Hoe? gelooft gy dan dat 'ereenige groente in de Aarde verborgen is, die alle jaaren te voorschyn komt?

Neen, maar ik geloof, dat de Aarde het Grond-beginzel daar van is, 't welk die bevallige koleur veroorzaakt.

Ei lieve, zeg my, hoe dat geschiedt.

Gelyk 'er uit de Aarde een groote menigte van vochtigheden komt, die door de luchtpypen der Planten passeren, zelfs tot boven aan den top toe, zo wordt ook des zelfs groen door dit water veroorzaakt.

Hoe komt het dan dat het water niet altyd groen is?

Dat is, om dat het niet altyd met vreemde

Strange Bodies.

Doth the mingling of the bodies contribute to the production of Colours?

It contributes to it so much, that one may say, that the Bodies take their Colours according to the several ranks of their parts.

From whence proceeds the smell of Fruits?

From several Causes; for one cannot doubt, but that the diversity of Climates changes their nature, and by consequence renders them of severall smells.

Do you believe that the Apples which grow in France and in Spain are more agreeable to the taste

de ligchaamen vermengd is.

Helpt de vermen-
ging der ligchaamen
iets tot de voortbren-
ging der koleuren?

De zelve helpt zo
veel daar toe, dat men
zeggen mag, dat de
ligchaamen hunne ko-
leur aannemen, vol-
gens de verscheidene
soorten hunner deel-
len.

Waar uit ontstaat
de reuk der vruchten?

Uit verscheidene
oorzaken; want men
behoeft niet te twyfe-
len, of de verscheiden-
heid der Luchtstree-
ken verandert hunne
nature, en doet hen
gevolgelyk van ver-
scheidenerlei reuk
zyn.

Geloofst gy, dat
de Appelen, die in
Vrankryk en in Span-
je groejen, lieflyker

K 5

van

226 De Engelsche en Nederduitsche

taste than those which grow in England?

There is no doubt of it, if you believe that those Countries are hotter and that the Sun warms them with more heat.

What doth the Sun, when it renders a Body odoriferous?

It separates by its heat the grossest Bodies from the subtlest, and evaporating the Humour which was there enclosed, there remains nothing but a fat Matter, which causes the smell.

Do you think that all this cannot be done in a cold Country?

Not so well, because, for want of heat, the Juice which is within the

van smaak zyn, dan die, welke in Engeland wassen?

Daar is niet aan te twyffelen, indien men gelooft dat die landen heeter zyn, en dat de Zon haar met meerder hitte verwarmt.

Wat doet de Zon, wanneer hy een Ligchaam welruikend maakt?

Hy scheid door zyne hitte de grofste Ligchaamen van de fynste af; en de vochtigheid, die 'er in beslooten was, uitwaasfemende, zo blyft 'er maar een vette stoffe over, dewelke de reuk veroorzaakt.

Meent gy, dat dit alles in een koud Landschap niet geschieden kan?

Niet zo wel, om dat door gebrek van hitte het zap, 't welk in de plant

the Plant is not well concocted, and the Humour which meets there, hinders that which serves to the Odour from extending it self as it should do.

How comes it then to pass, that the ripe Fruit smells better than when it is green?

'Tis because in time the Fruit purges it self, and leaves that gross matter, which hinder'd it from dilating and rarifying it self.

But how doth it come to pass, that all Plants bear fruit of a different smell?

Because the parts which compose the Fruits are of a different texture, and as they enter into the Pores of the Tongue in several manners, it is

plant is, niet ter dege gekookt is; en de vochtigheid, die zich daar onthoud, is een belet, dat de reuk zich niet kan uitstrekken als 't behoort.

Hoe komt het dan dat een rype vrucht beter ruikt, dan als ze noch groen is?

Dat is om dat de vrucht met der tyd gezuivert wordt, en die grove stoffe verlaat; welke een verandering was, dat zy haar zelve niet kan uitbreiden en verdunnen.

Maar hoe komt het, dat alle planten vruchten dragen van verschillende reuk?

Om dat de deelen, waar uit de vrucht bestaat, van een verschillend maaksel zyn; en wanneer zy in de Luchtgaatjes der tonge op verscheide-
ne. K. 6. ner.

228 De Engelsche en Nederduitsche

necessary that they should cause Tastes different one from another.

You are in the right, it must be so.

A Dialogue between several Gentlemen that go to be merry abroad.

A. *What shall we do to day Gentlemen? How shall we pass away this day?*

B. *So as you please.*

C. *Let us walk as far as Greenwich.*

D. *Ab, Gentlemen, let us go thither, I entreat you, I have never been there.*

A. *And what do you intend to do at Greenwich?*

D. *That is a fine Question; and what should we do elsewhere?*

nerlei wyze ingaan, zo moeten zy nootzakelyk verscheidenerlei smaak hebben.

Gy hebt recht, het moet zo wezen.

Een Samenspraak tusschen verscheide Heeren, die uitgaan om eens vrolyk te weezen.

A. *Wat zullen wy van daag doen Heeren? hoe zullen wy dezen dag doorbrengen?*

B. *Zo als 't u belieft.*

C. *Laat ons naar Greenwich gaan.*

D. *Ja, Heeren, laat ons daar na toe gaan, mag ik u bidden, ik heb 'er nooit geweest.*

A. *En wat meent gy te Greenwich te doen?*

D. *Dat is ook een vraag; wat zouden wy op een ander plaats doen?*

SAMENSPRAAKEN. 229

A. *Let us go thither, if you please, I am content to do as the rest.*

B. *I know an honest man there, that hath good Wine in his Cellar.*

A. *Let us go thither then; which way shall we go, Gentlemen?*

B. *Let us go thither by Water.*

C. *Let us rather take a Coach.*

D. *No, no, there is more pleasure by Water.*

A. *The Gentleman saith right, we may smoak in the Boat, and drink a merry Cup.*

B. *For my part, you know I never smoak: But I will be glad to drink a Cup of good Canary.*

C. *Shall we not drink and smoak enough, when*

A. *Laat ons 'er na toe gaan, indien 't u zo gevalt, ik ben te vrede om te doen als de rest.*

B. *Ik ken daar een eerlyk man, die goede wyn in zyn kelder heeft.*

A. *Laat 'er ons dan na toe gaan; wat weg zullen wy gaan, Heeren?*

B. *Laat ons te water daar na toe gaan.*

C. *Laat ons liever een Koets nemen.*

D. *Neen, neen, 't is pleizieriger te water.*

A. *De Heer heeft gelyk, wy kunnen in de Boot eens rooken en een glaasje drinken.*

B. *Wat my aangaat, gy weet wel dat ik nooit rook: maar ik wil wel eens een kelkje goede Kanary wyn drinken.*

C. *Zullen wy niet genoeg drinken en*

K 7

100.

230 De Engelsche en Nederduitfche

when we come thither? rooken als wy daar komen?

D. *Gentlemen, if we will go thither, let us not lose time whilst the Tide serves.*

A. *Go you before, Gentlemen, I am going to the Rose for a couple of Bottles, and some Pipes.*

B. *Do not stay then: we will stay for you at Somersset-house.*

A. *Go on, I will overtake you by and by.*

D. *We should have told him that he should bring an ounce of good Spanish Tobacco.*

C. *He bath some in his Box, he is never without any.*

B. *Gentlemen, let us agree for a Boat.*

C. *Shall we take one Man or two?*

D.

D: Heeren, indien wy daar zullen gaan, zo laat ons geen tyd verliezen, terwyl wy voor stroom hebben.

A. Gaat gy voor uit, Heeren, ik ga na de Roos, om een paar botteljes, en eenige pypen.

B. Blyf dan niet uit: wy zullen na u wachten by Somersset-huis.

A. Ga maar voort; ik zal u straks wel onderhalen.

D. Wy hadden hem moeten zeggen, dat hy een once goede Spaansche Tabak zou meegebracht hebben.

C. Hy heeft wel wat in zyn doos, hy is nooit zonder iets.

B. Heeren, laat ons een verding maken voor een schuit.

C. Zullen wy een man nemen, of twee?

D.

SAMENSPRAAKEN. 231

D. *Let us take two.*

B. *Honest man, what shall we give you to carry us to Greenwich, and to bring us back again?*

Sir, you shall give me a Crown, if you please.

It is too much, you shall have four shillings.

We cannot carry you for less.

C. *We must give them five shillings, they are honest men; they must get their living.*

B. *Well; you shall have what you ask.*

Where is your Boat?

There it is, Gentle-
men.

Will you be pleased to step in?

D. *Presently, we stury for a Gentleman.*

D. *Laat 'er ons twee nemen.*

B. *Wat zullen wy u geven, vrindtje, als gy ons na Greenwich brengt, en weer te rug?*

Myn Heer, gy zult my een Kroon geven indien 't u belieft.

Dit is te veel, gy zult vier (Engelse) Schellingen hebben.

Wy kunnen u niet minder voeren.

C. *Wy moeten hen vyf Schellingen geven, 't zyn eerlyke lieden, zy moeten 'er van leven.*

B. *Wel gy zult zo veel hebben als gy eifcht.*

Waar is uw schuit?

Daar is ze, Heeren.

Belieft gy in te treden?

D. *Terstond, wy wachten nog na een Heer.*

C.

C.

232 De Engelsche en Nederduitsche

C. *There is Mr. A. coming, he hath made great haste.*

B. *He goeth like a lean Cat.*

A. *Well, Gentlemen, have not I dispatcht?*

D. *Truly you have, you shall drink first.*

B. *Have you brought good Wine?*

A. *If it be not good, I will drink it all my self.*

B. *You understand the matter very well.*

C. *Come then, Gentlemen, let us step into the Boat.*

D. *Step in first, we will follow you.*

A. *Without ceremony, Gentlemen, let him follow me that loves me.*

B. *What needs so many complements? For my part I never use any: I take my*
pla-

C. *Daar komt Mr. A. alaan, hy heeft zich wakker gehaast.*

B. *Hy gaat, als een magere kat.*

A. *Wel, Heeren, heb ik my niet lustig gehaast?*

D. *Ja, dat hebt gy, gy zult ook eerst drinken.*

B. *Hebt gy goeden wyn gebragt?*

A. *Indien ze niet goed is, zo zal ik ze zelf drinken.*

B. *Dat hebt gy niet qualyk.*

C. *Komt dan, Heeren, laat ons in de Boot treden.*

D. *Stap eerst in, wy zullen u volgen.*

A. *Zonder Ceremonie, Heeren, die my lief heeft, mag my volgen.*

B. *Waar toe zo veel Complimenten? Ik voor my, gebruik ze nooit: Ik ga by u*
zit-

place by you, for you keep the Bottles. zitten, want gy hebt de Bottels by u.

C. Sir, I intreat you not to let me commit an incivility. C. Myn Heer, ik bid u, laat my geen onheusheid begaan.

D. Sir, I will not go before you, I know very well the respect that is due to you. D. Myn Heer, ik wil voor u niet ingaan, ik weet zeer wel wat eerbiedigheid ik u schuldig ben.

C. But, Sir, you laugh at me, we will stay here then till to morrow. C. Maar, myn Heer, gy lacht om my, zo doende zullen wy hier wel tot morgen staan.

A. I must confess, Gentlemen, you are very ceremonious. A. Ik moet bekenen, Heeren, dat gy vol ceremonien zyt.

B. Come, come Gentlemen, let us make haste, what needs so many ceremonies among friends? B. Kom, kom, Heeren, laat ons wat haast maken, waar toe zo veel ceremonien onder vrienden?

D. I beseech you, Sir, let us not make these Gentlemen stay. D. Ik bid u, myn Heer, laat ons deze Heeren niet doen wachten.

C. Sir, I had rather commit an incivility, than disobey you. C. Myn Heer, ik wil liever een onbeleefdheid begaan, dan u ongehoorzaam zyn.

A. Seriously, Gentlemen, A. In ernst, Heeren,

234 De Engelfche en-Nederduitsche

men, this is a fine River.

B. It is the finest in Europe.

C. The water is very calm at present.

D. We could not have pitchd upon a finer day to go by Water.

B. But Mr. A. you have brought Tobacco and Pipes with you: but where will you have fire?

A. I have forgot a match, I am very giddy beaded.

C. So much the better, for indeed I do not love smoaking, but when I am at my journeys end.

B. Really, Gentlemen, our converjation is better than the smoak.

D. We are very near the Bridge, is there no danger in shooting it?

A. Not more than in this

ren, dit is een fchoone Rivier.

B. 't Is de fchoonfte in Europa.

C. 't Water is tegenwoordig heel ftil.

D. Wyzouden geen fchooner dag hebben kunnen aantreffen, om te water te gaan.

B. Maar Mr. A. gy hebt Tabak en Pypen medegebragt; waar zult gy vuur krygen?

A. Ik hebeen Lont vergeeten; ik ben heel ylhoofdige.

C. Zo veel te better, want ik hou van geen rooken, voor dat ik ben daar ik wezen moet.

B. Waarlyk, Heeren, onze ommeegang is beter dan de rook.

D. Wy zyn dicht by de Brug; is 'er geen perykel om 'er door te vaaren?

A. Niet meer dan daar

SAMENSPRAAKEN. 235

this place, the Water is smooth now.

B. I go through it two or three times a-day, whether the Water be high or low.

C. You are mighty bold, I went through it once, when the Water was low, the Boat was like to have been sunk.

D. It is not very safe, I would not trust too much to it.

A. Nor I neither.

B. What, Gentlemen, cannot you swim?

C. I swim like a Fish, but not in my Cloaths.

A. I have swummed many times over the River, with a Boat after me.

B. I will lay a wager; that I can swim from

daar wy nu zyn; want het water is effen.

B. Ik ga 'er wel twee of driemaal des daags door, 't zy dat het water hoog of laag is.

C. Gy bent zeer stout, ik ben 'ereens door gevaren, wanneer het water laag was, en de Boot zou schier gezonken hebben.

D. 't Is 'er niet al te veilig; ik zou 'er my liever niet al te veel betrouwen.

A. Noch ik niet.

B. Wat, Heeren, kont gy niet zwemmen?

C. Ik zwem als een Vis, maar niet in myn Kleederen.

A. Ik heb dikwils de Rivier overgezwommen met een Boot achter my.

B. Ik wil wedden, dat ik van hier tot Green.

from hence to Greenwich.

C Pray, let us have that pastime a little.

D. I believe he would drink Water, whilst we drink wine.

B Some other time, Gentlemen, the Water is not hot enough now.

D. I wish I could swim, on condition to bathe my self now; but I swim like a Stone.

A. We are now under the Bridge.

B. This is a fine Bridge.

C. It is the finest in Europe.

D. How long is it since it was built?

C. It is above...

A. We are now going to see a great many Ships.

B. We shall see many of

Greenwich zou kunnen zwemmen.

C. Ei lieve, laat ons dat kortswyl eens hebben.

D. Ik geloof dat hy water zou zuypen, terwyl wy wyn drinken.

B. Op een ander tyt eens, Heeren, het water is noch niet warm genoeg.

D. Ik wenschte dat ik konde zwemmen, mits dat ik het nu zou doen; maar ik zwem gelyk een steen.

A. Wy zyn nu onder de Brug.

B. Dit is een mooie Brug.

C. 't Is de schoonste in geheel Europa

D. Hoe lang is 't geleden, dat hy gemaakt is?

C. 't Is meer als...

A. Wy zullen nu een meenigte van Schepen zien.

B. Wy zullen 'er wel

of them; but they are almost all Merchantmen.

C. *Where then are the Men of War?*

D. *They are most of them now at Sea.*

A. *A little before the War was proclaimed, I went to Rochester by Water with some Gentlemen of London, we saw the finest of the King's Ships in the River of Rochester.*

A. *Did you see the Sovereign?*

B. *Yes, and twenty more of the biggest next it.*

B. *They say it is a prodigious Ship.*

A. *It is the biggest that ever I saw; you would think that you were in a Castle.*

wel een party zien, maar 't zyn meest alle Koopvaardy-Schepen.

C. *Waar leggen de Oorlogs-schepen dan?*

D. *Die zyn nu meest in Zee.*

B. *Een weinig te vooren, dat de Oorlog afgekondigd wierd, ging ik na Rochester te water met eenige Heeren van Londen, en toen zagen wy des Konings beste Schepen in de Rivier van Rochester.*

A. *Zaagt gy de Souverein?*

D. *Ja, en nog twintig van de grootsten daar nevens.*

B. *Zy zeggen, dat het een byster groot Schip is.*

A. *'t Is het grootste dat ik nog ooit gezien heb. Gy zoud denken, dat gy in een Kasteel*

C. *waart.* C.

238 De Engelsche en Nederduitsche

C. *Metbinks that those are very great Ships.*

C. *They are big enough for Merchantmen.*

D. *Is there no Men of War upon the Thames at this time?*

C. *There may be some I suppose.*

B. *I have heard his Majesty hath caused many Frigats to be built at Wolwich, and at Deptford.*

A. *I saw them begun.*

B. *Is there no way to go to see them?*

A. *Yes, if we have but time enough.*

C. *We will come on purpose, another time to see the Ships.*

D. *If we have time, we may land at Dept-*

C. *My dunkt, dat dit al heel groote Schepen zyn.*

C. *Zy zyn groot genoeg voor Koopvaarders.*

D. *Leggen 'ertegenwoordig geen Oorlog-schepen op den Teems?*

C. *Ik geloof, daar mogen 'er eenige zyn.*

B. *Ik heb gehoord dat zyn Majesteit vele Fregatten heeft doen bouwen te Wolwich, en te Deptford.*

A. *Ik heb ze zien beginnen.*

B. *Zouden wy ze nu niet kunnen gaan zien?*

A. *Ja, indien wy maar tyd genoege hebben.*

C. *Op een ander tyd zullen wy 'er wel eens eigentlyk om uitgaan om de schepen te zien.*

D. *Indien wy tyd hebben, wy mogen te*

Deptford as we come back.

B. As the company shall think fit.

C. We shall see, we shall see.

A. We are almost at Greenwich.

B. I wish we were there already: For I begin to be dry.

C. To the business in hand, we do not mind our Bottles.

D. Sir, pull your Cup out of your Pocket a little.

A. You have done well to put me in mind of it, for I did not think of it.

A. Come, Gentlemen, to your Health.

B. Tote it off.

C. Drink to me, for I am almost choaked.

te Deptford eens aan land stappen, als wy te rugge komen.

B. Zo als 't Gezelschap het goed zal vinden.

G. Wy zullen zien, wy zullen zien.

A. Wy zyn al haast te Greenwich.

B. Ik wenschte dat wy 'er al waren; want ik begin al dorst te krygen.

C. Maar tot de zaak; wy denken niet eens om de Bottels.

D. Myn Heer, haal de kelk eens uit uw zak.

A. Gy hebt wel gedaan my indachtig daar van te maken, want ik dagt 'er niet aan.

A. Kom, Heeren, op uw gezondheid.

B. Drink lustig.

C. Breng het my eens want ik smacht schier.

A

A

240 De Engelsche en Nederduitsche

A. Sir, I drink the King's Health.

B. I accept of it with all my heart.

A. It must go round.

B. Sir, it is his Majesty's good-Health, I drink to you.

A. You do not drink it up.

B. I cannot, Sir, the glass is too big, and you have filled it so full, that I cannot hold it without spilling.

A. Truly, I drank it so.

B. Excuse me, I cannot drink so much at a draught.

B. Here, Sir, pledge me.

C. I desire no better.

D. I have drank but one Cup yet, make haste

A. Myn Heer, des Konings gezondheid.

B. Ik neem het van ganscher harten aan.

A. Het moet rond gaan.

B. Myn Heer, 't is op zyn Majesteits goede gezondheid, ik breng het u toe.

A. Gy drinkt het niet uit.

B. Ik kan 't niet doen, myn Heer, het glas is te groot, en gy hebt het zo vol geschonken, dat ik het niet kan houden zonder storten.

A. Ik heb het zeker ook zo gedronken.

B. Verschoon my, ik kan zo veel in een teug niet drinken.

B. Hier, myn Heer, doe my bescheid.

C. Ik wensch niets liever.

D. Ik heb nog maar een kelk gedronken, haast

SAMENSPRAAKEN. 241

haste then, that I may drink in my turn.

A. Let me see the Cup, Sir, I will help you.

D. I will help myself, give me the Bottle.

A. Hold, here it is, it is almost empty.

D. There is enough still for me.

E. He draws pretty well for a little man.

A. Come, let us open the other Bottle, I am so dry, that I could drink up the Sea.

B. You spill, have a care what you do.

C. You cannot make so much as you have lost.

A. I am to blame, I confess; but seeing

haast u dan wat, dat het myn beurt ook word om te drinken.

A. Laat my de kelk eens zien, myn Heer, ik zal u wat helpen.

D. Ik zal myzelven helpen, geef my de Bottelje maar.

A. Zie daar, hy is al schier leeg.

D. Daar is nog genoeg in voor my.

E. Hy haalt wel na zich voor zoo een klein man.

A. Kom, laat ons de andere Bottelje opdoen; ik heb zulk een dorst, dat ik de Zee wel zou kunnentuitdrinken.

B. Gy stort, zie toe wat gy doet.

C. Gy kont zo veel niet maken, als gy verlooren hebt.

A. Ik beken schuld; maar dewyl ik de fout

I.

L

be-

242 De Engelsche en Nederduitsche

I have committed a fault, I must drink it.

B. This Wine will make a dumb Man speak.

A. Gentlemen, let us empty our Bottle, before we come out of the Boat.

C. Give a Glass to these poor Watermen that have taken so much pains to row.

D. Here, Friends, this is for you.

Thank, Gentlemen.

A. Gentlemen, shall we pay for the Boat now, or shall we pay them when we come back?

B. Do as you please, as you think good.

C. No, no, we will pay when we come back.

D. That is a very fine

begaan heb, zo behoort ik ook te drinken.

B. Deze wyn zou een stomme wel doen spreken.

A. Heeren, laat ons de Bottelje leeg maken, eer wy uit de Boot gaan

C. Geeft deze arme Schuitevoerders, die zo veel moeite gedaan hebben om te roeyen, ook een glas.

D. Hier, vrienden, dat is voor u.

Grooten dank, Heeren.

A. Heeren, zullen wy nu voor de Boot betalen, of zullen wy betalen als wy te rugge komen?

B. Doet zo als 't u belieft, zo als gy 't goed vindt.

C. Neen, neen, wy zullen betalen als wy weer te rug komen.

D. Dit is een schoo-

n

SAMENSPRAAKEN. 243

*fine and delightfull
place.*

A. So it is.

*B. Gentlemen, will
you have me carry you
to that honest man's
house, I spoke to you
of when we came
way?*

*C. Hath he good
Wine?*

*B. He hath some that
is excellent.*

*D. Let us go there
then.*

*B. Besides, he is a
man of good company
too.*

*He hath been in
Holland, he can speak
good Dutch.*

*He is very merry,
he always sings.*

*He hath many drink-
ing Songs.*

*He will make you
burst with laughing.*

*One is never weary
of his company.*

*A. Let us go there
quick-*

ne en vermakelyke
plaats.

A. Zo is 't.

*B. Heeren, wilt gy,
dat ik u aan 't Huis
van dien eerlyken
Man brenge, daar ik
u van zeide, toen wy
afgingen?*

*C. Heeft hy goede
Wyn?*

*B. Hy heeft ze, die
treffelyk is.*

*D. Laat ons daar
dan gaan.*

*B. En behalven dat,
't is ook een man van
goed gezelschap.*

*Hy heeft in Holland
geweest, hy kan goed
Duitsch spreken.*

*Hy is heel vroolyk,
hy zingt altyd.*

*Hy heeft veel drink-
deuntjes.*

*Hy zal u te barsten
doen lagchen.*

*Men is nooit moede
van zyn gezelschap.*

*A. Laat ons dan
L 2 met*

244 De Engelsche en Nederduitſche

*quickly then, he is such
a man as I would have.*

*B. Your Servant,
Landlord.*

*Sir, your most hum-
ble Servant.*

How do you do?

*Very well at your
service.*

*We are come to take
a little diversion here,
these Gentlemen and I.*

*I have recommended
both your self, and your
good Wine to them.*

*Sir, I am much
obliged to you, I give
you thanks for it.*

*Gentlemen, you are
all very welcome.*

*Will you be pleased
to walk up Stairs, I
have a Relisher that I
will send you up,
with some of the best
Wine of a high colour,*

it

met der haast daar na
toe gaan, dat is zo een
man als ik zoek.

*B. Uw Dienaar,
Hofpes.*

Myn Heer, ik ben
uw zeer ootmoedige
dienaar.

Hoe vaart gy al?

Zeer wel om u te
dienen.

Deze Heeren en ik
zyn hier gekomen om
ons wat te verlusti-
gen.

En ik heb u en uw
goede wyn hen aan-
gegezen.

Myn Heer, ik ben
daar over aan u ver-
plicht, Ik bedank 'er
u voor.

Heeren, gy zyt alle
zeer welkom.

Belieft gy na boven
te gaan, Ik heb iets
hartigs gereed dat
ik u zal zenden,
met een kan van de
beste Wyn, die hoog
van

SAMENSPRAAKEN. 245

it is like me.

For although I am not high minded, I love to drink high, chiefly about the higher time of the day, (the Evening) and yet I never stumble, nor am ever impertinent or insolent.

B. Well, Gentlemen, did not I tell you, that this man was very good company.

C. Truly, he is very merry.

A. He is a good fellow, I must make acquaintance with him.

B. You will take delight in his company, when you know him.

Gentlemen, I bring you something that was never eaten yet.

Do

van koleur is, gelyk als ik.

Want hoewel ik niet hoogmoedig ben, drink ik echter gaern lustig, en voornamelyk als 't hoog op den dag is (tegen den avond) en nochtans struikel ik nooit, nog ik ben ooit daar door te onbescheidener of baldadiger.

B. Wel Heeren, heb ik u niet gezegd, dat deze Man een goed gezelschap was.

C. Waarlyk, hy is zeer vrolyk.

A. 't Is een goede flokker, ik moet wat kennis met hem maken.

B. Gy zult vermaak hebben in zyn gezelschap, als gy hem kent.

Heeren, ik breng u iets, dat nooit te voren gegeten is.

L 3

Ziet

246 De Engelsche en Nederduitsche

Do you see this Neats-tongue?

You never saw it before.

Though it were for the King's mouth, it could not be better.

C. Landlord, we are obliged to you, come, sit down here by me.

I love you, you are of a good humour, I am going to drink your health.

Will you do me reason?

Yes indeed, Sir, I do reason to all the World.

And especially unto honest people.

B. Landlord, you and I must be better acquainted.

Truly, Sir, if you get acquaintance with me, you will do well; for I love greatness,
and

Ziet gy deze Ofs- tong?

Gy hebt die nooit te voren gezien.

Al was het voor des Konings mond, zo kon ze niet beter we- zen.

C. Hospes, wy zyn aan u verplicht, kom, zit hier wat by my neêr.

Ik heb zin in u, gy bent van een goeden aard, ik zal op uw gezondheid drinken.

Wilt gy my be- scheid doen?

Ja zeker, myn Heer, ik doe aan al de we- relt bescheid.

En byzonderlyk aan eerlyke luiden.

B. Hospes, gy en ik moeten beter kennis t'zamen maken.

Waarlyk, myn Heer, indien gy kennis met my maakt, gy zult wel doen; want ik
hou

and though I am no great Man, I do as my Grandfather did. I rise betimes in the Morning, before it be broad-day, and I drink a great Glass of Wine.

A. *You do as an honest man ought to do.*

D. *Landlord, here is to you.*

I heard that you have a great many good Songs, pray sing us one.

Yes, Sir; But pray cut this Neats-tongue; I assure you, that it is an exceeding good one.

A. *Lend me a Knife, Landlord, and I will cut it.*

B. *Truly, it looks well.*

hou veel van grootheid, en hoewel ik geen groot man ben, zoo doe ik nochtans als myn Grootvader deed. Ik sta 'smorgens by tyds op, al eer het hoog dag is, en ik drink een groot glas wyn.

A. Gy doet als een eerlyk man behoort te doen.

D. Hospes, 'tgeld u.

Ik heb gehoord, dat gy een deel goede deuntjes hebt, ei lieve zing 'er ons een.

Ja, myn Heer; maar ik bid u, snyd deze Ofsentong eens op, ik verzeker u, dat hy puik is.

A. Leen my een Mes, Hospes, ik zal ze opsnijden.

B. Zeker, zy ziet 'er wel uit.

Gent-

L 4

Hee-

248 De Engelsche en Nederduitsche

Gentlemen, did not I tell you so? another time you will believe me.

D. We did not doubt, but that it was good upon your word.

Taste a little of this white Wine, I believe you will like it.

A. I will pledge you; well, Sir, here's to your Inclinations.

Sir, I drink it to you.

B. I receive it with all my heart.

C. Landlord; I find this Tongue a little too much salted, have you got nothing else for me? For I love not things that are so salted.

I have a couple of good

Heeren, heb ik u zo niet gezegd? op een ander tyd zult gy my geloven.

D. Wytwyfelden niet, of ze zou goed zyn, op u woord.

Proeft een weinig van deze witte Wyn, ik geloof dat zy u wel zal aanstaan.

A. Ik zal u bescheid doen; wel, myn Heer; 't is op de gezondheid van uwe neigingen.

Myn Heer, ik breng het u.

B. Ik ontfang het van ganscher harten.

C. Hospes, ik bevind dat deze tong wat te hartig gezouten is, hebt gy niet iets anders voor my? want ik hou niet van dingen, die zo gezouten zyn.

Ik heb beneden een paar

SAMENSPRAAKEN. 249

good Pullets below on the spit. paar goede Kuikens aan 't Spit.

Well, bring them up to us, if you please. Wel, brengze ons eens boven, zo 't u belieft.

A. Ah, ah, you have then a mind to feast. A. Ha, ha, gy meent dan een gastmaal aan te rechten.

L. The Gentleman is of my humour, he is not dainty-mouthed, but he loves good vittuals well. H. Die Heer is van myn aard, hy is geen lekkermond, maar hy houd wel van goede kost.

C. Our Landlord saith right; but I will tell you more, when my belly is full, I want but a few things to satisfy my hunger. C. Onze Hospes zegt wel, maar ik zal u nog meer zeggen; wanneer myn buik vol is, heb ik maar weinig van doen om myn honger te verza- den.

D. Sir, I blow this cup from you, you preach too long over the Vintage. D. Myn Heer, ik blaas die kelk van u, gy preekt al te lang over de Wyntyd.

C. Well, well, like for like. C. Wel, wel, leer om leer.

B. But, Gentleman, you do not mind that it begins to be late. B. Maar, Heeren, gy geeft 'er geen acht op, dat het laat begint te worden.

A. L 5 A.

250 De Engelsche en Nederduitsche

A. *Do not trouble your self, we shall have time enough.*

Gentlemen, here are the two Pullets, they are as tender as...

B. *Sit you down there, Landlord, and eat a bit with us.*

L. *Gentlemen, I will tell you one thing, I eat not much; but I make it up in drink.*

C. *We must do so, little eating, much drinking.*

L. *I eat my part well enough; for I do really believe, that as long as I drink I shall never die.*

D. *You say right; but otherwise when you are dead, you shall drink no more.*

L. *Alas! what a misfortune, when I think upon it; come, let us drink then, wile we live.*

A. *Ontrust u zelve niet, wy zullen tyds genoeg hebben.*

Heeren, hier zyn de twee Kuikens, zy zyn zo murw als ...

B. *Zit daar neêr, Hospes, en eet wat met ons.*

H. *Heeren, ik zal u een ding zeggen: ik eet niet veel, maar ik maak het goed met drinken.*

C. *Zo moeten wy doen, weinig eeten, en veel drinken.*

H. *Ik quyt my wel genoeg; want ik geloof waarlyk, dat zo lang als ik drink, ik nooit zal sterven.*

D. *Gy hebt gelyk, maar anders, wanneer gy ook doot bent, zult gy niet meer drinken.*

H. *Ey! wat een ongeluk, als ik 'er aan gedenk: kom laat ons dan drinken, terwyl wy*

live.

A. *Drawer, go and draw us of the same white Wine.*

I will, Sir.

Make haste.

A. *Come, Landlord, sing a fudling Song.*

I will, Sir, but I must first drink a Glass.

B. *This Drawer is long a coming.*

L. *He would be fit to fetch death.*

Why do you make us stay so long?

C. *Come, Landlord, this is to your health, and to thank you for your good company.*

L. *Sir, I am your most humble Servant.*

I am to give you thanks for the honour you

wy leven.

A. *Tapper, gaa en tap van de zelfde witte Wyn.*

Ik zal, myn Heer.

Haaft u wat.

A. *Kom, Hofpes, zing een dronkemans deuntje.*

Ik zal, myn Heer, maar ik moet eerst een glaasje drinken.

B. *Deze Tapper blyft lang weg.*

H. *Hy zou bequaam zyn om den Dood te haalen.*

Waarom laat gy ons zo lang wachten?

C. *Kom, Hofpes, dit is op uw gezondheid, en om u voor uw goed gezelschap te bedanken.*

H. *Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige dienaar.*

Ik zal u bedanken voor de eere, die gy

L 6

my

252 De Engelsche en Nederduitsche

you have been pleased to bestow upon me.

B. What do we owe you, Landlord?

Gentlemen, there is eight shillings for Wine, pay what you please for the rest.

Here Landlord, there is fifteen shillings for all, are you content?

Yes, Sir, and give you many thanks besides.

Farewell, Landlord, till we see you again.

Gentlemen, your most humble servant, I hope you will do me the favour to come and see me again.

Yes, yes, we will.

You shall always command the best Wine.

We thank you, Landlord.

Gent-

my hebt gelieven aan te doen.

B. Wat zyn wy u schuldig, Hospes?

Heeren, daar zyn acht schellingen voor de Wyn te quaad, betaalt voor de rest wat u goed dunkt.

Daar, Hospes, daar zyn vyftien schellingen voor alles, bent gy te vrede?

Ja, myn Heer, en ik bedank u hooglyk daarenboven.

Vaarwel, Hospes, tot weérziens toe.

Heeren, uw zeer ootmoedige dienaar, ik hoop dat gy my de gunst zult doen, en my weér aanspreken.

Ja, ja, wy zullen.

Gy zult altyd met de beste Wyn gediend worden.

Wy bedanken u, Hospes.

Hee-

SAMENSPRAKEN. 253

*Gentlemen, I wish
you well home.*

*We thank you, Land-
lord.*

*We have staid there
a long while, it is very
late.*

*Let us go quickly to
find out our Boat.*

*Truly, this man is
good company.*

So he is.

*He deserves that
people should go to his
house.*

*He receives people
very kindly.*

*Come, honest friends,
we have staid a little
longer than we thought.*

*You must make a lit-
tle haste, if you please.*

*As much as we pos-
sibly can, Gentlemen.*

*Do then, you shall
have another shilling
to drink.*

Heeren, ik wensch
UL. wel t'huis.

Wy bedanken u,
Hospes.

Wy hebben daar een
langen tyd geweest,
het is al heel laat.

Laat ons wat ras
gaan, om onze Boot
te vinden.

Zeker, deze man
is goed gezelschap.

Zo is hy.

Hy verdient dat men
tot zynent zou gaan.

Hy ontfangt de lui-
den zeer vriendelyk.

Kom, Vrienden,
wy hebben een wei-
nig langer uitgeble-
ven, dan wy gedacht
hadden.

Gy moet u wat haaf-
ten, zo 't u belieft.

Zo veel als wy kun-
nen, Heeren.

Doet zo, dan zult
gy nog een schelling
tot drinkgeld hebben.

I

L 7

Lk

254 De Engelsche en Nederduitsche

I think we shall have time enough.

It is fine weather, we have wind and tide, we shall come home in good time.

The Moon shines bright, we go a great pace, we shall quickly be at London Bridge.

These men are strong, they row with all their strength.

How pleasant it is now upon the Water!

Are not those Fishers?

Yes, Sir.

Do you think they have got any fish?

Yes truly, they have. Let us buy some.

No, no, let us not stay, we have not too much time.

What

Ik denk, dat wy tyds genoeg zullen hebben.

Het is mooi weer, wy hebben voor de wind en voorstroom, wy zullen by tyds t'huis komen.

De Maan schynt helder, wy gaan snel voort, wy zullen met der haast by de Brug van Londen wezen.

Deze kaerels zyn sterk, zy roeijen uit al hunne macht.

Hoe vermakelyk is 't nu op 't water.

Zyn dat geen Visschers?

Ja, myn Heer.

Denkt gy, dat zy visch gevangen hebben?

Ja, wis hebbenze. Laat ons wat kopen.

Neen,neen,laat ons niet wachten, wy hebben niet al te veel tyd over.

Wat

SAMENSPRAAKEN. 255

*What should we do
with that fish?*

We will eat it.

*There is enough at
the Fish-market.*

*You say right; but
it is not so good, and
it is dearer.*

*It is as good every
part. What matter is it,
how dear it is? it is
not too dear neither.*

*I do not love fish;
I love flesh better.*

*You are a great flesh-
eater.*

*There is nothing bet-
ter than a good stewed
Carp.*

You are right.

*I love Tenches ex-
tremely, when they
are well seasoned.*

So do I.

*Metbinks they do
dress fish better in Hol-
land than here.*

That

Wat zouden wy met
die visch doen?

Wy zoudenze ee-
ten.

Daar is genoeg op
de Vischmarkt.

Gy hebt gelyk; maar
zy is niet zo goed, en
zy is duurder.

Zy is volkomen zo
goed. Wat legt'eraan
gelegen hoe duur ze
is? En zy is ook zo
duur niet eens.

Ik hou niet van
visch, ik heb liever
vleesch.

Gy bent een groote
vleesch-eeter.

Daar is niet beter
dan een goede ge-
stoofde Karper.

Gy hebt gelyk.

Ik hou byzonder
van Zeelt, wanneer ze
wel toegemaakt is.

Zo doe ik ook.

My dunkt, dat zy in
Holland de visch beter
toemaken dan hier.

Dat

256 De Engelsche en Nederduitsche

That is true, the Dutch are better Cooks than we are.

Yet I have eaten some well dressed in this Country.

I believe it.

I was at Kingston a while ago with a Gentleman, a friend of mine, that carried thither two great Carps from London; we had them drest for us very well in our Inn; I never eat any thing so good.

In what Inn did you lodge?

At the Castle.

It is true, it is a good Inn; there is a handsome Maid which is a very good Cook.

Ah, ah, we are come already to the Tower.

If it were not so late, we

Dat is waar, de Hollanders zyn beter Koks dan wy.

Ik heb 'er evenwel in dit Land gegeten, die wel toegerecht was.

Ik geloof 't wel.

Ik was, een poos geleden, eens te Kingston met zeker Heer, een vriend van my, die twee groote Karpers van Londen medenam; en wy kreegen ze zeer wel toegemaakt in onze Herberg; Ik heb nooit iets beters gegeten.

In wat Herberg waart gy t'huis?

In 't Kasteel.

't Is waar, dat is een goede Herberg, daar is een aardige Meid, die een brave Kok is.

Ho, ho, wy zyn alree by den Tour gekomen.

Indien 't zo laat niet was,

we would go to visit a Gentleman, a friend of mine, in the Tower, that would entertain us nobly.

It is too late, it must be some other time.

When you please, we shall go there.

O God be thanked, we are arrived.

Softly, Gentlemen, step out one after another, we are come in good time.

It is too late, let us pay for the Boat, it is reasonable.

There, honest men, there is your money, there is another shilling that we promised you to drink.

We thank you Gentlemen.

Now Gentlemen, it is time for us to take leave

was, wy moesten een zeker Heer, een vriend van my, in den Tour gaan bezoeken, hy zou ons treffelyk onthaalen.

't Is nu al te laat, op een ander tyd eens.

Als 't u belieft, zo zullen wy 'er eens gaan.

O God zygedankt, wy zyn al aan.

Zagtjes, Heeren, stap een voor een uit, wy zyn nog in goede tyd aangekomen.

't Is al te laat, laat ons voor de Boot betaalen, 't is billik.

Daar, Maats, daar is uw geld, en daar is nog een schelling, die wy u tot drinkgeld beloofd hebben.

Wy bedanken u, Heeren.

Nu Heeren, 't is tyd dat wy onze afscheid

258 De Engelsche en Nederduitsche

leave of one another.

Gentlemen , before we part , will you be pleased to let me give you a Glass of Sack ?

No , Sir , we thank you ; at another time .

Come , come , it is not so late .

For my part , I must go home , I will not drink to day , they stay for me at home .

Well , Sir , since you are not pleased , farewell , I rest your servant .

I thank you for your good company .

Gentlemen , your most humble servant .

I wish you a good evening , and a good night .

scheid van malkander nemen.

Heeren , eer wy scheiden , belieft het u dat ik u nog een glaasje Sek geef ?

Neen , myn Heer , wy bedanken u ; op een ander tyd eens .

Kom , kom , 't is zoo laat nog niet eens .

Ik voor my moet t'huis gaan , ik wil van daag niet meer drinken , zy wachten t'huis na my .

Wel , myn Heer , dewyl 't u niet belieft , vaarwel dan , ik blyf uw Dienaar .

Ik bedank u voor uw goed gezelschap .

Heeren , uw zeer ootmoedige Dienaar .

Ik wensch u een goeden avond , en een goeden nacht .

The

De

SAMENSPRAAKEN. 259

The forty-first
Dialogue.

*De een-en-veertigste
Samenspraak.*

Gentlemen, I am
going to take my
leave of you.

Why will you go?

*Because it is almost
dinner time.*

*Can you not dine
with us?*

*Sir, I give you
thanks, - I cannot stay
today.*

*Why, what business
have you?*

*I have not much
business, but I must
needs dine at home to
day.*

*Have you invited
any body to dine with
you?*

*No, but I did pro-
mise a Dutch Gentle-
man, who doth not un-
der-*

HEeren, ik zal
myn afscheid
van u nemen.

Waarom wilt gy
heen gaan?

Om dat het schier
eetens-tyd is.

Kunt gy van den
middag niet met ons
eeten?

Myn Heer, ik be-
dank u, ik kan van
daag niet blyven.

Waarom, wat hebt
gy te verrichten?

Ik heb juist niet veel
te verrichten, maar ik
moet noodzaakelyk
van de middag t'huis
eeten.

Hebt gy iemand
genood om met u te
eeten?

Neen, maar ik heb
een Duitsch Heer,
die onze taal niet
ver-

260 De Engelsche en Nederduitsche

derstand our Language, to go along with him into the City, to help him to buy some commodities.

What time do you look for him?

I look for him about two a clock.

Are you sure he will come?

I am not sure of it, but seeing I have promised him, I must needs be at home.

It is well done.

Well then, I will not hinder you.

Farewel, your Servant.

Sir, I am your most humble Servant.

Boy, go open the door to Master...

I can open it myself.

But you have not the Key.

How!

verstaat, beloofd met hem in de stad te gaan, en hem behulpzaam te zyn in 't koopen van eenige waren.

Wat tyd verwacht gy hem?

Ik verwacht hem omtrent twee uren.

Bent gy verzekerd dat hy komen zal?

Ik ben 'er juist niet van verzekerd, maar evenwel, dewyl ik 't hem beloofd heb, zo moet ik maken t'huis te zyn.

't Is wel gedaan.

Wel, ik zal u dan niet hinderen.

Waarwel, uw Dienaar.

Myn Heer, ik ben uw zeer ootmoedige Dienaar.

Jonge, doe de deur open voor Mr...

Ik kan zelf wel open doen.

Maar gy hebt de sleutel niet. Hoe!

SAMENSPRAAKEN. 261

*How! do you lock
your door?*

It is our custom.

*Pray, Sir, oblige me
so much as to present
my respects to your
Sister.*

*Sir, I shall not fail,
but she is very much
your Servant.*

*I am her most hum-
ble Servant.*

*When shall we see
one another again?*

*To morrow, if it
pleases God.*

*I will come and see
you.*

Pray do.

*I will expect you.
Farewell.*

*James, where are
you going?*

*I was going to look
for you, Sir.*

What is the matter?

*They stay for you to
dinner.*

What!

*Hoe! sluit gy uw
deur?*

*'t Is onze gewoon-
te zo.*

*Ik bid u, myn Heer,
dat gy my zo veel ver-
plicht, dat gy myne
gebiedenis aan uwe
zuster doet.*

*Myn Heer, ik zal
niet in gebreke bly-
ven, maar zy is uwe
Dienaresse.*

*Ik ben haar zeer
oetmoedige Dienaar.*

*Wanneer zullen wy
malkander weêr zien?*

*Morgen, als 't God
belieft.*

*Ik zal u komen be-
zoeken.*

Ik bid u, doe zo.

*Ik zal u verwach-
ten. Vaarwel.*

Jakob, waar heen?

*Ik ging om na u te
zien, myn Heer.*

Wat is de reden?

*Zy wachten na u
met eeten. Wat!*

262 De Engelsche en Nederduitsche

What! is it so late?

Wat! is 'het dan zo laat?

It is twelve a Clock.

't Is twaalf uuren.

Already?

Alreede?

They say so.

Zy zeggen zo.

Who is at home?

Wie is 'er t'huis?

It is Mistress such a one, who is come this morning to see your Sister.

't Is Juffrouw zo een, die van de morgen gekomen is om uwe Zuster te bezoeken.

How long hath she been there?

Hoe lang heeft zy 'er al geweest?

She came as soon as you went out, but your Sister went to walk abroad with her, and they came back together.

Zy quam zo dra als gy uitgegaan waart, maar uwe Zuster ging eens met haar uit, en zy quamen t'zamen weêrom.

Doth she dine at home?

Zal zy te middag t'huis eeten?

I think so, Sir.

Ik geloof ja, myn Heer.

Is the dinner ready?

Is de maaltyd gereed?

Yes, Sir, they only stay for you to sit down.

Ja, myn Heer, zy wagten maar alleen naar u om aan te zitten.

Let us make haste then,

Laten wy ons dan wat

then, the clock strikes. | wat haasten, de klok slaat.

It is twelve, Sir. | Dat is twaalf, myn Heer.

Are you sure of it? | Weet gy 't zeker?

Yes, Sir, it is so much. | Ja, myn Heer, 't is zo laat.

I did not think it was so late. | Ik dacht niet dat het zo laat was.

Ring the Bell. | Trek aan de schel.

Ring hard. | Schel hard.

They are coming, Sir. | Zy komen, myn Heer.

Madam, your most humble servant. | Juffrouw, uw zeer ootmoedige Dienaar:

Your most humble servant, Sir. | Uwe zeer ootmoedige Dienaresse, myn Heer.

Madam, I am very glad to meet' with you here so fortunately. | Juffrouw, ik ben blyde u hierzo gelukkig te ontmoeten.

Sir, the Gentlewoman your Sister did me the honour to invite me to dinner, after a little walk that we have had together. | Myn Heer; Juffrouw, uw Zuster heeft my de eere gedaan om my ten eeten te noodigen, na dat wy een weinig t'zamen gewandeld hadden.

Ab! what a good Sister I have, to invite to | O! wat een goede Zuster heb ik, dat zy zulke

264 De Engelsche en Nederduitsche

*to our house such persons
that I honour as you.*

*I must kiss her pre-
sently for that very
thing.*

*Come hither, Sister,
that I may kiss you.*

*Why will you kiss
me?*

*Because of the happi-
ness which you have
procured me.*

*What happiness, Bro-
ther?*

*For having invited
this Lady to dine with
us.*

*I did it for my own
interest, as well as for
yours.*

*Truly, I am very
much engaged to you
both, for your kind love
and your civilities.*

*Let us leave off com-
pliments.*

*But, Brother, from
whence came you, that
you*

zulke personen tot
onzent noodigt, die ik
eer als u.

Ik moet haar ter-
stond kussen, alleen
om die zaak.

Kom hier, Zuster,
dat ik u eens kus.

Waarom wilt gy my
kussen?

Om dat gy my aan
zo een geluk gehol-
pen hebt.

Wat geluk, Broe-
der?

Dat gy deze Juffrouw
by ons ten eeten geno-
digd hebt.

Ik heb het zo wel
om myn eigen belang
gedaan, als om 'tuwe.

Waarlyk, ik ben zeer
in u beide gehouden,
om uwe vriendschap
en beleefdheid.

Laat ons de com-
plimenten achterwege
laten.

Maar, Broeder, waar
komt gy van daan, da
gy

you made us stay so long? gy ons zo lang hebt doen wachten?

I come from a visit. Ik kom van een bezoek.

But you might have dined without me. Maar gy had wel zonder my kunnen eeten.

You should not have staid for me. Gy zoud na my niet gewacht hebben.

You should have begun. Gy zoud maar begonnen hebben.

Your Sister hath too much respect for you, Sir, as not to wait for you. Uwe Zuster, myn Heer, draagt u te veel eerbiedigheid toe, dat zy u niet zoude wachten.

She stais for me sometimes, as the Fryer stais for the Abbot. Zy wacht zomtyds na my als de Monnik na den Abt.

In earnest, Brother, I sometimes wait too long for you, both at dinner and supper. In ernst, Broeder, Ik wacht zomtyds al te lang na u met eeten, zo wel 's Middags, als 's Avonds.

And sometimes also you dine well without me. En zomtyds eet gy 's middags ook wel zonder my.

That seldom happens, but when the time is past. Dat gebeurt zelden, dan wanneer de tyd voorby is.

You are a good Sister, Gy bent eene goede
M **Zus-**

266 De Engelsche en Nederduitsche

I do not complain.

Truly, you were to blame to complain without a cause.

Come, come, let us talk of something else; let us dine quickly, I begin to have a good stomach.

Besides that, I must make haste.

For I expect a Gentleman, who is to call upon me as soon as I have dined.

How, Brother, will you leave the company of Madam?

Madam will be pleased to have the goodness to excuse me; For I am engaged by word of mouth to keep a Gentleman company into the City, who is to call on me presently.

Zuster, ik heb niet te klagen.

Zeker, gy zoud te beschuldigen zyn, indien gy zonder oorzaak klaagde.

Kom, kom, laat ons van wat anders praaften; laat ons met der haast eeten, ik begin honger te krygen.

Behalven dat, zo moet ik my haasten.

Want ik verwacht een zeker Heer, die my zal aanspreken zo ras als ik gegeten heb.

Hoe, Broeder, zult gy 't gezelschap van Juffrouw verlaten?

Juffrouw zal gelieven de goedheid te hebben, dat ze my verschoone; want ik ben door myn woord verbonden, om een Heer, die my terstond zal aanspreken, in de stad gezelschap te houden.

Sir,

Mya

Sir, I should be very sorry to hinder the performance of your promise.

Madam, I beg your pardon a thousand times if I commit this day any incivility against you; but another time I will redeem this fault.

Sir, there is no fault, I assure you.

Madam, I know you to be so good, that I am sure you will not believe that it is for want of respect towards you.

Sir, I know you so well that I know you to be the most civil Gentleman that ever I knew; that is all I can say.

Madam, you are too obli-

Myn Heer, 'tzou my bedroeven, dat ik tot belet van uwe belofte zou strekken.

Juffrouw, ik bidde duizendmaal om ver-giffenisse, indien ik dezen dag eenige on-heusheid tegen u be-gaa; op een ander tyd zal ik deze fout ver-beteren.

Myn Heer, daar is niets misdreven, dat verzekere ik u.

Juffrouw, ik weet dat gy zo goedzyt, dat ik my wel mag verze-keren, dat gy niet ge-loven zult, dat het uit gebrek van eerbiedig-heid tegen u is.

Myn Heer, ik ken u zo wel, dat ik wel weet, dat gy de beleest-ste Heer zyt, dien ik ooit gekend heb; en dat is alles, wat ik zeg-gen kan.

Juffrouw, gy zyt al te

obliging, you are obliging to an excess that is not imaginable. You will be pleased to grant me the permission to draw a conjecture from it to my advantage.

Alas, Sir, what do you speak of? My words are of such little importance that they cannot be to your advantage in any thing.

te verplichtende, gy zyt zo overdadig verplichtende, dat het onbegrypelyk is. 't Zal u gelieven my toe te staan, dat ik een gissing tot myn voordeel daar uit trekke.

Helaas, myn Heer, waar spreek gy van? Myne woorden zyn van zo weinig belang, dat zy u nergens toe kunnen te stade komen.

E I N D E.

THE THIRD PART

Of the Compendious

G U I D E,

Containing a small

VOCABULARY.

HET DERDE DEEL

Van de korte

WEGWYSER,

Zynde een

WOORDE-BOEKJE.

Een WOORDEN-BOEK.

A ofte *An* word by de *Engelfchen* gebruikt voor een voorftellig Artikel; en betekent *Een*; als *a Man* een mensch; *an Arm* een Arm.

A B

A B

to **A** *Bandon* Verlaaten.

to *Abase* Vernederen.
Abash Verbaaft.

to *Abate* Verminderen.

an *Abbot* een Abt.

to *Abbreviate* Verkorten.

to *Abhor* Verfoeyen.

to *Abide* Blyven, Verblyven.

Abjeâ Verworpen.

to *Abjure* Verzweren.

Ablative Afneemer.

Able Machtigh.

to *Abolish* Te niete doen.

Abominable Afgryfelyk.

Abortive Misboren.

above Boven.

abound Overvloei-

About Om, Omtrent.
Abroad Buyten.

Abrogate Te niet doen.

Abrupt Afgebroken.

Absent Absent, Afwezende.

to *Absolve* Ontlaan.

Absolutely Absolutedlyk, Volkomenlyk.

to *Abstain* Onthouden.

an *Abstract* een Kort Begrip.

to *Abstract* Aftrekken.

Absurd Onbetamelyk.

Abundance Overvloed.

to *Abuse* Misbruiken.

to *Accept* Aannemen.

Acceptable Aangenaam.

Access Toegang, Acces.

an *Accident* een Toeval.

Ac-

- Acclamation* Toeroeping.
 to *Accomplish* Volbrengen.
 an *Accord* een *Accoord*,
 Overeenkominge.
According to Volgens,
 Na.
 to *Account*, or *Esteem*
 Achten.
 an *Account*, *Accompt*
 een Rekening.
 to *Accuse* Beschuldigen.
 to *Accustom* Gewennen.
 an *Ache* or *Pain* Pyn.
Head-ache Hooftpyn.
Tooth-ache Tanpyn,
 &c.
 to *Acknowledge* Erkennen.
 an *Acorn* een Aker.
 to *Acquaint* Bekent
 maken.
Acquaintance Gemeensame
 kennisse.
 to *Acquit* Ontlasten.
 an *Acre* or *Aker* een
 Akker of Morgen
 (*Landts*).
 an *Act* een *Ordinantie*.
- to *Act* Doen.
 an *Action* een *Actie*,
 Handeling.
Acute, Scherp, Subtyl.
 to *Add* Bydoen.
 an *Adder* een *Adder*.
Addicted, Begeven,
 Genegen.
Addition, Byvoeginge.
 to *Adhere* Aankleven.
 to *Adjourn* Uitsstellen
 tot een zekere tyd.
 to *Admire* Verwonderen.
 to *Admit* Toelaten.
 to *Admonish* Vermanen.
 to *Adore* Aanbidden.
 to *Adorn* Vercieren.
 to *Advance* Verheffen,
 Toetreden.
Advantage Voordeel,
 Avantage.
 to *Adventure* Avontureren.
 an *Adverb* een *Bywoord*.
 an *Adversary* een *Tegenparty*.
Adversity Tegenspoet.
Advice Raat, Advys.

A D

to *Advise* Beraden, Adviseeren.
Adultery Overspel, Echtbreken.
Affable Beleest, Spraakzaam.
Affection Genegenheid.
Affinity Maagschap.
Affliction Verdrukkinge, Kwellinge.
to *Afford* Geven, Toegeven.
to *Affront* Affronteeren.
Afore Voor.
Afraid Vervaart, Bang.
After Na, Achter.
Again Wederom.
Against Tegen.
Age Ouderdom.
an *Age* een Eeuw.
an *Agent* een Agent.
to *Aggravate* Bezwaren, het Toorn verwekken.
Agro or *Past* Verledend, Geledend.
Agony Angst, Bangigheid.
Agreeable Overeenkomende, Aangenaam.

A G

an *Ague* een Koorts.
Aid Hulpe, Onderstant.
what Ails you? wat schort u?
an *Aim* een Mick, Oogmerk.
the *Air* de Lucht.
to *Ake* or *Ache* Pyn hebben.
Alas Eylaas.
an *Alien* een Vremdeling.
Alike or *Like* Gelyk.
Alive Levende.
All Al, alle.
to *Allay* or *Mitigate* Verlichten.
All be it Alhoewel.
to *Alledge* By-brengen.
Allegiance Onderdanigheid.
an *Alley* een Nauw Straatje, een Gang.
Alliance Alliantie.
to *Allow* Toestaan, Toestemmen.
to *Allot* Opleggen.
to *Allure* Aanlokken.
an *Almanack* een Almanack.
Almighty Almachtig.
an

A L

n Almond een Aman-
 del.
Almost Bykans, Naasten-
 by.
Alms Aalmoes.
Aloft Omhoog.
Alone Alleen.
Aloof Van verre.
Aloud Luid van stem.
Already Alreede.
Also Ook.
 an *Altar* een Autaar.
 to *Alter* Veranderen.
Although Hoewel.
Altitude Hoogte.
Altogether Altemaal.
Alum Aluin.
Always Altyt.
I Am Ik Ben.
 to *Amaze* Verbaast ma-
 ken.
Ambassador Ambassa-
 deur.
Amber Amber, Brant-
 steen.
Ambiguous Twyffelach-
 tig.
Ambition Eergierigheid.
Ambush Embuscade.
 to *Amend* Verbeteren.
Amiable Beminnelyk.
 to do *Amis* Qualyk
 doen.

A M

Amity Vrientschap.
Among Onder, Onder-
 tuffchen.
 to *Amount* in rekening
 bedragen.
Amorous Minnelyk .
Ample Breede, Wyde.
Amplify Vermeerde-
 ren.
 an *Anabaptist* een Men-
 nonist ofte Mennist.
Ancestors Voor-Ou-
 ders.
 an *Anchor, Ancre* or *An-*
ker een Anker.
Anchovies Ansjovis.
Ancient Oudt.
 the *Ankle bone* het En-
 kelbeen.
And Ende.
 an *Andiron* een Brand-
 yzer.
News Van nieuws.
 an *Angel* een Engel.
Anger Toorn, Gram-
 fchap.
Angry Gram.
 to *Angle* Viffchen met
 den Angelroe.
Anguish Angst, Be-
 nauthheid.
Animadversion Aanmer-
 kin-

A N

kinge.
 to *Animate* Moedt geven.
Animosity Verbitterdheid.
Annihilate Vernietigen.
 to *Anoint* Salven.
 to *Annoy* Beschadigen, Broeren.
Annual Jaarlyks.
Anon Terstont, Straks.
Another Een ander.
 an *Answer* een Antwoort.
 an *Ant* een Mier, Eemte.
Antichrist Antichrist.
 to *Anticipate* Voorkomen.
Antidote Tegengift.
Antipathy Tegen-sin, Tegenpassie.
Antiquity Outhheid.
 an *Anvil*, een Aanbeelt.
Anxious siet *Anguish*.
Any Eenige.
Anywhere Ergens.
Apace Met haast, Haastelyk.
Apart Byzonder.
 an *Ape* een Aap.

A P

Apostacy Afval.
Apostle Apostel.
 an *Apothecary* een Apotheker.
Apparent Klaar, Openbaar.
Apparel Kleedinge.
 an *Apparition* een Verschyninge.
 to *Appeal* Appeleren, tot hooger Recht roepen.
 to *Appeare* te Voorschyn komen.
 to *Appease* Te vreden stellen.
 an *Appendix* een Aanhangsel.
 to *Appertain* Toebehooren,
 an *Appetite* een Appetyt.
Applause Toejuichinge.
 an *Apple* een Appel.
 to *Apply* Toevoegen, Toepassen.
 to *Appoint* Ordineeren, Toestellen, Assigneren.
 to *Apprehend* Aangrypen, Vangen, Vatten.
Apprentice een koopmans

A P.

mans knecht, een
 Leerjongen.
 to *Approach* Aannade-
 ren.
 to *Appropriate* Toeci-
 genen.
 to *Approve* Voor goet
 keuren, Approberen.
 an *Apron* een Schort-
 kleedt.
Apt Bequaam.
Aptness Geschiktheid.
Aray (in *battel*) Slag-
 orde.
Array (in *cloaths*) Cie-
 raat.
 an *Arbitrator* een
 Scheidsman.
 a (green) *Arbour* een
 (groen) Pryeel.
 an *Arch-Duke* een
 Aerts Hertog.
 an *Archer* een Boog-
 schieter.
Ardent Bernende, Vye-
 rig.
 to *Argue* Disputeren.
 an *Argument* een Ar-
 gument.
 to *Arise* Opstaan.
Arithmetick Cyfer-
 konst.

A R

an *Ark* een Arke.
 an *Arm* een Arm.
 to *Arm* Wapenen.
 an *Armourer* een Wa-
 penkamer.
Arms (*Weapons*) Wa-
 penen.
 an *Army* een Leger.
 to *Arraign* Voor een
 Vyerschaar beschul-
 digen.
 to *Arrest* Beslaan, Aan-
 halen, Arresteren.
Arrived Aangekoomen.
Arrogance Presuntie,
 Hovaardye.
 an *Arrow* een Pyl.
Art Konst.
 an *Articboke* een Arti-
 chok.
 an *Artery* een Slagh-
 ader.
 an *Article* een Artykel.
 an *Artificer* een Kon-
 stenaar.
Artillery Geschut, Ar-
 tillerye.
As Als, Gelyk.
 to *Ascend* Opklimmen.
 to *Ascertain* Verseke-
 ren.
 to *Ascribe* Toe-schry-
 ven. A 4 A.

Asbam'd Beschaamt.
Asbes Assche.
 an *Asb tree* een Es-
 schenboom.
Aside Ter zyden.
 to *Ask* Vragen.
 an *Asp* een Aspis, een
 Slang.
 an *Aspiration* Aanbla-
 zing.
 to *Aspire* Eerzucht
 hebben.
Asquint Scheelachtig.
 an *Ass* een Ezel.
 to *Assay* Proberen.
 to *Assail* or *Assault*
 Aanvallen.
 to *Assamble* Verzame-
 len.
 to *Assent* Toe-stemmen.
 an *Assignation* een Assi-
 gnatie.
 to *Assist* Bystaan.
Assistance Hulp.
 to *Associate* Vergezel-
 schappen.
 to *Assoil* Ontbinden.
 to *Assure* Verzekeren.
 to *Asswage* Verzoeten.
 to *Astonish* Verbaast
 maken.
Astonished Verbaast.

to go *Asray* Dwalen.
Asunder Apart.
At Tot.
 to *Attain* Verkrygen.
 to *Attempt* Onderwin-
 den.
 to *Attend* Wachten,
 Oppassen, Bedienen.
Attire kleeding.
Attonement Verzoenin-
 ge.
 to *Attract* Aantrekken.
 an *Attorney* een Pro-
 cureur.
 to *Attribute* Toereke-
 nen.
 to *Avail* Nuttig zyn.
Avarage Avari.
Avarice Gierigheid.
Audience Gehoor.
 to *Avenge* Wreeken.
 to *Avert* Waarmaken.
 to *Augment* Vermeer-
 deren.
 an *Aunt* een Moeye,
 Meutje.
 to *Avouch* Verzeke-
 ren.
 to *Avoid* Myden, Ver-
 myden.
Austere Grimmig.
Authority Autoriteit,
 Ove-

A U

Overigheid.
Autumn Herft.
Awe Ontzag.
 to *Awake* Ontwaken.
Aware Voorziende,
 Achtnemende.
Away Uit de weg.
 an *Awl* een Elfen.
Awry Krom, Scheef.
 an *Ax* een Byl.
 an *Axle-tree* Wagen-
 affche.
Ay Ja.
Azure Hemelsblauw.

B.

to **B**abble Praaten,
 Klappen.
 a *Babe* een klein Kindje.
 a *Baby* een Poppetje.
 a *Baboon* een Baviaan.
 a *Bachelor* een Onge-
 trouwt man.
 the *Back* de Rug.
 to *Backbite* van iemand
 achter zyn rug quaat
 fpreken.
 the *Backbone* den Rug-
 graat.
 to *Back-slide* te rugge
 Glyen.
Backwards Agter, Rug-
 gewaards.

B A

Bacon Speck.
Bal Quaat.
 a *Badge* een Teeken.
 a *Badger* een Das.
 a *Bag* een Sakje.
Baggage Bagagie.
 a *Bag-pipe* een Sackpyp.
Bail Borge.
 a *Bailiff* een Baljuw.
 to *Bait* Pleyfteren.
 a *Bait* (for fish) Aas
 voor vis.
Bays Bayen.
 to *Buke* Backen.
Ballast Ballast.
Bald Kaal.
 a *Bale* een Baal.
 a *Balk* een Balk.
 a *Ball* een Bal.
 a *Balance* een Balance.
Balm Balssem.
Balsam Balssem.
 a *Band* (of *Soldiers*) een
 Bende (Soldaten).
 a *Band* een Band.
 a *Band* (for the neck)
 een Bef.
 to *Bang* Slaan.
 to *Banish* Bannern.
 a *Bank* or *Bench* een
 Bank.
 a *Bank* (of the Sea) een
 Bank

B A

- Bank, Dyk, of Kant van de zee.
 a *Banck* or *Hillock* een Heuvel.
B in't (for *Use-money*) een Wisselbank.
 a *Banker* een Bankier.
 a *Bankrupt*, een Bankeroetier.
 a *Banner* een Vaan, Baniere.
 a *Banquet* Banket.
 to *Baptise* Doopen.
 a *Baptijm* den Doop.
 a *Bar* or *Lever* een Handboom.
 to *Bar* or *Bolt* Grendelen.
 a *Barber* een Barbier.
Bare Bar, Naakt.
 a *Bargain* Over-eenkomen op een koop.
 a *Barge* een Schipken met riemen.
 to *Bark* (as a dog) Bassen, Blaffen.
Bark (of a tree) Schors ofte Bast van een boom.
 a *Bark* een kleyn scheepjen.
Barley Gerste.

B A

- a *Barn* een Schuer.
 a *Barnacle* een Capeson.
 a *Barrel* een Tonneken.
Barren Onvruchtbaar.
 a *Barrow* (with wheels) een Kruiwagen.
Base Slecht, Gering.
Basfull Schaamachtig.
 a *Basket* een Mande.
 a *Bason* een Becken.
 a *Bastard* een Bastaard.
 a *Bat* een Vledermuis.
 a *Bat* or *Club* een Stok, Kuppel.
 a *Bath* een Badstove.
 to *Bathe* Baden.
 a *Battle* or *Battel* Battalie ofte Stryd.
 a *Bawd* een Koppelster.
 a *Bawdy house* een Hoerhuis.
 to *Bawl* Schreeuwen.
 to *Bay* Bassen.
 a *Bay tree* een Laurierboom.
 to *Be* Zyn.
 a *Beacon* een Baken.
 a *Beadle* een Bedel, Uitroeper.
Beads Korallen.
 a *Beak* een Vogels bek.
 a *Beam* een Balk.

B E

a *Beam* (of the Sun) een Strale (der Sonne.)
 a *Bean* een Boon.
 to *Bear* Dragen.
 to *Bear* or *Suffer* Verdraagen, Lyden.
 to *Bear* or *Bring forth* Baren.
 to *Bear off* Af-houden.
 to *Bear up* Onderfuttten.
 to *Bear sway* Heerschen
 a *Bear* een Beer.
 a *Beard* een Baard.
 a *Bearer* een Drager.
 a *Beast* een Beest.
 to *Beat* Slaan.
Beauty Schoonheid.
Because Om dat.
 to *Beck* or *Nod* Knikken met het hooft.
 it *Becometh* het Betaamt.
 a *Bed* een Bed.
 a *Bed* een Bed-stede.
 a *Bed-fellow* een Byflaap.
 to *Bedew* Bedauwen.
 a *Bee* een Bye.
 a *Bee-hive* een Byekorf.
Beef Oſſe-vleefch.
Been Geweeft.
Beer Bier.

B E

a *Beetle* een Beytel.
 to *Befall* Bevallen.
Before te Vooren.
 to *Beg* Bedelen.
 to *Beget* Teelen.
 to *Begin* Beginnen.
Begotten Gegenerceert.
 to *Beguile* Bedriegen.
Behalf Van wegen.
Behaviour Gedraagzaamheid.
 to *Behead* Onthoofden.
Behind Achter, Na.
 to *Behold* Aanschouwen.
 it *Behoveth* het Behoort, Betaamde,
Being het Wezen.
 to *Belch* Windbreken, Oprifpen.
 to *Beleaguer* Belegeren.
Belief Geloof.
 to *Believe* Gelooven.
 a *Bell* een Klok, Schel.
 the *Belly* de Buik.
 to *Bellow* Loeyen.
Bellows Blaasbalk.
 to *Belong* Toebehoeren.
Beloved Beminde.

B E

Below, Onder, Bene-
den.

a *Belt* een Gordel,
Riem

a *Belt* (*for a sword*)
een Draagband.

to *Bely* Beliegen.

to *Bemoan* Beklagen.

a *Bench* een Bank.

to *Bend* Buigen.

Beneath Beneden.

Benediction Segeninge.

Benefit Weldaad.

Beneficial Profytelyk.

Benignity Goedertie-
rentheid,

Bent Geboogen.

Benummed Slaperig van
leden, Ongevoelig
door de koude en
ongemak.

to *Bequeath* Nalaten by
Testament.

to *Bewray* Besmetten.

to *Bereave* Berooven.

a *Berry* een Besje.

to *Besech* Smeeken.

it *Beseemeth* het Be-
taamt.

Besides Beneffens.

Besides himself Buiten
Zien.

B E

Besides that Daaren-
boven.

to *Besiege* Belegeren.

to *Besmeare* Besmeren.

a *Besom* een Besem.

to *Bespeak* Bespreken.

the *Best* de Beste.

to *Bestow* Uitgeven,
Schenken of te kos-
te te leggen.

to *Betake* Begeven.

to *Bethink* Bedenken.

Betimes By tyds, Vroeg.

to *Betoken* Beteekenen.

to *Betray* Verraden.

to *Betrath* Ondertrou-
wen.

Better Beter.

Between Tusschen.

a *Bever* Bever, Castoor.

to *Bewail* Beweenen.

to *Beware* Behoeden.

to *Bewitch* Betooveren.

Beyond Over, Aan de
overzyde.

a *Bib* een Slab.

to *Bib* Dikmaals zuipen.

the *Bible* den Bybel.

Bickering Kyvinge.

to *Bid* Gebieden.

to *Bid* Nooden.

B I

Big Groot, Buykig.
 a *Bill* een Hakmes.
 a *Bill of Exchange* een Wisselbrief.
 a *Billiard* een Bilyard.
 to *Bind* Binden.
 a *Bird* een Vogel.
 a *Bird cage* een Vogelkoye.
Bird-lime Vogel-lyn.
Birch Geboorte.
Bishop Bisschop.
Bisket Biskuit.
 a *Bit* een Gebit, een Toom.
 a *Bitcb* een Teeve.
 to *Bite* Byten.
Bitter Bitter.
Bitterness Bitterheid.
 to *Blab* Klappen.
Black Swart.
 a *Blackmore* een Mo-
 riaan.
 a *Bladder* een Blaas.
 the *Blade (of a Sword)*
 het Lemmer van een
 Degen.
 the *Shoulder-Blade* het
 Schouderblatt.
 a *Blain* een Puist.
Blame Schult.
Blameless Onschuldig.

B L

to *Blanch* De Schorste
 afdoen.
 a *Blanket* een Bedde-
 deksel, Deken.
Blankish Witachtig.
 to *Blaspheme* Gods-
 lasteren.
 to *Blaze* Opflikkeren.
 to *Bleach* Bleiken.
Blear-eyed die loopen-
 de oogen heeft.
 to *Bleat* Bleeten.
 to *Bleed* Bloeden.
 a *Blemish* een Vlak.
Blessed Gezegent.
Blew Blaau.
Blind Blind.
 a *Blisters* een Blein ofte
 Blaar.
 to *Blossom* Bloeyen.
Blithe Vrolyk.
 a *Bloek* een Blok.
 to *Blot* Kladden.
 to *Blot out* Uitwis-
 schen.
Blood Bloet.
 a *Blow* een Slag.
 to *Blow* Blasen.
Blunt Stomp.
Blush Schaamroot.
 to *Bluster* Bulderen.
 a *Board* een Berdt.

B O

to *Boast* Roemen.
 a *Boat* een Boot.
 a *Bobbin* een Klos.
 a *Body* een Lichaam.
some Body Iemant.
no Body Niemant.
 a *Bodkin* een Priem.
 to *Boil* Kooken.
Bold Stout.
 a *Bolster* een Hooftkussen.
 a *Bolt* (to shoot) een Pyl.
 to *Bolt* Grendelen.
Thunder bolt een Donderkloot.
Bondage Slaverny.
 a *Bone fire* een Victoryvuur.
 a *Bond* een Obligatie.
 a *Bone* een Been.
Bonelace Speldewerks kant.
 a *Bonet* een Kap.
 a *Bon-grace* een Santee.
 a *Book* een Boek.
 a *Boot* een Leers.
 a *Booth* or *Tent* een Kraam of Tent.
 the *Border* de Kant.
 the *Borders of a Land* de Landpalen.

B O

to *Bore* Booren.
Born Geboren.
 to *Borrow* Leenen.
 a *Bosome* een Boesem.
 a *Botch* een Swellinge.
 to *Botch* Slechtelyk verlappen.
Both Beyde.
 a *Bottle* een Fles.
 the *Bottom* den Bodem.
 a *Bough of a tree* een Tak van een boom.
Bought Gekocht.
 to *Bowl* Rollen.
Bounds, Limits Bepalinge.
Bound Gebonden.
Bounty Mildadigheid.
 to *Bow* Buigen.
 a *Bow* een Boog.
 a *rain Bow* een Regenboog.
 the *Bowels* het Inge-
 want.
 to *Bounce* Opbonsen.
 a *Box* een Doos.
Boxwood Palmhout.
 a *Boy* een Jongen.
 to *Brabble* Kyven.
Braces (in building) Balken.
 a *Brace* or *Couple* een paar. a

B R

a *Bracelet* een Brafelet.
Brackish Brack.
 to *Brag* Glorieeren.
Brains de Herffenen.
Bramble or *Briar* een
 Doorn.
Bran Semel.
 a *Branch* een Tak.
 a *Brandiron* een Brand-
 yzer.
Brass Koper.
Brave Braaf.
 to *Brawl*, Kyven, Schel-
 den, Rafen, Tieren.
 a *Breach* een Breuk.
Bread Brood.
Breatb Breette.
 to *Break* Breken.
Break of day het Krie-
 ken van den dag.
Break fast Onthyt.
 a *Breast* een Borst.
Breatb Adem.
Breeches Broek.
 to *Breed* Broeden.
Brevity Kortheid.
 to *Brew* Brouwen.
 to *Bribe* Met giften
 omkoopen.
Brick Gebakken steen.
Brickle Bros.
 a *Bride* een Bruid.

B R

a *Bridegroom* een Brui-
 degom
 a *Bridge* een Brug.
 a *Bridle* een Toom, Bit.
Briefly Voornamentlyk.
Bright Helder.
 the *Brim of a cup* den
 Boord van een beker.
Brimstone Swavel.
Brine Pekel, Breyn.
 to *Bring* Brengen.
 to *Bring forth*, Baren,
 Voortbrengen.
Brink de Kant van 't
 water.
Brittain Brittanje.
 to *Broach* Opsteken.
Broad Breed.
 to *Broil* Braden, Roof-
 ten.
 a *Broker* een Makelaar.
 a *Brood* een Broedfel.
 a *Brook* een Waterloop.
 a *Broom* een Befem.
Broth Sop.
 a *Brother* een Broeder.
 a *Brother in Law* een
 Swager.
 the *Brow* het Voor-
 hoofd.
 the *eye-Brows* de Wink-
 b aauwen.

Brows

B R

Brown Bruin.
 to *Bruise* Stooten,
 Kneufen.
 a *Brush* een Kleer-bor-
 stel.
Brutish Beestachtig.
 a *Bubble* een Bobbel.
 a *Buck* een Bock.
 a *Bucket* een Emmer.
 a *Buckle* een Gesp.
 a *Buckler* een Schilt.
Buckram Bockeraal.
 a *Bud* een Knop.
 to *BUILD* Bouwen.
 a *Bull* een Stier.
 a *Bullet* een Kogel.
 the *Bulk* de Grootte.
 a *Bullock* een Jongen
 Os.
Bulrushes Biefen.
 a *Bulwark* een Bol-
 werk.
 a *Bunch of grapes* een
 Bos Druiven.
 a *Bundle* een Pak.
 a *Bungler* een Brodder.
 a *Bung-hole* het Spond-
 gat.
 a *Burden* een Last.
 a *Burgess* een Vrye
 burger.
 a *Burial* een Begraaf-

B U

to *Burnish* Vercieren.
 to *Burn* Branden.
 a *Burr* een Klis.
 to *Burst* Scheuren.
 a *Busb* een Bos (*bout*).
 a *Busbel* een Mudde.
Busy Besig.
 a *Busk* een Plansjet.
 a *But or Marke* een Doel-
 merk, een Wit.
But Maar.
 a *But of Wine* een Aam
 Wyns.
 a *Butcher* een Vlees-
 houwer.
 a *Butler* een Bottelier.
Butter Boter.
 a *Butlery or Bouttelry*
 een Spyskamer.
Buttermilk Karnmelk.
 the *Buttoks* de Billen.
 a *Button* een Knoop.
 to *Buy* Koopen.
 to *Buz* Rommelen als
 Byen.
By, Hard by Dicht by.
By and by Datelyk.
 a *By-path* een Bypadt.
 C.
 the **C** *Aball* 't Cabal.
Cabbage kool.
 a *Cabinet* een Cabinet.

C A

- a *Cabin of a Ship* een Kajuit, een Kooy in 't Schip.
 a *Cable* een Cabel.
 a *Cage* een Vogelkooy.
 a *Cake* een Koek.
 to *Cackle as a Hen* Kakelen als een Hoen.
Calamity Elendigheid, Rampen.
 a *Calendar* een Dagrol.
 to *Calculate* Oprekenen.
 a *Calf* een Kalf.
 the *Calf of the leg* de Kuit.
 a *Caliver* een Roer.
 to *Call* Roepen.
Calm Stil.
 to *Calumniate* Valschelyk beschuldigen.
 a *Camel* een Cameel.
 the *Camp* het Veld.
 to *pitch the Camp* 't Leger slaan.
I Can Ik Kan.
 to *Cancel* 't niet doen.
 a *Candle* een Keers
 a *Candlestick* een Kandelaar.
 a *Candle-snuffer* een Keersnuit.
 a *Cane* een Riet, Rotting.

C A

- a *Suger-cane* een Suikerriet.
 the *Canker* de Canker.
 a *Cann* een Kan.
 a *Canon* een stuk Geschuts.
Canons Canons, Wetten.
 a *Canon in a Cathedral-Church* een Domheer.
 a *Canopy* een Pavilioen.
Canvas Canefas.
 a *Cup* een Muts.
Capable Bequaam.
 a *Cape of a Cloak* de Kap van een mantel.
 to *Caper* den Capriool maken.
Capers Kappers.
Capital Groot, Voornaamste &c.
Capitulate Capituleren.
 a *Capon* een Capoen.
 a *Captain* een Capiteyn.
Captious Begrypelyk.
Captivity Gevangenis.
 a *Carcase* Caronje, Dode lichaam.
 a *Card for Wool* een Wolkaardt.
 a *pack of Cards* een Spel Kaarte.

- a *Sea-Card* een Zee-kaart.
Care Sorg.
Carefulness Sorgvuldigheid.
Careless Sorgeloos.
Carnal Vleeschelyk.
 to *Carp* Bedillen.
 a *Carpenter* een Timmerman.
 a *Carpet* een Tapyt.
 a *Carriou* een Kreng.
 a *Carrot* een Geele Wortel, of Peen.
 to *Carry* Dragen.
 a *Carriage* or *Cart* een Kar.
 to *Carve in wood* in Hout Snyder.
 to *Carve meat* Voor Snyder.
 a *Case* or *Matter* Oorzaak, Reden.
 a *Case to put something in* een Koker.
 a *Case of a noun* een Geval van een naamwoord.
 a *Casement* een Open venster, Tralie.
 to *Casber* Af-danken.
 a *Cask* een Vaatje.
- to *Cast* Werpen.
 to *Cast down* Nederwerpen.
 to *Cast off* and *Cast away* Verwerpen, Wegwerpen.
 to *Cast accounts* or *accounts*, Cyferen, Optellen.
 to *Cast guns* or *metalls* Geschut gieten.
 to *Cast* or *Vomit* Overgeven ofte Braken.
 a *Casting in law* Veroordeeling.
 a *Castle* een Kasteel.
Casual Toevallig.
 a *Cat* een Kat.
 a *Cattarrh* een Catarre.
 to *Catch* Vangen.
 to *Catechize* Catechizeeren.
Cattle Vee.
 a *Cave* een Hol.
 a *Cauldron* een Kétel.
 a *Cause* een Oorzaak.
 a *Caution* een Behoedinge.
 to *Cease* Ophouden.
Celestial Hemelsch.
 a *Cellar* een Kelder.
 to *Censure* Oordeelen.

C E

the *Center* het *Center*,
 Middel punt.
Certain *Seeker*.
Chaff *Kaf*.
 a *Chain* een *Keten*.
 a *Chair* een *Stoel*.
Chalk *Kryt*.
 a *Chamber* een *Kamer*.
 a *Chamber-pot* een *Wa-
 ter-pot*.
Camblet *Kamelot*.
 a *Candler* een *Keerse-
 maker*.
 a *Chanel* een *Kanaal*.
 to *Change* *Veranderen*.
 a *Chapman* een *Koop-
 man*.
 a *Chappel* een *Kapel*.
 a *Chapter* een *Cappittel*.
Char-coal *Houte-kool*.
 to *Charge* *Ten laste leg-
 gen*.
Charges *Onkosten*.
 to *Charm* *Betoveren*.
 to *Chase* or *Chace* *Jagen*.
Chaste *Kuisch*.
 to *Chat* *Praten*.
Chattels *Goederen*.
 a *Cauldron* (*of coals*)
 een *Mate* (*kolen*)
 van zes-en-dertigh
Mudden.

C H

to *Chaw* or *Cbew* *Kau-
 wen*.
Cheap *Goet koop*.
 to *Cbeapen* *Afdingen*.
Cbearful *Vrolyk*.
 to *Cbeal* *Bedriegen*.
 to *Cbeck* *Berispen*.
 a *Cbeek* een *Wang*.
Cbeese *Kaas*.
 to *Cberish* *Koesteren*.
 a *Cherry* een *Kerffe*.
Chefs *Schaakbord*.
 a *Chest-nut* een *Cast-
 nie*.
 to *Cbew* *siet Chaw*.
Cbicken *Kiecken*.
 to *Cbide* *Kyven*.
Cbief *Opperste*.
Cbill *Kout*, *Huyverig*.
 a *Child* een *Kint*.
 to *Cbime* *Op de klok-
 ken spelen*.
 a *Chimney* een *Schoor-
 steen*.
 the *Chin*, de *Kin*.
Chips *Spaanders*.
 the *Choice* de *Keur*.
 to *Cboke* *Worgen*, *Ver-
 stikken*.
Choler *Gramschap*.
 to *Chop* *Kappen*.
Christ *Christus*.

C H

a *Church* een Kerk.
 to *Chuse* Kiezen.
Cider Appeldrank.
Cinamom Caneel.
 a *Cipher* een Cyfer.
 a *Circle* een Cirkel.
 to *Circumcise* Besnyden.
Circumspect Voorzichtig.
Cizrs een Schaar.
 a *City* een Stadt.
 a *Citizen* een Borger.
 a *Cittern* een Cyter.
Civil Beleeft.
Clay Kley.
 to *Claim* Toe-eigenen,
 a *Clasp* een Gesp, een
 Sloopje.
 a *Claw* een Klaauw.
Clean Reyn, Zuiver.
Clear Klaar.
 to *Cleave* Klieven.
 to *Climb* Klimmen.
 to *Clip* Snippen.
 a *Clock* een Klok.
 a *Cloake* een Mantel.
Cloth Laken.
 a *Cloth* een Kleedt.
 a *Cloud* een Wolk.
Cloves Kruidt Nagelen.
 a *Clout* een Doeksken.
 a *Clown* een Boer.

C O

a *Coach* een Koetse.
 the *Coast* de Kust.
 a *Coat* een Rock.
 a *waist-Coat* een Borst
 ofte lyf-Rok.
 a *Cobler* een Schoen-
 lapper.
 a *Cobweb* een Spinne-
 webbe.
 a *Cock* een Haan.
 a *Cocket* een Zegel van
 den Tol of Costuim-
 huis.
 a *Codd (fish)* een Ka-
 beljauw.
 a *Coffin* een Dood-kist.
 to *Coin* Munten.
Cold Kout.
 a *Cole* een Kool.
 to *Collect* Vergaderen.
 a *College* een Collegie.
Collick Pyn in de dar-
 men.
 a *Colonel* een Collonel.
Colour Verwe.
 a *Column* een Pylaar.
 a *Combat* een Gevecht.
 a *Comb* een Kam.
 to *Come* Komen.
 a *Comet* een Comeet.
Comfort Troost.
 to *Command* Comman-
 deren. a

- a** *Commandment* een Gebodt.
 to *Commend* Pryfen.
Commerce Koopmanschap.
Commission Commiffie.
Common Gemeen.
Common wealth, een Republyk.
 to *Communicate* Mededeelen.
a *Company* een Gefelschap.
a *Companion* een Gefel.
 to *Compare* Vergelyken.
a *Compass* een Paffer, een Compas.
a *Computation* een Oprekening.
 to *Conceive* Verftaan.
 to *Conceive* (*a child*) Ontfangen.
 to *Conclude* Besluiten.
Concord Eendracht.
 to *Condemn* Verdooemen.
 to *Confess* Bekennen.
 to *Confirm* Beveftigen.
 to *Confiscate* Confifkeeren.
 to *Confute* Wederleggen.
- a** *Congregation* een Vergadering.
 to *Connive* door de vingeren zien.
 to *Conquer* Overwinnen.
 the *Conscience* Confcientie, Gewiffe.
 to *Consent* Toeftaan.
 to *Consider* Overwegen.
 to *Consist* Bestaan.
Constancy Standvastigheid.
 to *Constrain* Bedwingen.
 to *Consult* Beraden.
 to *Consume* Verteeren.
 to *Contain* Behelzen.
 to *Contemn* Verachten.
 to *Content* Voldoen.
 to *Continue* Geduren.
 to *Contradict* Tegenfpreeken.
 to *Contrive* Overleggen.
Convenience Bequaamheid, Gemakken.
 to *Convince* Overtuigen.
a *Cook* een Kock.
 to *Cool* Verkoelen.
a *Cooper* een Kuiper.

C O

a *Copy* een Cope.
Copper Koper.
Coral Coraal.
 a *Cord* een Koorde.
Cordial Hertelyk.
Cork Kurk.
Corn Koorn.
 a *Corner* een Hoek.
Corpulent Swaar-lyvig.
 to *Correct* Straffen.
 to *Corrupt* Bederven.
Costly Kostelyk.
Cotton Catoen.
 a *Covenant* een Ver-
 bond.
 to *Cover* Bedekken.
 to *Covet* Begeren.
 the *Cough* den Hoest.
 a *Council* een Raat.
 to *Counsel* te Raden.
 to *Count* Rekenen.
 the *Countenance* het
 Aangezicht.
Courage Moed.
Course (not fine) Grof.
 the *Court* het Hof.
Courteous Beleeft.
 a *Cousin* een Neef,
 a *Cow* een Koe.
Coyf een Vrouws muts.
 a *Crab* een Krabbe.
 to *Crack* Kraaken,

C R

a *Cradle* een Wieg.
Craft Listigheid.
 the *Cramp* de Kramp.
 a *Crane* (a bird) een
 Kraan.
 a *Crane* (to lift burdens)
 een Kraan.
 to *Crave* Ootmoediglyk
 bidden.
Cream Room.
 to *Create* Scheppen.
 to *Creep* Kruipen.
 to *Cry* Kryten.
 a *Crime* een Faut.
 a *Cripple* een Kreupel.
Crooked Krom.
 to *Crow* Krayen.
 a *Crown* een Kroon.
Cruel Wreet.
 a *Cup* een Kop.
Curd Wrongel.
 to *Crull* Krullen.
Currains Corenten.
 a *Curtain* een Gordyn.
 a *Cushion* een Kussen.
 a *Custom* een Gewoon-
 te.
 to *Cut* Snyderen.
 D.
 a **D** *Agger* een Pon-
 jaart.
Dainty Lekker.

De

D A

Damask Damast.
 a *Dame* een Vrouw.
Dammage Schade.
 to *Damn* Doemen.
 a *Damp* een Damp.
Danger Perykel.
Dangerous Gevaarlyk.
 to *Dare* Durven.
Dark Donker.
 a *Dart* een Schicht.
 to *Dasb* (against) Stoten.
 to *Date* Dateeren.
 a *Daughter* een Doch-
 ter.
 a *Daughter in Law* een
 Stief dochter.
 a *Dance* een Dans.
 the *Dawning of the day*
 den Dageraat.
 a *Day* een Dag.
 a *Deacon* een Diaken.
Dead Dood.
Deaf Doof.
 to *Deal*, Handelen en
 Deilen.
Dear Dierbaar.
Dear Duur.
Death de Dood.
 a *Dept* een Schult.
 to *Decay* Vervallen.
Deceit Bedrog.
 to *Deceive* Bedriegen.

D E

to *Declare* Verklaren.
 to *Decrease* Afnemen.
 to *Decree* Besluiten.
 a *Deed* een Daad.
Deep Diep.
 a *Deer* een Hart.
 a *Defeat* een Nederlaag.
 a *Defect* een Ontbre-
 kinge.
 to *Defend* Beschermen.
 to *Defile* Vervuilen.
 to *Defraud* Bedriegen.
 to *Deject* Nederwerpen.
 to *Delay* Vertragen.
 to *Deliberate* Raadsla-
 gen.
 a *Delight* een Lust.
 to *Deliver* Verlossen.
 to *Demand* Eyschen.
 to *Demonstrate* Bewy-
 zen.
 to *Deny* Ontkennen.
 to *Depart* Wechgaan.
 to *Depend* Afscheyden.
 to *Deride* Uitlagchen.
 to *Descend* Nederdaa-
 len.
 to *Describe* Beschryven.
 to *Deserve* Verdienen.
 to *Desire* Begeeren.
Desolate Eenzaam, Ver-
 woest.

D E

to *Despair* Wanhoopen.
 to *Despise* Verachten.
 to *Destroy* Verdestruen,
 to *Detain* Onthouden.
 to *Detest* Verfoeyen.
 to *Divide* Verdeelen.
 the *Devil* den Duivel.
 to *Devour* Verflinden.
Dew Dauw.
 a *Diab* een Uurwyzer.
 a *Dictionary* een Dictionarium, Woordenboek.
 to *Die* Sterven.
 to *Differ* Verschillen.
Difficulty, Zwaarigheid.
 to *Digest* Verteren.
 to *Dig* Delven.
Dignity Waardigheid.
Diligent Naarstig.
 to *Diminish* Verminderen.
Dim Duister.
 a *Dinner* een Middagmaal.
 to *Dip* Indoopen.
 to *Disburse* Verschieten.
 to *Discern* Onderscheiden.
 to *Discharge* Yemant ontlasten.

D I

to *Discover* Ontdekken.
Discreet Voorzichtig;
 Bescheiden.
 to *Disdain* Versmaden.
 a *Disease* een Siekte,
 Ongemak.
 a *Dish* een Schotel.
Disbonour Oneere.
Disbonest Oneërbaar.
Disorderly Onordentelyk.
Disobedient Ongehoorzaam.
 to *Dispatch* Verrichten.
 to *Displease* Misbehagen.
 to *Dispraise* Mispryzen.
 to *Dispute* Disputeren.
 to *Dissemble* Veinzen.
 to *Dissolve* Ontbinden.
 to *Disswade* Ontraden.
 to *Distill* Disteleren.
 to *Distinguish* Onderscheiden.
 to *Distribute* Uitdeelen.
 a *Ditch* een Sloot.
Division Verdeeling.
 to *Divulge* Uitstroijen.
 to *Do* Doen, Maken.
 a *Doctor* een Doctoer.
 a *Dog* een Dogge, een Hond.

D O

Doleful Beklaaglyk,
 Jammerlyk.
Done Gedaan.
a Door een Deur.
a Dozen een Dozyn.
a Doublet een Wambuys.
Double Dubbel.
 to *Doubt* Twyffelen.
Down Neder.
 to *Dote* Suffen.
a Dove een Duif.
a Dragon een Draak.
a Dram een Dragma.
a Draper een Drapier.
 to *Draw* Trekken.
 to *Draw beer* Tappen.
 to *Draw (water)* water) Putten.
Dreadfull Vreeslyk.
a Dream een Droom.
Dregs Droessem.
Dry Droog.
 to *Drink* Drinken.
 to *Drive* Dryven.
 to *Drop* Druipen.
 the *Dropsy* de Waterzucht.
 to *Drawn* Verdrinken.
Drowsy Slaperig.
a Druggist een Drogist.
a Drum een Trommel.

D U

a Duck een Endvogel.
a Ducket een Dukaat.
a Duke een Hertog.
Dul Bot, Stomp.
Dung Mest, Dreck.
a Dungeon een Kerker.
Dust Stof, Poeder.
Dirt Vuiligheid, Slik.
a Dutchess een Hertoginne.
Duty Plicht.
a Dwarf een Dwerg.
 to *Dwell* Woonen.
 to *Dye* Verwen.

E.

E *Acb* Elk, een Ieglick.
 an *Eagle* een Arent.
 an *Ear (of corn)* een Aar (van Koorn).
 an *Earl* een Graaf.
Early Vroeg, by tyds.
 to *Earn* Verdienen.
Earnest Ernstig.
Earth Aarde.
 an *Earthquake* een Aardbevinge.
Ease Gemak.
 to *Ease* Verlichten.
 the *East* het Oosten.
Easter Paasschen.
 to *Eat* Eeten.

E B

the *Ebb* Ebbe.
 an *Ecco* Echo, Weder-
 klank.
 an *Eclipse* Eclipsis.
 an *Edge* (of a knife) een
 Scherpste (van een
 mes).
Edification Stichtinge.
 to *Educate* Opvoeden.
 an *Eel* een Aal.
 to *Effect* Volbrengen.
 an *Egg* een Ey.
Either Ofte, Evenveel.
Elbow een Elleboog.
Elder Ouder, Ouder-
 ling.
 the *Elect* de Uitverko-
 rens.
 an *Element* een Element.
 an *Elephant* een Oli-
 phant.
 an *Ell* een Elle.
Eloquent Welsprekent.
Else Andersins.
Elsewhere Elders.
 to *Embrace* Omhelsen.
 to *Embroider* Borduu-
 ren.
Eminent Overtreffende.
 an *Emperour* een Key-
 zer.
 an *Empire* een Keyzer-
 ryk.

E M

to *Employ* Employee-
 ren.
Empty Ledigh.
 to *Enable* Machtig ma-
 ken.
 to *Enchant* Betooveren.
 to *Enclose* Insluiten.
 to *Encourage* Aanmoe-
 digen.
 an *End* een Einde.
 to *Endeavour* Betrach-
 ten.
 to *Endure* Verdragen.
 to *Enforce* Bedwingen.
Englisch Engels.
 to *Engrave* Graveren.
 an *Enemy* een Vyant.
 to *Enjoy* Genieten.
Enough Genoeg.
 to *Enrich* Ryk maken.
 an *Ensign* een Baniere
 of Vaandel.
 to *Entice* Aanlocken.
 an *Entrance* een Ingank.
Entreat Smeeken, Bid-
 den.
Envoy Nyd.
Equity Billykheid.
 to *Err* Dwalen.
 an *Errand* een Bood-
 schap.
 to *Escape* Ontkomen.

Es-

- Eſpecially Voornament-lyk.*
 to *Eſtabliſh* Beveſtigen.
 to *Eſteem* Achten.
Eternity Eeuwigheid.
 to *Evacuate* Ontruimen.
 the *Even* or *Evening* den Avond.
Even Effen.
Every one Yder een.
Evil Quaat.
 an *Ewe* een Oye.
Exact Perfect.
 to *Exalt* Verheffen.
 to *Examine* Examine-
 ren.
 an *Example* een Voor-
 beelt.
 to *Except* Uitnemen.
Except Uitgenomen.
 the *Exchange* de Beurs.
 to *Exchange* Wiſſelen.
 to *Exclude* Uitsluiten.
 to *Excuse* Ontſchuldi-
 gen.
 to *Exercise* Oeffenen.
 to *Exhort* Vermaanen.
 to *Expect* Verwachten.
Expedient Betamelyk.
 to *Expel* Utdryven.
Experience Ervarent-
 heid.
- to *Expound* Uitleggen.
 to *Exprefs* Utdrukken.
 to *Extend* Uitspreyden.
 to *Extinguiſh* Uitbluſ-
 ſchen.
 to *Extol* Verheffen.
Extraordinary Extraor-
 dinaris.
Extremity Het uiterſte.
 an *Eye* een Oog.
 the *Eye-brow* Wink-
 braauw.
- F.
- the **F***ace* het Aange-
 ſigt, Aanſigt.
Facility Lichtheid.
 a *Fact* een Daat.
Faculty Faculteit.
 to *Fade* Verwelken.
 a *Fathom* een Vadem.
 to *Fail* Faillieren.
Fain Gaern.
 to *Feign* or *Fain* Vein-
 zen.
Faint Flaauw.
Fair Schoon.
 a *Fair* (or *market*) een
 Jaarmarkt.
Faith Geloof.
Faithful Getrouw.
 to *Fall* Vallen.
False Valſch.

F A

Fame 't Gerucht.
a Family een Huisgefin.
Famine Hongers-noot.
Fancy or *Fantasy* In-
 beeldinge.
a Fan een Waeyer.
to Fare Varen.
Farewell Vaart wel.
Far Verre.
a Fashion een Fatsoén,
 Manier.
to Fast Vasten.
Fat Vet.
Fate Noodlot.
a Father een Vader.
a grand-Father een
 Groot vader.
a Fault een Schult.
to Favour Vergunnen.
Fear Vreeze.
a Feast een Gastmaal.
a Feather een Veder.
to Feed Voeden.
to Feel Voelen.
Fellowship Gezelschap.
a Fen een Veen.
to Fence Schermen.
Fervent Vierig.
to Fetch Halen.
Feud Doodelykè haat.
a Fever Brandende
 koorts.

F E

Few Weinig.
Fidelity Getrouwigheid.
a Field een Veldt.
a Fig een Vyge.
to Fight Vechten.
to Fill Vullen.
Filth Vuiligheid.
to Find Vinden.
Fine Mooi, Net.
a Finger een Vinger.
to Finish Eindigen.
Firm Vast.
the First de Eerste.
a Fish Visch.
a Fist een Vuist.
Fit Bequaam.
Five Vyf.
a Flagg een Vlagge,
 Vaan.
a Flaggon een Kan.
a Flame een Vlam.
to Flatter Vleijen.
Flax Vlas.
a Flea een Vloo.
a Fleet een Vloot.
Flesh Vleesch.
to Fly Vliegen.
to Fly away Vluchten.
a Flie or *Flye* een Vlieg.
to Fling Gooyen.
the Floor de Vloer.
Flour (of *meal*) Meel.

F L

to *Flow* Vloeden.
 a *Flower* een Blom.
 a *Flute* een Fluyt.
Fodder Voeder.
 a *Foe* een Vyand.
 to *Fold* Vouwen.
 to *Follow* Volgen.
Folly Sotheid.
Fondness Malligheid.
Food Voetsel.
 a *Fool* een Sot, Gek.
 a *Foot* een Voet.
For Want.
 to *Forbid* Verbieden.
 to *Force* Dwingen.
 a *Forehead* een Voorhoofd.
 to *Fortell* Voorzeggen.
 to *Forfeit* Verbeuren.
 to *Forget* Vergeten.
 to *Forgive* Vergeven.
 the *Former* de Voorste.
 a *Forrest* een Foreest.
 to *Forfake* Verzaken.
 to *For swear* Verzweren.
Forth Voort, Buiten.
Fortwith Terstont.
Fortune Geluk.
Foul Vuil.
 a *Fowl* een Vogel.
 a *Fountain* een Fontein.
Four Vier.

F O

a *Fox* een Vos.
Fraight or *Freight* Vracht.
Frankinsence Wierook.
Fraud Bedrog.
Free Vry.
 to *Freeze* Vriezen.
French Frans.
 a *Friend* een Vriend.
Fresh Versch.
 to *Fry* Fruiten, Braden.
Frog een Vorsch.
From Van.
Frost Vorst.
Fruit Vrucht.
Full Vol.
 to *Fullfil* Volmaken, Vervullen.
Fury Rasernye, Driste.
 to *Furnish* Stofferen.
Further (or *Fartber*) Verder.
Furthermore Daar-
 boven.
Future Toekomende.
 G.
G *Ain* Winste.
 to *Gainsay* Tegen-
 spreken.
 the *Gall* de Galle.
Gallant Prachtig.
 a *Gallery* een Galdery.

G A

to Gallop Galloperen.
 the Gallows de Galg.
 Games Spelen.
 a Goal (or Jail) een Ge-
 vangenis.
 to Gape Gapen.
 a Garden een Tuin.
 a Garland een Krans.
 Gartick Look.
 a Garment een Kleed.
 Garrison Garnisoen.
 a Garter een Kouffebant.
 a Gate een Poort.
 a Gather Vergaderen.
 to Gaze Starogen.
 Generall Generaal.
 a Gentleman een Edel-
 man, een Heer.
 Gesture Gelaat.
 to Get Krygen.
 Ghost Geest, Spook.
 a Giant een Reus.
 a Gift een Gifte.
 to Gild Vergulden.
 Ginger Gengber.
 to Gird Gorden.
 a Girdle een Gordel.
 a Girl een Meisje.
 to Give Geven.
 Glad Blyde, Vrolyk.
 Glass Glas.
 a Looking-Glass Spiegel.

G L

to Glean Nalezen.
 a Glimmering een Glans.
 a Globe een Kloot.
 Glory Glorie, Eer.
 Gloves Hantschoenen.
 Give Lym.
 a Glutton een Vraat.
 to Gnash Knarffen.
 to Gnaw Knagen.
 a Goat een Bok of een
 Geyt.
 God God.
 to Go Gaan.
 Go to Ga na.
 Gold Gout.
 Good Goed.
 a Goose een Gans.
 the Gospel het Euange-
 lium.
 to Govern Gouverneren.
 the Gout de Jicht, Po-
 dagra.
 a Gown een Tabbart.
 Grace Genade.
 Grain Graan of Koorn.
 Grand Groot.
 a Grape een Druif.
 Grass Gras.
 to Grate Raspen.
 a Grave een Graf.
 Gratitude Dankbaar-
 heid.

Grease Smeer.
Great Groot.
Greedy Gierig, Gulzig.
Green Groen.
 to *Greet* Groeten.
Grief Droefheid.
 to *Grind* Maalen.
 to *Gripe* Grypen.
a Grocer een Kruidenier.
 to *Grain* Steenen.
 the *Ground* de Gront.
 to *Grow* Groeijen.
 to *Grudge* Benyden,
 Misgunnen.
 to *Guard* Beschermen.
 to *Guest* Giffen.
a Guest een Gast.
a Guide een Leidsman.
Guile Bedrog.
Guilty, Schuldig, Hand-
 dadig.
Gum Gomme.
 the *Gumms* het Tant-
 vleesch.
a Gun een Roer.
 to *Gush out* Uitvloeijen.
a Gutter Goot.

H.

a Haddock een Schel-
 vis.
a Haft een Hest.
Hail Hagel.
Hair Hayr.

Half de Helft, Hak.
 to *Hallow* Heyligen.
 to *Halt* Hinken.
a Halter een Strop.
a Ham een Ham.
a Hammer een Hamer.
a Hand een Hand.
a Handkerchief (*Hand-
 kercher*) een Neus-
 doek.

to *Handle* Handelen.
Handsome Modi.
 to *Hang* Ophangen.
 to *Happen* Gebeuren.
Happy Gelukkig.
 to *Harbour* Herbergen.
Hard Hard.

a Hare een Haas.
Harm Schade, Quaak-
 doen.

Harmless Onnoosel.

a Harp een Harp.

to *Harrow* Eggen.

a Hart een Hert.

Harvest Herfst.

to *Hasten* Hasten.

a Hat een Hoet.

to *Hatch* Broeden.

a Hatchet een Byl.

to *Hate* Haten.

to *Have* Hebben.

a Haven een Haven.

H A

Naughty Hoogmoedig.
Hay Hooy.
Hazard Hafard.
He Hy.
 a *Head* een Hooft.
 to *Heal* Genesen.
Health Gezondheid.
 a *Heap* een Hoop.
 to *Hear* Hooren.
 the *Heart* het Hart.
Heat een Heyde.
Heathen Heyden.
 to *Heave* Heffen.
Heaven Hemel.
Heavy Swaar.
 a *Hedge* een Hegge.
 to *take Heed* Hoeden.
 a *Heel* een Hiel.
Height Hoogte.
 an *Heir* een Erfgenaam.
Hell Helle.
 a *Helmet* een Helm.
 to *Help* Helpen.
 to *Hem* Zoomen.
Hemp Hennip.
 a *Hen* een Henne.
Hence Hiervandaan.
 an *Herb* een Kruit.
Here Hier.
Hereafter Hierna.
 an *Heretick* een Ketter.
 a *Herring* een Haring.

H E

to *Hew* Houwen.
 to *Hide* Verbergen.
Highb Hoog.
 a *Hill* een Berg.
Him Hem.
 to *Hinder* Verhinderen.
 to *Hire* Huuren.
 a *History* een Historie.
 to *Hit* Raken, Treffen.
Hither Herwaarts.
Hoarse Heesch.
 a *Hog* een Verken.
 a *Hogshead* een Ox-
 hooft.
 to *Hold* Houden.
 a *Hole* een Gat.
Holy Heilig.
Hollow Hol.
 at *Home* 't Huis.
Honest Eerlyk.
Honey Honig.
Honour Eer.
 a *Hood* een Vrouwen
 kaper.
 a *Hoof* (of a *beast*) een
 Hoef (van een beest).
 a *Hook* een Haak.
 a *Hoop* een Hoep.
 to *Hop* Huppelen.
 to *Hope* Hoopen.
Hopps Hoppe.
 a *Horn* een Hoorn.

Horri-

Horrible Schrikkelyk.
 a *Horse* een Paart.
 an *Host* (army) Krygsh
 heir, Leger.
Hot Heet.
 an *Hour* een Uur.
 a *House* een Huys.
Hunger Honger.
 to *Hunt* Jagen.
 to *Hurt* Seer doen.
 a *Husband* een Vrouws
 getrouwde Man.
 a *Hymn* een Lofzang.
Hypocrisy Geveinstheid.

I.

Jk.
Jaudice de Geel-
 zucht.
 the *Jawbone* het Ka-
 kebeen.
Ice Ys.
Idle Luy.
 an *Idol* een Afgod.
 to *Jeer* Gekscheren.
 to *Jest* Jokken.
Jesus Jesus.
 a *Jew* een Jode.
 a *Jewel* een Juweel.
If Indien.
Ignorance Onwetent-
 heid.
Ill Quaat.

an *Image* een Beelt.
 to *Imagine* Inbeelden.
 to *Imitate* Nadoen.
Immediately Terstont.
Immortall Onsterffelyk.
Immoveable Onbeweeg-
 lyk.
Impatient Onverduldig.
Imperceivable Ongevoe-
 lig.
Imperfect Onvolkomen.
 to *Impart* Mededeelen.
Impossible Onmooglyk.
Impregnable Onwinbaar.
Impudent Onbeschaamt.
In In.
 an *Inch* een Duimbreed.
 to *Inclose* Insluiten.
Incapable Onbequaam.
Inconstant Onstantvas-
 tig.
Indiscreet Onbeschei-
 den, Indiscreet.
Inestimable Onwaar-
 deerlyk.
Incredible Ongelooflyk.
Indifferent Onpartydig,
 Onverschillig.
Industry Naarstigheid.
Infallible Onfeilbaar.
 an *Infant* een Klein
 Kind.

to *Infect* Besmetten.
Inferiour Minder.
Infinite Oneindelyk.
to *Infirm* Onderwyzen,
te Kennen geven.
to *Inhabit* Inwoonen.
to *Inherit* Erven.
Iniquity Ongerechtig-
heid.
Ink Inkt.
an *Ink-horn* een Inktko-
ker.
an *Inn* een Herberg.
Innocent Onnozel.
to *Inquire* Navragen.
Insatiable Onverzade-
lyk.
Insensible Ongevoelig.
Insufferable Onverdra-
gelyk.
Insupportable Onlydelyk.
to *Instruct* Onderwyzen.
an *Instrument* een Werk-
tuig, Instrument.
Interest Interest, Woe-
ker.
to *Interpret* Vertalen.
to *Interrupt* Verstoren.
an *Introduction* een In-
leidinge.
to *Invent* Uitvinden.
Insensible Onzichtbaar.

to *Invite* Nooden.
Inward Inwendig.
a *Journey* een Land-
reise.
Joy Vrolykheid.
to *Joyn* Voegen.
a *Joyner* een Schryf-
werker.
a *Joynt* een Lid.
Iron Yzer.
Is Is.
to *Itch* Jeuken.
a *Judge* een Rechter.
Judgment Oordeel.
to *Juggle* Guichelen.
Juice Sap.
Ivory Yvoor.
Just Rechtvaardig.
Justice Gerechtigheid.
to *Justify* Rechtvaerdi-
gen.
K.
to **K** *Keep* Bewaren.
a *Kettle* een Ke-
tel.
a *Key* een Sleutel.
the *Kidneys* de Nieren.
to *Kill* Dooden.
Kind Vriendelyk.
to *Kindle* Ontsteken.
a *King* een Koning.
a *Kingdom* een Koning-
ryk.

a *Kiss* een Zoen.
 a *Kitchen* een Keuken.
 a *Knave* een Boeve.
 to *Knead* Kneeden.
 a *Knee* een Knie.
 to *Kneel* Knielen.
 a *Knife* een Mes.
 a *Knight* een Ridder.
 to *Knit* Breijen.
 to *Knock* Kloppen.
 a *Knot* een Knoop.
 to *Know* Kennen.
 a *Knuckle* een Knokkel.

L.

L *Labour* Arbeid,
 Moeite.
Lace Kant.
 to *Lack* (or want) Ge-
 breeken.
 a *Lackey* een Lackey.
 a *Lad* een Jong Gezel.
 a *Ladder* een Ladder of
 Leer.
 a *Ladle* een Potlepel.
 a *Lamb* een Lam.
Lame Lamme.
 to *Lament* Beklagen.
Landt Landt.
Land-lord Huisheer.
 a *Language* een Taal,
 Spraak.
 to *Languish* Flauw
 worden.

a *Landborn* een Lan-
 teern.
 the *Lap* Schoot.
Large Breet, Groot.
 a *Lark* een Leuwerik.
 a *Last* een Slag.
 to *Last* Duuren.
 the *Last* de Leste.
 a *Latch* of a door een
 Klink van een Deuf.
Late Laat.
Lattices Tralien.
 to *Laugh* Lagchen.
 a *Law* een Wet.
 a *Lawyer* een Advocaat.
 to *Lay* Leggen.
Lazy Luy.
Lead Loot.
 to *Lead* Leyden.
 a *Leaf* een Bladt.
 a *League* een Verbond,
 Distantie van een
 uur.
Lean Mager.
 to *Lean* Opleunen,
 Steunen.
 to *Leap* Springen.
Leap-year Schrikkeljaar.
 to *Learn* Leeren.
Least Op dat niet.
 the *Least* de Kleinste.
Leather Leder.

to *Infest* Besmetten.
Inferiour Minder.
Infinite Oneindelyk.
 to *Infirm* Onderwyzen,
 te Kennen geven.
 to *inhabit* Inwoonen.
 to *Inherit* Erven.
Iniquity Ongerechtig-
 heid.
Ink Inkt.
 an *Ink-born* een Inktko-
 ker.
 an *Inn* een Herberg.
Innocens Onnozel.
 to *Inquire* Navragen.
Insatiable Onverzade-
 lyk.
Insensible Ongevoelig.
Insufferable Onverdra-
 gelyk.
Insupportable Onlydelyk.
 to *Instruct* Onderwyzen.
 an *Instrument* een Werk-
 tuig, Instrument.
Interest Interes-
 ken.
 to *Intend*

to *Invite* Nooden.
Inward Inwendig.
 a *Journey* een Land-
 reise.
Joy Vrolykheid.
 to *Joyn* Voegen.
 a *Joyner* een Schryf-
 werker.
 a *Joynt* een Lid.
Iron Yzer.
Is Is.
 to *Itch* Jeuken.
 a *Judge* een Rechter.
Judgment Oordeel.
 to *Juggle* Guichelen.
Juice Sap.
Ivory Yvoor.
Just Rechtvaardig.
Justice Gerechtigheid.
 to *Justify* Rechtvaard-
 gen.

a *Kifs* een Zoen.
 a *Kitchin* een Keuken.
 a *Knave* een Boeve.
 to *Knead* Kneeden.
 a *Knee* een Knie.
 to *Kneel* Knielen.
 a *Knife* een Mes.
 a *Knight* een Ridder.
 to *Knit* Breijen.
 to *Knock* Kloppen.
 a *Knot* een Knoop.
 to *Know* Kennen.
 a *Knuckle* een Knokkel.

L.

L *Labour* Arbeit,

Moeite.

Lace Kant.

to *Lack* (or *want*) Gebreeken.

a *Lackey* een Lackey.

a *Lad* een Mezel.

a *Ladder* een Ladder of

Leer.

a *Ladle*

a *Lamb*

a *Lame* La

menen

a *Lantborn* een Lanteern.

the *Lap* Schoot.

Large Breet, Groot.

a *Lark* een Leuwerik.

a *Last* een Slag.

to *Last* Duuren.

the *Last* de Leste.

a *Latch of a door* een Klink van een Deur.

Late Laat.

Lattices Tralien.

to *Laugh* Lagchen.

a *Law* een Wet.

a *Lawyer* een Advocaat.

to *Lay* Leggen.

Lazy Luy.

Lead Loot.

to *Lead* Leyden.

a *Leaf* een Blad.

a *League* een Bond,

Dist. een

mur.

Lean M

to *Learn*

Steunel

Leap Sp

-yearS

arn L

Op d

af d

Le

L E

to *Leave* Verlaten.
Leaven Deeffem.
 the *Left hand* de Slinker-Hand.
 a *Leg* een Been.
 a *Lemon* een Lamoen.
 to *Lend* Leenen.
Length Lengte.
Lent de Lente.
 a *Loper* een Melaatsche.
Less Minder.
 to *Lessen* Kleyn Maken.
 a *Lesson* een Lesse.
Let Toelaten.
 a *Letter* een Brief.
Lewd Boos, Godtloos.
 a *Libel* een Pasquil.
Liberal Milddadig.
Liberty Vryheid.
 a *Library* een Bibliotheek.
Licence Verlof.
 a *Lie* een Leugen.
 to *Lie* Liegen.
Life Leven.
 to *Lift* Oplichten.
Light Licht.
Light (not heavy) Licht, (niet Zwaar).
Like Gelyk.
Lime Kalk.
 to *Limn* Schilderen.

L I

a *Line* een Linie.
 the *Lining* (of a coat) de Voedering.
Linnen Lywaat.
 a *Lion* or *Lyon* een Leeuw.
 the *Lip* de Lippe.
 to *Lisp* Lispen.
Little Luttel, Klein.
 to *Live* Leven.
 the *Liver* de Lever.
 a *Livery* een Liverey.
Lo Siet.
 a *Loadstone* een Seylsteen.
 a *Loaf* een Broot.
 a *Lobster* een Kreeft.
 a *Lock* een Slot.
 to *Lodge* Logeren.
 the *Loins* de Lenden.
Long Lang.
 to *Long* Verlangen.
 to *Look* Sien, Kyken.
 a *Loop* een Lits.
 to *Loose* Losmaken.
 a *Lord* een Heer.
Lordship Heerschap.
 to *Lose* Verliezen.
Lost Verloren.
 to *Lotte* Wälgen.
 to *Love* Beminnen, Liefhebben.

Le-

Love Liefde.
Low Nederig, Laag.
Lowd Luyd.
a Lowse een Luys.
Luck Geluk.
Lukewarm Lauw.
to Lurk Schuilen, Loe-
 ren.
Lust Wellust.
Lustre een Luister.
Lusty Lustig.
a Lute een Luyt.

M.

a Mace een Scepter.
Mace Foelie.
Mad Sinneloos.
Made Gemaakt.
Madder Mee-Krappen.
the Magistracy de Over-
 heid.
Magnanimity Groot-
 moedigheid.
Magnificence Heerlik-
 heid.
to Magnify Groot ma-
 ken.
a Maid een Maagd,
 Meid.
to May (or can) Mogen.
Majesty Majesteit.
to Maintain Onder-
 houden.

a Major een Majoer,
 Burgermeester.
to Make Maken.
Malcontent Misnoegt.
the Male (of every kind)
 het Manneken.
Malice Boosheid, Spyt.
Malt Mout.
a Man een Man.
to Manage Uitvoeren.
the Manes (of a horse)
 de Manen, Mane.
Manifest Openbaar.
Manifold Menigvuldig.
Manner Manier.
(good) Manners Seden,
 Goede Manieren.
Many Veel.
a Map een Kaart.
Marble Marmersteen.
to March Marcheren.
a Mare een Merry.
the Margin de Kant.
a Mark een Merk.
a Market de Markt.
a Marquis een Mark-
 Graaf.
Marriage Houwelyk.
to Marry or be married
 Trouwen, ofte Ge-
 trouwt worden.
Marrow Merg.

M A

M E

- a *Martyr* een Martes
 laar.
 to *Marvel* Verwonderen.
 a *Mason* een Metselaar.
 the *Mas* de Misse.
 the *Mast* de Mast.
 a *Master* een Meester.
 a *Match* Lont.
Matches Swavelstok-
 ken.
Matter Materie, Stof.
 a *Maud* een Mand.
Meal Meel.
 a *Measure* een Mate.
Meat Kost, Spys
 Vleesch.
 to *Meditate* Overden-
 ken.
 a *Medlar* een Mispel.
Meek Sachtmoedig.
 to *Meet* Gemoeten.
Meet Bequaam.
Melancholy Melanco-
 lye.
 to *Melt* Smelten.
 a *Member* een Lid, een
 Lidmaat.
Memory Gedachtenis,
 Geheugenis.
 to *Mention* Melden.
 a *Merchant* een Koop-
 man.

- Mercy* Barmhertigheid.
Merit Verdienste.
Merry Vrolyk.
 a *Message* een Boos-
 schap.
 a *Messenger* een Bode.
Metal Metaal.
 the *Middle* Middel.
Midnight Middernagt.
 a *Midwife* een Vroed-
 vrouw.
Might Macht.
Mild Sachtzinnig.
 a *Mile* een Myl.
Milk Melk.
 to *Milk* Melken.
 a *Mill* een Moolen.
 a *Miller* een Molenaar.
 the *Mind* 't Gemoed.
 to *Mind* Acht neemen.
Mindfull Gedachtig.
Mine Myn.
 a *Mine* een Myne.
 to *Mingle* Mengelen.
 a *Minister* een Predi-
 kant.
 the *Mint* de Mint.
 a *Minute* een Minuit.
 a *Miracle* een Mirakel.
Mire Slyk.
Mirth Vrolykheid.
Mischance Ongeval.

M I

- a *Mischief* een Feyt.
 a *Misdeed* een Misdaad.
Misery Elendigheid.
 to *Mistake* Dwaalen, A-
 buys begaan.
 to *Mistrust* Mistrou-
 wen.
 to *Mitigate* Verzachten.
 to *Mix* Mengten.
 a *Mocker* een Spotter.
Modest Manierlyk.
Moist Vochtig.
 to *Molest* Kwellen.
 a *Moment* een Oogen-
 blik.
 a *Monarch* een Mo-
 narch.
 a *Month* een Maant.
Mox or *Money* Gelt.
 a *Monk* een Munnik.
 a *Monster* een Monster.
 a *Monument* een Ge-
 denkteeken, Graf-
 tombe.
 the *Moon* de Maan.
More Meer.
 the *Morning* Morgen-
 tyd.
Mortal Sterflyk.
 a *Mortar* een Vyzel.
Morter Mortel.
 to *Mortify* Dooden.

M O

- Most* Meest.
Mother Moeder.
 a *Motion* een Beweging.
Mouldy Schimmelach-
 tig.
 to *Mount* Opklimmen.
 a *Mountain* een Berg.
 to *Mourn* Treurig zyn.
 a *Mouse* een Muys.
 the *Mouth* de Mont.
 to *Mow* Maayen.
Much Veel.
Mud Modder.
 a *Mulberry* een Moer-
 besie.
 a *Mule* een Muyl-Ezel.
 to *Multiply* Vermeer-
 deren.
 a *Multitude* een Menig-
 te.
 a *Murderer* een Moor-
 denaar.
 to *Murmure* Murmure-
 ren.
Musick Musiek.
Musk Muscus.
I Must Ik Moest.
Must Nieuwe Wyn.
Mustard Mostaart.
 to *Must* Monsteren.
Mutable Veranderlyk.
Mute Stom, Stil.

Mut-

M U

N E

Mutton Schapen-vlees.
Mutual Onderlinge,
 Wederzyds.
 to *Muzzle* Muilbanden.
 a *Mystery* een Verborgentheid.

N.

the **N**ails (of the Fingers) de Nagelen.

a *Nail* een Spyker.
Naked Naakt.
 a *Name* een Naam.
 to *Name* Noemen.
Namely Namentlyk.
 a *Napkin* een Servet.
 a *Narration* een Verhaal.

Narrow Nauw.
 a *Nation* een Volk,
 Natie.

Nativity Geboorte.
Nature Natuur.
 the *Navel* de Navel.
 a *Navy* een Vloot
 Scheepen.

Navigation Scheepvaart.

Naught Quaat.

Nay Neen.

Near Na-by.

Neat Net.

Necessary Nootzakelyk.

Necessity Nootwendigheid.

the *Neck* de Hals.

Need Gebrek.

a *Needle* een Naalde.

to *Neglect* Verzuimen.

a *Neighbour* een Buurman.

Neither Nochte.

a *Nephew* een Neef.

a *Nest* een Nest.

a *Net* een Net.

a *Nettle* een Netel.

Never Nooit.

Neverthelefs Niettegenstaande.

New Nieuw.

the *Next* de Naaste.

a *Niggard* een Gierigaart.

Nigh Na-by.

the *Night* de Nacht.

Nimble Gaauw.

Nine Negen.

to *Nip* Nypen.

No Neen.

in No wise Geensins.

Noble Adel.

to *Nod* Knikken.

None or *No* Geen.

Noise

N O

Noise Geraas.
Noon de Noen, Middag.
Nor Nochte.
North Noort.
 the *Nose* de Neus.
 the *Nostrils* de Neus-
 gaten.
Not Niet.
 a *Notary* een Notaris.
 to *Note* Opmerken.
Notbing or *Nought*
 Niets.
 to *Neurish* Voeden.
Now Nu
 a *Number* een Getal.
 to *Number* Rekenen.
 a *Nun* or *Nunn* een
 Nonne, Bagyn.
 a *Nurse* een Voedster,
 Minne.
 a *Nut* een Neut.
Nutmeg Noote-Muf-
 caat.

O.

an **O** *Ak-tree* een Ei-
 ken-boom.
 an *Oar* een Riem.
 an *Oath* een Eed.
Oats Haver.
Obedience Gehoorzaam-
 heid.

O B

to *Obey* Gehoorzaam-
 zyn.
 to *O'ject* Tegenwer-
 pen.
 an *Obligation* een Ver-
 bintenisfe.
 to *Oblige* Verbinden.
Oblivious Vergetelyk.
Obscure Duister.
 to *Observe* Waarne-
 men, Achnemen.
Obstinate Hertnekig.
 to *Obstruct* Stoppen.
 to *Obtain* Verkrygen.
Occasion Gelegentheid.
 the *Ocean* de Oceaen,
 de groote Zee.
Odious Hatelyk.
 an *Odour* een Reuk.
Of Van.
 to *Offend* Ergernis ge-
 ven, Beschadigen.
 to *Offer* Aanbieden,
 Presenteeren.
 an *Office* een Ampt, Of-
 ficie.
Offspring Afkomst.
Often or *Oftentimes*
 Dikmaal.
Oil Olie.
Ointment Salve.
 an *Oyster* een Oester.

Old

Old Out.
 an *Olive* een Olyf.
 to *Omit* Achterlaten,
 Verzuimen.
Omnipotent Almachtig.
Once Eens.
One Een.
Only Alleentlyk.
 an *Onion* Ajuin.
 to *Open* Open doen.
Openly Opentlyk.
Operation Werkinge.
Opinion Opinie.
Opportunity Gelegen-
 heid.
 to *Oppose* Tegenstaan.
 to *Oppress* Onderdruk-
 ken.
Or Of, Ofte.
 an *Oracle* een Orakel.
 an *Oration* een Oratie.
 an *Orchard* een Boom-
 gaart.
 to *Ordain* Ordonneren.
Order Order.
Orderly Ordentlyk.
Ordinarily Gewoonlyk.
 an *Organ* een Orgel.
 the *Original* d'Oor-
 sprong.
Ornament Cieraat.
 an *Orphan* een Wees-
 kind.

Othberwise Anderszins.
 an *Oven* een Oven.
Over Over.
 to *Overcast* Overleg-
 gen, Overtrekken.
 to *Overcome* Overko-
 men, Overwinnen.
 to *Overflow* Overvloed-
 den.
 to *Overlive* Overleven.
Over-long Over lang.
 to *Overmaster* Over-
 meesteren.
 to *Oversee* Overzien.
 to *Overtrow* Omwer-
 pen.
 to *Overturn* Omkeeren.
 to *Overweigh* Overwe-
 gen.
 to *Overwhelm* Overstul-
 pen.
 an *Ounce* een Once.
Our Onse.
Outward Uitwendig.
 to *Owe* Schuldig zyn.
 an *Owl* een Uyl.
Own Egen.
 an *Owner* een Eigenaar.
 to *Own* Eigenen.
 an *Ox* een Os.

- P.
- a **P***ace* een Pas.
to *Pacifyte* Vreedestellen.
- a *Pack* een Pak.
- a *Pad-lock* een Hangslot.
- a *Page* een Pagie.
- Pain* Pyn.
to *Paint* Schilderen.
- a *Pair* een Paar.
- a *Palace* een Paleis.
- Pale* Bleek.
- the *Palm of the Hand* de Palm van de Hand.
- a *Palm-tree* een Palmboom.
- the *Palsy* Beróerte.
- a *Pan* een Pan.
- a *Pancake* een Pannekoek.
- the *Paunch, Tripes* de Pens.
- to *Pant* Beven, Klop-pen.
- a *Pantoffle* een Pantoffel.
- the *Pap* de Mam ofte Tepel.
- Paper* Papier.
- Paradise* Paradyf.
- a *Parcel* een Partye.
- Parchment* Peikement.
- to *Pardon* Vergeven.
- to *Pare* Affnyden.
- Parents* Ouderen.
- the *Parliament* het Parlement.
- a *Parlour* een Binnenzaal.
- a *Parrot* een Papegaaey.
- Parthey* Peterfely.
- a *Parfnip* een Pinfternakel ofte Witte Wortel.
- a *Part* een Gedeelte.
- to *Partake* Deelachtig zyn.
- Partial* Partydig.
- Particular* Byzonder, Particulier.
- a *Partition* een Deilinge ofte Middelschot.
- a *Partner* een Medegezel.
- a *Partridge* een Patrys.
- a *Pasquil* een Pasquil.
- to *Pafs* Pafferen.
- a *Passenger* een Paffagier; Reyziger.
- the *Passover* Paaffchen.
- a *Pafs-port* een Paspoort.
- a *Passion* een Lydinge, Drift.

P A

Past Verby gegaan.
Paste (*dough*) Deeg.
Pasty een Pastey.
Pastime Tydverdryf.
Pastor een Herder.
Pasture een Weyde.
Patb een Pad.
Patience Gedult.
Patriarch een Patriarch.
Patron een Patroon.
Pattern een Voorbeeld
to *Pave* Paveyen, Plaveyen.
Pavillion een Paviljoen.
to *Pawn* Te pant leggen.
to *Pause* Rusten, Spanseeren.
Paw een Poot.
to *Pay* Betalen.
Peace Vrede.
Peack een Persick.
Peacock een Pauw.
Pear een Peer.
Pearl een Peerl.
Pease Erweten.
Peculiar Eigen.
Pedigree Afkomst.
Peevish Korfel, Moeijelyk.

P E

to *Pelt* een Vel.
to *Pen* een Penne.
to *Penetrate* Doordringen.
Penitent Berouwig, Boetvaardig.
to *Penknife* een Penmes.
to *Penny* een Pennink, een Stuiver.
to *Pencil* een Penceel.
to *Pension* een Pensioen.
to *Penthouse* een Luiffel.
Penury Armoede.
People Volk.
Pepper Peper.
Peradventure by Avontuur, Misschien.
to *Perceive* Bemerken, Bespeuren
Perdition Verlies, Verdervenisse.
Perfect Volkomen, Volmaakt.
to *Perfect* Voleinden.
to *Perform* Volbrenger.
Perillous Gevaarlyk.
Period Punt, Eind, Tydrekening.
to *Perish* Vergaan.
Perjury Eedbrekinge.
to *Perriwig* een Pruik.

P E

to *Permit* Toestaan,
 Toelaten.
Pernicious Schadelijk.
 to *Perpetrate* Begaan.
Perpetual Eeuwig, Ge-
 duurig.
Perplexed Verwerd, Be-
 kommert.
 to *Persecute* Vervolgen.
Perseverance Volher-
 ding.
 to *Perfist* Volherden.
 a *Person* een Persoon.
 to *Perswade* met Reden
 overhalen.
Perverse Verkeert.
 to *Peruse* Doorzien.
 to *Pester* Quellen.
 a *Pestle* (or *Pounder*) een
 Stamper.
 a *Petticoat* een Vrouws
 Onder-rok.
 a *Petition* een Request,
 Begeerte.
Pewter Spiauter, Tin.
Phantasy Inbeeldinge.
 a *Pheasant* Phayfant-
 Vogel.
 a *Philosopher* een Phi-
 losooph.
 a *Pbrase* een Spreuk.
Pbyssik Medicyn.

P I

to *Pick* Pikken.
Pickle Peekel.
 a *Picture* een Schilde-
 ry.
 a *Pye* een Pastey.
Piety Godvruchtig-
 heid.
 a *Pigeon* or *Pidgeon* een
 Duif.
 a *Pig* een Kleyn Ver-
 ken, een Keu.
 a *Pike* een Spies.
 a *Pike* (*fish*) een Snoek.
 a *Pelgrim* een Pelgrim.
 to *Peel* de Schors Af-
 schellen.
 a *Pillar* een Pylaar.
 a *Pillow* een Hoofd-
 kussen.
 a *Pilot* een Lootsman.
 to *Pinch* Nypen.
 a *Pink* (a little *Sbip*) een
 Pink.
 a *Pinnacle* (*Sbip*) een Py-
 nas.
 a *Pin* een Speld.
 to *Pin* Aanspellen.
 a *Pint* een Pint.
 a *Pipe* een Pyp.
 to *Pipe* op de Fluit
 Spelen.
 a *Pirate* een Zee-Rover.

to

P I

to *Piss* Pissen.
 a *Pistol* een Pistool.
 a *Pit* een Put.
Pitch Pek.
 a *Pitcher* een Aarden
 Kruik.
Pit in Wood, *Pit in het
 Hout*.
Pity Jammer.
 to *Pity* Medelyden
 hebben.
 a *Place* Plaats.
 the *Plague* Pestilentie.
Plain Klaar, Even.
Plaintiff Klager.
 a *Plaster* een Pleister.
 a *Planet* een Planeet.
 a *Plank* een Plank.,
 to *Plant* Planten.
Plate Silverwerk.
 a *Plate* een Telloor.
 a *Platform* Grontform, 't
 Bewerp van een Huis.
 a *Platter* een Plateel,
 een Schotel.
 to *Plead* Pleyten.
Pleasant Geneugelyk.
 to *Pleafe* Behagen.
what Pleaseth you? wat
 Behaagt UL. ?
Pleasure Plaifier.
 a *Pledge* een Borg, een
 Pant.

P L

Plenty Overvloed.
 the *Pleurisy* de Pleuris.
 a *Plough* een Ploeg.
 to *Pluck* Plukken.
 a *Plum* een Pruim.
 a *Plume* een Veder,
 Fluymagie.
 a *Plummer* een Loot-
 gieter.
 a *Plummet* een Kloot
 van Loot.
 to *Plunge* Duiken, In-
 steeken.
 a *Pocket* een Sak.
 the *Pox* de Pokken.
 a *Poem* een Gedicht.
 to *Point* (*with the fin-
 ger*) met de Vinger
 Duiden.
 the *Point* de Punt.
 to *Poise* Wegen.
Poison Vergift.
Pol-money Hoofdgelt.
Policy Politie, Raat.
 to *Polish* Polysten.
 to *Poll* Scheeren.
 to *Pollute* Vuil maken,
 Verontreynigen.
 a *Pomp-Granat* een Gra-
 naat Appel.
Pompous Pompeus.
 a *Pompion* een Pompoen.

a *Pond* een Poel, Vyver.
to *Ponder* Overleggen.
the *Poop* (of the *Schip*)
Achter-Kasteel (van
't *Schip*).

Poor Arm.

the *Pope* de Paus.

Populous Volkryk.

a *Porch* een Voorhof.

the *Pores* de Sweetga-
ten.

Pork Verken-Vleesch.

a *Port* (*Haven*) Poort,
Haven.

a *Portion* een Deel.

a *Position* een Stelling.

to *Possess* Besitten.

Possible Mogelyk.

the *Post* the Post.

Posterity Nakomeling-
schap.

a *Pot* een Pot.

Potent Machtig.

a *Potentate* een Poten-
taat.

Pottage Sop, Potspys,
Moes.

a *Potter* een Pottebak-
ker.

a *Pottle* een Stoop.

Powder or *Powder* Poe-
der.

Powerty Armoede.

Poultry Hoenderen.

a *Pound* een Pont.

to *Pour* Gieten.

Portraiture Afbeeld-
sel.

Power Macht.

Practise Praettyk.

to *Praise* Pryzen.

to *Pray* Bidden.

a *Prayer* een Gebed.

to *Preach* Prediken.

a *Preamble* een Voor-
reden.

Precedent Voorgaande.

a *Precept* een Gebod.

Precious Kostelyk.

Precise Precys.

Predecessor Voorgan-
ger.

Prediction Voorzeg-
ging.

to *Predestinate* Voor-
ordineren.

Preëminence Uitskekent-
heid.

Preface Voorreden.

to *Prefer* Avanceren,
Voorstellen.

Prejudice Nadeel.

to *Prepare* Bereyden.

to *Prescribe* Voorschry-
ven.

Pre-

P R

Presence Tegenwoordigheid.

to *Preserve* Bewaren.

President President, Voorzitter.

to *Press* Pressen, Dwingen.

to *Presume* Verftouten.

to *Pretend* Ergens naftaan.

Pretty Mooy.

to *Prevail* Overweldigen.

to *Prevent* Voorkomen.

a *Prey* een Roof, Buit.

to *Prick* Prikkelen.

the *Prick of a pin* de Steek van een Speld.

Pride Hoovaardigheid.

a *Priest* een Priester.

a *Prince* een Prince.

Principal Opperfte.

Principle Beginzel.

to *Print* Drukken.

a *Prison* een Gevangenisse.

Private Privaat, Eenfaam.

a *Priviledge* een Privilegie, Voorrecht.

P R

Privily Heimelyk.

a *Prize* een Prys.

to *Prize* Achten.

Probable Waarschynelyk.

to *Proceed* Voortgaan.

a *Process* een Proces.

to *Proclaim* Uitroepen.

to *Procrastinate* Uistellen.

to *Procreate* Genereren.

Proctor een Procureur.

a *Prodigal* een Verquister.

Prodigious Wonderbaar.

to *Produce* Voortbrengen.

to *Profess* Belyden.

Profit Profyt

Profound Diep.

Profuse Overdadig.

to *Prognosticate* Voorzeggen.

a *Project* een Bewerp.

a *Prologue* een Voorreden

Prone Genegen.

to *Pronounce* Uitspreken.

to *Prop* Ondersteunen.

to *Propagate* Voortplanten.

Prophane Onheilig.

a *Prophet* een Propheet.

to *Propose* Voorstellen.

to *Prorogue* Uittstellen.

to *Prosecute* Navolgen.

Prosperity Geluk, Welvaart.

to *Protect* Beschermen.

to *Protest* Protesteren.

to *Protract* Uittstellen, Uitrekken.

Proud Hovaardig.

a *Proverb* een Spreekwoord.

to *Provide* Voorzien.

a *Province* een Provincie.

to *Provoke* Opwekken.

Prudence Voorzichtigheid.

a *Psalms* een Psalm.

a *Publican* een Tollenaar.

Public Gemeen.

to *Publish* Openbaar maken.

a *Pudding* een Beuling, Pot-Pastey.

to *Puff* Blasen.

to *Pull* Trekken.

a *Pulpit* een Preekstoel.

the *Pulse* de Pols.

a *Pomp* een Pomp.

to *Punish* Straffen.

Purblind Stikziende.

to *Purchase* Koopen, Verwerven.

Pure Zuiver.

to *Purge* Purgeren.

to *Purify* Reinigen.

to *Purloin* Onttrekken.

Purple Purper.

to *Purpose* Voornemen

a *Purse* een Beurs.

Purslain Porceleyn-

Kruyt.

to *Pursue* Vervolgen.

to *Push* Stooten.

a *Push* een Puiste.

to *Put* Setten.

to *Put on* Aandoen.

to *Putrify* Verrotten.

to *Puzzle* Ymant Zwaarigheid Aandoen.

een *Pie* (Vogel) Exter.

Q.

a **Q**uack een Quack-salver.

a *Quadrant* een Vierkant.

to *Quake* Beven, Sidderen.

C

Qua-

Q U

Quality Hoedanigheid. a
Qualities Manieren.
 a *Qualm* een Haastige
 Flaaute.
Quantity Veelheid.
 a *Quarrel* een Questie,
 Krakkeel.
 a *Quart* Twee Pinten,
 een Kan.
 a *Quarter* een Vierde
 Deel.
 a *Quarry of stone* een
 Steen-Kuil.
 a *Queen* een Hoere.
 a *Queen* een Konin-
 ginne.
 to *Quell* Quellen.
 to *Quench* Uitbluffchen.
 a *Question* een Vrage.
Quick Gaauw, Leven-
 dig.
 to *Quicken* Verquikken.
Quickly Rasjes, Ter-
 stont.
Quicksilver Quiksilver.
Quiet Gerust.
 a *Quill* een Schaft.
 a *Quilt* een Gestickte
 Deken.
 a *Quince* een Quee-
 Peer.
 the *Quire de Koor.*

Q U

a *Quire of Paper* een
 Boek Papier.
 to *Quit* Quytten, Quyt
 Schelden.
 to *Quiver* Schudden.
Quotidian Dagelyks.
 R.
 a **R** *Ace* een Geslach-
 te.
 a *Race* een Loop.
 a *Rabbit* een Konyn.
 a *Rack or Manger* een
 Kribbe.
 to *Rack* Pynigen.
 a *Racket* een Rinket.
Radish Radys.
 to *Rage* Rasen.
Rage Uitzinnig.
 a *Rag* een Oude Lap.
 to *Rail* Schelden, Ver-
 smaden.
Rain Regen.
 a *Rainbow* een Regen-
 boog.
 to *Raise up* Opwekken.
Raisins Rozyn.
 a *Rake* een Riek ofte Eg-
 ge, een Ligtmis.
 a *Ram* een Ram.
 a *Rank* een Rye ofte
 Order.
 to *Rankle* Verrotten.
 Rap.

RA

RE

Ransom Rantsoen.
Rapine Neming met Gewelt.
Rare Ongemeen, Zelden, Raer.
 to *Rarify* Dun Maken.
 a *Razor* een Scheermes.
 a *Rat* een Rot, Ratte.
Rash Onvoorzichtig.
Rate Prys.
 a *Rater* een Schatter.
Rather Liever.
 to *Ratify* Bevestigen.
 a *Rattle* een Ratel.
Rational Redelyk.
 a *Raven* een Raven.
Ravening Roovinge.
 to *Ravish* Schoffieren.
Raw Rauw.
Ray of the Sun Sonnestralen.
 to *Reach* Reiken.
 to *Read* Lezen.
Ready Gereet.
Really Metderdaad.
 a *Realm* een Koninkryk.
 a *Ream of Paper* een Riem Papier.
 to *Reap* Maaijen.
Reason Reden.
 to *Rebate* Afkorten.
Rebellious Wederspannig.

to *Rebuke* Berispen.
 to *Recant* Herroepen.
 a *Receipt* een Ontfang.
Receipts Genees-Middelen, Ordonnantien.
 to *Receive* Ontfangen.
Reciprocal Wederzyds.
 to *Recite* Herhalen.
 to *Reckon* Reekenen.
 to *Reclaim* Wederom Roepen.
 to *Recollect* Indagtig maken.
 to *Recommend* Aanpryzen, Bevelen.
 to *Recompence* Vergelden.
 to *Reconcile* Verzoenen.
 to *Record* Bevestiging van een Waarheyd, ofte Getuygenis Geven.
 a *Record* een Oorkonde, een Register.
 to *Recover* Herhalen, Weerkrygen.
Recourse Toevlucht.
 to *Recoil* Te Rugge Wyken.
 to *Recreate* Vermaken.
 a *Recusant* een Ontzegger, de Naam gegeven aan een Pausgezinde. C 2 Red

R E

Red Rood.
 to *Redeem* Verlossen.
Redeemer Verlosser,
 to *Redound* Herkooopen,
 Overvloeijen.
 to *Redress* Recht Ma-
 ken, Reformieren.
 to *Reduce* Wederom
 Brengen, Dienstbaar
 maken.
 a *Reed* een Riet.
 to *Reel* Waggelen.
 a *Reel* een Haspel.
 to *Refer* een Saak
 aan iemand Stel-
 len.
 to *Refine* Zuiveren.
 to *Reflect* Opzien.
 to *Reform* Verbeteren,
 Herstellen.
 to *Refresh* Ververffen.
 to *Refuse* Weigeren.
 to *Refute* Wederleggen.
Regal Koninklyk.
 to *Regard* Achten, Op-
 merken.
Regeneration Wederge-
 boorte.
 a *Regiment* een Regi-
 ment.
 a *Region* een Land-
 schap.

R E

to *Rebearsse* Herhalen.
Register Bladwyzer,
 Register.
 to *Rejekt* Verwerpen.
 to *Reign* Regeren.
 the *Reins* de Nieren.
 to *Rejoyce* Verheugen,
 Verblyden.
 to *Relapse* Weder In-
 storten.
 a *Relation* (or *Kindred*)
 Bloedverwantschap.
 a *Relation* (or *Story*) een
 Verhaal.
 to *Release* Ontlossen.
 to *Relent* Berouw heb-
 ben.
 to *Rely* Vertrouwen,
 Steunen.
Relief Onderstand.
 to *Relinquis* Verlaten.
Reliques and *Remainders*
 Overblyfzelen.
 a *Relish* een Smaak, een
 Geur.
 to *Remain* Overblyven.
Remedy Remedie.
Remembrance Gedachte-
 nisse.
Remiss Slap, Onacht-
 zaam.
 to *Remit* Vergeven,
 We-

R E

Wedergeven.
Remorse Knaginge.
 to *Remove* Wegdoen,
 Verplaatfen.
 to *Render* Weder ofte
 Over-geven.
 to *Renew* Vernieuwen.
Rennet Melk-Rinzel.
 to *Renounce* Ontzeg-
 gen, Verlaten.
Renown'd Beroemt.
Rents Renten, Inkom-
 sten.
 a *Rent* een Scheur.
 to *Repair* Hermaken.
 to *Repay* Weer Betalen.
 to *Repeat* Herhalen.
 to *Repel* Verjagen.
 to *Repent* Berouw heb-
 ben.
Repentance Berouw.
 to *Repine* Morren.
 to *Reply* Weder Ant-
 woorden.
 to *Report* Rapportee-
 ren, Vertellen.
 to *Repose* Rusten.
 to *Reprieve* Uittfel Ge-
 ven.
 to *Reproach* Verwyten.
Reprobate Verworpen.
 to *Reprove* Berispen.
 to *Repulse* Verftooten.

R E

Reputation Grootach-
 tinge.
 a *Request* Verzoek.
 to *Request* Ootmoedig
 Bidden.
 to *Require* Vereyffchen.
 to *Requite* Vergelden.
 to *Resemble* Gelyken.
 to *Reserve* Bewaren,
 Voorbehouden.
 to *Resign* Overgeven.
 to *Resist* Wederftaan.
 to *Resolve* Resolveren,
 Ontdoen.
Respect Achtinge.
 to *Respect* Ontzien.
 to *Respire* Ademen.
Respite Uittfel.
 the *Rest* de Rest.
 to *Rest* Rusten.
 to *Rest* Overschieten.
 a *Restitution* Wederge-
 ving.
 to *Restore* Wederge-
 ven, Herftellen.
 to *Restrain* Bedwingen,
 in den Toom Hou-
 den.
Resurrection Wederop-
 ftanding.
 to *Retail* in 't Kleyn
 Verkoopen.

R E

to *Retain* Onthouden.
 to *Retire* Te Rugge
 Gaan ofte Affonderen.
 to *Retract* Wederroepen.
 to *Retreat* Te Rugge
 Keeren.
 to *Return* Wederom
 Keeren.
 to *Reveal* Openbaren.
 to *Revenge* Wreken.
Revenue Inkomft.
 to *Reverence* Eerbieden.
 to *Review* Herzien.
 to *Revise* Weer Over-
 zien.
 to *Revive* Levendig
 Maken, Her-leven.
 to *Revoke* Herroepen.
 to *Revolt* Afvallen.
 to *Revolve* Herdenken.
 a *Reward* een Beloo-
 ning.
Rheum Snot ofte Loop
 der Neufe, of Mont.
 a *Rib* een Ribbe.
 a *Ribband* een Lint, een
 Snoer.
Rice Ryft.
Rich Ryk.
Riches Rykdom.
 a *Riddle* een Raatfel.

R I

to *Ride* Ryden.
Ridiculous Belachelyk.
Right Recht.
Righteous Rechtveer-
 dig.
Rigour Wreetheid,
 Strengheid.
 a *Rime* een Rym.
 a *Ring* een Ring.
 to *Ring* (*bells*) Luiden,
 (de Klokken).
Riot Muiltary.
 to *Rip* Onttornen.
Ripe Ryp.
 to *Rise* Opftaan, Ryzen.
Rites Ceremonien, Ge-
 woonten.
 a *River* een Rivier.
 to *Rob* Rooven.
 a *Robber* een Rover.
 a *Robe* een Kostelyk
 Kleet.
 a *Rock* een Steenrotze.
 a *Roed* een Roede.
 a *Roe* een Rhee.
 a *Rogue* een Schelm.
 to *Roll* Rollen.
 a *Rood of Land* een
 Roede Lands.
 a *Roof of a House* een
 Dak van een Huis.
Room Ruymte.

R O

- a *Root* een Wortel.
 a *Rope* een Touw.
 to *Roar* Brullen.
 a *Rose* een Roos.
Rosin Harst.
 to *Rost* Braden.
 to *Rot* Verrotten.
Rough Ruig, Rouw.
Round Ront.
 to *Rouse* Opwekken.
 to *Row* Roeijen.
Royal Koninklyk.
 to *Rub* Vryven, Krauwen.
 the *Rudder* het Roer.
Ruddy Rootachtig.
Rude Grof, Ongema-
 niert.
Rue Wynruit.
 to *Rue* Berouwen.
Rugged Oneffen, Ruig.
 a *Rug* een Rouwe De-
 ken.
 to *Ruin* Vernielen.
Ruinous Bouwvallig.
 to *Rule* Heerschen.
 a *Ruler* een Regeerder.
 a *Rule* een Regel.
 to *Rumble* Rommelen.
 to *Ruminate* Herkauwen.
 a *Rumour* Gerucht.
 to *Run* Loopen.

R U

- a *Rundlet* een Kinneken.
 a *Rupture* een Scheur,
 een Breuk.
 a *Rusb* een Biese.
Rustical Boerachtig.
Rye Rogge.
 S.
 the *Sabbath* de Sab-
 bath.
 a *Sable* een Swaart, ofte
 Sabel.
 a *Sachel* een Knapzak.
 a *Sack* een Sak.
Sackcloth Hayrenkleet.
 to *Sacrifice* Op-offeren.
Sad Droevig.
Sad-Colour Donker.
 a *Saddle* een Sadel.
Safe Behouden.
Safeguard Beschermin-
 ge, Sauvegarde.
Saffron Saffraan.
Sage Savie of Salie.
Sage Wys.
 to *Sail* Zeylen.
 a *Saint* een Heylig.
 a *Sale* een Verkoopung.
 a *Sallet* een Salade.
 a *Salmon* een Salm.
Salt Sout.
Salvation Saligheid.
Salve Zalf.

S A

to *Salute* Groeten.
 the *Same* de Zelve.
Sap Sap.
Satan Satan.
 to *Satiate* Verzaden.
Satisfaction Voldoenin-
 ge.
Savage Wild.
Sauce Saus.
Saucy Stout.
 to *Save* Bewaaren, Be-
 houden.
Save Sparen.
Saviour Saligmaker.
Sausage Saucys.
 a *Saw* een Saag.
 to *Say* Zeggen.
Scab Schurf, Schurfte.
 a *Scabard* een Swaart-
 schede.
 a *Scaffold* een Schavot.
 to *Scald* Met Heet Wa-
 ter Broeijen ofte
 Branden.
 the *Scalp* de Kop.
Scaly Schubbig.
 a *Scandal* een Schandaal.
Scarce Schaars.
 a *Scarf* een Sluyer.
Scarlet Scharlaken.
 a *Scar* een Lidteycken.
Scarfe or *Scarce* Naau-
 welyks.

S C

to *Scatter* Verstroyen.
 a *Scepter* een Scepter.
Schism Scheuring.
 a *Scholar* een Leerling.
 a *School* een Schoole.
Science Wetenschap.
 to *Scoff* Spotten.
 to *Scold* Schelden, Ky-
 ven.
Scope Oogmerk.
 to *Scorb* Branden,
 Schroeyen.
 to *Scorn* Verachten.
 to *Scowl* Zuur Zien.
 to *Scour* Schuuren.
 to *Scourge* Geesselen.
 to *Scratch* Krabben.
 to *Scrape* Schrapen.
 a *Screen* een Schutsel,
 Scherm.
 a *Scribe* een Schryver,
 Schriftgeleerde.
Scripture Schriftuur.
 a *Scruple* een Scrupel,
 Twyffeling.
 the *Scull* or *Skull* de
 Hooftpan of Bekke-
 neel.
Scum Schuim.
 a *Scuttle* een Korfken,
 Schotel
 the *Sea* de Zee.

S E

a seal een Segel.
a Seam een Zoom.
a Seamster or *Simster*
 een Naaister.
to Search Nazoeken,
 Onderzoeken.
the Second de Tweede.
the Season Sayfoen.
a Seat een Setel, Stoel.
Seven Zeven.
a Secretary een Secre-
 taris.
a Sect een Secte.
a Section een Deeling.
Secret Verborgten, Hei-
 melyk.
Secure Zeker.
Secure Zorgeloos.
Sedition Seditie, Oproer.
to Seduce Verleiden.
to see Sien.
Seed Saat.
to seek Soeken.
it seemeth het Schynt.
to Seeth Zieden, Koo-
 ken.
Seldom Selden.
to Select Uitkiezen.
Selfish Selfachtig.
to Sell Verkoopen.
the Senate de Raat.
to send Zenden.

S E

Sense Sin, Gevoel.
Sensible Gevoelig.
to Sent or *Savour* Rie-
 ken.
a Sentence een Senten-
 tie, Vonnis.
to Separate Afzonde-
 ren, Scheiden.
a Sepulchre or *Sepulcher*
 een Graf.
Serge Sergie.
Serious Ernstig.
a Sermon een Predicatie.
a Serpent een Slang,
 Serpent.
a Servant een Dienaar.
to Serve Dienen.
to Set Zetten, Stellen.
Severall Verscheiden.
Severe Stuurs, Straf.
to Sew or *Sow* Nayen.
Sewet Vet.
the Sexton de Koster.
a Shadow een Schadu-
 we.
to Shake Schudden.
Shallow Ondiep.
the Shambles een Vlees-
 hal.
Shame Schaamte.
Shared Gedeelt.
to Shape Fatsoeneren,
 C 5 Schep-

Scheppen.
 to *Sbave* Schaven,
 Scheeren.
Sbe Sy.
 a *Sbeaf* een Schoof.
Sbears Schaaren.
 a *Sbeath* een Scheede.
 to *Sbed* Gieten, Storten.
 a *Sheep* een Schaap.
 a *Sheet of Paper* een Vel
 Papier.
 a *Sheet (of Linnen)* een
 Slaap-Laken.
 a *Shell* Schulpe, Schille.
 a *Shelf* een Banck of
 Plank.
 a *Shelter* een Schuil-
 plaats.
 to *Shew* Toonen.
 a *Shield* een Schild.
 a *Shift* een Verande-
 ring, ook een Vrou-
 wen Hembt.
 a *Shilling* een Schelling.
 the *Shin* de Scheen.
 to *Sbine* Schynen.
 a *Ship* een Schip.
 a *Shirt* een Mans
 Hembt.
 a *Shoe* een Schoen.
 a *Sboemaker* een Schoen-
 maker.

to *Shoot (with a gun)*
 Schieten.
 a *Shop* een Winkel.
 the *Share* de Strant.
Short Kort.
 a *Shovel* een Schop.
Should Zoude.
 it *Should* or *Ought* het
 Behoort.
 a *Shoulder* een Schou-
 der.
 to *Shout* or *Cry out*
 Schreeuwen.
 a *Shower (of Rain)* een
 Plas-Regen.
 to *Shrink* Krimpen.
 to *Shut* Sluiten, Toe-
 doen.
 a *shuttle* or *Shittle* een
 Spoel.
Sick Siek.
 a *Sickle* een Sikkel.
 a *Side* een Zyde.
Aside Ter Zyde.
 a *Siege* een Beleg.
 to *Sift* Ziften.
 a *Sieve* Teemst of Sift.
 to *Sigh* Suchten.
 a *Sight* een Gezicht, of
 een Schoufpiel.
 a *Sign* een Teeken.

S I

a Signet een Segel-Ring.
 to *Signify* Beteekenen.
Silence Stilzwygentheid.
Silk Syde, Sy.
a Syllable een Syllaab.
Silver Silver.
a similitude een Gelykenis.
simple Slecht.
Sin Sonde.
 to *Sin* Zondigen.
Since 't Sedert, Sint.
Sincere Oprecht.
 to *Sing* Zingen.
 to *Sink* Zinken.
a Sinew een Zenuwe.
Sir Monsieur, Heere, een Eer-Tytel, van een Ridder.
Syrup Syroop.
a Sifter een Suffer.
 to *Sit* Sitten.
a sith een Seiffen.
a Skain of Tbread een Streng Garen.
 the *Sky* de Lucht.
Sky-Colour Hemelsblauw.
skill Konste, Wetenschap.
Skin Vel.
Slack Slap, Los.

S K

to *Skip* Springen.
a Slate een Leye ofte Latte.
 to *Slander* Lasteren.
a Slave een Slaaf.
 to *Slay* Doodslaan.
 to *Sleep* Slapen.
a Sleeve een Mouw.
Slender Dun, Mager.
Slime Slym.
 to *Slide* Glyden, Slibberen.
 to *Slice* Snyden.
a Slice een Snee.
a Sling een Slinger.
 to *Slip away* Ontslippen.
a Slipper een Muil.
Slippery Glad, Slibberachtig.
a Sloe een Wilde Pruim.
a Sloven een Morspot.
Slow Traag.
a Sluce een Sluis.
 to *Slumber* Sluimeren.
Sluttish Morfig, Vuil.
Small Klein, Dun.
 to *Smart* Smerten.
 to *Smell* Ruiken.
 to *Smile* Grimlagchen.
 to *Smite* Smyten.
a Smith een Smit.
a Stock een Vrouwen-Hembt. C 6 *Smo.*

S M

Smoke Rook.
 to *Smother* Verftikken.
 to *Smooth* Stryken.
 a *Snail* een Slak.
 a *Snake* een Slange.
 a *Snare* een Strik.
 to *Snatch* Rukken.
 to *Sneeze* Niezen.
 to *Snort* or *Snore* Snor-
 ken.
Snot Snot.
Snow Sneeuw.
 to *Snuff* Snuiten.
So Soo, Alfoo.
Sober Sober.
Society Gezelschap.
 a *Sock* een Sok.
Soft Sacht.
 to *Soil* Vuil Maken.
 to *Soke* Weeken.
Sold Verkocht.
Sole Alleen.
 the *Sole of the Foot* de
 Zool van de Voet.
Some Sommige.
Something Yet, Eenig
 Ding.
Somewhat Wat.
Somewhere Ergens.
 a *Song* een Sang.
 a *Son* een Soon.
Soon Haast, Terftont.

S O

Soot Roet.
Sope Zeep.
 a *Sop* een Soppe.
 a *Sore* een Zeer.
 a *sorcerer* een Tove-
 naar.
Sorrow Droefheid,
 Verdriet.
Sorry Bedroeft.
 a *Sot* een Sot.
 the *Soul* de Ziel.
 a *Soldier* een Soldaat.
 to *Sound* Klinken, Lui-
 den.
 the *south* het Zuiden.
Sour Suur.
Soothsaying Waarzeg-
 ging.
 to *Sow* Sayen.
 a *Sow* een Seug.
 a *Spade* een Spade.
 a *Space* een Spacie.
 a *Span* een Span.
 to *Spare* Sparen.
 a *Spark* een Vonk.
 to *Sparkle* Glinfteren.
 a *Spectacles* een Brille.
 to *Speak* Spreken.
 a *Speech* een Taal, een
 Spraak.
 to *Speed* Spoeden.
 to *Spel* Spellen.

to *spend* Verquisten.
 to *Spew* or *Spue* Spouwen, Overgeven.
Spices Specery.
 a *Spider* een Spinnckop.
 to *Spill* Storten.
 to *Spin* Spinnen.
 the *Spirit* de Geest.
 to *Spit* Spouwen.
 a *Spit* een Spit.
Spite Spyt.
 to *Spoil* Bederven.
 a *Spoon* een Lepel.
 a *Spot* een Vlek.
 a *Spouse* een Bruid.
 to *Spread* Spreiden.
 the *Spring* de Lente, Voorjaar.
 a *Spur* een Spoor.
 to *Sturn* Achteruitflaan.
Squint Eyed Scheel.
 to *Stab* Met een Ponjaart Steken.
 a *Stable* een Stal.
 a *Staff* een Staf, Stok.
 to *Stagger* Stronkelen.
 a *Stain* een Vlekke.
Stairs Trappen.
 a *Stake* een Staak, Paal.
 to *Stammer* Stameren.

to *Stamp* Stampen.
 to *Stand* Staan.
 a *Star* een Sterre.
 to *Starch* Styven.
 a *Statute* een Statuit.
 to *Stay* Blyven.
 to *Steal* Steelen.
 to *Steep* te Weeken Leggen.
 to *Steer* Stuuren.
 a *Step* een Stap.
 a *Step-Father* een Stiefvader.
 to *Stick* to Aankleven.
 a *Stick* een Stock.
 a *Sting* een Prikkel.
 to *Stink* Stinken.
 to *stir* Roeren.
Stockings Kouffen.
 the *Stomach* de Maag.
 a *Stone* een Steen.
 a *Stole* een Stoel.
 to *Stoop* Bukken.
 to *Stop* Stoppen.
 a *Story* een Verhaal, Historie.
 a *Storm* een Storm.
Stout Stout.
Straight Recht.
Strained Verzwikt, Verdraait.

S T

Strait Eng, Naauw.
 a *Stranger* een Vremde-
 ling.
 a *Straw* een Stroo.
Strayed Verdwaalt.
 the *Stream* de Stroom.
 a *Street* een Straat.
Strength Sterkte.
 to *Stretch* Rekken.
 to *Strike* Slaan, Smy-
 ten.
 a *String* een Snoer.
 a *Stripe* een Slag.
Strong Sterk.
 a *Student* een Student.
 to *Study* Studeren.
Stumbling Struikeling.
 to *Subdue* t'Onderbren-
 gen.
 to *Submit* Onderwer-
 pen.
 to *Subscribe* Onder-
 schryven.
Substance Substantia.
Succour Bystant.
Such Zulke.
 to *Suck* Zuigen.
Sudden Schielyk.
Suet or *Tallow* Smeer.
 to *Suffer* Lyden.
Sugar Zuiker.

S U

a *Sum* een Somma.
Summer Somer.
 the *Sun* de Sonne.
 to *Sup* Zuipen.
Superscription Opfchrift.
Supper Avondmaal.
 to *Support* Onderhou-
 den, Ondersteunen.
Sure Zeeker.
Surety Borge.
 to *Suspect* Mistrou-
 wen, Verdacht Hou-
 den.
 to *Sustain* Ophouden.
 to *swallow* Zwelgen.
 a *Swan* een Swaan.
 to *Swear* Zweren.
 to *Sweat* Zweeten.
 to *Sweep* Vegen.
Sweet Zoet.
 to *Swell* Zwellen.
Swift Snel.
 to *Swim* Swemmen.
 a *Swine* een Zwyn.
 a *Sword* een Degen,
 Zwaard.
Swooning Bezwyming.
 T.
 a **T***able* een Tafel.
 a *Tail* een Staart.
 a *Tailor* or *Taylor* Kleer-
 maker. to

T A

to *Take* Neemen.
 a *Talent* een Talent.
 to *Talk* Praaten.
Tallow Talk.
Tame Tam.
Tape Bant, Lint.
Tapestry Tapyt.
 to *Tarry* Vertoeven.
 a *Tart* een Taart.
 to *Taste* Smaaken.
 a *Tavern* een Wyn-
 Herberg.
Taught Geleert.
 to *Tax* Taxeren.
 to *Teach* Leeren.
 a *Tear* een Traan.
Tedious Verdrietig.
Teeth Tandén.
 to *Tell* Tellen of Ver-
 tellen.
 to *Temper* Matigen.
 a *Tempest* een Tem-
 peest.
 a *Temple* een Tempel.
 to *Tempt* Verzoeken.
Ten Tien.
 a *Tenant* een Huurder.
Tender Teder, Kort,
 Mals.
 a *Term* een Tarmyn of
 Tyd.

T E

Terrible Vreeselyk.
 a *Territory* een Ge-
 bied, Landschap.
 to *Testify* Getuigen.
 a *Tetter* een Klein Lo-
 pende Zeerigheid.
Tban Dan.
 to *Thank* Bedanken.
That Dat.
 to *Tbaw* Doyen.
Tbe De.
 a *Thief* een Dief.
Tben Als.
Tbence Daarvandaan.
There Daar.
Therefore Daarom.
Thereof Daarvan.
Thick Dik.
 the *Thigh* de Dye.
Tbine Dyn, Uwe.
 a *Thing* een Ding.
 to *Think* Denken.
Tbin Dun.
Thirst Dorst.
Thirty Dertig.
This Deze, Dat.
Thither Daarna.
Through Door.
Thou Gy.
 a *Thorn* een Doren.
Thoughts Gedachten.
Threat

T H

Tbread Draad, Garen.
 a *Tbrone* een Throon.
 the *Tbroat* de Keel.
 to *Tbreaten* Dreigen.
 to *Tbrive* Prospereren.
 to *Tbrow* Werpen,
 Gooijen.
 to *Thrust* Stooten.
 a *Tbumb* een Duim.
Tbunder Donder.
 to *Tie* Binden.
Timber Timmerhout.
Time Tydt.
Tin (*Pewter*) Tin.
Tired Vermoeid.
Titbe Tiende.
 a *Title* een Tytel.
To Tot, Aan, Na.
To and fro Herwaarts en
 Derwaarts.
 a *Toad* een Padde.
 a *Toad Stool* Duivels
 Brood.
 to *Toast* Braaden.
 a *Toe* een Teen.
Together Met Malkan-
 der, Teffens.
 to *Toil* Arbeiden, Ver-
 moeijen.
 a *Token* een Merktee-
 ken.

T O

Told Gezeid, Geteld.
Toll or *Tribute* Tol,
 Schattinge.
Tolerable Verdraaglyk.
 to *Toll a Bell* een Klok
 Luiden.
 a *Tomb* een Tombe ofte
 Graf.
 a *pair of Tongs* een
 Tang.
 a *Tongue* een Tonge.
 a *Tool* een Instrument
 ofte Gereetschap.
 a *Tooth* een Tant.
 the *Top* or *Height* de
 Top ofte Hoogte.
 a *Top* een Top ofte Tol.
 a *Torch* een Fakkelt,
 Toortse.
 to *Tormen* Quellen,
 Pynigen.
Torn Gescheurt.
 to *Touch* Aanraken ofte
 Voelen.
Touching Aangaande.
 a *Touchstone* een Toets-
 steen.
Tough Taay.
Tow Grof Vlas.
 to *Tow a Ship* een
 Schip Roeijen, ofte
 Trekken.

T O

a Towel een Hantdoek.
a Tower Tooren.
a Town een Stad of
 Dorp.
Toys Beuzelingen.
Trade Neringe, Han-
 del, Ambacht.
a Traitor een Verrader.
to Translate Overzet-
 ten.
to Travel Reizen.
Treachery Verradery.
Treacle Theriaak.
to Tread Treden.
Treason Verraat.
Treasures Schatten.
a Tree een Boom.
to Tremble Beven.
a Trencher een Teljoor,
 Tafelbort.
a Trespass Overtredin-
 ge.
a Tribe een Geslacht.
Tribulation Weder-
 waardigheid.
to Try Beproeven.
Trifles Beuzelingen.
Trinity Drievuldigheid.
a Triumph Triomf,
 Zegepraal.
Troubles Moeiten.

T R

a Trough een Trogh.
a Troup een Bende,
 Troep.
a Trowel een Metse-
 laars Troffel.
True Waar.
a Trumpet een Trom-
 pet.
a Trunk een Koffer.
to Trust Betrouwen.
Truth Waarheid.
a Tub een Tobbe.
a Tulip een Tulp.
a Tumult een Oproer.
a Tune een Foon.
a Tun een Fonne.
a Turf een Turf.
to Turn Weder Om-
 keeren.
a Turnip een Raap,
 Knol.
a Tutor een Voogt,
 Bewaarder.
Twelve Twaalf.
Twilight Tweelicht.
Twenty Twintig.
to Twine or *Twist*
 Draaijen, Tweynen.
Two Twee.
a Tyrant een Tyran,
 Dwingeland.

te

V A

V.

to be **V**acant Ledig
 zyn.
 a *Vail* Dekfel, Hang-
 fel.
Vain Ydel.
 in *Vain* Vergeefs.
Valiant Dapper.
Value Waardye.
 to *Vanish* Verdwynen.
Vanity Ydelheid.
 to *Vanquish* Overwin-
 nen.
Vapour Rook, Damp.
Variety Verandering.
 a *Vassal* een Leenhou-
 der, Onderzaat.
Veal Kalfs-Vleesch.
 a *Vein* een Aader.
Vetvet Fluweel.
Vengeance Wraak.
 a *Verb* een Werk-
 woord.
Very Zeer, Heel.
 to *Verify* Waar Maken.
Verity Waarheid.
 a *Verse* een Vaers.
Virtue Deugd.
 to *Vex* Quellen, Pla-
 gen.
Ugly Leelyk.

V I

a *Vial* een Viool.
Vice Ondeugt.
 a *Victory* een Victorie,
 Overwinninge.
Victuals Victualie, Pro-
 viant.
 to *View* Bezien.
Vigilance Wakkerheid.
Vigorous Kloek, Vly-
 tig.
Vile Snoode, Gering.
 a *Village* een Dorp.
 a *Villain* een Boef,
 Schelm.
Vindication Revengie,
 Verdediging.
Vindictive Wraakgie-
 rig.
 a *Vine* een Wyngaart.
Vinegar Azyn.
Vintage de Wyn-Lezin-
 ge, Wyn-Tyd.
 a *Vintner* een Wyn-
 verkooper.
 a *Viol* een' Viool.
 to *Violate* Schenden,
 Verontreinigen.
Violence Gewelt, Hef-
 tigheid.
Violently Geweldiglyk.
 a *Violet* een Violet-
 bloem. a.

- a Viper** een Slange ,
 Adder.
a Virgin een Maagt.
Virginity Maagddom.
Virility Mannelyk-
 heid.
a Visage een Aange-
 zicht.
Visard een Mom-Aan-
 gezicht.
Visible Sienlyk, Zicht-
 baar.
a Vision een Gezichte,
 Verschyninge.
 to *Visit* Bezoeken, de
 Visite Geven.
Visitation een Bezoek-
 kinge.
 the *Vitals* de Levens-
 deelen des Lichaams.
 to *Vitiate* Schenden.
Vitious Ondeugent.
 to *Vituperate* Laaken.
Vivacity Levendigheid.
 an *Ulcer* een Zweer ,
 Gezwel.
 an *Umbrage* een Scha-
 duwe , een Ombrage,
 Suspitie.
 an *Umpire* een Scheids-
 man.
- Unable* Onmachtig.
Unacceptable Onaange-
 naam.
Unanimity Eendrach-
 tigheid.
Unapt Onbequaam.
Unarm Ontwapenen.
Unawares Onver-
 wacht.
Unbelief Ongeloovig-
 heid.
Unbeseeming Onbeta-
 mend.
 to *Unbuckle* or *Unbut-
 ton* Ontgespen, Ont-
 knoopen.
Uncertain Onzeker.
Unchangeable Onver-
 anderlyk.
Uncbaste Onkuis.
Uncivil Onbeleest.
a Uncle een Oom.
Unclean Onrein, On-
 zuiver.
Uncomely Onbevallig.
 to *Uncover* Ontdekken.
 an *Unction* een Salvin-
 ge.
Under Onder.
 to *Undergo* Ondergaan,
 Lyden.

Under-

U N

Underband Heimelyk.
 to *Underbold* Onderhouden.
 an *Underling* een Onderling, een die Minder in Officie is:
Undermine Ondermynen.
Underneath Beneden.
 to *Understand* Verstaan.
 to *Undertake* Onderwinden.
Undivided Ongescheiden.
 to *Undo* Ontdoen, Losmaken.
 to *Undo* (a man) Yemant Verderven.
Undone Bedorven.
Undoubted Ongetwyfeld.
Uneasy Ongemakkelijk.
Unequal, *Uneven* Onoffen.
Unexpected Onverwacht.
Unfeigned Ongeveinst.
Unfaithful Ontrouw.
Unfit Onbequaam.
 to *Unfold* Ontvouwen.

U N

Unfortunate Ongelukkig.
Unfriendly Onvriendelyk.
Unfruitful Onvruchtbaar.
Ungodly Ongoddelyk, Goddeloos.
Ungracious Ondeugende, Daar geen Genade meer in is.
Ungrateful Ondankbaar.
Unhandsome Ongeschikt, Leelyk.
 an *Unicorn* een Eenhoorn.
Uniform Gelykformig.
Union Vereeniging.
Universal Algemeen.
University een Universiteit, Hooge Schole, Academie.
Unjust Onrechtvaardig.
Unkind Onvriendelyk.
Unknown Onbekent.
Unlawfull Onwettig.
Unlearned Ongeleert.
Unless Tenzy ofte Uitgenomen.

Unli-

<i>Unlike</i> Ongelyk, On-	<i>Unrewarded</i> Onbe-
effen.	loont.
to <i>Unload</i> Ontladen.	<i>Unrighteous</i> Onrecht-
<i>Unmannerly</i> Ongema-	vaerdig.
niert, Boers.	<i>Unripe</i> Onryp.
<i>Unmeet</i> Onbequaam.	<i>Unruly</i> Ongeregelt.
<i>Unmindfull</i> Vergetig,	<i>Unfavoury</i> Onsmake-
Onagtzaam.	lyk.
<i>Unmodeft</i> Ongeschikt.	to <i>Unfay</i> Ontzeggen.
<i>Unnatural</i> Onnatuur-	to <i>Unfeal</i> Ontzegelen.
lyk.	<i>Unfearcable</i> Onuitvin-
<i>Unnecessary</i> Onnoodig.	delyk.
<i>Unpardonable</i> Onver-	<i>Unseasonable</i> Ontydig.
geeflyk.	<i>Unseemly</i> Afzienlyk.
<i>Unpaid</i> Onbetaalt.	<i>Unseen</i> Ongezien.
<i>Unpleasant</i> Ongenoege-	<i>Unserviceable</i> Ondien-
lyk.	ftelyk.
<i>Unpolifhed</i> Ongepolyft,	<i>Unsettled</i> Ongestadig.
Onverciert.	<i>Unshaven</i> Ongescho-
<i>Unprepared</i> Onbereid.	ren.
<i>Unprofitable</i> Onnutte-	<i>Unshod</i> Ongeschoeid.
lyk, Onprofytelyk.	<i>Unskilful</i> Onervaren,
<i>Unprovided</i> Onverzien.	Onwetende.
<i>Unquiet</i> Ongeruft.	<i>Unsound</i> Ongezont.
<i>Unready</i> Onbereid.	<i>Unfpeakable</i> Onuitspre-
<i>Unreasonable</i> Onrede-	kelyk.
lyk, Zonder Reden.	<i>Unspotted</i> Onbevlekt.
<i>Unregarded</i> Ongeacht.	<i>Unftable</i> Ongestadig,
<i>Unreprovable</i> Onberif-	Ongedurig.
pelyk.	<i>Unftained</i> Ongefchent.
<i>Unreverent</i> Oneerbie-	<i>Unftayed</i> Ongetem-
dig.	pert.
	Un-

U N

Unsteadfast Onstantvas-
tig.
Unsure Onzeker.
Untamed Ongetemt.
Unstained Onbesmet.
Untaught Ongeleert.
Unthankful Ondank-
baar.
Unbought Onverdacht,
Onverwacht.
an Untbrist een Ver-
quister.
Untbrifty Onspaarzaam.
Untied Ontbonden,
Ontknoopt.
Until Tot, Totdat.
Untilled Ongeakkert.
Untimely Ontydelyk.
Unto Tot, Al tot, Tot
den, Toe, Ter.
Untold Ongezeid, On-
vertelt.
Untouched Ongeraakt.
Untoward Arg, Boos,
Verkeert.
Untrue Onwaar, Valsch.
to *Unvail* Ontdekken.
Unusual Ongebruike-
lyk, Ongewoneiyk.
Unutterable Onuitspre-
kelyk.

U N

Unwalled Onbemuurt.
Unwary Onvoorsichtig.
Unwatered Ongewa-
tert.
Unwearyed Overmoeit.
Unwholsom Ongezont.
Unwilling Onwillig.
Unwise Onwys.
Unwitty Onvernuftig.
Unwontedness Onge-
woonheid.
Unworthy Onwaardig.
Unyoked Ontspannen,
Ontbonden.
a *Vocation* een *Vocatie*,
Beroep.
a *Voice* een *Stem ofte*
Vois.
to *Void* Wyken.
to *make Void* Ledig Ma-
ken.
a *Volume* een *Deel van*
een *Boek*.
Voluntary Vrywillig.
Voluptuous Wellustig,
Weeldrig.
to *Vomit* Spouwen, Braa-
ken.
a *Vote* een *Stemme*.
to *Vouchsafe* Waardig
Achten, Verweerdig-
gen. a

- a *Vow* een Belofte aan Godt.
 a *Vowel* een Vocaal.
 a *Voyage* een Reizé ofte Voyagie ter Zee.
Up Op.
 to *Upbraid* Verwyten.
 to *Uphold* Ondersteunen, Onderhouden.
Upon Op, Boven, Over.
Upper Overste.
Uppermost Allerbovenste.
Upright Oprecht.
 an *Uproar* een Oproer.
Upside Down Het Onderste Boven.
Upward Opwaarts, Om Hoog.
 to *Urge* Dringen, Wringen.
 an *Urinal* een Ordinaal, een Urinaal-Glas.
Us Ons.
 to *Use* Gebruiken.
 an *Usber of a School* een Onder-Rector, Con-Rector.

to *Usurp* Tegen Recht houden.

Usury Woeker.

to *Utter* Uitspreken.
 the *Uttermost* de Uiterste.

Vulgar Gemeyn.

a *Vulture* een Gier.

W.

a **W** *Afer* een Wafel, ook een Ouweltje.

to *Waft* Over Overvoeren.

to *Wag* Waggelen, Wankelen.

to *Wag the Head* Het Hooft Schudden.

to *lay a Wager* Wedden.

Wages Gagie, Loon.

a *Waggon* een Wagen.

Waight or *Weight* Gewicht.

to *Wail* Kryten, Kermen.

Wainscot Wagenschot, Wantshot.

to

W A

- to *Wait* Wachten.
 to *Wait for* Verwachten.
 to *Wake* Waken.
 to *Walk* Wandelen.
 a *Wall* een Muur ofte Wal.
 a *Wall-Louse* een Weegluys ofte Wandtluys.
 a *Wall-nut* een Ockernoot.
 to *Wander* Dwaalen, Doolen.
 to *Want* Gebrek lyden.
Wanton Dertel, Weeldrig.
War Oorlog.
 to *Ward* Behoeden, Beschermen.
Wares Waren, Koopmanschap.
 to *be wary* Voorzichtig zyn, Zich Wachten.
Warm Warm.
 a *Warming-Pan* een Bedt-Pan.
 to *Warn* Waarschouwen, Vermanen.

W A

- a *Warrant* een Bevel, Order.
 a *Wart* een Wratte of Vrat.
 to *Wash* Wassen.
 a *Wasp* een Wespe.
 to *Waste* Bederven, Verwoesten, Verquisten.
 a *Wash-Coat* een Hemt-
 rok.
 to *Watch* Waaken.
 a *Watch* een Horologie, Uurwerk.
Water Water.
 a *Wave* een Baar ofte Golve.
Wax Was, Lak.
 a *Way* een Weg.
We Wy.
Weak Zwak, Krank.
Weal Welvaart.
Wealth Rykdom.
 to *Wean a child* Een Kind Speenen.
Weapons Wapenen.
 to *Wear* Draagen.
 to *Wear out* Verflyten.
Weary Moede, Vermoeid,

Wea-

W E

W H

Weather Weder.
 to *Weave* Weven.
 a *Web* een Webbe.
 to *Wed* Houwen, Trouwen.
 a *Weed* een Wiede.
 a *Week* een Week.
 to *Weep* Weenen.
 to *Weigh* Wegen.
Welcome Welkom.
Well Wel.
 a *Well* een Put.
 a *Wench* een Meid of Meiskèn.
 the *West* West, het Westen.
Wet Nat.
 a *Whale* een Walvis.
 a *Wharf* een Werf of te Haven.
What Wat.
Wbey Wey, Huy.
 a *Wheal* een Puyft.
Wheat Terwe, Weyte.
 a *Wheel* een Wiel.
 a *Wheel-Barrow* een Kruiwagen.
 a *Whelp* een Jongen Hond.
When Wanneer.

Whence Vanwaar.
Where Waar.
Wherefore Waarom.
Whereto Waartoe.
 to *Wbet* Wetten, Slypen.
Whether Of, - Ofte.
Which Welke.
While and *Mean While* Terwylen, Ondertuffchen.
White Wit.
 a *Whore* een Hoer.
Wicked Boos.
 a *Widdow* een Weduwe.
 a *Wife* een Wyf.
Wild Wilt.
 the *Will* de Wille.
 the *Wind* de Wind.
 a *Window* een Venster.
Wine Wyn.
 a *Witche* een Tovenaarster.
Winter Winter.
Wise Wys.
With Met.
Within Binnen.
 a *Witness* een Getuige.
 D

Ho

W O

Wo Wee.
 a *Woman* een *Vrouw*.
 to *Wonder* *Verwonde-*
ren.
Wood *Hout*.
Wool *Wol*.
 a *Word* een *Woort*.
 to *Work* *Werken*.
Wrath *Toorn*.
 to *Write* *Schryven*.

Y E

Y.

Y*Ea* *Ja*.
 a *Year* een *Jaar*.
Yellow *Geel*.
Yesterday *Gisteren*.
Yet *Noch*.

Z.

Z*Eal* *Yver*.

F I N I S.

By den Drukker dezer zyn ook
Gedrukt en te Bekomen

W. Sewel Groot Woordenboek der Engelsche en Nederduitsche en Nederduitsche en Engelsche Taalen. 2 deelen Groot 4°.

———— Wegwyser tot de Engelsche Taal, Behelfende de Nodigste en Wesenlykste Letterkonstige Regelen, om spoedig en zónder veel moeite tot Kennisse dier Taal te geraaken. De derde Druk; op nieuws overgezien, vermeerderd en van veele fouten gefuyverd.

———— Nederduitsche Spraakkonst, waar in de Gronden der Hollandsche Taale nauwkeurig opgedolven, en selfs voor geringe verstanden; zo ten aansien der Spelling als Bewoording, duydelyk zyn aangewezen, nevens een Lyst van de Geslachten der Naamwoorden; Nevens eene Verhandeling over de Redenkonstige Figuren en andere Taalcieraaden. 8°.

Travels through Flanders, Holland; Germany, Sweeden and Denmark, Containing an Account of what is most Remarkable in those Countries; Particularly a Description of the Fortified Towns in Flanders and Holland &c. 8°.

The Whole Duty of Man, Laid down

D 2

in

in plain Familiar Way, For the use of al,
but especially the Meanest Reader. Divided
into XVII Chapters, One whereof being
read every Lords day, the Whole may be
read over Thrice in the Year &c. 8°.

Ook zyn by Gemelden Drukker te Be-
komen verscheiden Soorten van Engelsche
Bybels in Folio, 4° en kleinder Formaa-
ten, met en zonder Platen, in diverse soor-
ten van Banden.

